

TRANSKRIPT
70. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 21.1.2010. godine, sa početkom u 10.10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, otvaram 70. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Kao i u dosadašnjem radu, na ovu sjednicu smo pozvali naše redovne goste predsjedavajućeg i članove Predsjedništva BiH, predsjedavajućeg i članove Savjeta ministara BiH, predstavnike međunarodnih organizacija koje prate rad Doma, kao i određene nevladine organizacije. Sve prisutne poslanike i goste pozdravljam, kao i predstavnike medija.

Prema informaciji službe, sjednici je prisutan 31 poslanik. Odsustvo opravdala uvažena poslanica Azra Alajbegović, a najavili su kašnjenje poslanici Zlatko Lagumdžija i Vinko Zorić. Konstatujem da sjednica ima kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Prije nego pređemo na raspravu o dnevnom redu, u okviru prethodnih pitanja, želim vas upoznati da smo od Centralne izborne komisije, 15.1., dobili Odluku o prestanku mandata preminulom poslaniku Jozi Križanoviću, kao i uvjerenje o dodjeli mandata gospođi Nermini Zaimović-Uzunović. Ova odluka je postala pravosnažna 30.12.2009. godine. Gospođa Nermina Zaimović-Uzunović je 15.1. potpisala izjavu o prihvatanju mandata. Prema tome, u skladu sa našom uobičajenom praksom nova poslanica treba da da svečanu izjavu kako bi preuzela poslanička prava i obaveze.

Pozivam gospođu Nerminu Zaimović-Uzunović da da svečanu izjavu.

/DAVANJE SVEČANE IZJAVE/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Izjavljujem

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

Izjavljujem

MILORAD ŽIVKOVIĆ

da ću savjesno da vršim dužnosti koje su mi povjerene,

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

da ću savjesno da vršim dužnosti koje su mi povjerene,

MILORAD ŽIVKOVIĆ

poštujem Ustav Bosne i Hercegovine,

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

poštujem Ustav Bosne i Hercegovine,

MILORAD ŽIVKOVIĆ

u potpunosti sprovodim Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini,

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

u potpunosti sprovodim Opšti okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini,

MILORAD ŽIVKOVIĆ

štitim i zauzimam se za ljudska prava i osnovne slobode, te štitim interes i ravnopravnost svih naroda i građana.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

štitim i zauzimam se za ljudska prava i osnovne slobode, te štitim interes i ravnopravnost svih naroda i građana.

/APLAUZ/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Što se tiče izmjena dnevnog reda, želim vas upoznati sa sljedećim. Na prijedlog poslanika Rifata Dolića, koji ste jutros i vi dobili, Kolegijum u proširenom sastavu je odlučio da se na današnji dnevni red uvrsti tačka 19. koja glasi – Donošenje zaključka o izdvajanju jednodnevne zarade poslanika Predstavničkog doma iz mjeseca januara za pomoć građanima Haitia.

Takođe, na prijedlog Kolegijuma ovog Doma, koji ste takođe dobili, Kolegijum u proširenom sastavu je odlučio da se na današnji dnevni red uvrsti i tačka 20. koja glasi – Donošenje zaključaka o izdvajanju finansijskih sredstava za ublažavanje posljedica i otklanjanje šteta nastalih od poplava tokom mjeseca januara 2010. godine na teritoriji BiH. Mislim da nije potrebno da čitam zaključke, dobili ste ih.

I želim da vas upoznam da smo dodali i tačku 21. koja glasi – Izmjene u članstvu komisija Predstavničkog doma i zajedničkih komisija oba doma a) Uvažena poslanica Lejla Klokić imenuje se za člana Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mladih, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku i Komisije za spoljne poslove Predstavničkog doma, umjesto Sadika Ahmetovića kome je prestao mandat imenovanjem na funkciju ministra bezbjednosti BiH i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Cijenjeni predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, cijnenjeni predstavnici medija i gosti.

Na osnovu člana 65., stav 1. Poslovnika Predstavničkog doma, podnosim prijedlog dopune dnevnog reda 70. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Predlažem da u dnevni red uvrstimo sljedeću tačku dnevnog reda – Razmatranje informacije o sankcionisanju izvršilaca verbalnih i fizičkih nasrtaja na novinare u BiH, s posebnim osvrtom na prijedlog mjera s ciljem sprečavanja verbalnih i fizičkih prijetnji novinarima u BiH. Uz prijedlog za uvrštavanje ove tačke u dnevni red dostavljam i usvojeni Zapisnik sa 55. sjednice Predstavničkog doma održane 10. juna 2009. godine u kojem su sadržani precizni zaključci ovog Doma u vezi sa tom problematikom.

Naime, mi smo ovo pitanje trebali i davno razmatrati, međutim, ja ga namjerno nisam aktualizirao s obzirom da znamo kakve smo imali probleme i promjene na čelu Ministarstva sigurnosti koje je bilo dužno da ovu tačku dostavi u roku, kako je naznačeno, od 30 dana ovom parlamentu. Međutim, evo, prošlo je gotovo šest mjeseci a da to nije došlo na dnevni red Parlamenta.

Dakle, predlažem da se ovo uvrsti na današnju sjednicu Predstavničkog doma. Eventualno, ako procijenite, ostavljam mogućnost da ovo bude tačka i 71. sjednice Predstavničkog doma. Pri tome, pretpostavljam da, gospodine predsjedavajući, možete reći zašto to niste juče na Kolegiju predložili, međutim, mi smo unutar Kluba SDP-a juče dogovorili da, zbog važnosti i kašnjenja u ovoj problematici, ipak ovo pitanje danas pokrenemo na početku sjednice kako bismo osnažili ovu tačku, jer riječ je, dakle, o zaključku Predstavničkog doma, a ne nekog drugog tijela.

Dostavljam vam kompletan ovaj prijedlog u pisanoj formi sa Zapisnikom i zaključcima u vezi s ovim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja neću reći i podsjećati predsjedavajuće klubova na naš dogovor od juče, jer svaki poslanik, u skladu sa Poslovnikom, ima pravo da predloži novu tačku dnevnog reda. Međutim, moje pitanje je da li je to jedini zaključak koji nije do sada ispoštovan i kakvu informaciju o

ispoštovanju ovog zaključka možemo da na današnjoj sjednici dobijemo. To je pitanje zbog materijala koji je potreban i neophodan da bismo razmatrali ovu tačku dnevnog reda.

Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Evo, vrlo kratko. Dakle, mi danas imamo dvije mogućnosti. Prva je da donesemo zaključak kojim ponovo obavezujemo Vijeće ministara BiH, konkretno Ministarstvo sigurnosti da realizira zaključak Parlamenta BiH. I druga mogućnost je da, kao što sam i ja ostavio u ovom dopisu, ostavimo mogućnost da ovo pitanje razmatramo na sljedećoj sjednici, a da eventualno Kolegij uputi novu urgenciju prema Ministarstvu sigurnosti u smislu da Ministarstvo sigurnosti realizira zaključak Predstavničkog doma.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Mi u Kolegiju se slažemo da pošaljemo urgenciju, ako Vam je to dovoljno, za iduću sjednicu. Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

Greška.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Greška. Nema više prijavljenih za raspravu. Zaključujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika ili je to slučajno?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Greška.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Greška. Znači u skladu sa onim što smo maloprije dogovorili i zahtjevom poslanika Denisa Bećirovića, mi ćemo da pošaljemo urgenciju, a konstatujem da za 70. sjednicu Doma imamo sljedeći

D n e v n i r e d

1. Usvajanje Zapisnika sa 68. i 69. sjednice Predstavničkog doma;
2. Poslanička pitanja:
 - a) Komentari na dobivene odgovore,
 - b) Nova poslanička pitanja;

3. **Zahtjev Savjeta ministara Bosne i Hercegovine za razmatranje Prijedloga zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu po skraćenom postupku, u skladu s članom 126. Poslovnika;**
4. **Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-9-78/09, od 2.9.2009. godine (prvo čitanje);**
5. **Prijedlog zakona o sprečavanju sukoba interesa u institucijama Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-9-122/09 od 24.12.2009. godine (prvo čitanje);**
6. **Prijedlog zakona o Sudskoj policiji Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-5-124/09 od 31.12.2009. godine (prvo čitanje);**
7. **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-3-97/09 od 16.10.2009. godine (prvo čitanje);**
8. **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom radiotelevizijskom servisu Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-3-98/09 od 16.10.2009. godine (prvo čitanje);**
9. **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-3-99/09 od 16.10.2009. godine (prvo čitanje);**
10. **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti u Bosni i Hercegovini – predlagač: Savjet ministara BiH, Zakon broj: 01,02-02-7-121/09 od 23.12.2009. godine (prvo čitanje);**
11. **Prijedlog zakona o dopuni Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine – predlagač: poslanik Denis Bećirović, Zakon broj: 01-02-5-100/09 od 30.10.2009. godine (prvo čitanje);**
12. **Prijedlog zakona o dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine – predlagač: poslanik Azra Hadžiahmetović, Zakon broj: 01-02-5-118/09 od 15.12.2009. godine (prvo čitanje);**
13. **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine – predlagač: poslanik Azra Hadžiahmetović, Zakon broj: 01-02-5-119/09 od 15.12.2009. godine (prvo čitanje);**
14. **Prijedlog zakona o Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine s Mišljenjem Ustavnopravne komisije – predlagač: poslanik Momčilo Novaković, Zakon broj: 01,02-02-5-93/09 od 13.10.2009. godine;**
15. **Prijedlog zakona o dopuni Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet – predlagač: poslanik Momčilo Novaković, zakon broj: 01,02-02-4-95/09 od 13.10.2009. godine;**
16. **Informacija o izdatim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene u 2008. godini (podnosilac: Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH);**
17. **Izveštaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti o prijedlogu zaključka poslanika Vinka Zorića sa 68. sjednice Doma, održane 30.12.2009. godine, koji glasi: „Iz budžetske rezerve bit će izdvojeno 700.000 KM za vrhunske rezultate sportista. Sredstvima će raspolagati Ministarstvo civilnih poslova BiH, odnosno Savjet ministara BiH, po jasno izgrađenim kriterijima a**

mogu ih dobiti savezi registrovani na nivou BiH čije su reprezentacije postigle uspjehe na međunarodnim takmičenjima. Sredstva se dodjeljuju tokom godine kad se postigne dobar rezultat. Takođe, Ministarstvo može podržati međunarodna takmičenja na nivou reprezentacija“;

18. Izvještaj komisije Kolegija o prijedlogu zaključka poslanika Kluba SDA sa 69. sjednice Doma, održane 30.12.2009. godine, koji glasi: „Zadužuje se Savjet ministara BiH da, bez odgađanja, utvrdi i u parlamentarnu proceduru uputi prijedlog zakonskog rješenja kojim se na nedvosmlen način kao krivično djelo sankcioniše svako poricanje, umanjeње ili odobravanje zločina holokausta, genocida ili drugih zločina protiv čovječnosti. Prijedlogom je nužno obuhvatiti ispunjavanje svih obaveza koje BiH ima na osnovu Rezolucije Generalne skupštine UN-a o negiranju holokausta od 26.1.2007. godine, Dodatnog protokola uz Konvenciju o kibernetičkom kriminalu i kriminalizaciji djela rasističke i ksenofobične prirode počinjenih pomoću kompjuterskih sredstava, Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida i Konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije. Prijedlogom je također nužno obuhvatiti dobru praksu demokratskih zemalja svijeta po ovom pitanju kao i obaveze BiH po svim drugim međunarodnim pravnim aktima“;
19. Donošenje zaključka o izdvajanju jednodnevne zarade poslanika Predstavničkog doma iz mjeseca janura za pomoć građanima Haitija;
20. Donošenje zaključaka o izdvajanju finansijskih sredstava za ublažavanje posljedica i otklanjanje šteta nastalih od poplava tokom mjeseca januara 2010. godine na teritoriju Bosne i Hercegovine;
21. Izmjene u članstvu komisija Predstavničkog doma i zajedničkih komisija oba doma:
 - a) Lejla Klokić imenuje se za člana Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mladih, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku, i Komisije za spoljne poslove Predstavničkog doma umjesto Sadika Ahmetovića kome je prestao mandat imenovanjem na funkciju ministra bezbjednosti Bosne i Hercegovine i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara Bosne i Hercegovine;
22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazuma između Savjeta ministara BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji u 2008. godini,
 - b) Revidiranog dopunskog sporazuma o pružanju tehničke pomoći od strane Međunarodne organizacije za atomsku energiju (IAEA) Bosni i Hercegovini,
 - c) Šestog dodatnog protokola uz Ustav Svjetskog poštanskog saveza.

Prelazimo na realizaciju dnevnog reda.

Idemo na tačku jedan,

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika 68. i 69. sjednice Predstavničkog doma

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Oba zapisnika ste dobili. Ima li primjedbi na zapisnik? Otvaram raspravu.
Ako nema, zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku dva,

Ad. 2. Poslanička pitanja **a) Komentari na dobijene odgovore**

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na današnjoj sjednici odgovore su dobili: Adem Huskić od Zajedničke službe, na pitanje postavljeno na 64. sjednici, od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Rifat Dolić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 56., 60. i 62. sjednici i Ministarstva odbrane BiH, na pitanje postavljeno na 64. sjednici; Azra Alajbegović od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 21., 45. i 62. sjednici i Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo, na pitanje postavljeno na 50. sjednici, po našoj urgenciji; Lazar Prodanović od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 52. i 59. sjednici; Mirko Okolić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 60. sjednici; Vesna Šain od Direkcije za ekonomska planiranja, na pitanje postavljeno na 69. sjednici; Milorad Živković od Ministarstva inostranih poslova i RAK-a, na pitanje postavljeno na 66. sjednici; Šemsudin Mehmedović od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 59. sjednici i RAK-a, na pitanje postavljeno na 66. sjednici; Margin Raguž od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 63. sjednici, dva odgovora; Sead Jamakosmanović od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 26. sjednici; Šefik Džaferović od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 28. sjednici; Velimir Jukić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 30. sjednici; Vinko Zorić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 26. sjednici; Mehmed Suljkanović od Savjeta ministara BiH, na inicijativu upućenu na 30. sjednici; Remzija Kadrić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 66. sjednici; Selim Bešliagić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 63. sjednici; Denis Bećirović od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 35. i 62. sjednici; Mirjana Malić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 62. sjednici; Sadik Bahtić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 23. sjednici, kao i Husein Nanić od Ministarstva za inostrane poslove, na pitanje postavljeno na 66. sjednici.

Pozivam poslanike koji imaju komentare na dobijene odgovore da se prijave.
Uvaženi poslanik Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem. Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege.

Kao što ste Vi rekli, ja sam dobio odgovor na svoja dva poslanička pitanja. Jedno je bilo upućeno ovdje našoj kući. Evo, ja mogu izraziti zadovoljstvo jer sam dobio odgovor da će i odgovori na poslanička pitanja do kraja ili krajem ovog mjeseca biti dostupni na web stranici

Parlamenta, a što mislim da je značajan doprinos transparentnosti rada ovog našeg Doma. Mislim da je jako korisno za javnost.

Drugo pitanje se odnosilo na broj lica osuđenih za nelegalnu sječu šume koji čekaju na izvršenje kazne, koji se nalaze u zatvorima, i u drugom dijelu na broj lica osuđenih za teška krivična djela koja čekaju na izvršenje zatvorske kazne zato što nema smještajnih kapaciteta.

Naime, u javnosti je postojala percepcija da se tu radi neka manipulacija. Ja izražavam zadovoljstvo ovim odgovorom iz koga proizilazi da tu nema, rekao bih, zloupotreba, da svi oni koji su osuđeni za teška krivična djela idu na izdržavanje kazne, znači, da nema čekanja zbog toga što nema mjesta u zatvorima. Jedino je malo zanimljivo da ovdje, recimo u Srednjobosanskom i u Zeničko-dobojskom kantonu imamo značajno veći broj lica osuđenih za sječu šuma u odnosu na druge regije. Ne znam da li je to do zakona ili do primjene zakona, ali to je već druga stvar.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se, predsjedatelju.

Ja sam imao dva pitanja na koja sam dobio odgovore od Vijeća ministara BiH. Vijeće ministara je to utvrdilo na 110. sjednici, održanoj 30.12., znači, zadnji radni dan prošle godine, a odnosila su se na Revidiranu strategiju za provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma i osiguranje povratka za oko 200 tisuća izbjeglih i raseljenih, odnosno, za obnovu 45 tisuća stambenih jedinica. I bez obzira što je očito napravljen napor i u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, i od strane Vijeća ministara BiH, u jednom od odgovora na pitanje kaže se – Jasno je da bez interveniranja Parlamentarne skupštine BiH i što skorijeg usuglašavanja Revidirane strategije za provedbu Aneksa VII neće biti moguće riješiti ova pitanja.

Znači, mi smo kroz odgovore na zastupnička pitanja upozoreni da Parlament BiH treba intervenirati. Mislim da su Vijeće i Ministarstvo trebali ovdje pred ovaj parlament izaći sa (zahtjevima koja pitanja u Revidiranoj strategiji) i što se traži od Parlamentarne skupštine BiH, da to pitanje konačno bude usvojeno kao preduvjet i osiguravanja dodatnih sredstava, kao što se ovdje kaže, i inače vođenja dalje čitavog procesa. I bez obzira što se ovdje kaže da je za 22.12. bio zakazan sastanak nadležnih ministara, entitetskih, državnih, Brčko Distrikta, mi još uvijek nemamo u odgovoru precizan termin kada će to biti usvojeno i kad će biti dostavljeno ovom domu na razmatranje. Zato ja ponavljam svoje pitanje, ovaj put sa preciznim rokom kad će nam to biti dostavljeno.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Zahvaljujem. Poštovane kolege i kolegice, cijenjeni gosti.

Ja sam čekao na odgovor dvije godine i dobio sam totalno nedefinisan odgovor. Znači, nisam zadovoljan. Ponovit ću svoje pitanje danas opet. Moje pitanje je bilo, tražio sam da mi se odgovori – Da li je tačno da je poslanik Zlatko Lagumdžija davao ovlaštenja u ratu da se prikupljaju sredstva po zapadnoj Evropi, to su pojedini mediji objavili, da li postoji taj pečat, ta ovlaštenja i koliko je novca prikupljeno na račun? Meni je Ministarstvo sigurnosti odgovorilo samo opis njihovih poslova, njihovu nadležnost. Znači, mene to ne interesira. Ima neka institucija koja to ... Znači, ja ću ponovit svoje pitanje Vijeću ministara BiH. A ovdje, znači, imajući u vidu navedene zakonske nadležnosti, Ministarstvo sigurnosti BiH, odgovor na vaše poslaničko pitanje nije u nadležnosti Ministarstva. I oni su meni samo odgovorili njihove nadležnosti. Znači, takav odgovor mene nije zadovoljio. Ja ću to ponoviti, institucijama u BiH i Vijeću ministara BiH, onima koje imaju tu nadležnost.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući. Kolegice i kolege poslanici.

Ja sam dobio odgovor od Ministarstva vanjskih poslova na dva pitanja koja sam postavio. Jedno od njih je pitanje izdavanja biometrijskih pasoša u diplomatsko-konzularnim predstavništvima. I nažalost, ono što sam dobio kao odgovor jeste jedna vrlo loša situacija sa tim procesom. Znamo svi da je broj izdatih biometrijskih pasoša jedan od uvjeta, jedan od kriterija koji će biti razmatran prilikom posjete monitoring tima vezano za liberalizaciju, odnosno, bezvizni režim. U odgovoru se kaže da se u 14 diplomatsko-konzularnih predstavništava izdaju biometrijski pasoši. Koliko ja znam, 54 diplomatsko-konzularna predstavništva BiH ima u inostranstvu i to je jedan poražavajući podatak, s tim da se još 3 planiraju otvoriti, u pripremi su, a da 30 se planira ukupno otvoriti, mogućnost, znači, da se u 30 diplomatskih predstavništva to uradi.

Ja želim izraziti svoje nezadovoljstvo i apelujem na Ministarstvo vanjskih poslova, ukoliko ima neko ovdje prisutan iz Ministarstva, da taj proces ubrzaju kako bi građani, posebno 1.300.000 Bosanaca širom svijeta kojih ima, da bi mogli dobiti lakše biometrijski pasoš i mogućnost bezviznog režima.

Drugo pitanje je pitanje bilo također za Ministarstvo vanjskih poslova i vezano je za dodjelu, odnosno, imenovanje počasnih konzula BiH u svijetu. I dobio sam odgovor da je do sada imenovano sedam počasnih konzula i da se u određenoj fazi nalazi 30 predmeta. Ja želim ovdje da ukažem na jedan proces koji neopravdano zaista, teško je naći pravu riječ, dugo traje. Želim, takođe, da apelujem na Ministarstvo vanjskih poslova da taj proces skraćuje, jer po

nekoliko, zaista, i po 5-6 godina procesi imenovanja ambasadora, odnosno, počasnih konzula, građana BiH, traje kroz procedure Ministarstva vanjskih poslova.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Mirjana Malić. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući. Koleginice i kolege.

Ja sam na 62. sjednici postavila pitanje Savjetu ministara BiH, a odnosi se na nadležnost bilo koje institucije na nivou države da spriječi eroziju i nestanak svih kulturnih institucija u BiH. S obzirom da to nije bilo tako davno, ne moram vas podsjećati na ostali dio teksta, u odnosu na gašenje renomiranih pozorišta, zatvaranje biblioteka, nefunkcionisanje muzeja, itd. Ja sam dobila odgovor koji je vrlo kratak, vrlo jasan, vrlo promptan i vrlo poražavajući.

Dakle, ja nemam komentar na odgovor, nego na stanje koje proizilazi iz tog odgovora. S obzirom da sam ja, postavljajući pitanje, rekla da će ono imati smisla tek ako Vijeće ministara BiH pronade način da promptno reaguje na ovu situaciju, a ne samo da mi odgovori na pitanje. Ja moram reći da, nažalost, uslovi koji obezbjeđuju neophodan rad kulturnih institucija nisu u nadležnosti države nego u nadležnosti osnivača, odnosno, entitetskih i kantonalnih ministarstava kulture. Za nikoga od nas u ovoj sali to nije novost, kao što nije novost ni da se mi svi na svim institucijama jako zalažemo da dobijemo ingerencije i onda ništa što je iz obaveza po tim ingerencijama ne uradimo.

Ministarstvo civilnih poslova, kaže se u odgovoru, jednom godišnje objavljuje konkurs za dodjelu grand sredstava kojima se pomaže ili sufinansira aktivnost institucija kulture u BiH za njegove programske aktivnosti. Dakle, ako smo mi država bez ingerencije za bilo kakve kulturne posrednike(?) ili kulturne institucije, učinimo bar na nekakav način odgovornim one nivoe organizovanja vlasti u ovoj zemlji da rade to što su preuzele kao svoju obavezu i da ispunjavaju svoje obaveze osnivača kulturnih institucija.

Da ne duljim, ja ne mogu tražiti od Vijeća ministara BiH bolji odgovor zato što je on tačan i zato što je egzaktan, ali mislim da se ne možemo pomiriti s činjenicom da je sudbina kulturnih institucija i kulturnih poslanika u našoj zemlji prepuštena benevolenciji takozvanih osnivača.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ

Uvaženi gospodine predsjedavajući i svi prisutni.

Ja sam dobio dva odgovora na moja dva poslanička pitanja. Jedno je postavljeno na 52. sjednici, krajem aprila prošle godine, i ono se odnosilo na to dokle se stiglo sa izradom Zakona o platama i drugim naknadama pripadnika sudskih i tužilačkih institucija na nivou BiH. Moram reći, nezadovoljan sam vremenom koje je trebalo da prođe da se na ovo pitanje odgovori. Zadovoljan sam, također, da sam makar dobio odgovor da se radi na tekstu ovog zakona i da će biti upućen u Savjet ministara BiH, odnosno, potom u parlamentarnu proceduru. Skrećem posebnu pažnju na probleme s kojima se ova institucija suočava, a to je da je potrebno što je hitnije moguće riješiti pitanje plata i drugih naknada, obzirom da, nažalost, zbog nekih oduzetih nadležnosti kao što su troškovi putovanja, troškovi odvojenog života i troškovi toplog obroka, ne pripadaju ovim nosiocima ovih funkcija i dužnosti, što u određenom smislu bitno utiče na narušavanje adekvatne nacionalne zastupljenosti na svim nivoima sudskih i tužilačkih institucija u BiH.

Drugo pitanje odnosilo se na moj zahtjev – Šta čini Ministarstvo spoljnih poslova vezano za aktivnosti oko članstva BiH u Savjetu bezbjednosti, (za nestalnog članstva), za ovaj period od dvije godine. Najprije želim da kažem da je ovaj koordinacioni tim, na veliko zadovoljstvo, uradio, mislim značajnu aktivnost za BiH, i u tom smislu čestitam svima. Dobio sam odgovor i stav Ministarstva da će u narednom periodu dodatna četiri diplomata u sjedištu UN-a u Njujorku biti angažovano, ali mišljenja sam da je u BiH potrebno učiniti... da se što prije popuni ovaj plan kako je Ministarstvo spoljnih poslova, u saradnji sa Predsjedništvom BiH, uradilo i kako bismo imali adekvatnu zastupljenost vrlo kvalitetnih diplomata u ovom periodu od dvije godine.

I još jednu stvar koju smatram da je vrlo bitno da svi nivoi vlasti u BiH trebaju učiniti, obzirom na ovaj značajan rezultat tajnih glasanja koja smo dobili, (da što prije učinimo ispunjavanje) svih obaveza kojima bi se ugasilo, odnosno, prestao biti OHR u BiH, odnosno, transformisao u Kancelariju visokog predstavnika EN, jer nelogično je da imamo tako značajnu funkciju u UN-u, a da nemamo obavljanje punog kapaciteta, potpunog suvereniteta, prije svega u svim nivoima vlasti u BiH.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja sam 4.6.2008. godine uputio inicijativu za pokretanje postupka za izmjenu i dopunu Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, citirajući članove, a i vođen činjenicom da je bilo izuzetno puno primjedbi na ovaj zakon i potrebu donošenja izmjena i dopuna. Uputio sam, kažem, ovu inicijativu i mogu da izrazim moje zadovoljstvo na ekspeditivnosti, jer poslije 19 mjeseci dobio sam odgovor, što pokazuje da je ekspeditivnost zaista na visini.

Međutim, istovremeno, onaj dio gdje moram da izrazim svoje nezadovoljstvo, to je tajming dobijanja ovog odgovora. Naime, odgovor u kome se kaže da je inicijativa, od strane Ministarstva finansija i trezora, upućena prema Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje, mislim da je licemjerno poslije one apsurdne odluke koju smo donijeli na prošlog

sjednici, kojom se odbijaju minimalne izmjene Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, gdje se pokušalo Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje barem ograničiti rok u kojem mora dati odgovor na zahtjev. Mislim da je licemjerno bilo i slati ovu inicijativu jer se odgovor poslije ove naše odluke na prošloj sjednici zna i sasvim je jasno poslije ovoga da se u Zakonu o indirektnom oporezivanju u BiH, bar u ovom mandatu, ne može izmijeniti niti jedan zarez.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Na moje pitanje – da li je suprotno zakonu objavljen javni konkurs za izbor i imenovanje direktora i zamjenika direktora Agencije za rad i zapošljavanje BiH, koji je objavljen dana 16.12.2009. godine, ja sam dobio u predviđenom roku odgovor Vijeća ministara BiH, a vjerovatno je to odgovor pripremljen od Ministarstva civilnih poslova. Nakon nekoliko ovih obrazloženja iz tog odgovora i na kraju Vijeće ministara BiH mi odgovara u završnoj rečenici u kojoj kaže – Iz navedenog slijedi odgovor na postavljeno pitanje, poslaničko pitanje, da je javni konkurs za izbor i imenovanje direktora i zamjenika direktora Agencije za rad i zapošljavanje BiH objavljen u skladu sa Zakonom o agenciji za rad i zapošljavanje BiH i Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Savjeta ministara BiH i drugim imenovanjima BiH.

Dakle, ja ovdje izjavljujem da je ovaj konkurs objavljen direktno u suprotnosti sa članom 7. Zakona o agenciji za rad i zapošljavanje BiH.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Gospodine predsjedatelju, kolegice i kolege, cijenjeni gosti.

Ja sam postavio pitanje na 30. sjednici, koja je bila 4.6.2008. godine, i odgovor dobio sada, dakle, godinu i po dana zakašnjenja, za razliku od mog prethodnika, kolege uvaženog, Remzije Kadrića, koji je dobio odgovor na vrijeme, dakle, u roku predviđenom našim Poslovníkom. Ja sam odgovorom dijelom zadovoljan, a dijelom nisam. Zadovoljan sam da sam uopće dobio odgovor nakon ovako dugog vremena, jer sam bio izgubio i zadnji tračak nade da ću ga uopće dobiti. A pitanje je bilo – Šta poduzima Vijeće ministara BiH na suzbijanju širenja bruceloze i iskorjenjavanju ove zarazne bolesti, te sanaciji šteta nastalih zbog nje.

Dakle, poznato je da je u ovo vrijeme kad je ovo pitanje postavljeno, prije godinu i po dana, u BiH bila u jednoj velikoj ekspanziji ova zarazna bolest što je imalo za posljedicu velike štete na stadima naših proizvođača, kad je BiH proglašena žarištem ove bolesti zbog čega je nastala velika šteta našim poljoprivrednim proizvođačima jer svoje proizvode mesa, mlijeka i proizvoda od mlijeka nisu mogli plasirati na tržište. Zbog težine ovog pitanja, logično je bilo da i vrijeme odgovora bude nešto duže, međutim, ne ovako dugačko, ipak za ovo nema opravdanja. I rečeno je, u ovom odgovoru piše da je cilj da se, kroz provedbu ovog plana sanacije i borbe protiv bruceloze, BiH proglasi područjem slobodnim od bruceloze. To još uvijek, iz ovog odgovora se vidi, nije urađeno. Dakle, još onaj osnovni cilj i najvažniji nije postignut i ja sam očekivao da se ovaj odgovor inovira sa tim u kojoj mjeri, u kojem postotku je realiziran ovaj cilj, ovaj zadatak.

Mislim da, ipak, ono što je urađeno, urađeno je dosta toga, negdje, kako ovdje piše, 80 do 91% grla stoke je vakcinirano što je jedna bitna prevencija, međutim, pitanje je šta je sa preostalim ovih 10 do 20%. I nije data ovdje u odgovoru isto tako ni procjena u kojoj mjeri je ova bolest zaustavljena od širenja i u kojoj mjeri je ona, na neki način, sanirana, odnosno, ovaj problem riješen. Zadnji sastanak je održan na ovu temu, kao što piše u odgovoru, prije mjesec dana, odnosno, mjesec i po, pa je i logično zapravo da se možda još nisu sumirali rezultati. Ipak sam očekivao da se preciznije odgovori na to šta je od ovog urađeno. Jer ja ću ponoviti ovdje, često puta na našim sjednicama tema je poljoprivreda, poljoprivredna proizvodnja, uvoz hrane itd., a zapravo bitno je da li država uradi i stvori pretpostavke potrebne za razvoj poljoprivrede i smanjenjem uvoza i uvoza hrane. Ovo je tipičan primjer da država i državne institucije, mislim ovdje na institucije BiH, entiteta, županija i općina, nisu uradile sve što su trebale uraditi i da stvore pretpostavke da se u ovom sektoru poljoprivredne proizvodnje osiguraju pretpostavke i da naši poljoprivredni proizvođači mogu biti sigurni da neće biti više uvoza ove bolesti u BiH, ono što je ovdje da se efikasno, na neki način, riješi, izliječi i da onda imamo pretpostavke za njihovo nesmetano i kvalitetno bavljenje svojim poslom. Ovo nijedan proizvođač pojedinačno, ma koliko bio jak, ne može riješiti, ovo su pretpostavke koje mora osigurati država, državne institucije da bi se moglo raditi.

Evo toliko, zahvaljujem se i na vremenu, a i na odgovoru koji je stigao godinu i po dana nakon što sam postavio pitanje.

PRVI ZAMJENIK PREDSEDavajućeg
NIKO LOZANČIĆ

Sljedeći je uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem. Kolegice i kolege poslanici, dame i gospodo.

Moj odgovor je na ponovljeno pitanje u vezi sa pravljenjem bilateralnih ugovora ili sporazuma sa zemljama u kojima BiH ima svoje državljane. I u tom odgovoru praktično sam dobio nešto što nisam tražio, a to je da je za zaključivanje tih sporazuma zaduženo Ministarstvo civilnih poslova, a ne Ministarstvo vanjskih poslova. I jasno je da imamo problem u kojem, vidjeli smo i prije sa ratifikacijama, osim toga što kasne po nekoliko godina, imamo problem i inicijative, ko je zadužen za iniciranje pravljenja raznih sporazuma. Naravno, u tom nizu, od

Predsjedništva BiH, Savjeta ministara BiH, resornog ministarstva i Parlamenta BiH, svi imaju svoju ulogu i zadatak. Ja sam konkretno pitao – Šta je uradilo Ministarstvo spoljnih poslova da se to desi?

S obzirom da drugi put nisam dobio odgovor na svoje pitanje, ovaj put postavljam pitanje Predsjedništvu BiH i predsjedavajućem Savjeta ministara BiH – Koliko je bilateralnih sporazuma napravljeno, sa kojim zemljama i da li ima plan u narednih dvije godine sa kojim zemljama trebaju da se otvore razgovori o sklapanju bilateralnih sporazuma?

Čini mi se da ovo pitanje ne želi da se otvori i da ćemo doći u ... u kome do 2012. godine imat ćemo sa malim brojem zemalja sklopljene te ugovore i morat ćemo da svoje državljane BiH stavimo u poziciju da biraju između državljanstva BiH i zemlje u kojoj se sada nalaze.

Zahvaljujem.

b) Nova poslanička pitanja

Znači, imamo prijavljena dva poslanika za nova pitanja, tri, molim vas da se i ostali prijave.

Uvaženi poslanik Slavko Matić. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ

Hvala, gospodine predsjedatelju. Uvažene kolegice i kolege zastupnici, poštovani gosti.

Ja imam pitanje za Ministarstvo obrane BiH – Koje mjere i aktivnosti je ovo Ministarstvo poduzelo ili će poduzeti kako bi, koliko toliko, pomoglo u zbrinjavanju osoba koje se ove godine otpuštaju iz Oružanih snaga BiH, a radi zakonske odredbe o starosnoj dobi?

Kratko obrazloženje:

Naime, poznato je da će se ove godine otpustiti oko 2.500 osoba iz Oružanih snaga BiH radi starosne dobi. A kako ne ispunjavaju zakonske uvjete za umirovljenje, faktički će se naći na ulici, odnosno, bez posla. Koliko ovih osoba može ostati u civilnom dijelu Oružanih snaga, odnosno, Ministarstva obrane? Ima li za otpuštene vojne osobe kakvih otpremnina? Koje su mogućnosti prekvalifikacije ili doškoloavanja? Ima li financijske pomoći iz NATO programa ili nekih drugih međunarodnih izvora i programa?

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege.

Ja imam dva pitanja, oba su za Vijeće ministara BiH. Jedno pitanje ja već duže vremena razmišljam da postavim, u odnosu na ova važna politička pitanja koja mi imamo u BiH. Možda to i nije tako bitno pitanje, ali vjerujte da sam se ja odlučio da ga postavim, jer ne mogu više od

stida da izdržim. A pitanje glasi – Šta poduzima Vijeće ministara BiH kako bi se u BiH pristupilo sinhronizovanoj aktivnosti na odlaganju i uništavanju tvrdog otpada (smeća), kako bi se konačno počela štititi životna sredina u BiH? Da li Vijeće ministara BiH planira pokrenuti širu akciju na čišćenju vodotoka nakon posljednjih poplava u BiH?

Svako onaj ko se vozi autom ili ide pored vodotoka, pogotovo nakon ovih poplava, vidjet će jednu katastrofu na vodotocima, na rastinju koje je na obalama vodotoka, mene je stid kad se krećem BiH. Mogu samo zamisliti kako se stranac osjeća kada uđe u BiH i ide dolinom bilo koje rijeke ili bilo kojeg vodotoka. To je slika o nama i ako ne možemo ništa uraditi u ovoj zemlji, onda je možemo, ja mislim da nam je to svima interes, očistiti od smeća. I mislim da u tom pravcu, džaba je ovo raditi, ja sam jedanput pokretao akciju u Zeničko-dobojskom kantonu, to se jedanput očistilo, ali to se nanese sa drugih strana, ovo mora biti organizovana akcija u cijeloj državi na odlaganju i prikupljanju otpada i, na kraju krajeva, ovom čišćenju. Ovo sam pitanje morao postaviti, rekao sam, jednostavno ne mogu više od stida da izdržim, a da ga ne postavim.

Drugo pitanje dolazi na inicijativu učenika Treće gimnazije ovdje u Sarajevu i ono glasi, dakle, pitanje također Vijeću ministara BiH, pitanje čuvanja, zaštite i upravljanja privremeno oduzetim robama u odgovarajućim postupcima, dakle, u prekršajnom, krivičnom postupku u BiH, nije na odgovarajući način riješeno, zbog toga, mnoge od ovih roba propadaju, a država ili plaća štetu ili plaća njihovo uništenje. – Da li i šta poduzima Vijeće ministara BiH kako bi se ovim robama, dok se nalaze u režimu privremeno oduzetih, na najbolji način gazdovalo?

Prošle godine, u BiH je oduzeto privremeno roba u vrijednosti od 50 miliona KM, a do tada je već na lagerima bilo robe, prema nekim informacijama kojima ja raspolazem, oko 90 miliona privremeno oduzetih roba, u toj vrijednosti. Te robe zbog isteka rokova, zbog dužine postupaka, uglavnom propadaju, njima se loše gazduje. Ukoliko se onaj od koga je roba oduzeta oslobodi, država mora platiti štetu, a ako je roba oduzeta, ona propadne, država mora plaćati uništavanje. Ja mislim da se možemo u BiH pametnije odnositi prema tom pitanju, donijeti zakon i pametnije gazdovati ovom imovinom, na korist, naravno, svih nas u BiH, naravno, poštujući prava svih, jer niko nije kriv dok se u postupku ne dokaže da je odgovoran i da mu roba pravosnažno nije oduzeta.

Toliko, hvala vam.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Dame i gospodo zastupnici, uvaŹeni gosti.

U skladu sa odredbama članka 3. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima BiH, osnovana je Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, a u skladu sa odredbama članka 137. istog zakona, Agencija je 7.9.2009. godine, odgovarajućim zahtjevom prema Vijeću ministara BiH, pokrenula postupak za davanje suglasnosti na Prijedlog pravilnika o unutarnjoj organizaciji Agencije za lijekove i medicinska sredstva, uz dostavu prethodno pribavljenih mišljenja nadležnih ministarstava i drugih institucija. Iako blagovremeno nedavanje suglasnosti

na Pravilnik usporava i onemogućava punu implementaciju ove vrlo važne Agencije i ovog vrlo važnog zakona, suglasnost na Pravilnik nije data ni nakon više urgencija Agencije prema Vijeću ministara BiH.

Moje pitanje glasi – Zašto Vijeće ministara BiH do danas nije ispunilo svoju zakonsku obvezu davanje suglasnosti na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Agencije i kada će konačno istu suglasnost dati?

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

UvaŹeni poslanik Momćilo Novaković. Izvolite.

MOMĆILO NOVAKOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja imam, takođe, dva pitanja na današnjoj sjednici. Prvo pitanje je Predsjedništvu BiH i glasi – Kakav je stav Predsjedništva BiH u odnosu na izjavu predsjednika Republike Hrvatske, a koja se odnosi na slanje Hrvatske vojske u BiH?

Kao što znamo, ovih dana se digla velika prašina oko jedne izjave odlazećeg predsjednika Republike Hrvatske i najmanje što je za očekivati je da je Predsjedništvo BiH po toj izjavi zauzelo nekakav stav. S obzirom da u medijima nisam uspio pronaći da je bilo kakav stav Predsjedništva zauzet, osim pojedinačnih istupa nekih članova Predsjedništva BiH, ja očekujem da mi Predsjedništvo dostavi stav po ovom pitanju.

Drugo pitanje je upućeno Savjetu ministara BiH – Da li će u 2010. godini biti odobravane kvote na uvoz šećera u BiH i ako hoće, na koji način? I koji su efekti ranije donesenih izmjena vezanih za uvoz šećera?

Naime, novim Zakonom o izmjeni carinskih tarifa nisu predviđene kvote za uvoz šećera u 2010. godini. Prema nekim informacijama u medijima, do tog će ipak doći, pa bih molio Savjet ministara BiH, znači, da da odgovor na ovo pitanje, posebno kad se radi o efektima vezanim za ranije donesenu odluku. Naime, ja sam bio u dilemi da li da predložim amandman na ovaj zakon kojim ću traŹiti uvođenje kvota šećera, s obzirom da je kod predlaganja ranijeg zakona oko pozitivnih efekata toliko napisano, da mi nije jasno da nam ne trebaju ti pozitivni efekti 2010. godine.

Hvala vam.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik, Martin RaguŹ. Izvolite.

MARTIN RAGUŹ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Evo, danas na dnevnom redu imamo prijedlog Kolegija oko pomoći koju bi i Vijeće ministara BiH i Parlament BiH trebali, i ja sam uvjeren da hoćemo, izdvojiti za pomoć građanima ugroženim od poplava.

Moje pitanje je upućeno Vijeću ministara BiH, odnosno Ministarstvu za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose. Prošle godine, na inicijativu koju sam pokrenuo vezano za poplave u Popovu polju, Ravnom i na prostoru općina Trebinje i Ravno, ovaj dom je, prije točno pola godine, usvojio precizne zaključke. Ja ću samo pročitati dva od njih, da podsjetim nas šta smo mi usvojili prije pola godine i da tražim od Vijeća ministara BiH šta je realizirano od tih zaključaka i da ovdje ovom Domu podnese izvješće.

Znači, mi smo tada zadužili, a naknadno i Vijeće ministara BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa da do kraja prošle godine, u suradnji sa nadležnim entitetskim ministarstvima poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, a i entitetskim agencijama za vode, elektroprivredama, da definiraju, uspostave, intenziviraju postojeće nadgledanje i stalnu razmjenu podataka relevantnih za rad postojećih objekata. To su: vodostaji, hidroelektrane, protoci, vrste, rokovi, itd.

Zadužili smo ih da sa nadležnim entitetskim ministarstvima poduzmu sve da uspostave stalnu suradnju između agencija koje upravljaju vodnim sustavima, osobito u razdoblju visokih vodostaja na području ... I vidite šta se sad nama dešava. Prošle godine je u Ravnom dostignuta maksimalna kvota od 239,5 metara koja je planirana po vodnim studijama, Studija Zavoda za vodoprivredu Sarajevo iz 1984., jednom u sto godina. Ove godine je taj vodostaj nadmašen šest metara, to je jedan od najvećih u sto godina. I sad da vam ne obrazlažem, mnogi od, neki od kolega prošle godine su pokušali osporiti ovu moju argumentaciju, a sad se vidi da tu zaista nije bilo nikakve, niti politizacije, niti namjere, jer su svi predstavnici stranaka koji su došli i obišli, ja im se još jednom zahvaljujem, mogli su se uvjeriti da se radi o realnim problemima, jer ova država nema ni jedan realan instrument monitoringa i upravljanja ovim važnim resursom.

Ja mislim da se mi trebamo danas debelo zamisliti, nije lako je izdvojiti jednu dnevnicu, ali ovo su posljedice gdje trpe svi građani. Evo, vidimo kritike na upravljanje hidroelektranama Trebišnjica, dolaze iz RS-a, ne više samo iz Federacije BiH. Da budemo realni, znači, postoje objektivni problemi i ovo zaslužuje, po meni, jednu čitavu točku dnevnog reda i informaciju koju ćemo, i ja ću osobno tražiti, ali mislim da bismo svi trebali, od Vijeća ministara BiH o stanju poplava uopće, posljedicama i ovim realiziranim mjerama koje smo i mi donosili i Vijeće ministara BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Zahvaljujem.

Dva pitanja za Vijeće ministara BiH, kratka, jasna. – Da li su pregovori entitetskih vlada o zaduživanju, za koje sam saznao putem medija, usaglašeni na nivou države i u skladu sa procedurama o zaključivanju međunarodnih ugovora? Imali smo priliku pročitati, jedni su u Vašingtonu, pregovaraju sa Svjetskom bankom, a jedni najavljuju neki kredit od Češke.

I drugo pitanje, znači ponavljam, tražim od Vijeća ministara BiH da mi odgovori – Da li je tačno, kako su neki mediji objavili, da je poslanik Zlatko Lagumdžija davao ovlaštenja u ratu da pojedine osobe prikupljaju sredstva po zapadnoj Evropi, da li postoji taj pečat i ta ovlaštenja i koliko je novca prikupljeno na račun države BiH?

Od nadležnih institucija, državnih institucija, očekujem konkretan odgovor, a ne opis poslova koji su u njihovoj nadležnosti.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Adem Huskić, pitanje. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja imam jedno kratko pitanje za Vijeće ministara BiH – Kada će Vijeće ministara BiH prestati kršiti odredbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i zaključke ovog Doma u pogledu administrativnih zabrana za uvoz putničkih i teretnih automobila i autobusa iz zemalja EU, pravdajući to izmišljenim razlozima kao što je nepostojanje ovlaštene kuće za homologaciju, jer i sada homologaciju niko ne radi, a vozila se uvoze?

Ja mislim da se ovdje radi o korupciji, mislim da se Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose nalazi pod strašnim pritiskom ovog uvozničkog lobija koji sada uvoze nove i rabljene automobile i da je to glavni razlog da se krši i međunarodni ugovor i odluka ovog doma.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Nermina Zaimović-Uzunović. Izvolite.

NERMINA ZAIMOVIĆ-UZUNOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja bih odmah da počnem, s obzirom da sam ja vrlo kasno prihvatila mandat, zbog nesretnih okolnosti, ja bih da počnem sa jednim svojim pitanjem koje sam sastavila čitajući i surfajući po medijima.

Dakle, u medijima su se pojavile informacije da je za potrebe „Službenog lista BiH“ kupljen poslovni prostor u zgradi na Otoci u Sarajevu. Takođe se navodi da je kvadratni metar plaćen po veoma visokoj cijeni. Shodno tome, želim da postavim sljedeće poslaničko pitanje – Ko je odobrio kupovinu kancelarijskog prostora za gore navedene namjene, da li je procedura provedena na zakonit način i koliko je stvarno plaćen poslovni prostor?

Ja bih da mi na ovo pitanje odgovore u pismenom obliku, upućujem ga, dakle, predsjedavajućem Vijeća ministara BiH, gospodinu Nikoli Špiriću i ministru finansija i trezora BiH, gospodinu Draganu Vrankiću.

Hvala lijepo.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Lazar Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaŹene kolege.

Moje pitanje upućujem Ministarstvu spoljnih poslova BiH. Molim da dostavite odgovor – Šta je Ministarstvo tj. nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH preduzelo po pitanju rješavanja problema zdravstvenih radnika iz BiH upućenih na privremeni rad u Libiju posredstvom različitih agencija?

Hvala vam.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Postavljam pitanje Vijeću ministara BiH, u vezi sa određenim inicijativama, prema mojim saznanjima, o raspisivanju tendera za nabavku devet hiljada računara u vrijednosti od oko 9 miliona maraka konvertibilnih maraka, a za potrebe određenih institucija, postavljam pitanje – Da li je ova potreba nabavke računara analizirana u nadležnim institucijama, iz kojih bi se sredstava finansirala ova nabavka i ko će biti nosilac posla, a ko posrednik u ovom poslu?

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Mehmed Suljkanović. Izvolite.

MEHMAD SULJKANOVIĆ

Predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege.

Imam jedno vrlo kratko pitanje. Upućeno je Minsitarstvu sigurnosti, a pitanje glasi – Kada će biti donesen pravilnik kojim se regulira uništavanje zaplijenjenih opojnih droga?

I jedno kratko obrazloženje:

Zakon o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga donesen je još 2006. godine, a do danas, prema informacijama koje imam, nije donesen Pravilnik o načinu uništavanja zaplijenjenih opojnih droga.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik, Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dopustite mi danas da postavim jedno poslaničko pitanje za Centar za uklanjanje mina u BiH, odnosno BH MAK.

Obzirom da u Budžetu institucija BiH za 2010. godinu, a i za 2009. godinu, nisu planirana sredstva za deminiranje, za sam proces deminiranja, ostaje nejasno iz kojih sredstava se inače vrši deminiranje u BiH. Stoga postavljam pitanje i tražim informaciju o prikupljenim i utrošenim sredstvima za deminiranje u 2009. godini, kao i u planovima za 2010. godinu, sa popisom izvora sredstava i iznosa tih sredstava.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ

Hvala lijepa. Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja imam dva pitanja. Prvo pitanje je, putem Ministarstva civilnih poslova u Vijeću ministara BiH, upućeno rektoru Bihaćkog univerziteta – Tko je poimenično u posljednje dvije godine, zaključno sa 20. januarom 2010. godine, na Bihaćkom univerzitetu dobio ... zvanja docent, vanredni profesor, profesor i emeritus? Koliko dugo su prije toga izbornici nosili prethodno zvanje i koje godine i gdje su odbranili doktorsku disertaciju?

Za postavljanje ovog pitanja potaknut sam saznanjima da je u posljednje dvije godine, na Bihaćkom univerzitetu, u više slučajeva na nezakonit način izvršen izbor u ova zvanja, a samo u posljednja dva mjeseca je navodno izvršeno više od 20 takvih nezakonitih izbora. Stanje na Bihaćkom univerzitetu je inače haotično, a nezakonit izbor u zvanja samo je mali dio iz arsenala kriminogenih radnji, korupcije, nepotizma i politikanstva koji su postali preovlađujući model funkcioniranja nekih fakulteta i profesora na univerzitetu.

Drugo pitanje je ministru inostranih poslova u Vijeću ministara BiH – Kakvi su planovi BiH i kako stoje prioriteti za otvaranje ambasade BiH u Alžiru, obzirom na činjenicu da se radi o zemlji sa blizu 40 miliona stanovnika, sa značajnim ekonomskim potencijalima, koja je bila i tradicionalno zahvalno tržište u vrijeme zajedničke države i koja danas može biti značajan ekonomski partner BiH?

Na postavljanje ovoga pitanja, potaknut sam susretom sa grupom biznismena iz Alžira koji su prošli jako neugodan put do dobivanja ulazne vize u BiH, koji su za to imali mogućnost u našim konzularnim, odnosno, diplomatskim predstavništvima u Francuskoj i Turskoj i koji nisu nimalo pohvalno govorili o profesionalnosti osoblja naše ambasade u Turskoj, gdje su na vizu čekali nekoliko dana. Svi naši susjedi imaju ambasade u Alžiru i izgleda da jedino nama u BiH nisu prioritetni ekonomski kriteriji pri donošenju odluka o otvaranju diplomatskih predstavništava. Osobno, da sam ja bio u situaciji da prođem ono što su prošli moji sagovornici iz Alžira kako bi došli do ulazne vize u BiH, svakako da bih odustao od takvog puta i pravo je čudo da nam pod ovakvim uslovima bilo ko dolazi u zemlju.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja pretpostavljam da je ovo greška sa Ademom, on je postavljao pitanja. Zaključujem ovu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na tačku tri,

Ad. 3. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Predloga zakona o radnom vremenu, obavezanim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Savjet ministara BiH je Zakon dostavio u parlamentarnu proceduru 8.1.2010. godine, sa zahtjevom da se razmatra po skraćenom postupku. Danas raspravljamo o zahtjevu.

Otvaram raspravu i pitam iz Savjeta ministara ima li neko potrebu da obrazloži zahtjev?

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolegice i kolege.

Dakle, ja ću ostati u okviru rasprave o proceduri i, u stvari, moja rasprava će biti više pitanje. Dakle, i u popratnom aktu, i u obrazloženju, i u samom članu 2. ovog zakona, govori se da je neki, da tako kažem, kritični rok 16.6. do kada bi trebalo obezbijediti ovu zamjenu, kada je riječ o ovim tahografima, dakle, da budu digitalni umjesto ovih dosadašnjih analognih. I također je u obrazloženju i popratnom aktu rečeno da za punu implementaciju ovog zakona treba godina dana. Ja možda i griješim i bilo bi vrlo važno, dakle, vi ste tražili skraćenu proceduru, mi ćemo

podržati, nije apsolutno problem, ali se bojim da do 16.6. praktično neće doći do pune implementacije Zakona. I sada mene interesuje da predlagač kaže da li to znači da od 16.6., vozila preko 3,5 tone, koja ne budu imala ugrađen ovaj digitalni tahograf, neće moći ići preko granice? I ko je onda zaista odgovoran, šta se to čekalo do sada, jer mi i kada bismo htjeli danas da kažemo, evo, po hitnom postupku, praktično teoretski se ne može ovaj datum realizirati. I ja stvarano molim pojašnjenje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ministar saobraćaja, gospodin Rudo Vidović. Izvolite.

RUDO VIDOVIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Poštovane dame i gospodo zastupnici i zastupnice.

Dakle, Zakon o kojem danas raspravljamo, zapravo o proceduri i potrebi užurbanog postupka, u obrazloženju je zapravo sve rečeno. Ali ja osjećam potrebu da dodam samo par riječi, upravo da odgovorim na pitanje koje je gospodin Belkić postavio – zašto 16.6. i da li je uopće moguće da se urade podzakonski akti, ako bi Zakon ovih dana bio donesen. Dakle, 16.6. je zadnji rok koji se odnosi na nova vozila. Ne mogu se nova vozila registrirati za međunarodni transport bez ovog zakona i pravilnika koji će definirati..., a godina dana podrazumijeva da postojeća vozila koja imaju analogni tahograf, za vrijeme svoje registracije, dakle, kontinuirano kako ističe rok, zapravo, urade taj proces. To je osnovni preduvjet uz pomoć kojeg bi naši auto-prevoznici bez problema putovali po Evropi. Iz tih razloga je rečeno da je potrebno godinu dana, a ovih narednih 2-3 mjeseca bi, ako Zakon prođe u ovako žurnom postupku, zapravo bilo dovoljno da se urade podzakonski akti, pravilnici, itd.

Ja molim zaista da uvažite ovo obrazloženje. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Husein Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, ja sam se javio prije nego što je ministar objašnjavao, i neke dileme koje sam imao vezano za ove rokove, on je pojasnio. Mada, evo, zaista, ja se pridružujem svim onima koji su, ukoliko su, primjetili da ovaj sporazum potiče iz 1970. godine.

Dakle, ministre, ja znam, Vi ste novi ministar, mandat je kratak i ovo je odmah krenulo i vide se određeni rezultati ubrzanog odgovora i na poslanička pitanja, da lično kažem, itd. međutim, zaista je nedopustivo da nas, kao Parlament, dovodite u situaciju, Vijeće ministara BiH i prethodni ministar i Vi sada, znači, da mi zbog tog odnosa i zbog zakašnjele izrade prijedloga zakona dolazimo u situaciju da moramo na ovaj način rješavati ove stvari. I ove bojazni koje

jesu, nemojte da opet imamo proteste prevoznika, da imamo, znači, onu situaciju da je i ovakva privredna aktivnost, koja je mala, zbog te situacije da ne mogu ljudi obavljati svoj posao i ne mogu, ionako malo ovih izvozno orijentiranih firmi koje imamo, obavljati svoje poslove.

U tom smislu, ja dajem punu podršku da se što prije donese ovaj zakon, ali izražavam svoje negodovanje na način kako je to urađeno i rokovima koji su dostavljeni ovdje u Parlament.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici.

Ja apelujem, prije svega, da usvojimo ovo što je predloženo, ovaj postupak za ovaj zakon. On nam je potreban. Koliko sam upućen, sve je usaglašeno oko sadržaja Zakona, ali postavljam pitanje predlagaču, Savjetu ministara BiH, zbog čega, evo, prijedlogom ovakvih procedura, gdje bi trebalo što prije da se završi postupak, ustvari postupak usporavaju. Da je ovo išlo u redovnoj proceduri, mi smo danas mogli da raspravljamo u prvom čitanju i da na sljedećoj sjednici završimo sav ovaj posao. Ovako, s prijedlogom da ide po ovoj proceduri, oni su odgodili izjašnjenje o ovom zakonu najmanje za 15 dana.

Evo, molio bih da ubuduće, ako je već ovdje napravljen propust, vode računa o ovakvim stvarima, kada se pogotovo radi o potpuno usaglašenim prijedlozima zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih za raspravu. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda,

Ad. 4. Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini 2011. godine – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kao što znate, na 60. sjednici Doma, održanoj 16.9., Dom nije prihvatio negativno Mišljenje nadležne Komisije i Zakon je vraćen radi dostavljanja novog mišljenja Komisiji. Nadležna Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj, Mišljenje je dostavila 12.1.2010. godine, i ovaj put je podržala principe zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Uvaženi poslanik, Šefik Džaferović. Izvolite.

Ja vas podsjećam da je Zakon u prvom čitanju i da danas raspravljamo samo o principima. Izvolite.

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege.

Popis stanovništva u BiH, multietničkoj državi, nije isto što i popis stanovništva u monoetničkim državama, jer ovdje, osim što popis služi u svrhu statistike, ekonomije i razvoja, u BiH, kao multietničkoj državi, popis stanovništva služi i kao mjera za izračun oko učešća konstitutivnih naroda, građana i ostalih u vlasti u BiH. I zato je popis u BiH više od popisa u drugim zemljama, i zbog toga se o ovom pitanju mora povesti poseban račun.

Kada pogledam Zakon SFRJ iz 1991. godine o popisu stanovništva, pa kada pogledam zakone zemalja iz okruženja, iz Hrvatske, iz Srbije, i pogledan ovaj zakon koji je nama predložen, onda ja slobodno smijem zaključiti i kazati da ovo što je nama predloženo zapravo predstavlja pokušaj legalizacije etničkog čišćenja u BiH i zbog toga je za mene ovo neprihvatljivo.

Ne mogu da shvatim da naš Zakon, pod firmom evropskih standarda, predlaže da u ukupno stanovništvo u BiH uđu samo oni koji su plus ili minus godinu dana na mjestu na dan 31.3.2011. godine, dakle, kao referentan datum. Svi oni koji su tu duže od godinu dana, i oni koji su otišli, ali nije prošla godina dana, bit će smatrani stanovnicima. Svi oni koji su na ovaj ili onaj način otjerani ili otišli, neće biti stanovništvo te teritorijalne jedinice, odnosno BiH. Ovo je neprihvatljiva stvar. U BiH se desilo nasilje nad etničkom strukturom i nije moguće tu stvar prebrisati gumicom, i nije moguće zakonom to legalizirati. I to jednostavno ne može, ja se nadam, proći ovdje u ovom parlamentu. Nešto moramo uraditi ukoliko hoćemo da imamo popis stanovništva 2011. godine, kada se on obavlja u Evropi, ako ništa, onda moramo razriješiti ovo pitanje – koga popisujemo, šta popisujemo i moramo riješiti pitanje izračuna kada je vlast posrijedi.

Da bih vam potkrijepio svoje čuđenje ponuđenim rješenjima, ja ću vam samo citirati nekoliko rečenica. Kaže, u našem prijedlogu koji je nama dostavljen, kaže se – ukupan broj stanovnika za svaku teritorijalnu jedinicu dobija se sabiranjem broja osoba koje tu imaju uobičajeno mjesto stanovanja i prisutne su, kao i osoba koje imaju tu imaju uobičajeno mjesto stanovanja, ali su privremeno odsutne. To su, dakle, ove osobe o kojima sam ja govorio. Naš Zakon ne govori o državljanima BiH i naš Zakon ne govori o prebivalištu kao ključnoj kategoriji za popis stanovništva.

Zakon po kojem je obavljen popis stanovništva, između ostalog i u BiH, dakle, Zakon SFRJ iz '91. godine kaže – popisom će se obuhvatiti državljani SFRJ, strani državljani i lica bez državljanstva koji imaju prebivalište u SFRJ, bez obzira na to da li se u momentu popisa nalaze u SFRJ ili se nalaze u inostranstvu. Dakle, tada su obuhvaćeni popisom svi oni koji su bili državljani i imaju prebivalište, bez obzira da li se na dan popisa nalaze u BiH ili inostranstvu. Brojna bosanskohercegovačka dijaspora, kao i brojni ljudi koji žive trenutno sada u jednom ili drugom entitetu u BiH, imaju prebivalište i lične karte u BiH i negdje drugo u odnosu na mjesto gdje sada žive unutar BiH i ti ljudi ne bi bili popisani, i to je najveća opasnost i to predstavlja zapravo pokušaj legalizacije etničkog čišćenja.

Zašto se ovo nama nudi, kada, recimo, Zakon o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine za Srbiju kaže ovako – u članu 2. Zakona Srbije kaže se – popisom se obuhvataju državljani Republike Srbije, strani državljani i lica bez državljanstva koji imaju prebivalište u Srbiji, bez obzira da li se u momentu popisa nalaze u Republici Srbiji ili inostranstvu. Dakle, državljani prema prebivalištu, bez obzira da li su u Srbiji ili inostranstvu. Zakon Hrvatske iz 2000. godine, odnosno 2001. godine kaže ovako – popisom će se obuhvatiti sljedeće jedinice popisa, članak 2., osobe koje su državljani Republike Hrvatske, strani državljani i osobe bez državljanstva koje imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, bez obzira na to jesu li u vrijeme popisa u Republici Hrvatskoj ili inostranstvu, te osobe koje u vrijeme popisa imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Zašto se BiH, nad čijom etničkom strukturom je izvršeno nasilje, i pored Zakona iz '91. godine, zakona Hrvatske i Srbije, dakle, zemalja u okruženju kojima se nude standardni obrasci za popis stanovništva kao što je to bilo i '91. godine, zašto se BiH nudi mutant? Zašto? Odgovora na to pitanje nema. Ovo nije evropski standard i ja ovakav zakon ne mogu podržati.

Hvala vam lijepo.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi predsjedatelj doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Očigledno moja sugestija da se radi o zakonu u prvom čitanju nije naišla na odobravanje. Ja moram da napravim repliku i da uzmem stenogram o ovoj raspravi koju smo imali kada je ova tačka dnevnog reda bila na nekoj od ovih sjednica. Možemo od a do ž, što je gospodin Džaferović sada rekao, samo pročitati što su rekli ili poslanici iz SDA ili on lično u prošlom..., nemojte da radimo isti posao nekoliko puta. Jer onda dolazite u poziciju da ja sada isto da kažem, ovo o čemu ste Vi pričali nema veze sa evropskim standardima, sa EUROSTAT-om, sa poređenjem sa drugim zemljama, da su to definicije, da je to metodologija popisa. Zašto me tjerate da to isto govorim kao što sam govorio na prošloj sjednici? Ako niste za popis, recite – niste za popis, idemo dalje. Ne može dobiti prolaznu ocjenu u prvom čitanju, idemo dalje. Nemojte da danas izgubimo tri sada ponavljajući ono isto što smo u prošloj godini ponavljali kada je bio u pitanju ovaj zakon.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Odgovor na repliku, uvaženi zastupnik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala Vam, gospodine predsjedavajući, što mi sugerirate kako trebam da diskutujem, ali bez obzira na Vaš napor, dozvolite meni da ja odredim šta ću i kad kazati i da za to odgovaram.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Evo, ja ću uvažiti primjedbu predsjedavajućeg i neću se javljati za diskusiju, odnosno, odustat ću od diskusije, ali moram reći da je od samog početka evidentno da ne postoji volja da se ovaj zakon usvoji i da uopšte u BiH ne postoji volja da se izvrši popis. Da je to tako, govori Prijedlog budžeta za ovu godinu u kome nisu, ne da nisu predviđena, nego nije uopšte bilo rasprave, čak se nije moglo nazrijeti iz onog obrazloženja tamo da je bilo kakvih prijedloga bilo da se poduzmu određeni koraci ka popisu stanovništva, bez obzira, znači, šta se i kako popisivalo. Popisivaće neke popisne komisije, radiće to neki ljudi, koštaće to nešto para, šta god se popisivalo. Nažalost, nisu predviđena sredstva i potpuno je jasno da, šta god pisalo ovdje u ovom zakonu, ne postoji volja da se izvrši popis stanovništva u BiH do 2011. Ja sam siguran, odnosno, prema onome što su mi rekli ljudi koji se u ovo nešto malo više razumiju, da nema više ni vremena, i kad bismo usvojili ovaj zakon, da ne možemo kvalitetno obaviti pripreme kako bismo izvršili popis 2011. godine.

Dakle, suština čitave ove priče izgleda jeste vlast, dakle, jeste podjela vlasti i nažalost tu nema dogovora. Ono što bi zaista bilo vrlo interesantno, kad bismo rekli, evo, za vijeke vremena vlast će u BiH biti po popisu iz '91. godine, da li bismo onda usvojili zakon? Evo, ja mislim da bi nama Srbima odgovaralo da kažemo za vijeke vremena će biti vlast po popisu iz '91. godine zato što po kretanju nataliteta će stvari stvari ići u nekom drugom pravcu. Ja sam siguran da ni tada mi ne bismo izvršili popis, čak i kad bismo to rekli.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Odgovor na repliku, uvaženi predsjedatelj doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi kolega Novaković je puno toga rekao s čim se slažem, osim stavke u Budžetu. Vi dobro znate, kao što sam i ja i Vi ste predlagali u nekoliko navrata da to bude stavka u Budžetu. Nekad je i bila stavka u Budžetu, pa se nije potrošila ni jedna marka i rečeno je, od strane revizora, da ne možemo da stavljamo stavke u Budžetu kada zakon nije bio usvojen. I to je jedini razlog zašto te stavke nema u Budžetu.

I s druge strane, ja sam pozvao, ne dotične koji su se javili za diskusiju, nego sve nas da ne ponavljamo diskusije koje su ovde rečene. Ako imaju novi momenti u vezi sa ovim zakonom i mogućnosti i volje da on prođe u prvom čitanju, dajte da govorimo o tome. Da jedni drugima vraćamo pitanje i odgovore koje smo ovdje definisali u tri sata dugoj diskusiji od prošlog puta, ja ne vidim svrhu toga. I stoga sam pozvao sve da, ako imaju novi momenti u vezi sa ovim zakonom, dajte da govorimo o tome. Jer stvara se dojam da je SNSD zadovoljan Zakonom. Nismo zadovoljni, imamo primjedbe na članove i 6. i 17. o nadležnostima Agencije i o tome šta se popisuje, odnosno, šta je sastav popisnog obrasca, i to veoma ozbiljne zamjerke u vezi toga.

Tako da molimo da se zakon u prvom čitanju odobri ili pusti, a onda da pričamo o pojedinim članovima i da vidimo gdje možemo popraviti zakonski projekat.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Drugi zamjenik predsjedatelja, Beriz Belkić, replika.

BERIZ BELKIĆ

Evo, svi mi koji repliciramo, odmah kažemo da nemamo namjeru da komplikujemo stvari. Evo, ja ću takođe to reći, ali nisam siguran, naravno, šta će izazvati. Dakle, gospodin Živković je rekao veći dio rekao onoga o čemu sam ja htio replicirati gospodinu Novakoviću, u smislu netačnosti, dakle, kada je riječ finansiranju ovoga posla. Također bih dodao da Agencija za statistiku, onoliko koliko ja znam, radi na pripremi popisa, dakle, radi te organizaciono-tehničke poslove.

Ja sam se najviše javio, nije tačno, gospodine Novakoviću, da nema volje za popis. Dakle, Vi ste ustvrdili da nismo za popis stanovništva. Mi jesmo za popis stanovništva, kada je riječ o Stranci za BiH, ali na način da on poštuje i tretira preporuke i da tretira one obavezne elemente od strane evropskih institucija i svjetskih institucija koje se bave ovim stvarima, jer jednostavno smatramo da neobavezni elementi nisu nužni u ovom trenutku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Samo dodatak ovome. Dakle, uvaženi poslanik Novaković Momčilo je rekao da mi ne bismo prihvatili ovaj prijedlog zakona šta god u njemu pisalo. Dakle, mi ćemo prihvatiti zakon, a nećemo prihvatiti ovo što piše u ovome zakonu, zato što, ovo što je rekao poslanik uvaženi Šefik Džaferović, kroz ovaj zakon se pokušava legalizirati etničko čišćenje. Postoji jedan, za taj termin etničko čišćenje, postoji jedan pravi i pravni naziv, etničko čišćenje za termin legalizacija etničkog čišćenja. Etničko čišćenje, nije to termin koji se upotrebljava u međunarodnom pravu, ima pravi naziv, a to je genocid. Etničko čišćenje, genocid ili etničko čišćenje, a ne samo etničko čišćenje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, replika.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, predsjedavajući.

Replika je gospodinu Remziji Kadriću jer je rekao da će oni, ustvari, prihvatiti zakon ali neće prihvatiti ono što piše u zakonu. Kroz tu repliku postavljam i pitanje šta to sad znači? Ako prihvataju zakon, a ne prihvataju ono što piše u zakonu, to je, po meni, malo čudna stvar, pa bih u tom smislu i ovu svoju repliku uputio.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Pa, evo, očito da ovi apeli ne nailaze na prijem, da pokušamo, na neki način, da ne ponavljamo raspravu, a istovremeno šaljemo vrlo ružne poruke. Kada je u pitanju popis, uvaženi kolega Džaferović je rekao da se to tiče podjele vlasti i stiče se utisak da nama samo treba popis iz razloga jer ne znamo kako ćemo podijeliti vlast u BiH. To je jedna od stotinu stvari zbog koje treba popis. Ja mislim da ima puno bitnijih stvari zbog kojih treba popis od same podjele vlasti, iako je i ona vlažna, ali mi šaljemo poruku, evo, mi nećemo moći podijeliti vlast nakon izbora ako popis bude ovakav i onakav. I onda bi ga svako štelovao kako njemu odgovara, ali onda upotrebljava teške riječi, kao što je rekao maloprije gospodin Kadrić. Kako može činovnik koji radi radnju u skladu sa standardima vršiti legalizaciju etničkog čišćenja? Kako čovjeku koji vrši tu radnju, da mu tako tešku optužbu pošaljete, da on vrši legalizaciju etničkog čišćenja, to nema veze sa zdravom pameti, i da je provođenje ovakvog zakona neka vrsta genocida. Ako hoćete tu terminologiju, pa ja mislim da etničko čišćenje se krije u onih 10 milijardi koje su pokradene, koje nisu omogućile ljudima da se vrate svojim kućama i da žive normalno, to je etničko čišćenje, to je legalizacija etničkog čišćenja. Ako u Srebrenicu pošaljete rashodovan traktor pod firmom novog od koga čovjek nema nikakve koristi, to je legalizacija etničkog čišćenja, to je uticaj da taj čovjek napusti svoje mjesto gdje živi jer mu je vlast uvalila krš, a pod firmom 20-30 hiljada maraka, ako hoćete šta je legalizacija prava etničkog čišćenja. Provođenje jednog zakona koji treba izglasati ovaj Parlament, na ovakav ili na onakav način, da tako teške optužbe idu mislim da...

Isto tako, ovaj zakon neće i ne može biti legalizacija etničkog čišćenja, ali, takođe, ovaj zakon neće biti ni sredstvo za ostvarivanje nekih nedosanjanih ciljeva, isto tako. Imali smo ovdje pokušaj u ovom Parlamentu, kroz razne zakone, da prekrajamo političku sliku zemlje, da prekrajamo ustavno uređenje, nije uspjelo i mislim da ne treba uspjeti ni preko ovog zakona. On treba da ispoštuje standarde kakvi važe u svim normalnim zemljama i ništa drugo. I ne mislim da oko popisa koji je, s jedne strane, tehnička stvar, da oko tog popisa mi možemo ići na ovakav način i preko njega ostvarivati druge teške političke ciljeve koje nije realno preko ovog zakona ni na koji način ostvariti. Bit će rasprava o Ustavu i tu je mjesto za sve druge stvari, političke teme i ostale da se one na taj način razriješe.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da pokušamo usmjeriti raspravu o zakonskom projektu, a ne o temi koja danas ovdje nije na dnevnog redu. Ja vas molim, i na početku kada je

prvi govornik rekao i izazvao buru diskusija, prijava i replika, i nakon toga izašao, da se usmjerimo ovdje na današnji tekst Zakona i da vidimo da li možemo da o njemu raspravljamo na način da se držimo zakona. Ja neću nikome da oduzmem mogućnost da prema Poslovniku se i prijavi za diskusiju, za repliku, ali upozoravam da ove diskusije su već viđeno i da ćemo izgubiti tri sata na tome.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, replika. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ

Uvažavam, gospodine predsjedavajući. Uvaženom kolegi Remziji Kadriću – ne bih da dižemo tenzije i jednu nacionalističku priču, da nas rado slušaju građani BiH, izluđeni građani BiH s našim stavovima, ali reći ću samo jednu stvar. Ja spadam u red umjerenih, smatram barem tako, ljudi oko toga i nastojim se maksimalno suzdržati oko onog što bismo palili i počeli priču o tome šta odgovara mom, šta nekom drugom narodu, ali ja želim reći – i najumjereniji pripadnik dva od tri konstitutivna naroda nikada neće prihvatiti model popisa koji ne bi ispunjavao osnovno ljudsko pravo. To je pravo na, pored EUROSTAT-ovih standarda, to je pravo na nacionalnu, vjersku i jezičku odrednicu. Dakle, makar ne bio popis nikada, bez ovoga BiH ne može postojati, ... to je osnovno ljudsko pravo. Dakle, nikada nećemo prihvatiti, nećete naći niti jedan glas koji će to podržati.

I druga priča da je to legalizacija ovog, da je onog, to je obična demagoška priča koja apsolutno..., i istovremeno želim reći, nikada ne bih pristao da se ove odrednice zloupotrebljavaju u bilo kojem smislu izuzev kao statistički podatak i za implementaciju ustavnog uređenja BiH. Evo, ja sam potpuno za to, mislim, potpuno ..., dakle. A priča o bosanskom Srbinu, bosanskom Hrvatu, bosanskom jeziku, je priča koja nas mnogo više, i bosanskoj naciji, je priča koja nas apsolutno potpuno udaljava od priče o ovoj zemlji. Dakle, nećete nikada dobiti glas za Zakon o popisu stanovništva ne bude li imao ove odrednice kao neobavezan dio izjašnjavanja svakog građanina BiH.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Odgovor na repliku, uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, legalizaciju genocida ne bi vršili službenici koji vrše popis, nego bi legalizaciju genocida izvršio zakonodavac ako bi se ovakav prijedlog zakona prihvatio. Prema tome, tu su stvari sasvim jasne i iz tih razloga nije prihvatljiv, u principu, prijedlog ovog zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Salko Sokolović, replika. Izvolite.

SALKO SOKOLOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Replika gospodinu Kalabiću i Prodanoviću u smislu da ovdje niko nije spominjao etnički momenat već je priča krenula upravo iz suštinskih razloga, što na dan popisa, iz prijedoga koji imamo, faktički imamo evidenciju onih koji su prisutni, pa čak imamo i evidenciju vrste krova pokrivene zgrade, ali nemamo evidenciju državljana BiH. Nemamo evidenciju onih koji su u tom momentu preko godinu dana van granica BiH. Ja mislim da je to suština, ovo ostalo se mi, ipak, možemo dogovoriti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo.

Replika kolegi Kadriću. Jer više puta, kada su bile neke druge teme, a i ovo kada je bilo u proceduri, govorio sam – što se mi plašimo izjasniti nacionalno. Druga stvar, shvatamo li mi da se Ustav BiH zasniva na konstitutivnosti tri naroda. Ako nema konstitutivnih naroda, naravno i Ostalih, nema Ustava. Je li fino piše u Ustavu BiH tri konstitutivna naroda. Ko čini tri konstitutivna naroda? Bošnjaci, Srbi, Hrvati i Ostali, naravno. Ako toga nema, mi nemamo Ustava, ljudi, o čemu raspravljamo, čega se plašimo? Što se neko plaši popisa i podataka koje ćemo dobiti pa moći napraviti uporedne podatke sa '91. godinom, ili '92. – gdje je neko živio, gdje danas živi, pa da više tu priču o nekom etničkom čišćenju, nemojte danas, malo je vremena, imamo mi mirnodopskog etničkog čišćenja koje traje 20 godina prije rata. Eklatantan primjer Ilidže – na Ilidži je '71. godine po popisu živjelo 44,6% Srba, 32,3% tada Muslimana, naravno, govorim o nacionalnom određenju, mali broj Hrvata jer nije bilo Otesa i ostalih. Za 20 godina bez metka, bez rata, bez išta, demografska struktura je potpuno promijenjena. Što se plašimo?

Druga stvar, mogli bismo da ne lupamo svi, pa i ja često tako radim, u javnosti – stradalo dovoljno, desilo se dovoljno. Hajmo dobiti podatke i možemo uporediti, '91. godine, da vidimo gdje su ti ljudi bili, gdje su danas. Mnoge ambasade imaju izlazne vize i ulazne ko je tamo otišao, a ne ovako, pričamo, ovdje je stradalo dovoljno hiljada, desetina hiljada, pa i ova priča o genocidu. Pa tada je bilo priča i rečeno je, to se odnosilo na Srebrenicu, sud presudio i nemojte više vraćati u proceduru. Ako hoće neko da to proširi na nivo BiH, to je ponovo vrijeđanje, to je negiranje Srba, to je negiranje ovog, onog. Dakle ljudi, vrtimo se u krug i ostajem kod konstatacije – nema Ustava ova zemlja ako nema tri konstitutivna naroda. Kako će biti konstitutivni narodi ako ja ne kažem javno, a hoću da kažem, da sam Srbin, kao što poštujem svakog čovjeka ako će reći da je Bošnjak, ako neće, njegovo je to ljudsko pravo šta će reći. Zašto se plašimo? Naravno da nekome smeta i potpuno je jasno što smeta jer bi se vidjelo ko je zaista. Ponosim se, imam još malo vremena, u Prijedor što se vratilo 25.000 Bošnjaka, što se u Janju vratilo 96% Bošnjaka, što se u Foču vratilo 5.000. Navedite mi jedno mjesto u Federaciji BiH gdje se vratilo 20 Srba. Ne, i danas se iseljavaju iz Sarajeva, i danas se iseljavaju. Zar treba taj strah da bude prisutan oko popisa, šta će on reći. Podaci su neumoljivi, statistika je to. Ali se slažem s kolegom Prodanovićem da se to ne zloupotrebljava, kao što se zloupotrebljava 20

godina, samo su Srbi izvršili etničko čišćenje. Da vidimo koliko živi danas na području Federacije BiH Srba.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Dalje replike. Uvaženi poslanik Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem.

Ja ću zaista kratko replicirati kolegi Prodanoviću. Žao mi je što je izašao. Nabrajajući neke odrednice koje ne mislim da će biti uopšte spominjane kao što su bosanski Srbin, bosanski Hrvat itd., on je, ja vjerujem nesvjesno, spomenuo i bosanski jezik i time me uvrijedio, jer bosanski jezik nije novoizmišljena kategorija, i to ne dovodim u kontekst bosanskih Srba i bosanskih Hrvata. Znači, zbog toga repliciram.

I druga stvar. Ja mislim da možemo, ako hoćemo, zaista želimo popis stanovništva, ja vas molim, evo, on je spomenuo da nijedan predstavnik od dva naroda neće prihvatiti zakon u kome se neće moći izjašnjavati o nacionalnoj, vjerskoj, religijskoj itd. pripadnosti, evo, ja vas molim, kao Bošnjak, da pokušate razumjeti i naše motive, zašto mi smatramo da ovaj put ne treba to da stavljamo. Da prihvatimo ono što je evropski standard, gdje smo i do sada, na stotine zakona koje smo usvajali ovdje, uzimali minimum iz onoga što je evropski standard, evo, da uradimo to i sada i da usvojimo zakon i da skratimo cijelu priču. Uvjeren sam da možemo zakon usvojiti ako..., ovo je sad stvar inata.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž, replika. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Replika uvaženom zastupniku Slavku Jovičiću. On je rekao da ovdje neko treba navesti primjer gdje se 20 Srba makar vratilo u Federaciju BiH. Znači, ovdje zbog javnosti, zbog stenograma, treba reći samo da se na područje općine Drvar, koja je u Federaciji BiH, u sastavu Županije hercegbosanske, vratilo skoro 10.000 Srba, što ja pozdravljam, radio sam kao federalni ministar nekad na tome, a da ne govorim na područje čitave te županije, od Glamoča pa dalje, pa sve do Mostara. Znači, apsolutno ne stoji taj podatak. Značajan broj Srba se vratio i treba i dalje nastaviti sa povratkom i daj Bože da se toliko Hrvata vratilo ukupno u RS, koliko, recimo u tu jednu općinu.

Eto, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Husein Nanić, replika Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Replika se odnosi na izlaganje gospodina Jovičića o konkretnim podacima, povratku u Prijedor 25.000 Bošnjaka. Ja ne znam, gospodine Jovičiću, otkud Vama taj podatak kada Prijedor još uvijek ima oko 3.000 nestalih Bošnjaka.

Povratak Srba u Bosanski Petrovac je gotovo potpuno implementiran, tamo iz izborne jedinice otkud ja dolazim. U Bihaću je, takođe, takav slučaj, da ne nabrajam dalje slučajeve, ono što ste Vi izazvali. Nemojte zloupotrebljavati, odnosno, iznositi netačne podatke. I ova sjednica u kom pravcu ide, na ove stvari ja sam zaista bio jednom na repliku se prijavio, pa sam povukao repliku, neke stvari se ne mogu prećutati. I nemojte izazivati ovakvim pričama replike na koje se zaista ne može prećutati. I ne može se pričati, ono što sam prećutao kada je gospodin Novaković rekao – bez obzira koji tekst bio da se ovdje neće usvojiti. Mi, SDA je jasno za popis stanovništva, možda prva. Ako ima kakav metar da izmjerimo to koliko je ko prije za popis stanovništva, međutim, postoje određene stvari koje trebamo popraviti. I zaista me iznenadila diskusija gospodina Prodanovića kada isključivo kaže – e nećemo, e ovako će, ovako će, onda o čemu mi pričamo? Da ćemo nešto uraditi danas kada kaže bit će samo ovako ili mora biti ovako i neće nikako drugačije, onda zaista ne može se ni očekivati bilo kakav kompromis po pitanju ovog zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

... Mesića pred kraj mandata.

Uvaženi Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, evo, da nisam u pravu, da nije niko u pravu, evo, popis će reći ko je u pravu. Evo popis, neka kaže, evo, sve da sam ja pogriješio. A u Kozarac se vratilo, gospodine Naniću, pogledajte od Vaših predstavnika koji su se tamo vratili, koji izlaze u javnost i koji to kažu. Ja nisam rekao, oni su rekli i meni i Vama i Vi ste to pročitali u medijima.

Gospodine Raguž, potpuno ste u pravu da se vratio minimalni broj Hrvata u RS. Pozivanje vjerskih lidera, političkih, da se vrate ljudi nema nikakvog efekta. To sami vidite, prošlo je dosta vremena. Druga stvar, pominjete Drvar, pominjete Glamoč, sasvim jasno u Drvaru je prije rata '91. godine po popisu živjelo 98,6% Srba i logično je da se ljudi tamo vrate. A ja ću vam reći iskreno, oni se tamo nikada ne bi vratili da su bilo gdje drugo imali da žive. Dakle, nigdje nisu imali, kolektivni centri prepuni, nije se imalo od čega živjeti, naravno da su iskoristili priliku da se vrate na svoja vjekovna ognjišta gdje će biti, opet Vam to naglašavam, oni većina koja je u Federaciji zanemarena. Vi prošli mandat od četiri godine niste mogli konstituisati Vijeće naroda u Federalnom parlamentu. Zašto? Nije bilo Srba, nema Srba. Možete

vi izmišljati, tražiti iz naftalina, praviti od njih ovakve ili onakve Srbe, i bosanske i ne znam ni ja kakve. Ne postoji prefiks bosanski Srbin, nema ni mađarskog Srbina, nema ni kineskog Srbina, Srbin je Srbin, živio u Novom Zelandu, Sarajevu, Pazariću ili, ne znam ni ja, nekoj planeti drugoj ako već tamo ... postoje. Možda i tamo postoje jer mi smo svugdje zastupljeni.

I druga stvar, pominjete, gospodine Naniću, Petrovac. Pa u Petrovcu je prije rata bila ogromna većina Srba kao što je u Sarajevu bila ogromna većina Bošnjaka, ali ne u ovom procentu. U Sarajevu je živjelo 46% Bošnjaka. Danas živi u Sarajevu ... cifra sve iz glave, niko nema, zato i govorimo što hoćemo popis da tačno kaže koliko gdje koga ima. Zato i tražimo da se nacionalno izjasnimo. I sada hoćete da mi kažete da u Sarajevu ne živi 95% Bošnjaka, je li hoćete da kažete? Hoćete li da mi kažete da danas u Sarajevu živi 160.000 Srba, koji je bio drugi grad po broju Srba poslije Beograda u bivšoj Jugoslaviji. Hajmo napisati ko je Srbin, ko je Bošnjak, ko je Hrvat, ako ljudi hoće da se izjasne, pa da zaista vidimo, da onda ni moji podaci ne budu tačni, a Vaši još manje. Što se plašite toga?

I maloprije sam vam rekao – Ustav BiH ne postoji ako nema tri konstitutivna naroda. Pa tri konstitutivna naroda zna se ko su. Nisu, ponavljam, druge nacije, da mi ne bi tamo međunarodni skandal neko pripisao, kako ja pominjem Kineze što je njih najviše, nema veze s time. Ali dajte da vidimo koliko nas ima, dajte da druge podatke vidimo, što ćemo moći napraviti uporedne..., koliko je ljudi gdje ubijeno, koliko je nestalo. Nisu ljudi brojivi, ljudi su bili živa bića, nažalost, mnogih nema. Slažem se ja sa Vama da je u Prijedoru stradalo mnogo Bošnjaka. Zašto niko ne pomene gdje je koliko Srba stradalo, barem jednog, evo. Barem, evo, jednog. Ali, dobro, nećete, nećete. Nije gospodin Prodanović ulitimativno rekao nećemo ni mi. Moramo Ustav poštovati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić, replika. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Dame i gospodo zastupnici.

Ovo je replika mnogim od vas koji ste do sada raspravljali i jedna zamolba. Prvo replika svima onima koji se hvale svojim zaslugama o povratku naroda iz drugih skupina na prostor pod njihovom kontrolom. Nemojte lagati ni sebe ni narod. Niko nikome nije pomogao i ko god je mogao spriječio je one druge da se vrate a ti koji su se vratili, vratili su se i oni znaju kako su se vratili, i nisu oni danas tema. Kada budemo ponovo raspravljali o reviziji strategije, o povratku, možemo na tu temu pričati.

Danas pričamo o popisu stanovništva. Popis stanovništva je dio statistike i Agencija za statistiku je pripremila prijedlog o rješenjima u zakonu što niko ne raspravlja. Nema potrebe koristiti ove teškoartiljerijske, ne znam ni ja kako bih više nazvao, jezičke formule kako bi se pokazalo da nešto nije u redu, da se s nečim ne slažemo i mislim da ne trebamo prepadati jedni druge. Hajmo razgovarati o suštini, o samom Zakonu. Ima rješenja u Zakonu koja se ni meni ne dopadaju, ima rješenja u Zakonu za koja se zalažem, ima rješenja u Zakonu koja treba popraviti. Hajmo vidjeti možemo li doći do toga da imamo uistinu popis stanovništva, a da osiguramo sve pretpostavke zbog kojih se, inače, popis vrši. Znači, popis se ne vrši da bismo mi dokazivali

jedni drugima ko je koga više protjerao, ko je koga više vratio ili nije vratio. Popis se vrši zbog budućnosti, zbog planiranja, zbog statistike. Znači, da vidimo jednostavno gdje smo, šta smo, kako planirati nešto, a svjesni smo svega ovoga što je bilo i hajmo pokušati malo gledati naprijed, bez ovih teških riječi, jer nećemo nikud dospjeti tako.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvažena poslanica Milica Marković, replika. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja želim prvo da kažem da smatram da je, s obzirom da ima ovoliki broj prijavljenih diskutanata, poslije nekoliko diskusija i replika sasvim izvjesno i jasno da ovaj zakon ne može dobiti podršku i mislim da ćemo uludo potrošiti dva-tri sada vodeći raznorazne diskusije i opet ćemo doći na kraju na isto. No, naravno, ja neću ništa da sugerišem nikome, hoću samo da kažem da, što se tiče SNSD-a, kolega Živković je već rekao, da nismo ni mi zadovoljni ovim sadržajem, ali smo, polazeći od principa da neko nešto mora popustiti i da mora napraviti određeni kompromis, sam predsjednik Dodik je rekao, prihvatit ćemo da se popis koji se uradi 2011. počne primjenjivati od 2014.

Svi oni koji misle da time što će insistirati na ukidanju odredbe u popisnom kartonu da se neko neće izjasniti po vjerskoj, nacionalnoj ili jezičkoj osnovi se zakivaju u mjestu da tog popisa nikada neće biti. I to je valjda jasno svima nama ovdje i dajte, ljudi, da budemo poštteni i otvoreni, da kažemo hoćemo li mi to ili nećemo. Ja vjerujem da većina vas zna da će 26. januara, na sjednici Vijeća Evrope, biti rasprava o izvještaju Monitoring tima o BiH gdje, u rezoluciji, od osam tačaka, jedna od tačaka je gdje se traži da se izvrši popis stanovništva u BiH 2011. I svi oni koji danas kažu da ne mogu podržati ovakav sadržaj zato što ima tu nacionalna odrednica, ima jezička, ima religijska..., u nekim prethodnim situacijama su baš nas iz SNSD-a i poslanike iz RS-a uporno pozivali, dajte da donesemo zakone, dajte da imamo neki prag tolerancije, to, znate, treba zbog evropskog puta BiH. Pa treba i ovo sad isto, ali, znači, to nećemo da znamo. To nećemo da znamo i to nas ne interesuje. I onda, ako neće ovo ići, onda neće ići, vjerovatno, ni Revidirana strategija o povratku, neće ništa ići, pa da onda vidimo gdje smo i šta smo i šta možemo uopšte reći sutra narodu i glasačima. Nego, kada je riječ o poslanicima iz SNSD-a i uopšte iz RS-a, onda se insistira – to su zakoni koji se moraju usvojiti. A, evo, i ovo je jedna od važnih stavki koje EU traži da vidi o BiH i niko nije rekao iz EU da kategorija o vjerskom, nacionalnom i jezičkom izjašnjavanju nije evropska kategorija. Jeste, u mnogim evropskim zemljama. Onaj ko neće da se izjasni u popisnom kartonu, ne mora ni da se izjašnjava po toj osnovi. Ali ja, ako hoću da kažem da sam Srpkinja, da pričam srpski jezik, da sam pravoslavne vjeroispovijesti, ne može mi to pravo niko uskratiti, kao što je besmisleno i apsurdno da danas neko ovdje insistira, kaže, treba popisati stanje koje je nekada bilo. Pa je li vi hoćete u jednom gradu, evo, uzet ću Bijeljino za primjer u kojoj je živjelo prije rata 30.000 tadašnjih muslimana, danas Bošnjaka, da ih sada neko popiše da ih je 30.000 kada su ljudi u inostranstvu, žive u Federaciji BiH, otišli su na druge kontinente i ne misle se više nikada vraćati u taj grad.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

MILICA MARKOVIĆ

... neko osporava Zakon o popisu stanovništva zato što se neko neće, ne želi uopšte, jer oni svi koji su htjeli da se vrate, oni su se vratili do sada.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Vinko Zorić, replika. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja zaista u zadnje vrijeme izbjegavam replicirati, ali, kolega Jovičiću, ako ste Vi replicirali ili odgovarali na repliku gospodinu Ragužu samo zato da budete zadnji, onda to zaista nije u redu, jer ste potrošili tri minute dragocjenog vremena. Naime, Vi ste u svojoj raspravi rekli da se nađe općina gdje je se vratilo 10 Srba, a gospodin Raguž je našao jednu općinu gdje se vratilo puta tisuću i Vi ste onda imali opet potrebu replicirati samo zato da eventualno budete zadnji. Molim Vas, uzmite stenogram svoje rasprave, replike gospodina Raguža i svog odgovora na repliku, pa će Vam sve biti jasno. Ali, ako i dalje inzistirate da budete zadnji, onda, evo, zanemarite moju repliku, kao da uopće nisam replicirao i bit ćete zadnji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Husein Nanić, druga replika. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ

Druga jeste. Evo, ja zaista želim da budem jasan ovdje kod svoje replike, a odnosi se opet na podatke koje je gospodin Jovičić iznio. Ja želim da budem odgovoran prema podacima koje govorim. On je pomenuo Prijedor, jedno selo u Prijedoru – Kozarac. Prijedor '91. godine, predsjednik opštine Prijedor – Bošnjak je ubijen. Većinu su Bošnjaci imali u Općinskom vijeću, danas imaju tri od 30 Bošnjaka u Općinskom vijeću Prijedor. Vi govorite o povratku Bošnjaka u Prijedor. U Banja Luci 33% Bošnjaka je bilo. Danas imaju dva Bošnjaka od 50 odbornika u Skupštini opštine Banja Luka. I Vi govorite o povratku. Ja samo sam htio da ove stvari potenciram i govorim, ja sam bio u izbornoj jedinici gdje, ovo što gospodin Zorić i gospodin Raguž govore, Bosansko Grahovo i Drvar su u izbornoj jedinici iz koje ja dolazim, ja sam prije par mjeseci sa načelnicima razgovarao o problemima. U oba ta grada su načelnici Srbi i imaju nekih drugih problema koji nisu vezani za ova pitanja koja treba da tretira ovaj zakon. Obidite teren i razgovarajte s tim ljudima, vidjet ćete koji su njihovi problemi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Sefer Halilović, replika. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Zaista nisam mislio, ali moram da kratko repliciram prvom zamjeniku predsjedavajućeg, gospodinu Lozančiću na tvrdnju da niko nikome ništa nije pomogao. Ja tvrdim da u vrijeme vlade Alijanse, gdje sam kratko vrijeme bio ministar za rad, socijalnu politiku i povratak, prvo selo koje smo potpuno uredili i spremili za povratak, osigurali povratak je selo Čipuljići, srpsko selo pored Bugojna. Raspitajte se još malo kod Mladena Lonića, on je sada poslanik u Predstavničkom domu Federacije BiH pa ćete od njega čuti podatke koliko smo tada podržali povratak Srba u Bosansku Krajinu, od Bosanske Krupe pa južno. Vidite na koji način i kako su se Srbi, pitajte sadašnjeg ministra za rad u Federaciji BiH, gospodina Radovana, on je tada bio predsjednik jedne nevladine organizacije koja je podržavala povratak Srba u Sarajevo i okolinu. Vidite sa gvardijanima na Gučoj gori i Plehanu koliko smo..., Kiseljaku i Varešu i drugim mjestima, koliko smo tada pomagali Hrvatima da se vrate i onda ćete vidjeti da je tada postojala dobra volja. I, naravno, Bošnjacima gdje god su se htjeli vratiti. I onda vidite koliko je tada samo postojala dobra volja da se ljudi vraćaju na cijelom prostoru BiH.

Ja mislim da bi ovdje trebalo malo spustiti političke tenzije i ovu temperaturu i pokušati da se ne takmičimo u nacionalizmu, nego da vidimo, da tražimo rješenja na koji način i kako da se oni koji žele da se vrate, da im se osiguraju i materijalne i zakonske pretpostavke da se vrate, jer ja tvrdim, recimo, promjenom nekih federalnih zakona može se uraditi više na povratku u BiH, nego onim kreditom od 400.000.000 maraka, a, naravno, mislim da treba i promjena kredita i zakon, promjena zakona i kredit i mnogo još aktivnosti da se ljudi vraćaju tamo gdje hoće.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Također, gospodinu Niki Lozančiću. Ne mogu se složiti s time da smo svi isti, da smo svi hinili da želimo vratiti ljude i zaustaviti ih da ne odu. Nije to naprosto tako, to zaista nije tako. Dakle, SDA je predložila odluku o konstitutivnosti naroda. Na bazi nje, Zakonom o proporcionalnoj zastupljenosti, svaki put smo se borili da bude veći fond budžeta za povratak, da se usvoji inovirana strategija, predlagali kredit da se uzme za povratak.

Dalje, svjedok sam, zaista, da u vremenu kada je došlo do integracije Sarajeva, kada su Srbi napuštali Sarajevo, da smo mi tražili od njih da ostanu tu. Njihova vojska ih je tjerala iz tih stanova. Mislim, žao mi je da ove stvari recikliram malo, to je bilo tako. Dakle, iskreno smo ljude nagovarali da ostanu. Grad je svakodnevno trpio pet-šest mrtvih od snajpera sa brda, evo, da ne govorim naziv vojske, itd. Kada su ubijene dvije djevojčice od naših snajperista na drugoj strani, onda sam bio svjedok toga da se insistiralo da se ljudi uhapsu. Bio je otpor u našoj vojsci, jer se odmazdom neke stvari zaustavljaju. Fojnica kada je padala, kada je HVO zauzimao

Fojnicu, ubijena su dva fratra i puno Bošnjaka je ubijeno tom prilikom, ali su uhapšeni ljudi koji su ubili tu dvojicu fratara, insistiralo se na tome. I tada sam bio prisutan i gledao sam kakav otpor naša vojska ima pri tome, da se progone naše ubojice. Nismo isti svi, gospodine Lozančiću, bila je jedna manjina ljudi koja je, ipak, sačuvala ideju te neke zajedničke Bosne, i povratka, i integracije, itd.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić, odgovor na repliku. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Ovo je odgovor na repliku uvaženog zastupnika Sefera Halilovića i Bakira Izetbegovića. Vi, očigledno, niste razumjeli šta sam ja govorio ili ne želite razumjeti šta ja govorim. A pošto ne želite razumjeti, ja razumijem vas šta govorite pa ću ja početi govoriti sada vašim jezikom. Znači šta vi meni govorite. Vi hoćete da ja više vjerujem vama nego svojim očima, to vi meni govorite. A ja dobro znam koliko ste Vi i Vaša stranka, gospodine Izetbegoviću, pomagali povratak Hrvata u Kaknju. Pa nemojte mi Vi govoriti, znate li koliko je Hrvata zaposleno u Kaknju, znate li koliko im je pomognuto, a znate li koliko im je i šta im je sve činjeno da se vrate, i mnogi su se vratili pa su opet otišli iz Kaknja.

I nemojte mi govoriti, gospodine Haliloviću, da Vi to puno bolje znate. Ja nisam htio raspravljati o tome. Meni je teško o tome raspravljati, ja izbjegavam tu raspravu, znate, ali me zaboli i naljuti me licemjerje. Ovdje se zaklinju svi da su učinili nešto za povratak manjinskog naroda na prostoru koji je pod njihovom kontrolom. Ma nije niko ništa učinio, nemojte da lažemo svijet. I znamo to i uporno pokušavamo reći – e nismo isti. Ko je to pomogao bilo kojem narodu koji se vraćao na prostor gdje je neko većina? Nije niko. I nema stranke, može pojedinac ... govoriti, ni stranke ni politike koja je pomagala sustavno da se omogući ljudima da budu tamo odakle su, evo, nečijom voljom otišli. Prema tome, i danas, ovog trenutka kada ja ovdje govorim znam kakvo je stanje. Da bih zaposlio jednog Hrvata u Kaknju, moram 16 adresa nazvati ja i intervenirati, što nije korektno. Trebali bi na natječaju biti primljeni, ali nemaju šanse da budu primljeni na natječaju. Ni danas 20 godina polije rata, i nemojte me uvjeravati da...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Idemo, sljedeći set replika. Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Možda su on i Remzija to već obavili.

/zajednička diskusija/

DRAGO KALABIĆ

Pa dobro, evo, prevelika je lista govornika, evo i gospodin Lozančić ode, iako se možda sa jednim dijelom njegove diskusije mogu i složiti. Ima tu te istine i mislim da bi zaista trebalo ovaj apel uvažiti, da o svim drugim stvarima ne razgovaramo danas, nego o ovom zakonu. Svako ovdje koristi svoje argumente, to je potpuno jasno.

Evo, iako imam potrebu da gospodinu Izetbegoviću repliciram, jer ništa od onoga nije tačno što je rekao, ali neću ulaziti u detalje, čak i ako je postojao nečiji trud, rezultati tog truda su katastrofalni. Ljestvicu kad imate na 2,04 svaki preskok ispod 2,03 se ne pika, neko skoči 1,60, neko 2,03, ali svi su dole ispod. Znači, rezultati su katastrofa, čak uvažavajući da je se neko..., a o trudu Vašem, gospodine Izetbegoviću, knjige su napisane, znate. Na hiljade ljudi je pisalo o tom trudu, šta im se nudilo i na neki način mislim da zaista ovo treba prekinuti zato što svako koristi.... I onda vidite kad šaljemo poruke one izgledaju u segmentima.

Gospodin Nanić je rekao svoj dio istine, ali nije rekao da je danas predsjednik Skupštine opštine u Prijedoru Bošnjak, on je to prećutao, ali je rekao svoj dio koji njemu odgovara. Rekao je ovo što je rekao gospodin Jovičić, kaže, znate to je jedno selo. Nije rekao da je to selo sa 7.000 ljudi. Imate selo sa 10 ljudi, imate sa 7.000 ljudi. Nije džaba gospodin Jovičić rekao Kozarac i slično. I tome nema kraja, mislim da, evo, uzmete ovih par tamo nesretnih opština u kojima su tačni ovi podaci o kojima je govorio, evo, gospodin Raguž, ali šta to znači prema toj sirotinji, prema Zenici, prema Mostaru. Ja sam očekivao da će gospodin Raguž govoriti o Mostaru, ali je to prećutao, lakše govoriti o Grahovu i Drvaru ili o Sarajevu.

MARTIN RAGUŽ
/nije uključen mikrofoni/

DRAGO KALABIĆ

Pa slažem se, matematički ste u pravu, ali suštinski znate da niste. Jer ja bih volio da ste govorili o Mostaru, ali mislim da ne treba da govorite danas i tu ste u pravu i tu Vas podržavam. Mislim da trebamo prekinuti, jer ovdje će ovo na svaki način dalje ići, a nije tema, i onda pogledajte kad izdvojite u segmentima, na neki način dođete da je svako na svoj način u pravu, a u suštinski je u pravu jednim djelom gospodin Lozančić, suštinski da to nije dobro, odnosno, da nam treba taj popis tehnički da vidimo gdje smo, ako ništa drugo da vidimo gdje smo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, nakon više od pola sata čekanja da diskutujem, ja nisam odustala od diskusije, ne znam ko me je skinuo sa liste diskutanata, ja sam se sad prijavila samo za repliku. Evo, imala sam potrebu, kao možda neko ko se malo više razumije u to za šta služe uopšte podaci o popisu stanovništva, da repliciram, pa, evo, svima, i ovom izgubljenom vremenu, i svim diskutantima i

polemičarima ovdje koji su Prijedlog zakona o popisu stanovništva, i to raspravu o principima ovog zakona, sveli na priču o povratku. Pa, evo, ja imam potrebu, predsjedavajući, da možda postavim i Vama i svima nama ovdje pitanje na koji način, da mi neko odgovori, zaista, na koji način će ovaj Zakon o popisu nekoga eventualno spriječiti da se vrati? Ja bih voljela da to čujem ovdje, da bih ukazala upravo na ovaj promašaj teme u dosadašnjoj raspravi o ovoj tački. I ja Vas, predsjedavajući, molim da zbog promašene teme upozorite svakoga da se vrati na temu.

Evo, ja ću se pozvati na nekoliko diskutanata i repličara danas, prije svega, kolega Kalabić koji je, kad je govorio o ovom zakonu, u jednoj svojoj replici danas, između ostalog, pomenuo da treba ispoštovati standarde kao i u drugim zemljama. Pa hajde da se tako i ponašamo. Da zaista, ako pričamo o principima Zakona o popisu stanovništva, poštujemo standarde kao i u drugim zemljama. Apsolutno su promašene, zaista, teme o tome da li se ovim zakonom negira osnovno ljudsko pravo, itd. Evo, možemo i na tu temu pričati, da li zaista eventualno distanciranje od nekih odredbi ili principa definisanih u ovom zakonu znači negiranje osnovnih ljudskih prava. Pitanje je, naravno, ovdje tretmana takvih podataka, za šta oni treba da služe. I meni je posebno drago kad sam čula kolegicu Milicu Marković, koja mi je i kolegica u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, da se, između ostalog, i pozvala na odredbe Vijeća Evrope. Pa, evo, kad budem imala konačno pravo na diskusiju, vjerovatno nakon sat vremena replika, predsjedavajući, ja ću, između ostalog, i ovdje se referirati i na stavove Vijeća Evrope kada je u pitanju i poziv i preporuke i kad je u pitanju popis stanovništva u BiH.

Ali, evo, ja vas još jednom molim, sviju nas ovdje, upitajmo se, zaista, Zakon o popisu stanovništva hoće li nekoga spriječiti da se vrati? Ako mislimo svi kao što ja, zaista, mislim, kad je u pitanju to pitanje, sve dosadašnje replike su promašene. Ja vas molim da se vratimo na temu principi Zakona o popisu stanovništva.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja ne znam, na početku ove rasprave dva puta sam apelovao, potrošio dvije replike, jedino što mogu da uradim je da oduzimam riječ onima koji počnu da pričaju o tome što nije tema. Ako je to način i metod, a to do sada nismo radili ovdje u Parlamentu, naravno, i to ćemo upotrijebiti.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Predsjedavajući, dakle, ja nemam kome replicirati, izašao je gospodin Niko Lozančić, a skinuli ste me sa liste govornika. Ja sam, dakle, bio poslije gospodina Ekrema Ajanovića, ne znam da li ćete mi dozvoliti da se sad obratim s diskusijom ili ću čekati?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja Vam preporučujem da Vi sačuvate repliku, a da vratite se na mjesto koje je ovdje zapisano, samo automatski kad se neko javi za repliku, skida se sa mjesta diskusija.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Pa nije uredu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa nisam ja rekao da je uredu, da, to je tako napravljen sistem.
Uvaženi poslanik Sefer Halilović, replika. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Zaista mi je žao što nema gospodina Lozančića, ja ne vidim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa i Vi sačuvajte repliku, možda će doći.

SEFER HALILOVIĆ

Neka, neka, reći ću ja radi zapisnika, ko zna da li ću poslije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ

Dakle, ja sam iznio vrlo egzaktno podatke, i ako on u ovim podacima vidi nečeg licemjernog, onda je to njegov problem. Ja sam vrlo konkretne podatke govorio, jer to je bila tad politika, zvanična politika, da se naročito podrže povratci onih, da fakultativno kažem, manjinskih naroda. I na tom smo zaista radili, ja sam ovdje vrlo konkretne podatke iznio, a razumijem njegove frustracije kad je u pitanju vlast na prostoru Federacije BiH. Nažalost, na onaj način na koji se ponaša vlast na ovom teritoriju gdje je, uslovno rečeno, bošnjačka većina, na isti način se ponaša vlast tamo gdje je i on jedan od učesnika u vlasti i gdje kreira ovakvu politiku u BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja imam zbirnu repliku, kao opozicioni poslanik, svim poslanicima iz vladajućih stranaka. I prvo pitanje koje želim postaviti jeste – kakav je uopšte bio cilj onih koji su ovo pitanje uputili danas u parlamentarnu proceduru? Potpuno je neshvatljivo, neobjašnjivo da se na ovakav neozbiljan način može uopšte pristupiti ovako važnoj raspravi. Pa, pogledajte, u ovom

trenutku i za vrijeme ove rasprave nema predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, nema predlagачa ministra pravde, nemani jednog ministra, nema nijednog zamjenika ministra u ovom trenutku u sali. Iz svih stranaka neki govore, strašno je važno, itd. Eto, oni nam pokazuju koliko je ovo važno za BiH i zato postavljам pitanje – kakav je uopšte cilj ove bespredmetne, u nekim trenucima, rasprave?

Ja moram reći da, i to su priznali poslanici pojedinih vladajućih stranaka ovdje, doslovce citiram – gubimo vrijeme i ovo neće proći. E pošto poslanici SDP-a više od tri godine ovdje u Parlamentu BiH uporno upozoravaju, govore, predlažu, sugerišu, kako god hoćete, da se unutar vladajuće koalicije uspostavi se barem minimum neke koordinacije, barem 50% one koordinacije koja je postojala u trenutku kada se obrazovala vlast, kada su podijeljene ministarske i druge funkcije u ovoj zemlji. Ja zaista moram postaviti pitanje – zašto nema te koordinacije i zašto uopšte predlažete tačke dnevnog reda za koje, evo, sami kažete da unaprijed propadaju u ovom parlamentu? Opozicija može predlagati zakone i oni mogu da ne prođu, ali oni koji predlažu unutar vladajuće koalicije, bilo bi dobro, da ne kažem da je to pravilo u demokratskim zemljama, da prije toga sa svojim partnerima pokušaju usaglasiti te zakone. Ovako, zaista, džaba gubimo vrijeme, a da ne kažem da brišemo granicu između i pozicije i opozicije i na neki način urušavamo abecedu parlamentarne demokratije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ja ću pročitati sad listu diskusija. Znači, uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, Rifat Dolić, Halid Genjac, Vesna Šain, Bakir Izetbegović, Ekrem Ajanović, Zlatko Lagumdžija, Savo Erić, Mirko Okolić i Martin Raguž.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ako ima neko pritužbe na ovo što ovdje piše, slobodno recite.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Izvolite, poslovnička intervencija.

DENIS BEĆIROVIĆ

Mi zaista moramo dobiti odgovor, evo, dosta poslanika reaguje na tu činjenicu, ja sam se prije sat vremena prijavio za raspravu. I bio sam po ovom sad trenutnom redosljedu treći po redu koji bi trebao dobiti riječ. Nakon replike, izbrisan sam potpuno, itd. Isto se dogodilo i ostalim nekim kolegama. To nije bila praksa u prethodne tri godine i treba da dobijemo zvanično tumačenje o čemu je tu sada riječ.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

To nije poslovnička...

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa nije do sada ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nije poslovnička odredba, to je tehnička odredba, ja molim, ako se može ovo tehnički riješiti da se riješi, ne brišem ja, ma, molim vas, ne brišem ja ovdje.

Prva je uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, diskusija. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, konačno, i bez ikakvih sporenja za sve one koji imaju tehničkih problema, i ja sam tako izbrisana, ali bez sporenja, ja sam bila zaista prva prijavljena za diskusiju na ovoj listi koja već malo duže čeka.

Evo, dozvolite i da nakon silnih ovih rasprava i polemika i oglašavanja i članova i Kluba poslanika Stranke za BiH, iznesem i stav Stranke za BiH kada je u pitanju popis stanovništva. Naime, mi smo sa posebnom pažnjom tretirali pitanja popisa stanovništva, svjesni specifične težine trenutka, odnosno, same činjenice da mi već više od 15 godina nemamo elementarne podatke za niz pitanja koja su važna za BiH. Ja ću možda posebno naglasiti ona koja se tiču ekonomskih pitanja, uključujući proizvodnju po stanovniku, uključujući, dakle, i obračun generalno nacionalnih računa, pa i per kapita dohodak, broj nezaposlenih, udio pojedinih sektora itd., procenat urbane, neurbane populacije, starosnu, obrazovnu strukturu itd. I, naravno, svjesni, kao zemlja koja je hronično gladna svježeg kapitala, činjenice da Bosni prijete opasnost da, ukoliko ne bude imala podatke ovakve vrste, ostane i bez osnovnih sredstava, odnosno, da joj bude, između ostalog, uskraćeno pravo participiranja u korištenju fondova EU, kad su u pitanju regije, kad su u pitanju pojedina pitanja koja se tiču, između ostalog, i osnovnog razvoja.

Ja hoću posebno da naglasim da se Stranka za BiH rukovodila činjenicom da popis stanovništva treba da bude, ali pod uslovom da se takav popis izvrši prema kriterijima EU, odnosno EUROSTAT-a i Populacijskog fonda UN-a, odnosno, kriterija koji prave jasnu razliku između obaveznog sadržaja popisa stanovništva i neobaveznog sadržaja popisa stanovništva. Između ostalog da pomenem da, recimo, ovi podaci, odnosno, ovi kriteriji preciziraju da podaci o etno-kulturnim karakteristikama, kao što su nacija, vjera, rasa, porijeklo, jezik itd., nisu relevantni za demografske potrebe. predsjedavajući, ja se referiram na standarde EUROSTAT-a, a ne kako nekome to zvuči, te su kao takvi ostavljeni isključivo kao opcija, dakle, država koje provode popis stanovništva. Mi smo se, između ostalog, rukovodili tačnim i preciznim kriterijima koji definišu obavezne, odnosno, neobavezne elemente sadržaja popisa. Evo, ako bude nekoga interesovalo, možemo se i na to referirati, ali ono što hoću posebno da pomenem jeste da ovi kriteriji jasno naglašavaju da etno-kulturne karakteristike se nalaze u grupi neobaveznih elemenata.

Takođe, hoću da podsjetim i na izjave mnogih zvaničnika i EU-a i UN-a koji preciziraju da se stanovništvo može popisati i bez ovih karakteristika. Ovi zvaničnici su, između ostalog, i pominjali da Bosna treba da slijedi primjere evropskih zemalja koje etničko, kulturno i lingvističko pitanje obrađuju na drugi način, a ne popisom stanovništva. Stoga, pozicija Stranke za BiH je da BiH treba da izvrši popis stanovništva, ali da popis može i treba obuhvatiti, odnosno izvršiti se isključivo u skladu sa kriterijima EU-a i UN-a, prije svega, fokusirajući se na obavezne ili kor karakteristike, a ostavljajući po strani neobavezne, odnosno, non kor karakteristike.

Ja ću vas samo podsjetiti na uredbu EU, odnosno, Evropskog parlamenta koja je relevantna i Uredbu Vijeća Evrope broj 763. od 2008., odnosno, 9. jula, tačnije, 2008. godine o popisu stanovništva, kojom se utvrđuje i zajedničko pravilo za dostavu podataka o popisu stanovništva, odnosno, domaćinstava i propisuje podnošenje podataka, izvor podataka, prenos podataka i procjenu kvaliteta. Ono na šta želimo posebno podsjetiti, jeste i tekst izvještaja Rezolucije Monitoring komiteta Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, na koju se kolegica Milica maloprije u svojoj polemici, između ostalog, referirala, ali na jedan sasvim drugačiji način, što me zaista iznenadilo, jer je riječ o rezoluciji, odnosno dokumentu koji je usvojen na Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope tačno 30. septembra 2008. godine, gdje je, između ostalog, i naglašena preporuka Vijeća Evrope, ponavljam, usvojeni izvještaj Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, da se popis stanovništva, između ostalog, obavi koristeći metod razdvojenih podataka. Na upit, koji smo kao stranka imali i dok je ovaj dokument bio u radnoj fazi, a jednako tako i na moje pitanje tokom diskusije, o čemu se može i napraviti uvid u zapisnik sa rasprave u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope, odgovor koji smo dobili je na obrazloženje, dakle, šta znači metodologija razdvojenih podataka, kaže da je preporučeno da se koristi ovaj termin kako bi označili, odnosno, predložili popis stanovništva u kojem etnička pripadnost onih koji odgovaraju neće biti uzeta u obzir, tako da se izbjegne označavanje etničkih promjena u strukturi stanovništva do kojih je došlo u posljednjih 10 godina. Izvinjavam se, ovo je dokument iz 2008. godine, dakle, imamo malo protok vremena. Između ostalog, kaže da popis stanovništva treba organizirati (na način da se na bilo koji način ne spriječi povratak izbjeglica), niti legitimiziraju učinci etničkog čišćenja. Dakle, preporuka i Vijeća Evrope, između ostalog, je da izbjegnemo popis po etničkim kriterijima.

Šta imamo u dokumentu koji je pred nama. Dakle, Vijeće ministara BiH koje je razmatralo i uputilo u parlamentarnu proceduru prijedlog zakona, odnosno, danas raspravljamo o njegovim principima, utvrdilo je prijedlog na osnovu dokumenta koji je utvrdila ekspertna grupa. Evo, ovdje je i direktor Agencije za statistiku koji je dobrim djelom i participirao u ovom, u izradi ovog dokumenta, koji je najvećim djelom uključio i neke stavke koje su danas kroz polemiku bile istaknute, neke dileme ili neka insistiranja koja su definisana pod definicijama na koje se, između ostalog, i referiraju ovi dokumenti koji se odnose na zajedničke kriterije, pa dobrim djelom su i diskusije, odnosno, njihov sadržaj relevantan za današnju raspravu.

Međutim, ja želim upozoriti na ono što će, između ostalog, odrediti i stav Stranke za BiH kad je u pitanju ovaj prijedlog zakona, a to su odredbe člana 6. ovog zakona gdje se, između ostalog, definiše da će popisom stanovništva biti obuhvaćene sljedeće teme, a onda su nabrojane teme i među njima obavezne i, naravno, neobavezne teme, među kojima stoji etnička, odnosno, nacionalna pripadnost. Nadalje, član 9. ovog istog zakona kaže da obaveze osobe koja se popisuje, osoba obuhvaćena popisom je dužna da na sva pitanja u popisnim obrascima da potpune, odnosno, tačne odgovore. Dakle, dužna da na sva pitanja da odgovore. Da bi član 10.

rekao da osobe obuhvaćene popisom nisu obavezne da se izjasne o nacionalnoj, etničkoj i vjerskoj pripadnosti. Dakle, ovdje imamo i kontradikciju između člana 9. i člana 10., a kontradikcija je referirana na stavku koja je sastavni dio člana 6. i koja spada, opet podsjećam, u neobavezujuće elemente popisa, i jednako tako u one elemente na koje se Vijeće Evrope referisalo kada je preporučilo da ih ne uključujemo u popis.

I, evo, na kraju, dozvolite da i pomenem da Stranka za BiH ne može podržati ovakve principe Zakona. Iz kojeg razloga? Potpuno je nejasno kojim se principom, dakle, i ekspertna grupa i Vijeće ministara BiH rukovalo kada je definisalo ovako ove članove i uvrstilo ove kriterije. Ne negirajući, dakle, specifičnu težinu, nekih možda drugih podataka koji bi dali sliku multikulturalnosti BiH, sliku možda, ili čak i podatke o nacionalnim manjinama, što je posebno važno, recimo, za neke dokumente, odnosno, neke politike koje mogu biti važne u narednom periodu, ali ostaje otvoreno ono pitanje čime se rukovalo Vijeće ministara BiH da jedan neobavezujući elemenat ovako pozicionira i ovako kontradiktorno tretira u ovom zakonu, što, naravno, otvara i pitanje tretmana uopšte tih podataka koje ćemo sutra dobiti, njihove upotrebljivosti. Ne mislim na ovo o čemu je bilo riječi, nego upotrebljivosti u one svrhe za koje se, između ostalog, i prikupljaju podaci iz popisa. Dakle, šta je to bilo ključno, jer iz ovog prijedloga zakona ne možemo utvrditi čime se, odnosno, kojim principom se Vijeće ministara BiH rukovalo kada je to definisalo na ovaj način?

I, evo, dozvolite da pomenem da upravo ovo pitanje, koje je i najspornije pitanje, oko kojeg smo poprilično i odlutali od sadržine ovog zakona, i diskutovali u povišenoj temperaturi i danas, i u prethodnim raspravama, neobavezujuće, dakle, pitanje, cijenimo da zaslužuje posebno odgovor od strane Vijeće ministara BiH. Jer može se desiti da zaista princip koji je ovdje nevidljiv je toliko važan da postoji potreba možda za njim, pa bismo mi možda i promijenili stavove. Ovako ga, iz standarda uobičajenih kad je u pitanju i EU i sve međunarodne, relevantne institucije i dokumenti koji regulišu ovu materiju, ne vidimo nigdje.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Kao prvo, želim da se izvinem gospodinu Džaferoviću što sam ga molio, a i sve ostale, da ne ponavljaju diskusije koje smo već ovdje odradili u prošloj godini i smatrajte da ta molba više ne važi.

Kao drugo, najčešće oni koji na Poslovnik upozoravaju, oni ga krše, pa tako i ova diskusija je mnogo više od 10 minuta bila i s obzirom da nema kvoruma, ja dajem 15 minuta pauze.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, evo, upravo ulazi kvorum i možemo da nastavimo da radimo. Ja vas molim da, u Kolegiju smo razmatrali način kako ćemo danas završiti sjednicu i ograničiti diskusiju na 5 minuta. Ja vas molim da ne ponavljamo diskusije koje smo imali u vezi sa

zakonskim projektom koji je na dnevnom redu, nikome neće biti ograničeno da govori osim što će diskusija trajati 5 minuta.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti.

Ja sam pokušao dati svoj konstruktivan doprinos u dosadašnjim raspravama o pitanju popisa stanovništva u BiH i to ću ukratko učiniti prilikom današnje rasprave o principima Zakona.

Moram i ovoga puta reći da je pitanje popisa stanovništva, kao i brojne druge stvari u BiH, mislim nepotrebno ispolitizirano. U takvim situacijama, umjesto struke i prava, govori politika ili bolje rečeno nadropolitika. U ovoj zemlji proizvodimo podjele očito na sve strane i podjele su postale nekima model osvajanja vlasti i zadržavanja na vlasti. Popis stanovništva u BiH i rasprave koje se vode po tom pitanju je klasičan primjer za to. Molim vas, kakvo to dobro građanima BiH donosimo ako u 21. vijeku kažemo kako BiH ne treba popis stanovništva i kako bi to proizvelo, navodno, brojne negativne posljedice.

U bh. javnosti je stvorena atmosfera, što bi nekada drugovi komunisti rekli, političke diferencijacije na one koji su za popis i na one protiv popisa, pri čemu su oni za popis nekakvi negativci, a oni protiv popisa patriote, nacionalni zaštitnici i spasitelji. Bez namjere da derogiram bilo čije pravo na mišljenje, mislim da oni koji u protivljenju popisu stanovništva vide patriotsku i spasiteljsku misiju za bilo koga u BiH, mislim da je ovakva misija politički otrcana i potrošena. Ja se nimalo ne ponosim time što je BiH jedina zemlja u svijetu što je već preskočila jedan desetogodišnji period popisa i što je BiH danas jedina u društvu sa Somalijom i Libanom u kojoj je popis stanovništva u 2011. godini još uvijek neizvjestan. Ja se ne ponosim nimalo ni što smo, po ovom pitanju, u društvu ovih zemalja, i što u 21. vijeku ne znam koliko moja zemlja ima stanovnika. Za mene nema, dakle, nikakve dileme treba li ili ne treba obaviti popis stanovništva, jer je to danas i civilizacijsko pitanje. Valjda znamo da je to i obaveza BiH kao članice UN-a i uslov koji se podrazumijeva prilikom aplikacije za kandidaturu za članstvo u UN. Mislim da nikom razumnom nije potrebno pojašnjavati da je popis uslov za učešće BiH u međunarodnim, razvojnim i drugim projektima za čije podloge trebaju meritorni podaci.

Neću da omalovažim ili ignorišem i određene specifičnosti popisa stanovništva u BiH, nakon svega što se desilo u bliskoj prošlosti, ali te specifičnosti moraju biti predmet političkog dijaloga i konsenzusa, a ne razlog opstruiranja i novih podjela oko popisa stanovništva. Obvezujući i neobvezujući standardi u popisu stanovništva danas su jasno definirani i poznati i danas je pet do dvanaest da pokažemo spremnost da poštujemo te standarde. Dajte da se bar danas dogovorimo oko onih standarda koji su obvezujući, a da o onim neobvezujućim vodimo dijalog. Ne znam čemu strah od suočenja sa istinom nakon rezultata popisa, jer od istine, kakva god ona bila, ne možemo pobjeći. Istinom i činjenicama možemo biti razočarani na ovaj ili onaj način, ali istina i činjenice su najbolji argumenti i za politički dijalog i za terapiju za liječenje društva od bolesti podjela, nepovjerenja i prljave retorike.

Za mene osobno, principi Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2011. godine su dobra osnova. Prvo da se ovo pitanje tehnički i kvalitetno uredi u amandmanskoj

fazi, a da se onda u međuvremenu postignu politički konsekwusi o pitanjima koja se mogu pokazati ili se pokazuju kao sporna.

Na kraju, moram reći da ne stoji teza kako mi znamo koliko imamo stanovnika, ali ne znamo gdje su. Istini, nažalost, odgovara da mi ne znamo ni koliko imamo stanovnika i ne znamo ni gdje su. Građanima koji imaju želju i volju da se vrate na svoja ognjišta nećemo pomoći tezama kako će popis stanovništva ozvaničiti rezultate etničkog čišćenja, već popis stanovništva može biti dobra podloga i motiv za konkretnije i jače akcije u pravcu stvaranja uslova za povratak onih koji to žele.

Dakle, ja ću principe ovoga zakona podržati, jer je to naša obaveza, jer je to civilizacijsko pitanje i jer je to jedan snažan korak na evropskom putu BiH i dobra podloga za politički dijalog u BiH. Bio bi strašan autogol za BiH da preskočimo i ovaj popis stanovništva koji vrši sav normalan svijet i koji je za BiH danas značajna barijera, nažalost, u brojnim segmentima i međunarodne i razvojne politike.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Halid Genjac, diskusija. Izvolite.

HALID GENJAC

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja ću, po običaju, tokom svoje diskusije i neke replike, jer mislim da je to praktičnije i produktivnije. Pa bilo je danas govoreno da radnje koje se provode u skladu sa evropskim standardima ne mogu biti instrument etničkog čišćenja. To je tačno. Pa je bila tvrdnja da postoji navodno strah ... kulturnih značajki, ja mislim da ne postoji strah. Da bismo doveli u vezi o čemu se radi i šta smo uradili, šta bismo mogli još uraditi, ja mislim da su upravo ti evropski standardi relevantni, a oni su sabrani u jednoj knjizi koju je pripremila Evropska ekonomska komisija UN-a i Statistički ured evropskih država 2006. godine. Potpuna metodologija, smjernice, način izvođenja popisa dati su u toj knjizi. Ona je poobimna i odmah da kažem, recimo, neke principe, ta knjiga ne obrađuje pitanje, recimo, izbjeglih i raseljenih lica, jer evropske zemlje, srećom, nisu ta iskustva imale, pa se ne možemo referisati na ta iskustva o standardima.

S druge strane, da primijetimo da etnokulturne značajke i tzv. podaci nisu obavezujući, to je činjenica, ali, u BiH to je krupno političko pitanje. I obzirom da postoji izražena politička volja da se i to riješi, ja mislim da se i to može riješiti, ali uz potrebnu mjeru kompromisa, potrebnu volju i na način da se zaista dobije etnokulturna slika, na način koji je objektivan. Pri tome, kompromisom ne smatram ako se kaže da će se rezultati popisa primjenjivati 2014. godine, jer nikad se prije i ne mogu upotrebljavati. 2011. godine, kad bude popis, tek će 2013. godine biti konačni rezultati. Prema tome, tek 2014. godine se mogu primjenjivati tako da to nije neki kompromis. Ja mislim da prostora za kompromis ima na drugim stranama.

Ja ću se zbog toga usmjeriti na rješenje u zakonu, o principima zakona, da ih prodiskutiramo, da vidimo gdje imamo spor. Svi zakoni počinju sa odrednicom, i u regionu i

inače, koja definiše glavno državljanstvo, građani koji imaju državljanstvo određene države da se popisuju, da su obuhvaćeni tim popisom. U našem Zakonu nema te definicije i odmah se u članu 5. ide na ukupan broj stanovnika. I taj ukupan broj stanovnika se svodi na one koji imaju uobičajeno mjesto boravka, uobičajeno mjesto stanovanja i prisutni su. Oni koji imaju tu uobičajeno mjesto stanovanja i privremeno su odsutni do godinu dana i civilne osobe na privremenom radu u inostranstvu koje su odsutne manje od godinu dana. U prevodu, to bi otprilike značilo, recimo, da neko ko je iz Kine došao i ovdje radi duže od godinu dana, bio bi obuhvaćen ukupnim popisom, a raseljeno ili izbjeglo lice koje nije godinu dana posjetilo svoju kuću ne bi bilo obuhvaćeno ukupnim broju stanovnika. Ja mislim da, kad se zalažemo za princip, da moramo biti do kraja iskreni i principijelni da se zalažemo za princip.

Druga stvar vezana za to je pitanje ko je to i na osnovu čega će odrediti ko je negdje godinu dana, ili je manje od godinu dana, ili je više od godinu dana. U Zakonu nije nigdje jasno rečeno na koji način će se to odrediti. Da li radnik na privremenom radu u inostranstvu, koji posjeti državu na godišnjem odmoru ili ne posjeti, da li on gubi pravo da ulazi u ukupan broj stanovnika ili ne ulazi? Da li izbjeglo lice koje je u inostranstvu nije moglo, ili možda nije imalo sredstava da posjeti svoj dom duže od godinu dana, da li je to isključeno? Da li je raseljeno lice, koje ima status i nije posjetilo svoj dom, isključeno da se popiše iz one zone gdje mu je uobičajeno mjesto življenja.

Dalje, vezano s tim, član 9. govori da će lične podatke o odsutnim članovima, u ovom smislu koji su odsutni manje od godinu dana, davati prisutni punoljetni član domaćinstva, a da će popisivač te podatke unositi. I tu dolazimo do ovoga – ko, na osnovu kojih kriterija i kako.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

HALID GENJAC

Ja se zaista izvinjavam, ja sam...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uzet ću Vam jednu repliku, slobodno.

HALID GENJAC

Uzmite mi repliku, zaista mislim da ima, čekao sam dugo prijavu i mislim da ove replike koje su bile cijelo vrijeme da, ispoštovao sam, ali zaista sam dugo čekao da diskutujem.

U članu 6. gdje se govori o podacima o stanovništvu navedeno je, recimo, da se kaže je li osoba bila izbjeglica. Ne govori se o onome ko je sad izbjeglica, šta je s njim. O onome ko ima status raseljenog lica govori se da će se popisati, ima li namjeru da se vrati, ne govori se hoće li se popisati u mjestu iz '91. godine, itd.

Dalje, u članovima 17. i 18. govori se o poslovima agencija i govori se agencija i poslovi, govori se o poslovima entitetskih zavoda. Rečeno je vrlo jasno da agencija koordinira poslove, priprema organiziranje i provođenje popisa, a entitetski zavodi organizuju i provode popis. Dakle, obavlja poslove pripreme, organiziranja i provođenja popisa. To ima implikacije na neka kasnija rješenja u članu, o čemu ću govoriti. Naime, član 20. govori o tijelima – popisni biro, komisije, centralni popisni biro, popisni biro agencije, entitetski biro, kantonalne popisne komisije, općinske popisne komisije. I vjerujte, u svim ovim tijelima, oni koji su kategorično za etnički popis su dozvolili... samo u popisnim komisijama lokalne samouprave stoji odredba da će nacionalna struktura popisivača lokalne samouprave održavati nacionalnu strukturu stanovništva iz '91. godine, i to ukoliko je to moguće. Kantonalne popisne komisije, entitetski biro i sva ostala tijela ne moraju zadovoljavati. Dakle, ko će ocijeniti da li je to moguće, ko je ovlašten da ocijeni gdje to nije moguće, zašto ne bi bilo moguće u svim općinama? I na kraju, zašto ne bi sva tijela održavala nacionalnu strukturu zbog političke osjetljivosti ovog problema i ovog pitanja?

Ja ću sada pokušati da se malo svedem na diskusiju zbog ovog ograničenja vremena, mada nisam baš oduševljen tim ograničenjem. Recimo, u članu 41. se govori da će detaljnu pripremu, organizaciju i provođenje rada na terenu, entiteti i Brčko Distrikt urediti dodatno svojim propisima, a ranije je rečeno da se donosi zakon. Ovdje može stajati da će samo urediti podzakonskim aktima.

Veoma je važno, obzirom na osjetljivost pitanja koja se uvode ovdje u ovaj princip, i sve ono što je bila hronologija dešavanja, i strategija, i sredstva koja su trebala da se osiguraju, i veoma je važan način na koji je nastao ovaj zakon i volio bih da je ovdje predstavnik Vijeća ministara BiH da o tome porazgovaramo, jer tu se nije imalo sluha da se pokuša maksimalno naći politički kompromis da bi nama ovdje bilo lakše. Dobili smo ovdje nešto što je pod vrlo specifičnim okolnostima nastalo i zato imamo ovu teškoću.

Zato smo mi u Klubu SDA razgovarali o tome i mi ćemo predložiti jedan zaključak koji se svodi otprilike na to da se formira parlamentarna grupa, ad hoc komisija, koja bi u roku od 10 dana pokušala usaglasiti ove primjedbe i ova krupna pitanja koja su uglavnom navedena, a kojih ima još, a mislim da je moguć kompromis, i da se tek nakon toga izjašnjavamo u prvom čitanju o Zakonu.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Vesna Šain, diskusija. Izvolite.

VESNA ŠAIN

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo.

Popis stanovništva nije politička stvar i to treba biti svima jasno. Znači, to je stvar statistike i tehničko pitanje. Zar nije normalno da zemlja koja ide u EU zna koliko ima stanovništva i kakva mu je struktura? Ono što je predlagač ovdje jasno odredio, to je obavezujuća metodologija po EUROSTAT-u i neobavezujuća terminologija po EUROSTAT-u. Sporimo se najviše oko one obavezujuće terminologije po EUROSTAT-u, a to je ukupan broj

stanovništva. Znači, to ne zavisi od ovog parlamenta ili od naše dobre volje ili želje da mi preformulišemo šta je. Jasno je navedeno šta je ukupan broj stanovništva po standardu EUROSTAT-a. Mi možemo napraviti i drugačije popise, da se popiše i dijaspora za neku našu internu upotrebu, za našu evidenciju, ali ono što je obavezujuće po EUROSTAT-u, to je jedino ukupan broj stanovništva, znači, mjesto boravka 12 mjeseci. I to je jasno. Ne znam zašto uopšte pričamo drugačije kad se predlagač poziva na EUROSTAT.

Važno je da zemlja ima statističke podatke, važno je ako želimo da imamo mogućnost pristupnim fondovima, važno je ako želimo da budemo dio regionalnog i globalnog planiranja. Ako to nećemo, onda ne trebamo ovdje gubiti vrijeme na takve diskusije. Ono što je neobavezujuće po standardu EUROSTAT-a, to je član 10. gdje se kaže da onaj ko ne želi da se popiše po vjerskoj, nacionalnoj i jezičkoj pripadnosti, ne mora to da uradi. I zašto pričamo ako stoji da je neobavezujuća metodologija po EUROSTAT-u. Znači, jasno je rečeno ne morate. Ko ne želi, ne mora da se popisuje na taj način. To je ustavno pravo i ko želi da iskoristi, neka iskoristi, ko ne želi, ne mora. I u svim multinacionalnim, multijezičkim i multikulturalnim zemljama, preporuka je da se izjašnjava po ovim odrednicama. Najnormalnije je da se izjašnjavamo ako želimo da BiH predstavimo kao multinacionalnu državu, jer stanovništvo je sastavni dio istorije i zbog toga je važno znati strukturu tog stanovništva.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja se izvinjavam jer profesor je po ovome spisku koji imam sekretar. Sljedeći je uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, a evo, tako sam i pročitao taj spisak. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Oprostite. Dakle, Halid Genjac je kazao otprilike sve što se ima reći u ime SDA. Treba nam popis, nećemo moći do fondova, zatim nećemo moći vjerovatno ni u EU bez popisa. S druge strane, BiH je doživjela u novijoj istoriji ono što nisu doživjele, hvala Bogu, druge evropske zemlje tako da mi ne možemo praviti standardan popis. Moramo praviti specifičan, moramo naći specifična rješenja s obzirom na, blago rečeno, specifičnu istoriju BiH u zadnjih 15 godina. Pola našeg naroda, pola bosanskohercegovačke nacije je silom istjerano s praga i sad se nalaze u izbjeglištvu ili su raseljena lica itd. i treba im omogućiti da budu dijelom popisa. To će biti vrlo teško i to će mnogo da košta i to je komplicirano, ali bez toga ne bismo mogli praviti popis. Također, ne bi se mogli primjenjivati rezultati ovoga popisa do iza izbora 2014. godine.

Dalje, stavovi SDA još iz Pruda su bili da moramo snažno potpomoći implementaciju Aneksa VII, dakle, usvojiti Inoviranu strategiju i podržati je sa kreditom od nekih 400-500 miliona KM. Ove dvije stvari su za sada zaustavljene. Strategija je oborena, a godinu dana stoji

Odluka o zaduživanju koja nije implementirana. SDA traži da do 1.7. ove godine ovo oboje bude u funkciji. Dakle, i Inovirana strategija i 400 miliona kredita na raspolaganju, da bismo mogli prihvatiti popis koji će govoriti i o naciji, vjeri i jeziku. U tom smislu, tražimo da se odgodi glasanje u prvom krugu, da se formira komisija o kojoj je gospodin Genjac govorio, koja će:

1. Usaglasiti odredbe Zakona koje osiguravaju da se popisom obuhvate izbjeglice i raseljena lica, odnosno svi državljani BiH.

2. Usaglasiti odredbu Zakona kojom se rezultati popisa primjenjuju nakon općih izbora 2014. godine, zatim usaglasiti i ostala sporna rješenja u Prijedlogu zakona, te na precizan i jasan način definisati obavezu, dinamiku i način izvršavanja obaveza Vijeća ministara da za povratak osigura dodatna sredstva od oko 500 miliona KM za povratak do sredine tekuće godine.

Nakon što komisija okonča poslove i podnese izvještaj, Predstavnički dom će se izjasniti o Prijedlogu zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u prvom čitanju.

Dakle, ovo će biti uslov SDA da bi se dalje nastavila priča u prvom čitanju, inače ćemo mi glasati protiv. To je taj zaključak.

Hvala vam.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Zahvaljujem.

Molim Vas da dostavite te zaključke u pismenoj formi, a o njima ćemo glasati prije izjašnjavanja.

Uvaženi kolega, profesor Ekrem Ajanović. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ

Gospodine predsjedniče, hvala Vam na ..., jer inače ja vrlo rijetko mogu doći do izražaja pošto sam najmlađi u ovoj sali.

Ovo je, gospodo, loša kopija propalog Prudskog dogovora i ova je kopija Vijeća ministara BiH podvala Parlamentu BiH da se mi međusobno glođemo. Ovdje me neke diskusije podsjećaju na 1991. godinu kada je rahmetli nana od moje žene umrla i sada, ja sam otišao u Doboj da dignem, jer je se moglo deviza dignuti sa knjižice za sahranu, i onda je taj direktor meni rekao, ti možeš dobiti 150 maraka jer ona je Muslimanka, to su jeftine sahrane, a da si katolik ili pravoslavac, onda bi mogao dignuti 500 eura. E tako i ovdje neki hoće da nas ubijede da su jedni za popis koji je neophodan, koji je dobar, koji treba uraditi, a da su drugi protiv tog popisa jer oni ne znaju šta treba EU.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

EKREM AJANOVIĆ

Ne, ne, jer oni ne znaju šta je u EU. Ovdje ja nisam vidio nijednog čovjeka da je rekao da je protiv popisa. Ali ovdje mi treba da se dogovorimo šta će u zakonu pisati da se popisuje. I to je

sva dilema o kojoj mi danas raspravljamo. A ovaj zakon je diskriminirajući i zato ću ja predložiti da ga odbijemo i vratimo Ministarstvu na razmatranje, jer je poslao jedan zakon koji diskriminira trećinu svoga stanovništva. Trećinu građana BiH diskriminira. Ne Bošnjake, ne samo Srbe, ne samo Hrvate, nego građane BiH kao nacionalno opredijeljene. To nema veze sa nacionalnosti, to je ... To se može na definicijama koje su katastrofalne, neko će reći, to su definicije koje se upotrebljavaju u standardima, u svjetskim standardima. Pa ja ću vam odmah odgovoriti, gospodo draga, u doktrini liječenja infarkta upotrebljava se metoplasa koja košta 2.000 eura. I sad ko nju upotrebljava u BiH? Niko. Jer morao bi da plati čovjek koji ne može da je plati, jer nema 2.000 eura, a fondovi zdravstvenog osiguranja, ni vlade nemaju da oni to snose i onda se prilagođavaju uslovima onim u kojim imaju, i riješi se infarkt uspješno uslovima ko ih ima. Zato i političari moraju da se prilagode, pa čak i ovi iz statistike moraju da se prilagode i da vide stvarno stanje i realno stanje i da po tom realnom stanju naprave definiciju.

Primjera radi, pošto sam doktor, po prirodi, mi smo praktičari. Mi riješimo stvari ili ne riješimo stvari. Evo, ja vam sada tvrdim da ima preko 10.000 ljudi koji žive u Doboju, koji su se vratili iz prognanstva, ili ako hoćete iz izbjeglištva, nazovite ih kako god hoćete, a koji svaki dan dolaze kući, spavaju, porodice im spavaju, a oni se vode da žive u Doboj-Jugu, Doboj-Istoku, Tešnju da bi mogli ostvarivati određene ... Znači, ti ljudi žive u svojim kućama, a ne mogu biti popisani po ovoj definiciji. Pa to su gluposti, molim vas. Mogu oni titule nositi koliko god hoćete, da su profesori iz statistike, da su ovo, ili da su naučnici, ili da pišu, ali nisu uradili posao kako treba. I zato se ovaj zakon treba i mora vratiti. A da ne govorimo o ovome dalje, pojedinačnim članovima. Ja ne bih htio govoriti, samo ću još jedan spomenuti član. I kada se ta definicija koja karakteriše i kaže neko ko je u ribolovu, ili ko je na odmoru, ili ko je na Alpama, on može biti popisao, ali onaj ko defakto živi, recimo u Derventi, jer mu je imanje u Derventi, jer mu je njegova kuća srušena bila u Derventi, jer mu je sve bilo u Derventi, on se ne može popisati, mada je državljanin BiH, ne može se popisati da živi u toj državi, a on nije otišao ni svojom voljom, neću reći da ga je neko protjerao, otjerao ga je rat.

Prema tome, ne možemo se mi sad odreći svojih državljana i svojih ljudi. Mi moramo, i na kraju krajeva, ako se popiše stanovništvo po ovom, ja neću govoriti o nacionalnostima, ali ako se po ovakvom zakonu popiše stanovništvo BiH neće imati ni 3 miliona stanovnika. Imat će ispod toga, to vam garantujem. Ja se bavim, amaterski doduše, demografijom i otprilike demografskim izračunavanjem, a to statističari znaju dobro, koji se bave statistikom, da vi demografskim metodama možete doći do približno određene cifre koju ovaj puta neću spominjati, jer nije mi cilj da zaoštravam, nego mi je više cilj da dokažem neke stvari koje... Ne može se, znači, ribolovcu, čovjeku koji je na odmoru, čovjeku koji je na rekreaciji, čovjeku koji ide na skijanje, itd., dozvoliti da se popisuje u svojoj matičnoj zemlji, a ne može se popisati onaj ko živi u Švedskoj zato što je primoran tamo da živi, jer ne može se vratiti na svoje mjesto jer nije ispunjen Aneks VII Dejtonskog sporazuma.

Prema tome, u ovom trenutku, šta se može uraditi? Može se uraditi da se izvrši popis stanovništva prema onome što je iznijela moja kolegica Azra Hadžiahmetović i mislim tu da ne bi bilo dileme. Tu stvar trebamo da predložimo, da se vrati Vijeću ministara da oni donesu drugu formu Zakona o popisu stanovništva koji ćemo svakako mi zajedno svi podržati. Inače, ovo je jedan zakon koji je neprovodiv i, prema tome, on se u svakom slučaju treba odbiti kao takav.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Računao sam, profesore, repliku.

Uvaženi poslanik Zlatko Lagumdžija, diskusija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Uvažavajući činjenicu da ste skratili vrijeme, nakon što smo nepotrebno pričali o prošlosti, ja bih htio da iskoristim pet minuta da nešto kažem konkretno o Zakonu, nekoliko principa.

Smatram, pod jedan, da popis stanovništva u BiH, bez obzira koje godine, nije popis stanovništva ukoliko ne popisuje sve one koji su državljani, pa samim tim i stanovnici BiH. Princip broj 1.

Princip broj 2. Smatram da je ovaj zakon u suprotnosti sa odlukama međunarodne zajednice o primjeni Odluke o konstitutivnosti i jednakopravnosti naroda na čitavoj teritoriji BiH iz 2001. godine, odnosno, izmjene(?) entitetskih ustava u skladu s tom odlukom Ustavnog suda BiH koja je stara već sedam godina i, već sam o tome i prošli put govorio u Parlamentu BiH kad smo imali slične rasprave o ovome, da usvajanjem ovog zakona kršimo odluke visokog predstavnika i kršimo entitetske ustave koji su jasno rekli da se podaci i rezultati narednog popisa stanovništva ne mogu primjenjivati i da važe do daljnjeg rezultati popisa stanovništva iz '91. dok se ne proglasi oficijelno, od strane nadležnih međunarodnih institucija ili odgovarajućih institucija BiH, da je primijenjen Aneks VII ili da se na njemu više nema šta raditi.

Ukoliko bi se ovakav zakon usvojio, želim da vas obavijestim da će SDP BiH, koristeći svoje zakonske i ustavne mogućnosti, pokrenuti proces kod Ustavnog suda BiH jer smatramo da je ovo neustavno, ukoliko se ne uvaži jer je suprotno i ustavima oba entiteta i zato se čudim onima koji brane entitete uvijek ovdje, kao što je suprotno i odlukama međunarodne zajednice. I tada bi se čudio onima koji žele da međunarodna zajednica ostane ovdje.

Treći princip. Smatram da se zakonom nikada do sada nije, pa ne može ni sada, članom jednim zakona definirati koji su podaci o stanovništvu, članom 6., a da se onda detaljno kapitalne stvari, zbog kojih raspravljamo, ostave direktoru agencije da ih on propiše. Naime, mora u zakonu stajati vrlo jasno rečeno ono što je ustavna kategorija, a to su Bošnjaci, Srbi, Hrvati i ostali. Ne može se odlukom direktora izbaciti ustavna kategorija Ostalih, zato što ovdje postoje političke tendencije da se Ostali svedu na nacionalne manjine i da se od njih pravi šprdnja. Zato zakon mora ..., pa makar se vladajuća koalicija dogovorila da se ostali izbacuju, što će opet dovesti do toga da ćete imati još jedan slučaj pred Ustavnim sudom BiH od strane SDP-a.

Četvrta stvar. Smatram da u članu 10., i potpuno sam suglasan s onim što je kolega Prodanović govorio, da se ne smije nikom zabraniti, niti se zabranjuje da se nacionalno i vjerski određuje. Ali moja je sugestija da, ukoliko se o drugim stvarima dogovorite, da u članu 10. se stvar okrene pa da se osobama koje žele da se izjasne o nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti, da im se to omogući, a ne da je to svakako, osim ako ti popisivač drugačije objasni. Dakle, mislim da smo time bitno stvari stavili u jednu drugu ravan. Dakle, ono što je EUROSTAT propisao da, a ono što je bosanski STAT propisao bez EURO, e to može ukoliko je bosanska specifičnost, i da

se ne lažemo. Nacionalno i vjersko određenje, ne slažem se s onima koji su sad odlučili da se sjete evropskih standarda, jest evropski standard da to ne mora, ali bosanskohercegovački standard je da je to tako. I mi moramo naći načina da se uvaži i ta činjenica, dakle, da se nacionalno i vjersko određenje također registira.

Međutim, svi jako dobro znamo, i zato peti princip, sugerišem, dakle, (da, uvažavajući Odluku o konstitutivnosti, uvažavajući popis stanovništva koji treba, i mislim da nije pitanje Bošnjaka, Srba, Hrvata i Ostalih nešto što se treba izbjeći, ali smatram da, uvažavajući, da bismo riješili ove prethodne principe, da stvar zakona) može da bude prelazna odredba koja kaže da će primjena popisa stanovništva iz '91. godine važiti i nakon okončanja ovog popisa dok Parlament BiH ne donese odluku da je proces okončan i da možemo ići dalje.

Da budem vrlo jasan, smatram, mi nećemo podržati ovakav zakon. Mi smatramo da je neozbiljno da se podrži ovakav zakon s namjerom da se u amandmanskoj fazi on ispravlja. Mislim da bi bolje bilo, i slažem se s onima koji su o tome govorili, da, uvažavajući ono što je ovdje rečeno, tražimo od Vijeća ministara BiH da ipak proba pomiriti ovo o čemu smo danas govorili i da onda sljedeći put uz ovaj zakon dođu i oni, i da vidimo ko u stvari stoji iza ovog zakona. U protivnom, bit će sasvim legitimna optužba, ne samo od opozicije, nego i od javnosti, da se vladajuća petorka dogovorila da se o ovome ne dogovori i da, u stvari, ovo sve radimo zato da bi se svađalo o prošlosti, a ne da bismo mijenjali budućnost.

Mi smatramo da je pitanje povratka, i želim da one koji su govorili o tome, pod 1., pitanje dobre volje, zatim političke volje i na kraju materijalnih sredstava. Ono o čemu je kolega Halilović govorio ne želim da ponavljam, ali da budemo vrlo jasni, niko ovdje nema baš potpuno pravo i da bez doze griže savjesti govori o tome da je učinio sve za povratak ljudi na čitavom teritoriju BiH. Ja dolazim iz Sarajeva, mi smo u Sarajevu, u Sarajevskom kantonu više puta pokretali procese, jer Sarajevo nije onakvo Sarajevo kako bi trebalo da bude, glavni grad BiH. Ono jeste bolje od drugih mjesta, ali ta druga mjesta nam poručuju da neće BiH... i nemamo pravo da se onda sa njima poistovjećujemo. Grad Sarajevo, Kanton Sarajevo mora biti ogledalo BiH. U Sarajevskom kantonu nije urađeno na povratku ono što je trebalo da se uradi. To je činjenica. I ne trebamo bježati od toga, ali je urađeno mnogo. Radi se, pokušava se, ali nije dovoljno urađeno da bi Sarajevo moglo biti primjer i da drži lekcije drugima.

I, uz puno uvažavanje, mislim da nećemo daleko otići ako jedni drugima budemo govorili da je naš narod na manjinskoj teritoriji maltretiran, a da je naš narod, k'o biva, divan na većinskoj teritoriji prema drugima. To nije tačno. I tu trebamo biti poštteni i ne trebamo pričati o popisu, a u stvari, ne pričati o popisu, jer ove činjenice nećemo ... Nemojte se ljutiti, gospodo iz SDA, ja mislim, kad bi vam neko obećao 500 miliona, da to uopšte ne bi značilo da će se stvar riješiti, ako nema dobre volje, ako nema političke volje. U krajnjem slučaju, ustavi entiteta su prije sedam godina propisali obaveznost, i u Sarajevu i u Banja Luci, da u javnim ustanovama imamo ljude po popisu iz '91., pa to nije slučaj ni u Sarajevu ni u Banja Luci. Gdje je bolje, to ne opravdava onoga ko živi tamo gdje je, kako se kaže, bolje. I zato, budimo poštteni, nemojte da idemo dalje u ovo. Ja uvažavam prijedloge iz SDA koji dolaze, da se proba naći neki kompromis, ali ja mislim da je to bolje. Eto, neka se ova petorka bez stranaca sastane da se vidi, evo, ovdje šta ćemo i da probaju čuti, ili od vas da čuju vaši lideri šta je rečeno u ovom parlamentu. Ako se može tu postići dogovor, hajmo dalje. U protivnom, dajte da predizbornu kampanju vodimo mimo ovoga. Pošttenije je, pošttenije je, eto.

Izvinjavam se, kolega Živkoviću, zahvaljujem se što me niste prekinuli. Pravo da Vam kažem, govorio sam prosto ne vjerujući da me nećete prekinuti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, po rasporedu. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Nije ovaj raspored bio na displeju, je li tako?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Troje ispred Vas nisu prisutni u sali. Ako Vi želite odustati od diskusije, na čemu bih Vam bio veoma zahvalan, ja ću dalje da prozovem.

DENIS BEĆIROVIĆ

Zahvaljujem.

Popis stanovništva je redovna i normalna aktivnost u zemljama EU i tu nema nikakvog spora. Međutim, isto tako nema nikakvog spora da u BiH to nije nimalo jednostavno pitanje. Bojim se da se ovoj problematici nije pristupilo iskreno, a da je to tako potvrđuje i činjenica da jedni sebe žele predstaviti kao nekoga ko želi popis, drugi kao da ne žele, itd., itd. Mi moramo konstatovati, kada otvaramo ovu temu, da ovo nije država gdje su se odvijali, u posljednjih 15 ili 20 godina, normalni politički, društveni, ekonomski, pa i demografski tokovi. Ovdje se dogodilo nešto što se nije dogodilo u drugim državama. U tom smislu, popis, ako je moguće do njega doći, kao razvojna, statistička i ekonomska kategorija, za tako nešto uvijek sam spreman reći da. Međutim, popis koji treba da betonira podjele, odgovor SDP-a je uvijek tu ne.

Uredba Evropskog Parlamenta iz jula 2008. godine, koja govori o popisu stanovništva, propisuje podnošenje podataka, izvor podataka, prenos podataka, te procjenu kvaliteta. Međutim, vraćam se na ovo da je BiH specifična država. U dosadašnjem toku rasprave, slušali smo dosta diskutanata koji prevashodno žele da ovaj popis iskoriste da kažu, ja sam Srbin, ja sam Hrvat, Bošnjak, itd. Ja apsolutno sam za uvažavanje i nacionalnog i vjerskog, i svakog drugog identiteta, ali čini mi se da prečesto prenaplašavamo te identitete, a da ne kažem da ih i zloupotrebljavamo. Zbog toga što smo specifična zemlja i zato što prenaplašavamo neke stvari, a što ne rade u demokratskim zemljama, možda bi i naš popis mogao biti specifičan i na način da uvedemo novu kategoriju, pa da popišemo i broj sirotinjskih kuhinja u BiH koje su se sigurno povećale.

Kada pogledate ovaj zakon, ne ponavljajući sve ono što je do sada rečeno, samo ću se osvrnuti na ovaj član 6. U njemu se kaže da će popis stanovništva obuhvatiti sljedeće teme. Analizirajući zakone drugih zemalja, postavljam pitanje, ali, nažalost, nema ministra pravde, nema nikog iz Vijeća ministara BiH, jer bih volio čuti odgovor od njih na ovo sada pitanje –

Zašto u članu 6. nema državljana BiH? Svaka država koja je radila popis kaže da će popisom biti obuhvaćeni državljani te države, strani državljani i osobe bez državljanstva. U ovom zakonu toga nema. I bojim se da je mnogo dublja pozadina zašto u ovom zakonu nema državljana BiH.

Posebno je pitanje zašto jedni insistiraju da u ovom popisu imamo odrednicu koja govori o etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, o vjeroispovijesti, itd. O ovom zakonu se ne može glasati napamet i pametni ljudi moraju pokušati doznati ili predvidjeti koji su motivi, koji su ciljevi i koje su dugoročne posljedice kada bismo prihvatili jedan ovakav zakon.

Moram reći, i to sam želio pitati ministra pravde, međutim, nema ga ovdje, kao nikoga iz Vijeća ministara BiH – da li je moguće sve ono što se događalo u prvoj polovini prošle decenije objasniti kao migracijama, pogotovo kao unutrašnjim i vanjskim migracijama, kako su ministar i Vijeće ministara naveli u obrazloženju ovog zakona. U BiH nije bilo riječi o migracijama. Svi jako dobro znamo šta se ovdje dogodilo. O tome je presudio i Međunarodni sud pravde i o tome ne trebamo voditi veliku raspravu sada.

Bilo je dosta diskutirano, pogotovo iz vladajućih stranaka, koji su govorili da ovaj zakon treba odbiti navodeći, prije svega, razloge iz prošlosti. Ja sam sklon takvom razmišljanju da kažem da ovaj zakon treba odbiti, ne radi prošlosti, već radi budućnosti. Zašto? Mi ovim činom, kada odbijemo ovakav ponuđeni zakon, trebamo dugoročno obeshrabriti sve potencijalne buduće kreatore i izvođače ratnih zločina i genocida u BiH, bez obzira s koje strane, eventualno, oni mogli doći i iz kojeg naroda. Mi danas moramo poručiti da se ne može sprovesti genocid i ratni zločini, a onda, nakon 15 godina, popisivati rezultate takvih zlodjela. To trebamo poručiti radi budućnosti, da se opet neko ne bi sjetio 2020., '30. ili neke godine da nešto slično radi, a onda, za 15 godina da neko ne bi popisivao ponovo šta je taj uradio.

Mislim da bi bilo dobro ako može doći do konsenzusa unutar, prije svega, vladajuće koalicije da se ovaj popis uradi po preporukama EUROSTAT-a, da ne insistiramo na onim stvarima koje ovdje evidentno prave razlike i unutar Parlamenta BiH, i da pokušamo doći, ako je moguće, do kompromisa. Ja moram reći da ovdje imam prijedlog zaključaka SDA i iznenađen sam sa odredbama ovih zaključaka koje je potpisao predsjednik Kluba SDA, gospodin Izetbegović. U zaključcima koje SDA nudi Parlamentu BiH danas stoji da treba usaglasiti odredbu zakona kojom se rezultati popisa primjenjuju nakon općih izbora 2014. godine. Ovo je suštinska razlika između SDP-a i SDA i o tome je govorio i poslanik i predsjednik SDP-a. SDP ima vrlo jasan stav. Dok Parlament BiH ne donese odluku da je proveden Aneks VII na korist svih građana i naroda u ovoj zemlji, onda možemo primjenjivati rezultate popisa, a ne ovako, po meni, ishitreno predložiti jedan zaključak koji, u stvari, je potpuno ono o čemu je govorio i Dodik, a evo i kolega Genjac je maloprije govorio, da, u stvari, taj popis i ne može važiti prije 2014. godine, tako da tu i nema nikakvog kompromisa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Dame i gospodo zastupnici, uvaženi gosti.

Evo, prije nego što otpočnem ovo izlaganje, želim se svima ispričati za maloprijašnji malo emotivniji istup, ali, evo, molim za razumijevanje.

Mi danas imamo jedan zakon oko koga, kao i o mnogim drugim pitanjima, ima više političkih nego suštinskih, ja bih rekao, suprodstavljanja. Ne može se reći danas u BiH da bilo koji zakon može iz sebe, da tako kažem, iz rasprave o prijedlozima rješenja isključiti i značajnu dozu političkih, da tako kažem, utjecaja na moguća rješenja.

I u obrazloženju zakona imamo razloge, imamo ciljeve i imamo načela koja su pobrojana, temeljem kojih je urađen Prijedlog zakona. Sudeći po tim obrazloženjima, uglavnom se predlagatelj zakona opredijelio da poštuje ili uvažava europske standarde u izradi ovog zakona, iako u samom obrazloženju, na jednom mjestu, možda ne previše istaknutom, kaže da svaka zemlja provodi popis prvenstveno za vlastite potrebe. Znači, naglašavam, popis se vrši prvenstveno za vlastite potrebe. Branjenje evropskih standarda ili zaklanjanje iza evropskih standarda kako bi se izbjeglo popisati nešto što, evo, ja ću reći, pošto nisam stručnjak, nisam ekspert za statistička pitanja, pa ni za popis stanovništva, po prirodi stvari treba popisati. Ja se moram složiti sa svima onima koji se zalažu da popis stanovništva BiH ne može zaobići popis državljana BiH. To je jednostavno nešto što je, ne ide, mislim, šta ćemo popisivati? Popisivat ćemo sve osim vlastitih državljana, nelogično mi je to, pa ćemo doći u poziciju da imamo više državljana nego stanovnika. Moguće da ja, kao laik za ove stvari, pojam stanovnik doživljavam, izjednačavam sa pojmom državljanin jedne zemlje, moguće, kažem.

Mislim da je, ako bismo izbjegli žestoka politikanstva, moguće doći do rješenja koja će zadovoljiti potrebe zbog kojih imamo popis za koji stoji da je jedan od temeljnih za donošenje socijalnih, razvojnih i ekonomskih politika. Znači, za utvrđivanje stvarnog stanja stvari s kojim mi raspolazemo, koje imamo u BiH, temeljem kojih bismo mogli praviti bilo kakve planove, a, evo, ovdje su nabrojane tri, da tako kažemo, politike – ekonomska, socijalna i razvojna politika.

E sad, ja ću se zadržati samo na jednoj od ovih politika koja se zove socijalna politika. Kako ćemo mi praviti socijalne politike ako nemamo u tim statističkim pokazateljima državljanu BiH koji danas nisu u BiH? Mi ne možemo zabraniti niti jednim aktom, niti jednim razvojnim programom ograničiti pravo tih državljana da za 30 ili 50 godina odluče da kažu, da im dođe u glavu, odoh ja, ipak, živjeti u BiH. Mi to moramo predviđati u svojim socijalnim politikama. Znači, ako to ne predviđamo, to se neće nikada ni dogoditi. Doći ćemo do pozicije da ćemo jednog dana možda i zabraniti to, da ćemo reći OK, ko nije ovdje, nema ga više. Znači, ne mislim da je to pitanje nepomirljivo sa evropskim standardima. Ja mislim da je to dvoje pomirljivo. Ako kažemo da vršimo, prije svega, popis državljana BiH, pa onda možemo razdvojiti državljanu BiH koji su, evo, stalno nastanjeni, kategorija stalno nastanjeni, dati joj definiciju koja je to definicija, ali su državljani BiH koji iz bilo kojih razloga ne spadaju u kategoriju stalno nastanjenih u BiH, jer su oni državljani BiH bez obzira što nisu stalno nastanjeni u BiH. Mislim da je to, jednostavno, nešto što mi moramo znati radi planiranja.

Drugo pitanje koje je naizgled nebitno, ali ono, čini mi se, određuje u puno toga i sam sadržaj zakona, jeste pitanje naziva zakona. Naziv Zakona glasi – Zakon o popisu stanovništva u

BiH. Mi, ako bi se logički tumačio sad taj naslov Zakona, onda iz toga i proizilazi da mi trebamo popisati samo ono što je u BiH. Ovo vam namjerno malo pojednostavljujem, da tako kažem. Znači, ako bismo Zakon, naziv Zakona promijenili pa rekli Zakon o popisu stanovništva BiH, mislim da bismo isključili, možda, ne znam ni ja, možda ja krivo čitam, ali da ne bi bilo ko ikad krivo čitao ovaj zakon, nema, mislim, potrebe da ovo opterećuje mogućnost, da tako kažem, da se pogrešno tumači šta je cilj i šta je potreba ovog zakona.

Da budem iskren da smo, moram reći, ovih zadnjih nekoliko rasprava, bez izbira slagao se ja ili neko sa raspravama, su pošle napokon govoriti o samom zakonu. Znači, i ja mislim da, ako bismo ovako raspravljali o Zakonu, mi, bez obzira na naizgled velike suprotstavljenosti, mi možemo ovaj zakon donijeti, da li, nisam siguran da budem iskren, kroz amandmanske popravke postojećeg teksta zakona, možda i to, ali, čini mi se da će ih biti puno. Ili kroz mogućnost da ostavimo neko vrijeme, na temelju ovih rasprava koje su bile danas ili koje mogu još biti, čut će se vjerovatno i u drugom domu Parlamentarne skupštine BiH, da se možda pokuša napraviti jedno rješenje koje, opet kažem, čini mi se da promišljanja nisu toliko suprotstavljena koliko se to može možda iz samih obrazloženja nekih rasprava zaključiti ovdje. Ne mislim da iko treba imati bilo šta protiv da se popišu državljani BiH, ne mislim da iko treba imati protiv da se popišu i oni koji su raseljeni, ne mislim da treba imati protiv da se popišu oni koji su stalno naseljeni. Ove nekakve kategorije kućanstva, to su standardne kategorije, tako da, čini mi se, ima puno toga više oko čega možemo postići suglasnost, nego onoga što isključuje takvu mogućnost.

Pa, evo, ja nemam konkretan prijedlog, ali pozivam sve na razmišljanje, pa možda do kraja rasprave o ovom zakonu, ili do kraja današnjeg dana, dođemo do nekih pametnih rješenja, kompromisnih, kako bismo uistinu donijeli zakon i kako bismo omogućili popis stanovništva koji neće dovesti do bilo čega što smo danas spominjali kao moguće opasnosti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Savo Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ

Hvala, gospodo predsjedavajući. Poštovane kolegice i kolege, cijenjeni gosti.

Ja ću zaista pokušati da budem kratak. Poslje tri sata politiziranja, ako budemo nastavili politizirati, nećemo donijeti zakon a mogli smo ga i srušiti, znači, kroz par rečenica svaki klub da se obrati i da nastavimo raditi. Znači, to nam je bila pametnija priča. Ako je ovo politiziranje dalo rezultat da ćemo ovaj zakon kroz amandmane dopunjavati, pa ćemo imati još rasprava, pridružujem se toj ekipi i zaista mislim da je zakon neophodan, ako gledamo budućnost. Ako hoćemo da se vratimo u prošlost, onda ćemo se lako vratiti. Vidite kako mi to vješto uradimo i onda izgubimo tri sata prazne priče.

A ono što je evidentno, sve što ste pominjali, i evropske i zemlje u okruženju, znači, imaju popis stanovništva i znaju koliko imaju stanovnika. I mi znamo, svaka opština zna koliko ima stanovnika, koliko u njoj ima Srba, Hrvata, Bošnjaka i to možemo za 24 sata skupiti sa terena i imati tu informaciju, ako hoćemo. Ali pošto nećemo, najvjerovatnije da je tu problem.

Da ne bih i ja sad otvarao tu praznu priču o budućnosti, ja bih ponovo skrenuo pažnju, i prošli put sam rekao, treba nam broj stanovnika, sad da ih se popiše jer će pobjeći do sljedećeg kruga još puno ovdje, i kad budemo shvatili koliko su dužni, a dugovaćemo po glavi stanovnika, iselit će se još mnogi. To je jedno pitanje.

Drugo, oni koji su u inostranstvu, neće im padati na pamet da se vrate, a većina se njih i odjavila. Vi znate da nisu građani BiH nego su uzeli državljanstva Amerike, Kanade, itd., ali je mali problem što se oni još nalaze na biračkim spiskovima, pa valjda ćemo to sad nekako pregrmjeti ove godine u oktobru, pa ćemo pokušati da nađemo neku drugu priču. I zbog toga, pridružujem se da donesemo zakon sa izmjenama o kojima smo pričali. Mislim da nam je to jedini put i da ne bismo došli u poziciju da nismo baš ništa uradili, a trebali smo. A obećali ste, ako se sjećate, prije dvije godine smo pričali na ovu temu, da ćemo donijeti zakon i da ćemo definitivno doći u poziciju po glavi stanovnika da projektujemo ekonomsku priču i dug o kome treba najviše raspravljati, možda tri sjednice treba zakazati da raspravljamo o tome jer neće naša djeca biti u prilici poslije da raspravljaju oko toga.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Obzirom da sam ja bio opravdano odsutan i da nisam baš pratio rasprave, ne bi bilo sad ni uputno da ja uzimam diskusiju, pa ću odustati.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se.

Da ne ponavljam dosta rasprave koja je bila, pokušaću se fokusirati koliko je moguće, ako zaista hoćemo da dobijemo zakon, vrlo važan zakon koji bi trebao poslužiti za identifikaciju stvarnog stanja, za definiranje strategija i za apliciranje na vrlo važne fondove bez kojih ova zemlja ne može, a to je vrlo važan uvjet, znam. Međutim, kao što je to uobičajeno, kod svakog osjetljivog pitanja, ovdje se zakonska rješenja koriste za netransparentne političke pozicije i artikulaciju određenih politika, pa se na ovom zakonu to možda najdrastičnije i vidjelo.

Pa ja predlažem, ako svi oni koji glasno zagovaraju donošenje ovog zakona, što treba pozdraviti, naravno, i učiniti sve da do toga dođe, ako im je iskreno stalo da se u ovom smislu

koristi ovaj Zakon o popisu, onda, u načela ovog zakona treba ugraditi odredbu vrlo jasnu da se rezultati ovog popisa neće primjenjivati za konstituiranje vlasti na svim razinama u BiH dok se ne usvoji novi Ustav i dok se ne provede temeljita ustavna reforma. To je poštena ponuda svima i ovima u RS-u, i ovima..., i odgovor državi, i ljudima, i izbjeglicama, i uz to da obuhvatimo sve državljane bez obzira gdje su, ovo što smo čuli i od kolega ranije i od klubova, bez obzira gdje su na svijetu, to su ljudi koji ne mogu biti zaobiđeni. I, evo, imamo dogovor. Ostalo neka radi struka, EUROSTAT, pravila, načela, ne možemo pobjeći ni od karaktera ove zemlje, on je multietnički. Sad mislim, ne možemo govoriti samo retorički da je ovo multietnička zemlja, a kad treba utvrditi istinsko stanje multietičnosti, izbjegavamo to ovdje unijeti. Ne mislim da je to bilo, to je kvalitet BiH, da znamo i tu dimenziju i stavku, koliko je ljudi koji se izjašnjavaju, naravno dragovoljno, nikog ne treba prisiljavati. Ali tu mogućnost niko nikom ne može niti treba uskraćivati.

I mislim da smo blizu rješenja. Sve drugo bi značilo, (uvijek otvorilo mogućnost) da kažemo da će se ovaj projekat zakonski koristiti za legaliziranje postojećeg stanja s kojim su neki zadovoljni, neki nisu. Neću sad ulaziti u razloge niti aplicirati, ali je činjenica da bi to bio izlaz iz ove situacije i otvorio mogućnost da ova zemlja krene da dovrši proces povratka. Evo, nismo mogli, nećemo se vraćati, nećemo politizirati, danas smo čuli u raspravi, neću nijednu negativnu političku..., ja danas kad sam govorio, govorio sam samo brojke, nisam ni rekao zašto su se ti ljudi vratili, ni zašto nisu, itd. Ali su činjenice da preko 200 tisuća ljudi još uvijek čeka na povratak. To su službeni podaci od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice ovog Vijeća ministara BiH. Činjenica 50 tisuća stambenih objekata, činjenica da smo mi donijeli zaključak da se dodatno osiguraju sredstva u iznosu od 500 miliona KM da se tom procesu da realan sadržaj, a ne da samo pričamo oko toga.

I pod tim uvjetima mislim da nije loš ovaj prijedlog da ovo vratimo i formiramo, ako treba, i ad hoc tijelo ovdje od predstavnika svih stranaka, da ne rušimo zakon, nego da omogućimo da se ove temeljne stvari ugrade u zakon i da idemo u pravcu rješavanja stvari, a ne daljeg zaoštavanja. Ali ja mislim da mi možemo, HDZ 1990., samo pod uvrštavanjem ove klauzule koja će jasno definirati na šta se mogu reflektirati i primjenjivati rezultati popisa, pod tim uvjetima možemo podržati dalji ulazak u proceduru.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić, diskusija. Izvolite.

SADIK-SADO BAHTIĆ

Zahvaljujem.

Predloženi zakon, po meni, je loš, diskriminirajući jer zanemaruje sve kategorije stanovništva i nije u skladu sa evropskim standardima i principima, a u suprotnosti je sa Ustavom BiH, članom 3. U ovom Prijedlogu zakona o popisu, nema popisa bh. dijasfore. Osim dijasfore, isključuju se svi građani BiH koji su van BiH duže od godinu dana. Zakon o popisu stanovništva treba da obuhvati sve kategorije stanovništva iz '91. godine, a to znači sve državljane BiH bez

obzira gdje žive, van ili u BiH. Kolega moj reče, koja se to država u svijetu odriče svog stanovništva, osim BiH, i očito da tu iza toga imaju određeni i ciljevi.

I ja sam za popis, razumijem važnost popisa sa aspekta statistike, planiranja projekata, pristupa fondovima, ali nisam za etnički princip jer to nisu stavovi EUROSTAT-a koji jasno kaže da etnički kriteriji nisu obavezni i BiH ih ne mora primjenjivati. Ako bi se usvojio ovaj zakon, ovakav kakav je predložen, ukinuo bi se onda Aneks VII, a znamo dokle je proveden.

Ja bih se malo osvrnuo i na ove zaključke Kluba SDA koji su za mene neprihvatljivi. Ja pred sobom imam i „9. redovna sjednica Glavnog odbora SDA“ u Brčkom, datum je 20. septembar 2008. godine, znači, prije godinu i tri mjeseca, gdje su oni donijeli zaključak, to je njihov najveći organ – SDA podržava popis stanovništva sa svim relevantnim ekonomsko-socijalnim pokazateljima i bez izjašnjavanja o etničkoj, vjerskoj i jezičnoj odrednici. To je doslovno usvojio u Brčkom Glavni odbor. A, evo, zapalo mi je za oko, jučer je bila sjednica Predsjedništva, danas smo pročitali u medijima zaključke Predsjedništva gdje se kaže da ova tri zaključka, da popisom budu obuhvaćena izbjegla i raseljena lica, odnosno svi državljani BiH, što je po meni OK. Da do povratka bude osigurano dodatnih 500 miliona do sredine ove godine. To je prvo neizvodljivo, i nema tih para, i kada bi bio efekat, bi bio isto vrlo loš, malen. I da se rezultati popisa primjenjuju nakon općih izbora 2014. godine, i kaže, potpune implementacije Aneksa VII Dejtonskog sporazuma.

Evo, ovdje su promijenili mišljenje nakon godinu i tri mjeseca, a od jučer su promijenili mišljenje, sada nam daju zaključak gdje su izbacili ovo – i potpune implementacije Aneksa VII, nema u ovim zaključcima. Znači, ni dan nije prenoćilo, promijenili mišljenje.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Sljedeći je uvaženi poslanik Slavko Jovičić, diskusija. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo.

Prvo ću početi od jedne činjenice, a činjenica je jedino istina. Nikada nijedna institucija u BiH, a jedino je bio nadležan Parlament BiH, nije verificovala rezultate popisa iz '91. godine, nikada. A ova zemlja egzistira 20 skoro godina upravo na popisu iz '91. godine. Šta god smo trebali da donesemo, neki zakon ili Ustav, promjena, amandman, ovo, ono, sve je bilo vezano za popis iz '91. godine. Ali, da se ja ne bih igrao riječima pa da me pogrešno neko tumači, nije ono istina što ja želim ili što ja mislim, ili što neko drugi želi, a ja ne mislim da je tako, a on misli da ja ne mislim kao on i to bi vrzino kolo bilo, ali je ovo činjenica. Popis iz '91. godine nikada nije verificovao niko i on bi po tim svim normalnim međunarodnim, kako mi uvijek govorimo, nekim uzusima, standardima, bio nevažeći. Šta ćemo sad? 20 godina nam prošlo, živjeli po tome, danas ja utvrdio nevažeći. Ja utvrdio. Ali je tako.

E sad, vodimo li mi danas uopšte računa o rokovima? Ako će popis biti 2018. godine, ja mislim da ćemo mi stići ovo sve. Znamo li mi kakav je to posao, treba li izvršiti probni popis, jesu li tu nabavljene tehničke mogućnosti, sve pretpostavke, mašine, ljudi, ovo, ono? Nije ovo

popis učenika u osnovnoj školi, pa i tamo ne utvrde za 10 dana, nego jednog razreda. Ovo je ogroman posao. Ja nisam ni pesimista ni optimista, nego uvijek gledam da budem realan. Neko je danas pomenuo, čini mi se gospodin Erić, slažem se, izgubili smo tri sata. Ma mi da smo izgubili 15 sjednica samo na ovu temu, mi bismo vjerovatno danas ponovili istu priču. Ovo nije izgubljeno vrijeme, ali je očito da se vrtimo oko toga i da stalno tražimo primjenu nekih evropskih međunarodnih propisa, što ovdje nije primjenljivo. Lako je primijeniti u Njemačkoj popis, kad su jednonacionalna država, pa tamo ne pita jesi li ti državljanin BIH ili nisi, ti poštuješ Ustav Njemačke i tamo su uglavnom većina Nijemci, a ovde nisu, nema nijedan narod većinu. I to je možda sreća.

Drugo, kada sam govorio o onim popisnim rezultatima, znam, možda, evo i sam ću sebi uzeti za pravo, napamet gotovo svaku opštinu, možda i ja griješim u tim podacima, ali danas gospodin Nanić reče '91. godine u Banja Luci je bilo 34, čini mi se, posto Muslimana, kada govorim o nacionalnom određenju, danas, naravno, Bošnjaka, što izuzetno poštujem. Nije tačno. Od 198.000 popisanih Banjalučana, bilo je 15,1% Muslimana i 15,2% Hrvata i 16 Ostalih. Danas je neko govorio o Ostalim ovdje. Niko to ne zanemaruje, ali u cijeloj BiH 1,2% je bilo nacionalnih manjina, Ostalih. Naravno, bilo je onih koji su neopredjeljeni, pa svašta je bilo, znate već kako da vas ne podsjećam. Ali ne može danas biti nacionalna manjina nepriznata u Ustavu, Bosanac, a radi se o Bošnjacima. Kakvih preduzeća ovde ima u Sarajevu, da ne govorim sad. A sve je to popis. Televizija BH, za koju se borimo godinama, 11,2 % Bosanaca radi, a sve Bošnjaci. A koga misle prevariti? Nas, je li ili nekog drugog? Ali ne može se tako igrati. Slažem se sa svim diskusijama, sa svim kolegama, hajmo, kao stalno pozivam, da jedni druge uvažavamo, da budemo iskreni, pa i ako se ne slažemo, ja se ponosim što je ovo tolerantan parlament. Ja još nikad nisam vidio da je neko bacio cipelu, valjda mu žao cipele, naravno na mene. A ako se ne slažemo, hajde nekako da se dogovorimo. Hajmo formirati sve što je moguće, komisija, dom, Savjet ministara BiH uključiti, ali da vidimo. Ali vraćam se na ono – hoćemo li stići ove rokove? Evo direktora ovdje agencije, nećemo stići rokove i donijet ćemo zakon možda negdje tamo pred kraj mandata ili ćemo donijeti možda do juna, sve zakasnili. Šta ćemo onda popisivati? Kada ćemo stići?

Dakle, da se vratim za ovo malo vremena, gospodo, niti sam pesimista niti sam optimista, da imamo još stotinu sjednica oko ovoga se nećemo dogovoriti, ali nam popis treba. Treba nam jer, ponavljam i to niko ne ponavlja drugi, čini mi se, nemamo, ljudi, Ustava ove zemlje ako nema konstitutivnih naroda. Pa se vi borite koliko hoćete da se ne popišete, ali pustite mene da se popišem kako želim ja i neko drugi. Možemo li tako? Drugi će reći ne može, a stalno se pozivamo na popis iz '91. godine, a već sam vam rekao da je on nevažeći. Nevažeći, niko ga nije verifikovao. Šta ćemo sad?

Hvala lijepo.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović, replika. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ

Ma ja ću kratko replicirati ovome prethodniku. Nije tačno da nije verificiran popis iz '91. godine. Ja sam tada bio poslanik i on je potpuno verificiran i čak je verificiran u Jugoslaviji, gdje sam takođe bio poslanik. I drugo, taj popis stanovništva je...

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

EKREM AJANOVIĆ

...čekaj, čekaj, polako, polako, taj popis stanovništva je bio i osnova Lisabonskog sporazuma koji je bio potpisan u Portugalu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Jedan dio ove rasprave sam bio odsutan, pa se ispričavam, ali sam imao jednu dogovorenu obvezu. Ipak, pa sam propustio čuti sve ono što je ovdje govoreno, međutim, ja ću ono što sam zamislio reći o ovom zakonu, bez obzira što je to možda već i rečeno.

Od '91. godine, od zadnjeg popisa stanovništva Jugoslavije, odnosno i BiH, koji je urađen prošlo je dosta vremena i stvarno, imajući na umu tu činjenicu, nameće se potreba, a i standardi u većini zemalja Evrope, pa i svijeta, da se svakih 10-ak ili najviše 15 godina, a obično 10-ak, vrši popis stanovništva. O potrebi popisa stanovništva i ono što se usput još popisuje ne treba ni govoriti. Apsolutno se slažem da je potrebno to uraditi u BiH.

Međutim, ono što je činjenica, svi se ovdje slažemo, a to je da su se od zadnjeg popisa stanovništva u BiH dogodile značajne promjene i nasilne promjene demografske strukture, u pojedinim dijelovima ove zemlje vrlo drastične, ali došlo je do promjene strukture stanovništva i u cijeloj BiH, kao državi. Naravno da je zbog ove činjenice ovo pitanje posebno osjetljivo. Čuli smo to ovdje iz rečenih rasprava i zato smatram da su nedostaci ovog zakona, ovih rješenja u Zakonu, upravo što nisu uvažili te vrlo važne činjenice.

I zato sam ja, evo, čak pomalo i u dilemi da li je moguće ova rješenja koja su ponuđena, prihvatiti i na razini principa. Zašto? Zato što se ovdje neke stvari, zapravo, i rješavaju na razini principa, pa se tek onda ti principi razrađuju kroz određena rješenja da bi imali svoju provedivost i da bi odgovorili onoj svojoj osnovnoj namjeni i svrsi, koji se utvrđuju principima. I ovdje mislim vrlo konkretno na jedan važan princip koji se ovdje čak i ne spominje, gdje se nabrajaju principi se ne spominje, ali se on podrazumijeva, a to je princip obuhvatnosti, odnosno, koji su to ljudi, građani koji su popisom obuhvaćeni. I to je, čini mi se, najvažnije pitanje. Ja mislim da ovo navedeno rješenje nije dobro. Naime, ovdje uvodimo umjesto dva pojma dvije kategorije, a to su

državljanstvo i prebivalište koji su osnov u većini u zemljama u okruženju, u svim državama, ali i u Evropi. Mi uopće nemamo te kategorije. Nemamo te pojmove kao one koji su osnovne odrednice, ko su to, koji građani se popisuju, da ne kažem da su objekt ili predmet popisa. Dakle, to je potrebno uvesti i potrebno je stvarno da prvi uvjet bude, ili standard, državljanstvo BiH. Dakle, popisujemo državljane BiH i druge koji ovdje žive, ali prije svega državljane BiH.

Drugo, da se isto tako pitanje, ovde je navedeno uobičajeno mjesto stanovanja itd., pa se malo opisuje šta je to i tako, ja mislim da treba, može se to i na taj način reći, ali to se do sada kod nas zvalo prebivalište i ovaj pojam, kao kategoriju, treba precizirati i reći šta je to prebivalište, čime se dokazuje, pokazuje, odnosno, čime se osporava, itd. Naravno da u ovom dijelu kada se govori o državljanima to obuhvaća i naše državljane koji privremeno ne žive u BiH iz raznih razloga, a naročito onih koji su protivno svojoj volji otjerani iz BiH i zbog sile prilika ne žive u BiH.

I ja mislim da jedan od bitnih preduvjeta da bismo kvalitetno i ovako malo hladnije razgovarali o ovom pitanju, jeste da razgovaramo i o pitanju ispunjenja Aneksa VII, odnosno, povratka izbjeglica na svoje predratne adrese. I mislim da se po tom pitanju treba isto tako ovdje informirati u kojoj fazi je inovirana i revidirana strategija povratka, u kojoj mjeri je realno očekivati i kako brzo se mogu osigurati sredstva potrebna za implementaciju ove strategije. I naravno da je to vrlo bitna pretpostavka da bi se u narednim godinama ovaj popis jednim dijelom i kvalitetno mogao realizirati, dakle, da se oni koji se žele vratiti, vrte na svoje adrese.

Evo, ja neću duljiti, prokomentiraću samo kratko i predložene zaključke od Kluba SDA. Mislim da u ovom dijelu gdje se govori o primjeni, spominje se četrnaesta godina ovog rezultata popisa, mislim da ovo nije dobro, nije prihvatljivo. Primjenjivost ovih rezultata treba vezati za završetak implementacije Aneksa broj VII., dakle, povratak izbjeglica. Ovdje je već rečeno, ja ću samo ponoviti da se i dan danas značajan broj ljudi koji su prognani želi vratiti u BiH na svoje adrese, na svoju imovinu i ne bi nikako bilo dobro da mi imamo generalno stav, a on se iščitava iz ovog teksta Zakona, da nam je stalo da bude što manje onih koji će biti popisani. A ja mislim da treba biti obrnuto, treba naći načina obuhvatiti sve one koji jesu državljani i koji žele biti popisani da se vode i evidentiraju kao stanovnici BiH.

I zamjenik predsjedatelja, gospodin Lozančić, dobro je primijetio i slažem se sa ovim razmišljanjem, dakle, i sami tekst Zakona čini mi se da je u nekom smislu reducirajući, pa kaže, u BiH, a ja mislim da treba da to bude BiH. A iz teksta Zakona se vidi da to zapravo i jeste bolji naziv, jer su stanovnici BiH i oni koji ne moraju biti uvijek u BiH, ali su državljani BiH i koji se smatraju da jesu i da žive u BiH, privremeno mogu živjeti i drugdje, ali su to stanovnici BiH.

Evo, ja s ovim zaključujem, zahvaljujem se na datoj riječi i, imajući na umu činjenicu da je već podmaklo vrijeme, zahvaljujem na ... vremenu.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaŹeni poslanik Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

Zahvaljujem.

Ja ću ja mislim prvi put replikom odgovoriti da kolegama kažem da su u pravu. Naime, opravdano upozorenje, zaključak Predsjedništva SDA zaista jeste da će se Zakon primjenjivati nakon općih izbora i potpune implementacije Aneksa VII iz proste činjenice zato što su to u ustavima proglašeni amandmani. I ta ispravka ili se može podrazumijevati ili ćemo napraviti ispravku pa dostaviti ispravljene prijedloge zaključaka, to stoji, opravdana primjedba.

I druga stvar, što se tiče roka za osiguranje 500 miliona, svjesni smo da je vrlo teško do sredine godine osigurati sredstva, nismo mislili da se osigura, nego da se podnese izvještaj o onome što je pripremljeno da se osiguraju ta sredstva.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Da nije Stranka za BiH rekla da je protiv ovoga zakona, da nije Klub SDP-a rekao da je protiv principa ovog zakona (i da u slučaju da oni prođu, da će biti na Ustavnom sudu), da nije SDA rekla da je protiv principa ovog zakona i dala ove zaključke koji, po meni, liče više na ucjenu, a ne na kompromis i koje SNSD neće podržati, ja bih možda pričao ovdje o zakonu i pokušao da još jednom kažem argumente koje imamo (i koji se) očigledno miješaju i politika i struka, gdje ovaj zakon je u skladu, jer su ga pisali stručnjaci, sa svim odredbama EUROSTAT-a, sa svim definicijama EUROSTAT-a, čak i onim definicijama koje su u članu 4. pod 2. navedene, ako nisu navedene u zakonu da će se primjenjivati. I pokušao bih da ubijedim naše kolege da je pitanje ukupnog broja stanovnika princip EUROSTAT-a i nešto oko čega ne možemo mi između sebe da, bilo kakvim komisijama, dogovaramo i pregovaramo, nego neko u međunarodnoj zajednici, ispred BiH, da pokuša promijeniti te principe EUROSTAT-a. I možemo da isto tako upoređujemo popise koje druge zemlje vrše i da upoređujemo te popise sa našim popisom, pa da, na primjer, kažemo da ne vjerujemo jednoj Švedskoj koja popiše sve građane u Švedskoj i gdje su svi građani BiH, a mi prihvatimo da su oni malo uređenija zemlja od nas i da prihvatimo koliko građana BiH mi imamo u Švedskoj. Jer to su EUROSTAT principi. Druga je stvar ako hoćemo da pričamo o specifičnostima BiH i da kažemo koliko oni odudaraju od EUROSTAT principa. Onda da pričamo o specifičnostima BiH i da vidimo koje su to specifičnosti BiH koje su nastale od juče ili od prije 15 godina. Nije valjda da je specifičnost BiH rat, etničko čišćenje, genocid od prije 15 godina. Ja mislim da su to specifičnosti BiH mnogo dalje u prošlosti i, ako navodimo neke godine, dajte da se dogovorimo koju ćemo godinu da navedemo, da onda pričamo o tome hoćemo li tu godinu da primjenjujemo. I da kažemo o specifičnostima, da li sve zemlje oko nas, iz bivše Jugoslavije, etničke, nacionalne, jezičke principe ubacuju u svoj popis. Da vidimo koja to zemlja nije ubacila od bivše SFRJ, čak i Albanija u ovome popisu je to ubacila. I mi govorimo o tome da mi to u BiH nećemo, da

govorimo o tradiciji popisa u BiH i da kažemo da smo svaki put to popisivali, ali, evo, ovaj put nećemo to da radimo.

Znači, ja bih govorio o tome da su kolege iz stranaka koje sam nabrojao rekle da su za Zakon i da o tome možemo da pričamo u amandmanskoj fazi. S obzirom da su izričiti bili da su protiv ovog zakona, ja mogu samo da kažem da će vrijeme dokazati i pokazati svim etnodemografskim manipulantima, kojih očigledno u BiH ima najviše, da je popis neophodan i da će istina doći na vidjelo, jer može se prikrivati, ali se ne može sakriti.

Dajemo pauzu do tri sata za ručak.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da zauzmete svoja mjesta i da nastavimo sa dnevnim redom.

Na tački pet smo,

Ad. 5. Prijedlog zakona o sprečavanju sukoba interesa u institucijama Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Savjet ministara BiH Zakon je dostavio u parlamentarnu proceduru 24.12. Nadležna Ustavnopravna komisija je mišljenje o ustavnom osnovu i principima dostavila 9.1.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Ima li neko od predlagača da Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH, u ime predlagača, obrazloži?

Potrebno nam je, gospodin Arnaut, zamjenik ministra pravde. Izvolite.

SRĐAN ARNAUT

Hvala lijepo, predsjedavajući. Poštovani članovi Predstavničkog doma PSBiH.

Samo da kažem da je Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH rađen po zaključku i Predstavničkog i Doma naroda, koji su zapravo zatražili od Vijeća ministara BiH da se formira .../kratko prekinuto snimanje/... koja bi uradila Zakon o sprečavanju sukoba interesa i dostavila ga Parlamentu BiH u odgovarajuću proceduru. Podsjetio bih da su u Interresornoj radnoj grupi bili i predstavnici Parlamentarne skupštine BiH, odnosno Predstavničkog doma, zatim Centralne izborne komisije i više ministarstava i da je rezultat njihovog rada Zakon koji imate pred sobom.

Zakon je, da tako kažem, izazvao dosta pažnje i interesa u javnosti, međutim, ono što je bitno napomenuti je da su određena pravna rješenja zapravo rezultat dosadašnjeg iskustva i pokušaj da se Zakon prilagodi i da se izdefinišu ona rješenja koja su do sada možda bila sporna,

kao što su pitanje uloge CIK-a, izricanje kazni itd. Sama rješenja u Zakonu sadrže opšte odredbe, koji je jedini nadležni organ za vođenje postupka. Žalba na odluku CIK-a ide Apelacionom odjelu Suda BiH, a u prelaznim i završnim odredbama su regulisane i mogućnosti da CIK radi i po zakonima entiteta, ukoliko ih i entiteti ovlaste.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Imamo već prijavljene, uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Pitanje Zakona o sprečavanju sukoba interesa je pitanje kojim se mi bavimo od 2002. godine kada je prvi puta u BiH usvojen ovaj zakon. Njega je nametnuo visoki predstavnik, a kasnije je usvojen od strane Predstavničkog doma i Doma naroda PSBiH. A onda smo u nekoliko navrata vršili promjene tog zakona i, evo, formirali ovu Interresornu radnu grupu koja nam je preko Vijeća ministara BiH praktično predložila tekst ovoga zakona.

Ja spadam u kategoriju zastupnika koji smatraju da su trenutno važeća rješenja u BiH takva da moraju biti preispitana, posebno kada su sankcije u pitanju. I mislim da se u tom pravcu mora tražiti odgovarajući izlaz. Ali, također, spadam u kategoriju onih koji smatraju da rješenja koja su ponuđena Prijedlogom izmjena i dopuna, koji je predmet ove naše današnje rasprave, su preliberalno postavljena kada je BiH u pitanju i da u ovoj amandmanskoj fazi trebaju doživjeti odgovarajuće promjene.

Ovdje, prije svega, mislim da je ovim tekstom nepotrebno obuhvaćeno nekoliko stvari u odnosu na ovu glavnu stvar koja se tiče same sankcije i o tome ću nešto kasnije govoriti. Mislim da iz ovog teksta Prijedloga treba isključiti mogućnost da članovi, da izabrani zvaničnici mogu biti članovi Upravnog odbora javnih preduzeća. Tu je stvar nejasna, jer ispade da mogu biti ovih javnih, ali ne mogu biti privatnih, ali ne mogu biti ni javnih ni privatnih. I mislim da ta stvar bespotrebno opterećuje postojeći tekst Zakona i da je trebamo u amandmanskoj fazi isključiti iz Zakona. Smatram da pitanje učešća bliskih srodnika koji ne žive sa izabranim zvaničnikom u porodičnom domaćinstvu, također treba isključiti kao mogućnost da budu u sukobu interesa. Dakle, treba zadržati postojeće i važeće rješenje, a ne dijeliti ih na one koji su u porodičnom domaćinstvu i one koji nisu unutar porodičnog domaćinstva. Smatram da pitanje sankcije, kako je postavljena ovdje, novčane kazne je preliberalno postavljeno, jer mogućnost da se oprost izrečena kazna, ukoliko se otkloni sukob interesa, mislim da onda nije nikakva sankcija. Kazna je kazna i ona se mora platiti ukoliko je napravljen prekršaj, odnosno, ukoliko je utvrđen sukob interesa.

I na kraju, stvar koja je, također, vrlo važna. Baznim zakonom, koji je sada na snazi, postoji obaveza entiteta i Brčko Distrikta da svoje zakone donesu, ali oni moraju biti u skladu sa državnim zakonom, a dok ne donesu svoje zakone, primjenjivat će državni zakon. To je važeće rješenje i to rješenje se mora zadržati. Postojeće rješenje koje kaže da su oni dužni da usklade

svoje zakone samo onda kad ovlaste CIK da primjenjuje njihove zakone, mislim da je redukcija u odnosu na postojeće stanje.

Kada je sankcija u pitanju, ja smatram da ovo što danas imamo, dakle, jedno nekritičko izricanje mjera prestanka mandata i zabrane kandidiranja je nešto što mora biti na odgovarajući način analizirano i mora biti iznađeno drugačije rješenje. U tom pravcu postoji nekoliko mogućih modela. Jedan model je da novčana kazna ostane bazna kazna i u tom kontekstu treba popraviti ovaj zakon, dakle, prijedlog koji se nalazi danas kod nas, a za slučaj da izabrani zvaničnik u određenom roku, nakon što plati kaznu, ne otkloni situaciju vezanu za sukob interesa, onda se može ovlastiti Izborna komisija da mu oduzme mandat, i ja bih na to pristao, dakle, u takvim situacijama.

Ovdje se mnogo govorilo o mišljenju Venecijanske komisije. Venecijanska komisija se jedanput očitovala na tekst našeg važećeg Zakona i u pogledu ovog prestanka mandata je kazano – da jedino onda ukoliko je povrijeđen, teško povrijeđen javni interes, moguće je, dakle, i ne bi bilo suprotstavljeno evropskoj praksi i međunarodnim standardima, oduzeti mandat. Nema problema, što se mene tiče, moguće je da se predvidi i takva odredba za slučaj teške povrede javnog interesa, da, onda, na primjer, Ustavni sud BiH, na taj način bismo zaštitili i dignitet izabranih zvaničnika, ali i zaštitili javni interes, može na prijedlog ili na zahtjev CIK-a izbornom zvaničniku oduzeti mandat. Ovo su neki od mogućih modaliteta kojih sada nema u Zakonu, a koji se, po mom mišljenju, moraju ugraditi da bi Zakon, što se mene tiče, definitivno bio usvojen. Zakon, u ovakvom tekstu kakav je sada ponuđen, definitivno, dakle, u konačnici, u drugom čitanju, ja, kao zastupnik, neću moći podržati ukoliko ne bude bilo ovih promjena o kojima sam ja govorio i ovih modaliteta oko kojih možemo da raspravljamo.

Mnogo se govorilo oko mišljenja Venecijanske komisije i mislim da se nekim stvarima manipuliralo u javnosti. Meni je žao što je do toga došlo. Ustavnopravna komisija je stavljena u centralnu poziciju kada je ovaj zakon u pitanju. Ustavnopravna komisija ima obavezu da obradi svaki zakon koji je na dnevnom redu. Zakon je stavljen na dnevni red i Ustavnopravna komisija ga je obradila, mi nismo imali ovlaštenje da bilo šta radimo osim da damo svoj stav i o tome obavijestimo Dom. Što se mene osobno tiče, ja sam spreman da se sačeka mišljenje Venecijanske komisije i mislim da bi to bilo najbolje, mislim da bi najbolje bilo da se ne izjašnjavamo ni u prvom čitanju, da sačekamo mišljenje Venecijanske komisije. Oni će doći za 14 dana, 20 dana, da nakon toga glasamo, ako treba i javnu raspravu da obavimo, da i javnu raspravu obavimo, da raščistimo jedanput sve ove moguće dileme. Manipulacija najmanje odgovara izabranim zvaničnicima u ovoj situaciji i nama koji trebamo donijeti odluku. Ne treba nam nikakva manipulacija, nama treba pošten zakon, zakon koji će zaista spriječiti sukob interesa u BiH. I što se mene, ne bježim da se obavi bilo kakva javna rasprava, da svi dođu, da kažu, da poredamo stvari i da kažemo šta je to što je BiH u ovom trenutku potrebno.

Ja mislim da, u odnosu na ovo rješenje koje je ponuđeno, ovih nekoliko stvari su uslov, one se moraju popraviti da bih Zakon u konačnici, dakle, definitivno, što se mene tiče, podržao.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Halid Genjac, diskusija. Izvolite.

HALID GENJAC

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Svi ćemo se mi složiti da smo mi do sad imali prilično rigidan zakon sa ponekad vrlo neprimjerenim rješenjima, rješenjima čak koja su omogućavala i ispoljavanje odmazde, kako to kažu kolege, u pojedinim slučajevima. Uostalom, na neprimjerenost nekih rješenja u postojećem zakonu ukazala je i sama Venecijanska komisija u svom mišljenju od prošle godine, gdje je navela da se moraju gradirati sankcije u odnosu na težinu počinjenog djela i da za svako djelo ne može biti ista sankcija. A šta to u praksi znači, mi smo imali priliku da se uvjerimo i sami ovdje. Stoga je opravdana i ideja da se formira interresorna grupa i treba uvažavati napore ove interresorne grupe i potrebu da se promijeni zakon i, naravno, treba biti spreman da, ukoliko se mogu pronaći bolja rješenja, da se pronađu i bolja rješenja nego što je to interresorna radna grupa uradila. Neka rješenja koja su ponuđena potvrđuju ili idu u prilog teze da se malo otišlo preliberalno, da su neka rješenja još uvijek ostala nejasna i da su neka rješenja zadržana iz predstojećih, koja u sebi sadrže moguće nesporazume.

Ja o ovom zakonu bih progovorio, ipak, i malo u kontekstu i Izvještaja EU o napretku BiH u procesu integracija i u kontekstu liberalizacije viznog režima. Naime, u prošlogodišnjem Izvještaju o napretku navedeno je da je u BiH vrlo skroman napredak u pogledu korupcije i borbe protiv korupcije ostvaren, a da postoji mogućnost da se dio tih problema riješi i popravkama Zakona o sukobu interesa ili sprečavanju sukoba interesa. A onda je Ekspertska grupa za liberalizaciju viznog režima za blok III, unutarnju sigurnost, koja je boravila sredinom prošle godine u BiH, ustanovila da u Zakonu o sukobu interesa institut prijave imovine izabranih zvaničnika nije na adekvatan način postavljen jer nema instituta praćenja te imovine, promjene te imovine i nema instituta sankcija za lažno prikazivanje imovina. I to je u Mapi puta od nas direktno traženo da se uradi. Dakle, to su bile primjedbe Ekspertske grupe na postojeći zakon koji je, kao što rekoh, vrlo rigidan i vrlo strog.

U ovom zakonu koji je napravljen, uspostavljen je institut praćenja, prijavljivanja promjene imovine, međutim, sankcije za pogrešno prikazivanje imovine nisu uopće predviđene. Prema tome, mi taj uslov nismo ispunili, to je jedna stvar.

Druga stvar, mi, naravno, treba da kreiramo svoje zakone, ali i da uvažavamo činjenicu i da smo članica Vijeća Evrope, i da hoćemo u EU, i da smo članica OSCE-a, itd. Ne možemo slijepo slušati sve što nam se kaže, ali nije ni logično da ignorišemo sve što nam se kaže. Sve ove četiri institucije su upozorile Vijeće ministara BiH da prije dostavljanja ovog zakona u proceduru zatraži mišljenje Venecijanske komisije koja je, kao što rekoh, vrlo korektno našla i primjedbe u smislu da je prestrog zakon, (kao što bi vrlo korektno razmotrila ovaj zakon). Vijeće ministara BiH utvrđuje Zakon i dostavlja ga u proceduru bez mišljenja Venecijanske komisije i u popratnom aktu navodi, preporučuje se Parlamentu BiH da traži mišljenje Venecijanske komisije. Ja mislim da je to potpuno nepotrebno, rekao bih da nije ni korektno. Zašto? Vijeće ministara BiH vrlo dobro zna, jer oni vode tim, Interresornu grupu za liberalizaciju viznog režima, da u drugoj ili trećoj sedmici februara mjeseca dolaze ekspertski timovi za ocjenu, konačnu ocjenu blokova II. i III. o liberalizaciji viznog režima. Na dnevni red te ekspertne grupe je ovaj zakon stavljen, izvještaj, šta je sa zakonom, kakav je zakon? I kao predsjedavajućeg ove

Komisije za evropske integracije, iz Vijeća ministara BiH pozvali su da ja prezentiram Zakon. Meni bi najlakši odgovor bio da kažem da smo zatražili mišljenje Venecijanske komisije i da ćemo Zakon usaglasiti sa mišljenjem Venecijanske komisije. Dakle, to bi bio najlakši odgovor, koji bi bio respektabilan, i bojim se da nepotrebnih stvari napravimo od gotovine veresiju, jer ovaj zakon nije hitan, nije u ovom trenutku nužan i ima vremena da se izvagaju sve implikacije zakona.

Moguće je, naravno, i tokom amandmanske faze promijeniti neke članove koji se moraju promijeniti, međutim, sasvim je sigurno i očigledno da će nam mišljenje Venecijanske komisije i u tom poslu pomoći. Iz tog razloga, imajući sve ovo u vidu i ove sve okolnosti koje su zaista značajne, ja predlažem da usvojimo sljedeći zaključak:

- Odgađa se izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH u prvom čitanju. Kolegij Predstavničkog doma će zatražiti mišljenje Venecijanske komisije o predloženom zakonu ili, ako je već zatraženo od gospodina Belkića, dobit će se to mišljenje, i nakon dobijanja mišljenja Venecijanske komisije, Predstavnički dom će se izjasniti o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ

Ispravak netačnog navoda, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.
MILORAD ŽIVKOVIĆ

Jednostavno želim da kažem da mišljenje Venecijanske komisije ne može da bude uslov, a moje mišljenje je da ne treba da bude ni praksa u parlamentarnoj proceduri. Mi možemo ovaj zakon usvojiti u prvom čitanju, po Poslovniku, možemo otvoriti javnu raspravu, po Poslovniku i donijeti sva mišljenja, bilo eksperata međunarodne zajednice i svih onih koji žele sa nama da o tome razgovaramo, ali ne možemo u Parlamentarnoj skupštini BiH zabraniti ili reći joj da sačeka da dođe bilo kakvo mišljenje, pa i Venecijanske komisije, ne osporavajući stručnost ljudi koji sjede u Venecijanskoj komisiji, ali nemojte da uvodimo u parlamentarnu proceduru da za zakonske projekte, a mogli bi da za sve zakonske projekte, pa evo sad i Zakon o popisu stanovništva, tražimo mišljenje Venecijanske komisije. Gdje će nas to dovesti i procedure u ovome parlamentu? Imamo dovoljno poslovnčkih mogućnosti da sva mišljenja uvažimo, da radimo prema svojoj savjesti i prema Poslovniku i Ustavu, da ovaj parlament donosi zakone onako kako je u tim procedurama predviđeno.

Istovremeno, u samom obrazloženju Savjet ministara BiH, koje je jednoglasno usvojilo, zajedno sa našom interresornom radnom grupom, ovaj zakon, kaže se da na nivou EU ne postoji zvaničan pravni akt kojim se definiše oblast koja je predmet ovog zakona i sa kojom bi se, eventualno, u obavezi usklađivalo zakonodavstvo BiH, kao i da postoji zajednički princip EU u ovoj oblasti od kojih, kroz odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH, nije odstupljeno. Šta to znači? Da ne vjerujemo u ovo što je Savjet ministara BiH napisao i što je ovdje pred nama? I, evo, i nakon toga, mi iz SNSD-a smo za to da se o ovome zakonu razgovara. Zato smo čak i da ide na javnu raspravu i ne bježimo od bilo čije polemike, ali nemojte da budu uslovi za ovaj parlament bilo čije mišljenje, pa i Venecijanske komisije.

Uvaženi poslanik Halid Genjac. Izvolite.

HALID GENJAC

Naravno da ne treba uvoditi u praksu parlamentarnog života da se traže bilo kakva mišljenja za sve zakone, ali ovaj zakon se u bitnom razlikuje od drugih zakona. Razlikuje se po tome što su četiri institucije, za nas vrlo bitne i za naše pretenzije vrlo bitne, zamolile da zatražimo mišljenje Venecijanske komisije prije pokretanja zakona u proceduru. Tu činjenicu mi možemo respektirati i možemo je ignorisati. Ja mislim da je logičnije da je respektiramo, samo se o tome radi. Naravno, opet je svačije naše pojedinačno mišljenje kako ćemo se opredijeliti.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković, odgovor na repliku.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja želim samo da napišem da je u pitanju vrijeme. U aprilu mjesecu je OHR poslao mišljenje, u junu mjesecu je pravni šef Odsjeka za pravne poslove našem predstavniku u Interresornoj radnoj grupi, gospodinu Novakoviću, poslao mišljenje na pojedine članove ovoga. Hajde da raspravljamo o članovima, hajde da otvorimo javnu raspravu i da, ako neko već traži i mišljenje Venecijanske komisije, ono dođe u međuvremenu. Zašto da zaustavljamo proceduru?

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, kratko da, na neki način, izprofiliram i stav Kluba poslanika Stranke za BiH. Naime, prije toga da vas podsjetim da je BiH bila jedna od prvih zemalja koja je ovu oblast institucionalno regulisala zakonom, koji, kao što reče i gospodin Genjac, je prilično rigidan, vjerovatno je mislio ne na rigidnost u pravom smislu riječi koliko na strogost u smislu sankcionisanja pojedinih odredbi. Doduše, pomenuo je da ima i neprimjerenih rješenja, možda rješenja koja je malo vrijeme prevazišlo. Ali, u svakom slučaju, zakon koji je među prvim u zemljama u regiji donesen i koji je i u susjednim zemljama pominjan kao uzor i služio kao uzor za regulisanje ove materije i (koji će poslužiti, između ostalog, i kao uzor za regulisanje ove materije.) O tome zakonu već je svoje mišljenja dala i Venecijanska komisija, ne slučajno Venecijanska komisija. Mi smo maloprije imali raspravu o popisu stanovništva, ali nikome nije palo na pamet kad smo pričali o EUROSTAT-ovim kriterijima, odnosno kriterijima UN Fonda za populaciju, da tražimo mišljenje EUROSTAT-a ili UN fonda o tom zakonu. Ali ovdje nije sasvim slučajno navedena Venecijanska komisija, jer duboko zadire u segment ljudskih prava što je, između ostalog, i ključno područje bavljenja Venecijanske komisije.

Naime, predloženi zakon je, po mišljenju nas iz Stranke za BiH, otišao u nekim regulativama naprijed, i ako je jedan korak učinjen naprijed, učinjeno je i pet koraka nazad. Dakle, rješenja koja su možda i prije postojećeg zakona postojala ovdje u BiH, ako su uopšte i postojala, (odnosno, na koji način su se određeni segmenti odnosili prema nekim odnosima

unutar materije koju reguliše ovaj zakon,) ali ovaj iskorak, pod navodnicima, koji je ovim prijedlogom zakona napravljen u nekim stvarima je otišao i mnogo dalje unazad, vraćajući nas u vrijeme neregulisane materije ili čak vrlo slabo, da kažemo, sankcionisanih konflikta interesa. Stoga, dozvolite da pomenemo da, ukoliko se ne bi eventualno opredijelio ovaj parlament, da u toku procedure, kako je to Vijeće ministara BiH predložilo, dakle, u toku parlamentarne procedure zatraži mišljenje eksperata Venecijanske komisije, Stranka za BiH, ukoliko se, dakle ne bi usvojio taj prijedlog zaključka, evo, ja ga isto stavljam već ranije pripremljenog u proceduru, što je u skladu i sa sugestijom Vijeća ministara BiH, mi nismo spremni podržati ovakva rješenja.

Razlog, evo kratko obrazloženje, cijenimo da je u ovim povratcima, da kažemo, unazad, ovaj zakon, između ostalog, i otvorio brojna vrata brojnih sumnji. Jer mi cijenimo da ne treba, na neki način, zatvarati vrata i pred uvidom javnosti u određene elemente ili segmente, da kažemo, koji regulišu ovu materiju, pogotovo ne u ovo vrijeme kada se i ovo pitanje, umjesto da se ide jezikom struke korak naprijed, malo više politizira. Stoga, evo i prijedlog Kluba poslanika Stranke za BiH da se izjašnjavanje o prijedlogu ovog zakona odgodi do dobivanja mišljenja Venecijanske komisije o predloženom zakonu, što je, uostalom, i sugestija Vijeća ministara BiH, da tokom parlamentarne procedure, a mi smo već u toku, sačekamo i očitovanje Venecijanske komisije.

Zahvaljujem.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Momćilo Novaković. Izvolite.

MOMĆILO NOVAKOVİĆ

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. UvaŹene kolegkinice i kolege.

Ja sam se, ne znam ni kako, našao na ćelu Interresorne radne grupe koja je radila na izradi ovog zakona. I moram reći da ću u ovoj diskusiji pokušati napraviti i svojevrsan izvještaj nas poslanika koji smo ispred Predstavnićkog doma bili ćlanovi Interresorne radne grupe, tu je bio gospodin Bakir Izetbegović, ispred SDA, znaći, bio je gospodin Vinko Zorić iz reda hrvatskog naroda i ja sam bio iz reda srpskog naroda.

Mi smo u startu imali poziciju da smo imali zakon koji je na snazi, a koji je, po svojim obiljeŹjima, najrestriktivniji zakon u Evropi. Dakle, imali smo zakon koji je imao rješenja, koja nisu evropska praksa, bolje reći rješenja koje nije imala nijedna evropska zemlja. Dalje, imali smo rješenja koja su veoma diskutabilna sa stanovišta Evropske konvencije o ljudskim pravima. Posebno pravo CIK-a da zabrani kandidaturu na izborima, a koje je Venecijanska komisija, kada su zadnje, kad su prethodne izmjene raćene, analizirala i dala mišljenje da se zabrana kandidovanja moŹe samo Ustavom jedne zemlje definisati. Govorim o zabrani kandidovanja, ne govorim o sankciji prestanka mandata, dakle, samo u onom djelu koji govori o zabrani kandidovanja. Imali smo situaciju potpuno razlićitih praksi u BiH. Praksu koju definiše Zakon o sukobu interesa na nivou BiH, a koji su prihvatile Federacija BiH i Brćko Distrikt i praksu Zakona o sukobu interesa RS-a koji je po svojim rješenjima daleko liberalniji od ovog zakona. Dakle, to je bila pozicija koju smo imali na poćetku.

Interresorna radna grupa je nakon svih tih silnih sastanaka jednoglasno, dakle, jednoglasno prihvatila tekst zakona koji je u prijedlogu. Podvlačim jednoglasno, dakle, sa poslanicima iz reda SDA, HDZ-a, sa ministrima iz reda Stranke za BiH, SNSD-a, sa članovima CIK-a, tri člana CIK-a. Prijedlog koji smo mi, odnosno radni materijal koji smo mi uputili Savjetu ministara BiH je bio rezultat jednoglasnog izjašnjavanja na Interresornoj radnoj grupi. Nakon toga su uslijedile različite priče o zakonskim rješenjima, neke utemeljene na tekstu, a neke čak neutemeljene na predloženom radnom materijalu. Ljudi su diskutovali o nečemu što nisu ni pročitali. Šta je naš, u konačnom, bio cilj? Dakle, bio nam je cilj da napravimo zakon koji u značajnoj mjeri ne odudara od prakse ostalih zemalja, posebno zemalja u okruženju. I bio nam je cilj da izbjegnemo sukob sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i političkim slobodama.

Vidite, danas govoriti da je nešto nazad ili naprijed, moguće je da su neka rješenja, po mišljenju nekih ovdje kolega koje ja poštujem, korak unazad. Korak unazad samo treba definisati u odnosu na što. Nisu korak unazad u odnosu na evropsku praksu, imamo praksu evropskih zemalja gdje su nam poslanici i ministri u isto vrijeme i poslanici i ministri i članovi, ne znam ni ja koliko upravnih odbora. Imamo praksu zemalja gdje poslanik ode za ministra pa se vrati za poslanika, ima pravo šest mjeseci da se izjasni hoće li se vratiti, neće se vratiti. Imamo praksu gdje su sankcije isključivo moralne prirode itd., itd. Dakle, radna grupa je tada mislila da nije išla korak nazad, nego korak naprijed ka približavanju evropskoj praksi, nekih evropskih zemalja, nema evropske prakse ovdje.

Očito je da su neke, neki mislili da je ovo, i misle i danas, korak nazad. Naravno, ja nemam ništa protiv, odmah da se razumijemo, kad govorimo, evo, ja iznosim ovdje sada svoj lični stav, dakle, glasao sam kao i svi ostali članovi Interresorne radne grupe za ovaj tekst, ali nemam ništa protiv, ako ovaj parlament i javnost BiH, preko ovog parlamenta, smatra da je problem članstvo u jednom upravnom i nadzornom odboru, ja sam za to da toga ne bude. Ali, nemojmo reći da je to korak nazad. Nije to korak nazad, to je pokušaj koraka naprijed koji ne ide. Hajmo se vratiti nazad i zadržati sadašnje rešenje.

Nije tačno, čak sam čuo saopštenja nekih nevladinih organizacija, u stilu da je ovo suprotno interesima građana. Pazite, ja ne znam ko je ovdje pozvan da u ime građana govori, mi koji sjedimo ovdje ili nevladine organizacije, neke nevladine organizacije. Valjda i ja govorim nešto u ime građana, nekih građana. I tu sad dolazimo do onog sljedećeg problema. Naime, mi imamo danas situaciju da CIK izrekne mjeru ministru i poslaniku, da se oni žale sudu, da sud odbije njihove žalbe, da Centralna izborna komisija poslaniku izrekne mjeru prestanka mandata, a ministru ne izrekne s obrazloženjem da ona nije, dakle, pazite, molim vas, obrazloženje, da ona nije dodijelila mandat ministru nego Parlament BiH, a kao meni jest dodijelila CIK mandat. Nije mi dodijelio narod mandat, nego CIK. I ona meni može uzeti mandat, kad kažem meni, mislim na sve nas ovdje, a ne može ministru. Imamo slučaj Jovana Hadži Mitrovića i slučaj gospodina Svena Alkalaja, to imamo danas u ovom sazivu. Naravno, potpuno nakaradno tumačenje zakonske odredbe ko dodjeljuje mandat nama ovdje. Mi smo željeli da izbjegnemo tu varijantu, ali nemam ništa protiv kombinacije o kojoj je govorio gospodin Džaferović. Da neko, ja sam za to isto tako, da neko ko ne želi, kad mu Centralna izborna komisija izrekne mjeru, da izađe iz sukoba interesa, ne želi to da uradi, da mu se izrekne ovakva mjera. Ali ona se mora izreći svim izabranim zvaničnicima, ne može se moći izreći jednima, a drugima ne izreći, kao što je danas

tumačenje CIK-a. To bi bio korak naprijed, a ne korak nazad, kad bismo to napravili i ja to podržavam.

Nismo možda mi uspjeli naći tu mjeru, gospodin Džaferović ima ideju, biću veoma srećan ako on nađe tu mjeru kroz amandman, znači, da mi to razriješimo, da smo svi mi izabrani zvaničnici ravnopravni, dakle, i ministri i poslanici i odbornici itd., itd. potpuno ravnopravni. I to je naš bio cilj, odmah da se razumijemo, Zakon je pretrpio određene izmjene u odnosu na radni materijal radne grupe i to da bude jasnije, on je usvojio neke primjedbe Transparensija i neke druge, tako da on nije bukvalno onaj materijal radne grupe.

Različita praksa, o njoj sam govorio, liberalnija rješenja. Naravno, mi imamo, s druge strane, isto tako potpuno jasan stav da entiteti treba da urede, imaju pravo, ustvari, da urede ovu oblast svojim zakonom. Neki entiteti su iskoristili, neki nisu, RS je iskoristila, Federacija BiH nije, ona je prihvatila da primjenjuje odredbe ovog zakona koji mi ovdje usvojimo. I zbog toga imamo različita rješenja. Analizirali smo rješenja u svim zemljama u okruženju, nigdje nema toliko restriktivnih mjera kao što ima u našem sadašnjem zakonu. Ponavljam, ne može biti problem za usvajanje zakona, ne bi trebalo, definicija da li biti ili ne biti u upravnom ili nadzornom odboru. Ne može biti problem da li je bliski srodnik onaj ko živi u zajedničkom domaćinstvu ili nije, to nije problem, ako većina u ovom parlamentu smatra da ne treba da bude ono rješenje koje je tamo predloženo, sam isto tako za to. Jer mi smo imali te dileme u radnoj grupi, dakle, nismo mi tek tako to, čitavo smo se vrijeme vrtili oko tih rješenja, šta je pozitivno a šta nije, šta ima više nedostataka šta više pozitivnih stvari i predložili smo neka ovdje rješenja. Da sada se ne shvati da ja branim, izvinjavam se, završit ću, vidim da je brzo prošlo ovih deset, da ne misli sada neko da ja branim ovaj materijal, dakle, ja sada govorim ono što bi govorio i da nisam bio predsjednik radne grupe. Smatram da postoji način da se sve ove primjedbe ovdje uvažavaju, ali nisam za to da odložimo prvo čitanje.

Pazite, mi imamo vremena do javne rasprave, dakle, sad ćemo onaj rok od deset dana morati, znači koji smo rekli, on bi se pomjerao kad donesemo odluku o javnoj raspravi, mi treba da kažemo da nam treba zakon, da prvim čitanjem podržimo ga, da do drugog čitanja dobijemo mišljenje Venecijanske komisije koje je traženo, a ako nije traženo, ja sam za to da ga mi danas tražimo, donesemo zaključak da ga tražimo, da ne uđemo u drugo čitanje, u raspravu u nadležnoj komisiji dok ga ne dobijemo. Pri tome, naravno, obavimo i javnu raspravu i da nakon toga dođemo do rješenja, ponavljam, koja će biti prvo jednaka za sve zvaničnike, drugo za sve u BiH približno ista, i treće, naravno, u skladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i političkim slobodama.

I na tom fonu mislim da bismo mi danas mogli dobiti rješenja i zbog toga bih ja molio i kolegu Genjca i kolegicu Hadžiahmetović da ovaj njihov zaključak preformulišu na način da ne možemo drugo čitanje završiti bez ovih uslova koje su oni rekli. Mislim da je to korektno i prema Savjetu ministara BiH, korektno je i prema radnoj grupi koja je, ponavljam, jednoglasno to uradila, a korektno i prema samom zakonu, pa ako hoćete i prema onim pismima koja smo mi dobili ovdje, a koja nisu rekla da to treba zaustaviti na početku, nego da do kraja rasprave trebamo obezbijediti. Evo, ja mislim, takođe, da to treba obezbijediti, ali u onoj sljedećoj fazi.

Izvinjavam se zbog ova dva i po minuta, predsjedavajući, ovo sam više i kao izvještaj, dakle, evo nas trojice koji smo radili u toj radnoj grupi.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ništa, ništa, to je jedna replika iskorištena.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Ma nije klasična replika nego pojašnjenje, dakle, ta, da ne kažem, famozna priča o mišljenju Venecijanske komisije. Dakle, zatraženo je mišljenje Venecijanske komisije. Druga je stvar šta ko misli o tome treba li ili ne treba ta institucija da postoji, kad Parlament ocijeni, odnosno, ljudi koji imaju mogućnost i pravo oni će tražiti. Dakle, od toga ne treba praviti raspravu.

I, evo, da iskoristim priliku kad sam izašao, neću se više javljati, ja ne vidim u čemu je sada problem. Dakle, ogroman konsenzus postoji da moramo neke stvari promijeniti. To se moglo i na komisiji uraditi, mogli ste odmah negativan izvještaj i da vratimo stvar na početak, ali, eto, možemo sad popravljati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, kolega Momčilo Novaković je pominjao različite evropske prakse i dobro je imati u vidu različite evropske prakse. Ja ću vas samo podsjetiti da su neke evropske prakse daleko iza bosanskohercegovačkih praksi i one su se pominjale i javno, i u nekim institucijama EU, i nedavno povodom krupnih događaja koji su se događali u nama susjednim zemljama, kada su, između ostalog, tražene dobre prakse, pa je onda pominjan i primjer regulative u BiH. Dakle, evo, ja namjerno neću da pominjem, ali ako treba, i to ću pomenuti o kojoj zemlji je riječ.

Drugo, ja ću vas samo podsjetiti, u nizu različitih praksi postoje dobre prakse, pa se mi možemo orijentisati u nekim zakonskim rješenjima da idemo npr. kao što je slučaj sa izborom komesara u Evropskoj komisiji. Pa se malo prisjetite, evo, ovih dana i naši i strani mediji su prenosili kakav baraž, pod navodnicima, prolaze, da kažem, eventualni budući komesari, odnosno kandidati za buduće komesare, od kojih su neki zbog nekih stvari, koje se tiču i pitanja sukoba interesa, odustajali od kandidatura. Dakle, postoje različite evropske prakse, ali jednako tako postoje i dobre prakse. Mi sada možemo ovdje govoriti da je dobra praksa ova, da je bolja ona, itd., ali, evo, to je ... upravo i s razlogom da se mi dalje ne zavaravamo ili, na neki način, iznosimo argumente za i protiv. To je i razlog zbog čega mi smatramo da se ni o principima ne trebamo izjašnjavati, ne negirajući, zaista, i napredak koji je već učinjen, ali jednako tako, i po našem mišljenju, i nazatke raznorazne, da se odgodi izjašnjavanje do dobijanja mišljenja Venecijanske komisije.

I drugo, repliciram na dio diskusije, takođe kolege Novakovića, svugdje u slučajevima ovakve regulative razlikuju se izabrani i imenovani zvaničnici. Mi smo svi ovdje u parlamentima izabrani zvaničnici. Na nas se odnose jedne prakse, pod navodnicima, i regulative, a na imenovane zvaničnike nekad i neka drugačija rješenja.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ekrem Ajanović, replika. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ

Gospodine predsjedniče.

Ja ću biti vrlo kratak pošto je replika. Ja prvo mislim da u ovakvoj situaciji u kojoj se nalazi BiH i u kojoj imamo stepen korupcije kakav imamo, mislim da prevelika liberalizacija koja je napravljena u ovom zakonu ne ide u prilog ni Bosne, ni rješavanja tih pitanja. Posebno sam protiv, ja sam o tome govorio i na Ustavnoj komisiji, nisam glasao za ovaj zakon u svakom slučaju, posebno se protivim onim rješenjima gdje se kaže da se može istovremeno i u izvršnoj vlasti i u upravnim odborima..., što bi, po meni, izazvalo još više problema, jer tu praksu smo imali jedno vrijeme, prije možda desetak godina, i vraćanje unazad, u svakom slučaju, ne bi bilo dobro.

I druga stvar, što je Živković rekao, da je Venecijanska komisija osudila ovaj dosadašnji zakon smatrajući da se krše, na neki način, ljudska prava. Ako čovjek koji bude smijenjen da može ponovo biti kandidovan, ja nisam za takva rješenja jer smatram da postoji i u Krivičnom zakonu, kada se donesu određene odluke, da se čovjeku, bez obzira što ima ljudska prava, ograniči određeno korištenje ljudskih prava. A ako bismo mi ostavili u zakonu da se može na sljedećim izborima ponovo kandidovati, to bi bio za mene presedan i mislim da takva rješenja nisu dobra.

U svakom slučaju podržavam ovo rješenje da se ostavi(?) mišljenje Venecijanske komisije pa da onda se izjašnjavamo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Halid Genjac, replika. Izvolite.

HALID GENJAC

Ma moram kolegi Belkiću odgovoriti. Dakle, moglo se na komisiji riješiti, usaglasiti, itd. Prema Poslovniku, Ustavna komisija, kao nadležna u ovom slučaju, usvajala je ustavnopravni osnov, usklađenost sa sistemom i principe zakona. I samo je to mogla u ovom čitanju, ništa više, u roku koji je vrlo jasno propisan. Dakle, samo je to mogla i ništa više. Šest poslanika, članova te komisije je bilo za, nekoliko je bilo uzdržanih. Da su oni bili i protiv, isti bi

..., jer je većina u komisiji bila za principe Zakona. A podsjećam, naglašavam, Ustavnopravna komisija je mogla samo u prvom čitanju usvojiti principe i to je uradila.

U drugom čitanju, nadležna komisija, u ovom slučaju je Ustavnopravna, može odlučiti da se otvori javna rasprava u raznoraznim okolnostima. I samo to. Tako da, mislim, nema razloga za nekakvu ..., je li tako?

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

UvaŹeni poslanik Momćilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMĆILO NOVAKOVIĆ

Moram uvaŹenoj koleginci HadŹiahmetović samo proćitati ovdje jednu rećenicu. Naime, kada sam govorio kako se na razlićite naćine zakon primjenjivao. Znaći, u zavisnosti od toga je li neko izabran ili je imenovan i ja sam, odnosno ćitava radna grupa je mislila da to nije u redu. Ja i danas mislim da to nije u redu. MoŹda koleginka Azra misli da je u redu. Da bismo izbjegli to, mi smo uveli pojam javnog zvanićnika. I ako ste ćitali Zakon, vidjeli ste, nema ni izabranog ni imenovanog, nego ima javni zvanićnik, a u definiciji pojma javni zvanićnik je definisano da je to i izabran i imenovan zvanićnik, i nosilac izvršne vlasti i savjetnik. Dakle, sve su to javni zvanićnici i valjda je logićno da se zakon u istoj mjeri odnosi na sve javne zvanićnike, a ne da za jedne bude restriktivniji, a za druge liberalniji. Dakle, ja i dalje mislim da nema prepreka da se zakon usvoji u prvom ćitanju i da se dalje do nadleŹne komisije sve ovo uradi što je i kolega Belkić, uvaŹeni zamjenik predsjedavajućeg, rekao. Dakle, on je traŹio mišljenje i to će se mišljenje dobiti.

Dakle, taćno je, kolega Genjac, ali Ustavnopravna komisija je rekla šest glasova za, tri uzdrŹana glasa. Dakle, bez glasova protiv je podrŹala principe ovog zakona, ono o ćemu mi danas odlućujemo, dakle, bez glasova protiv. Naravno, meni ne smeta ni ovo rješenje, pazite, ja nisam ovdje da branim ovaj zakon, nisam ja ispred Savjeta ministara ovdje, ali iznosim svoje stavova, meni ne smeta ni ovo rješenje ali mislim da ovo rješenje nema smisla ako ćemo svakako do drugog ćitanja i do amandmanske faze to raditi, sem ako mi ne mislimo da nam ne treba zakon. To je druga stvar, pazite. Onda ćemo ga, moŹemo ga zaustaviti i na prvom ćitanju. Ako mislimo da je toliko loš da se ne moŹe mijenjati u amandmanskoj fazi, onda bih ja prihvatio ovo što, ove prijedloge, dakle, toliko je loš da ga je nemoguće promijeniti. Ali ja mislim da on nije toliko loš da ga je nemoguće promijeniti i da ove neke primjedbe koje kolege imaju su manje vaŹne od onih stvari gdje je zakon napravio napredak. Dakle, oni koraci nazad, koje oni kaŹu da su koraci nazad, su mnogo manji od koraka naprijed.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Šefik DŹaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŹAFEROVIĆ

Zamjeniku predsjedavajućeg, uvaŹenom kolegi Berizu Belkiću. Mislio sam se dugo da li da ovo kaŹem, ali ne mogu nakon ove dvije reakcije uvaŹenog kolege, moram da dodam ovome

o čemu je doktor Genjac govorio. Dakle, sve što sam kazao danas na Parlamentu, kazao sam i na sjednici Ustavnopravne komisije, baš ovako, i glasao za, da bih došao u poziciju da mogu da gradim zakon kakav treba BiH. Mogao sam biti protiv, bilo bi 5-3-1, 4-5-3-1, mogao sam biti uzdržan, bilo bi 5-4, dakle, zakon bi ponovo bio danas ovdje, ali ja sam bio za sa motivacijom koju sam iznio i na komisiji i danas ovdje.

Kada je u pitanju mišljenje Venecijanske komisije, ja mislim da nije korektno prebacivati Ustavnopravnoj komisiji da je Ustavnopravna komisija trebala da traga za rješenjima ili da da negativno mišljenje. Ja mislim da je postojala proceduralna mogućnost da ovo ne bude uopće na dnevnom redu Doma, pa ne bi bilo onda ni na Komisiji, a ne staviti to na dnevni red Doma, oko toga se trebalo saglasiti. Mi u Komisiji vidimo da je na dnevnom redu, imamo rokove, i u Komisiji moramo ... obraditi. Moglo je to i tako da se uradi.

Imao sam potrebu da ovo kažem. Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Odgovor na repliku, drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Gospodine Džaferoviću, meni ne pada na pamet da ja prebrojavam ili sugeriram kako će ko glasati. Takođe, apsolutno razumijem da ljudi u različitim okolnostima mogu na različite načine neke stvari razumjeti i opredjeljivati se. Ja sam samo želio da kažem sljedeće i ponavljam. Što se tiče zahtjeva za mišljenje Venecijanske komisije, ta stvar je završena. Niti ja govorim plus, niti minus, niti znam kakvo ćemo mišljenje dobiti, ni kada ćemo dobiti. Jednostavno, ja sam smatrao da to treba uraditi i to je urađeno, ta je stvar završena. Dakle, ne treba predlagati zaključak kojim se traži od Kolegija da traži mišljenje od Venecijanske komisije zato što je to zatraženo, izuzev ako Vi ne mislite da nije dovoljno da jedan član Kolegija to traži. Ja sam do sada, evo drugi put tražio i dobijao, dobijam odgovore. Dakle, dobit ćemo odgovor. A što se tiče mišljenja, ja to poštujem, svako ima pravo, naravno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Dakle, jedno pitanje više predlažaću – evo predsjednik ove radne grupe, zašto se nije razmišljalo o tome da se ponude izmjene i dopune postojećeg zakona, a ne da se ide ovako, u predlaganje ovog novog zakona? Dakle, mogli smo sa tim izmjenama i dopunama ove mnoge stvari otkloniti, a ne na ovakav način, da možda u nevrijeme razgovaramo o ovako jednom važnom pitanju. Dakle, evo i za Novakovića – je li se možda razmišljalo o tome da se vrše samo izmjene i dopune zakona ili je predlagač išao sa ovom varijantom predlaganja novog zakona?

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, rasprava. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Ja nisam mislio da trebam da se javljam po ovoj tački zato što se Zakon nalazi u prvom čitanju, međutim, izgleda da bismo lakše presudili i donijeli odluku da ide u drugo čitanje, morao sam se javiti. Ovaj zakon, po meni, treba da ide u drugo čitanje zato što nema razloga da ga ne pustimo u drugo čitanje. Drugi razlog je zbog toga što je postojeći zakon takav da smo ga uglavnom svi mi kritikovali i ocijenili da nije onakav kakav bi trebao da bude i nije zakon koji bi mogao da zadovolji trenutno ono čemu treba da služi. Izmjene zakona su, ... novi zakon je rađen već dugo vremena i ja mislim da nema uopšte potrebe da ga mi sada ne pustimo u drugo čitanje, da se obavi i javna rasprava. Ako mu danas ne damo podršku, to znači još jedno novo dodatno vrijeme da se uopšte razgovara o ovome zakonu, što ne bi bilo svakako dobro, jer ovaj postojeći je sigurno takav da treba da dođe do donošenja novog zakona.

Dalje, ja bih komentarisao zaključke koji su stigli ovdje povodom, odnosno prijedlog zaključaka povodom ovoga, prije nego što se o njima bude glasalo, a to je da se predlažaći zaključaka možda izjasne o tome da povuku zaključke ili ih proformulišu i da ne predlažu da se odgađa izjašnjavanje danas. Dalje, druga tačka zaključka gospodina Halida Genjca bi trebala biti tačka koja sada više nema potrebu da bude uopšte u ovom zaključku, jer, evo, čuli smo od gospodina zamjenika predsjedavajućeg da je zatraženo mišljenje Venecijanske komisije i nema nikakvog razloga da u prvom čitanju ne prođe i da onda tek idemo oko dopuna, izmjena, kroz amandmansku fazu, kroz javnu raspravu, za drugo čitanje.

Dalje, možemo donijeti jedan zaključak, evo koji ja predlažem, a to je da u drugo čitanje ovaj zakon ne ide sve dok ne dobijemo mišljenje Venecijanske komisije. Onda smo time i osigurali da neće doći do drugog čitanja ukoliko nema mišljenja te komisije.

Dalje, ne mogu se ja složiti s tim da se isto djelo različito može sankcionisati. Može biti možda, evo da kažem donekle, bit ću tolerantan, možda različita kazna, ali za izabrane i imenovane ne može se tolika razlika praviti, ne može se oglušiti o nekakvo djelo niti izabranog, niti imenovanog. Mi imamo sada slučaj, ovo što je gospodin Novaković rekao, da za isto djelo jedan počinio dobije prestanak mandata u parlamentu ili posla kojim se bavi, a da drugome se ništa ne desi. Ja se slažem, možda trebaju biti različite kazne, ali ne može biti da jedan uopšte bude procesuiran, da drugi ne bude procesuiran. Po ovome bi sada najbolje bilo da mi Hadži Jovana Mitrovića imenujemo za nekakvog ministra jer po svemu ovome on može biti ministar, nikakvih smetnji nema i to je sve u redu. Ja bih onda predložio da mi takvu praksu uvedemo. Ukoliko neko bude ovamo imao određenih ovakvih smetnji, mi odmah njemu nađemo nekakvo mjesto direktora agencije ili ustanove neke, ili ministra, i tako to riješimo.

Dalje kaže ovdje Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH. Pa zar Savjet ministara BiH nije institucija BiH?! Onda smo trebali reći da je to Zakon o sprečavanju sukoba interesa poslanika, pa navesti koje hoćemo, i završiti takav zakon i to je onda to. Ne možemo, čini mi se, tako baš se na jednu populaciju usmjeriti. I ja mislim da treba podržati ovo u prvom čitanju, da treba javnu raspravu i, evo ovaj zaključak koji sam ja predlagao da donesemo.

Ukoliko neko smatra ili se plaši da neće doći do drugog čitanja bez mišljenja Venecijanske komisije, da donesemo zaključak da ne ide u drugo čitanje dok ne dođe odgovor od Venecijanske komisije, a do tada imamo vremena i za javnu raspravu i za sve ono drugo što smo željeli i putem amandmana.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Momčilo, hoćeš li sačekati ili? Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Nema potrebe da čekam. Zaista, ja ne želim da branim Zakon, ali bilo je ovdje jedno pitanje kolege Remzije Kadrića. Moram mu odgovoriti da, odnosno podsjetiti da je na 29. sjednici Predstavničkog doma PSBiH, održanoj 4.6.2008. godine, ovaj dom pokrenuo inicijativu za izradu novog zakona o sukobu interesa. I nema nikakve veze predsjedavajući radne grupe da li će raditi izmjene ili izradu novog zakona. Dakle, mi smo ovdje donijeli. I pročitat ću dalje – koji je zasnovan, dakle novog zakona, koji je zasnovan na pozitivnim iskustvima zemalja članica EU, to je naš zaključak, kao i iskustvima CIK-a BiH. Dakle, nisam shvatio da je iskustvo Francuske negativno iskustvo EU, gdje možete biti i ministar i poslanik, a mi to nismo predložili.

Dakle, nisam ja bio, niti bilo ko iz Interresorne radne grupe, u poziciji da odlučuje da li će radna grupa raditi izmjene ili novi zakon. Takav je bio zadatak, a kako sam se ja našao na čelu, valjda zato što jedini nisam bio na toj konstitutivnoj sjednici pa su onda mene uzeli da predsjedavam. Pretpostavljam da ostali koji su tamo sjedili nisu htjeli da uzmu predsjedavanje.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Dakle, kažu nije u politici šta jeste nego što narod misli da jeste, tako da je ovo stvarno dobilo jedne dimenzije koje ne zaslužuje ova stvar, kao da se s ovim nešto jako može doprinijeti protiv korupcije ili korupciji sa ovim zakonom. Ovo nije jedan promil onoga što treba uraditi da bi se spriječila korupcija u BiH. Druga stvar, mislim da treba napraviti javnu raspravu, ne treba žuriti sa ovim, ne treba ovo gurati onako uz nos javnosti, mislim da treba napraviti javnu raspravu.

Ne bih bio za to da se čeka mišljenje Venecijanske komisije, treba već jednom da prohodamo sami. Ali, mi hoćemo u Evropu, možemo imati problem sa GRECO-om, možemo imati problem sa ... Prema tome, ako hoćemo tamo, onda treba da poštujemo pravila koja oni određuju. I opet bih se tu strpio i pričekao stav Venecijanske komisije. Tako da mislim da treba naći neki kompromis između ovoga što je kolega Genjac predlagao i što su predlagali Okolić i Novaković. Eventualno vidjeti da li je to prvo ili drugo čitanje, ali tu negdje, ako hoćemo uopšte zakon, tu negdje treba naći neko rješenje da se ostavi zakon u životu, da se nešto koriguje.

Što se tiče samog zakona, ja mislim da ga treba mijenjati, ljudi. Ja sam ušao u ovu Komisiju zato što mislim da je on ponižavajući za nas. Dakle, kriv si, unaprijed već nosiš tu oznaku nekoga ko je potencijalno korumpiran, samo treba sada naći zašto. Vidite, nema takvog zakona nigdje, ni u okruženju, niti u EU. Ovo je najrigidniji, najgori zakon koji imamo mi u BiH. Ne možemo biti primjer ... kako treba uraditi, kako ne treba ..., jer jeste li kada dobili besplatnu ulaznicu, je li vas neko kad častio u mandatu, da niste platili svoj ručak. Znae, morate svoj ručak platiti u buduću, da znate tu stvar. Samo neka se čuje da vam je neko platio ručak, možete imati problem. Je li vas kada pozvao Bundestag da odete gore, kao što je mene i sve ove šefove poslanika ovdje pozvao, pa nam je platio i put, i noćenje i sve ostalo. E, sve je to razlog ili da budete smijenjeni odavdje sa zabranom mandata od četiri godine, ili da četiri godine nemate pravo tražiti posla u državnoj službi. Pa gdje to ima? Dobijete 30-40-50 hiljada glasova od građana zato što imate neki ugled u toj sredini i onda vas neki činovnik, ovako može da izmuštra. I da znate, (pola ovoga ovdje), pola nas, najmanje, bi bilo odstranjeno kada bi se taj zakon rigorozno primijenio. Svi šefovi klubova poslanika bi odmah ... Evo, ja to sada javno kažem, jer smo išli u Bundestag na račun Njemačke države i platili su nam sve, a to je zabranjeno po ovome.

Znae na šta meni ovaj zakon liči? Imate kartonsku kutiju koja je šuplja s druge strane, ali ste s ove strane stavili onu bravu koju ne možete šale otvoriti, ima one šifre, itd, takav je ovaj zakon, a s druge strane mogu da iznose šta hoće. Pa šef Razvojne banke, Investicione banke ovdje u Federaciji BiH, direktor, pa onda u onoj komisiji koja dodjeljuje kredite, pa onda privatnu firmu koja odobrava, je li to sve bilo u redu, a vas pitaju je li vam neko platio ručak, jeste li dobili ulaznicu za fudbalsku utakmicu besplatnu. Dakle, mislim da to treba mijenjati. Ne mislim ja da smo se mi nešto ovdje puno zadržali. Jesmo dopustili, dakle, ne možete biti u jednom upravnom odboru, recimo u Potočarima gore, recimo u boćarskom klubu gdje vas niko ne plaća za to. U Hrvatskoj možete biti u tri gdje vas plaćaju. I sudili smo ovu stvar u odnosu na tazbinu i rođake. Pa što mora trpjeti, kako se zvaše, moj badžo, svoju karijeru planirati, sužavati, reducirati s obzirom na neke moje političke ambicije i karijeru. Jesmo te stvari uradili i to isto kao u Sloveniji. Dakle, u Sloveniji je domaćinstvo, članovi užeg domaćinstva su samo oni koji žive u jednom stanu, sinovi, otac, po ovoj vertikalnoj liniji i horizontalnoj, ... žive u istom domaćinstvu. Druga stvar, ako nađu da je u sukobu interesa, imaju mjesec dana, u Sloveniji, evo, Slovenija je jedna zemlja koja je pripadala zemlji kojoj smo pripadali i mi, koja je jako brzo uhvatila takt sa EU i vrlo brzo postala jedna solidna evropska država, njena rješenja su takva, dakle, kada vas nađe komisija, prije svega to nije CIK nego njihova parlamentarna, da ste u sukobu, oni vam daju mjesec dana da to popravite i onda nemate nikakvih problema. Ali eto, ... jedna civilizacijska rješenja koja neće i nas vrijeđati kao poslanike.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Evo, prvo sam to pročitala u novinama, da smo bili u sukobu interesa, šefovi klubova poslanika, a, evo, sada to čujem i ovdje od strane kolega koji su takođe boravili u Njemačkoj na poziv Bundestaga, kada su pozvani šefovi klubova poslanika. Ja hoću samo da pomenem da niko od nas nije otišao tamo inkognito. Njemačka je uputila dopis ovdje i poziv šefovima parlamentarnih grupa u ovom parlamentu da borave u radnoj posjeti Njemačkom parlamentu, Kollegij je odobrio takav put i mi smo otišli na službeni put i vratili se. Prema tome, ja ne mislim da smo učinili ikakav sukob, da smo bili u sukobu interesa ili da smo učinili neko inkriminisano djelo. Ja sam očekivala da će neko od kolega tako reći, jer ja vas molim da u buduću, ja sam već navikla nekada da pročitam nešto što možda i nije u potpunosti tačno, i u medijima neke interpretacije, ali ako to čujem ovdje, za ovom parlamentarnom govornicom od onih koji su takođe boravili tamo, da smo učinili neko krivično djelo, ja zaista molim da reagujete.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Odgovor na repliku, uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Nisam ja rekao, Azra, da smo mi učinili krivično djelo nego upravo i jeste problem u tome što je taj zakon tako rigorozan da čak i takvu jednu logičnu stvar smatra sukobom interesa. Ne smijete više nikada dopustiti da vam iko plati račun u restoranu, nikada više nemojte primiti besplatnu ulaznicu za utakmicu, nikada više nemojte, nemojte više nikada...

_____(?)
/nije uključen mikrofoni/
BAKIR IZETBEGOVIĆ

...ni ... ne smijete, ko zna šta je htio s tim, znate. Eto takav imate zakon, htio sam da podcrtam kakav zakon imamo ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, predsjedatelju.

Ja moram reći, ovaj zakon kojeg danas pred sobom imamo jeste rezultat zaključka ovog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH koji su tražili od Vijeća ministara BiH da napravi prijedlog novog zakona. A podsjetit ću vas da je taj zaključak uslijedio nakon neuspjelog pokušaja jedne ranije interresorne skupine da napravi prijedlog izmjena i dopuna ovog važećeg zakona. I očigledno je da nam ne ide da ovu materiju uredimo.

Prije nego što kažem nešto o Zakonu, obratit ću se jednom od članova Interresorne skupine koju je imenovao ovaj parlament, mislim da je bio i gospodin Novaković koji je i istupao najviše o ovom zakonu, u kontekstu njegove izjave da ne želi braniti ovaj zakon. Mislim da je to neprihvatljivo. Prvo, mi smo vas izabrali da napravite zakon i taj zakon branite ovdje pred nama, da nas uvjerite da je to što ste vi radili, za što smo vas uredno platili, dobro. Prema tome, nemojte sada govoriti da nećete braniti ono što ste sami radili.

Ja osobno mislim da ovaj i ovakvi zakoni su jedna najobičnija magla za varanje javnosti kako je, eto, svim izabranim dužnosnicima onemogućen svaki oblik zlouporabe javne funkcije u privatnom interesu. I on za sada nije zadovoljio tu potrebu, jer javnost očigledno ne vjeruje da je to tako. Javnost nije zadovoljna ni rješenjima u dosadašnjem zakonu za koji smo od mnogih čuli da je jedan od najrigidnijih u regiji, u regiji sigurno, a možda i u Evropi. I onda se s pravom postavlja pitanje kako to da, uz tako rigidan zakon, BiH bude na nekakvom vrhu ljestvice po korupciji. Kako je moguće? Jer jedan od zadataka ovog zakona bi trebao upravo obrnuto da bude, da se spriječi korupcija. Znači, on tu svoju temeljnu zadaću očigledno nije ispunio.

Moram reći, vi ste, vjerovatno kao i ja, dobili pisma – jedno od OHR-a, jedno od jedne nevladine organizacije koju ne želim namjerno reklamirati ovdje zbog neprimjerenih načina oglašavanja, koja je u jednom dnevnom listu prijetila općim mrakom u BiH ako, ne daj Bože, zastupnici danas ili sutra Dom naroda, na znam kada oni raspravljaju ovo, usvoje ovaj, Bože sačuvaj zakon. I ja moram reći, možda je to jedan od oblika utjecaja javnog mnjenja na nas izabrane zastupnike, ja mogu reći da ja to doživljam kao svojevrsan pritisak na izabrane dužnosnike u obnašanju njihove Ustavom definirane funkcije. Kada bih, ne daj Bože, ja sutra naručio takav jedan oglas za tu organizaciju, to bi vjerovatno bilo nonsens, to bi vjerovatno zaslužilo i bavljenje mojom sudbinom od svih demokratskih institucija ovog svijeta, jer bih ja bio oglašen kao neko ko je rigidan, ko vrši pritisak na slobodu javnog mišljenja, na slobodu izražavanja. Svi, na kraju krajeva, po toj logici imaju pravo na slobodu javnog mišljenja, slobodu javnog izražavanja osim onih koje je narod izabrao da u njegovo ime slobodno govore ono što misle da trebaju reći. I opet dolazimo do pitanja, šta je pisac htio da kaže, sva ova priča – koji je smisao?

Ovaj zakon nije kazneni zakon za izabrane dužnosnike. Mnogi ga žele tako predstaviti, ali on nije niti ima tu funkciju. Mi imamo Kazneni zakon i BiH i entiteta koji je za sve građane ove zemlje. Prema tome, nema nikakvih problema. Ni u jednom segmentu u tim zakonima izabrani javni dužnosnici, zvaničnici, zovite ih kako hoćete, nisu izuzeti. Šta je problem? Zašto mora postojati specijalni zakon za izabrane dužnosnike, bukvalno specijalni zakon? Kada u jednom društvu procijenite da je određena vrijednost ugrožena, posebno ugrožena, značajno ugrožena, onda donosite specijalne zakone kako biste to u korijenu sasjekli i kako biste na najbrži mogući način riješili tu rak ranu ... Ja zaključujem da su demokratski izabrane institucije najveći problem ove zemlje, jer da njih nema, da nema ove Parlamentarne skupštine, mi u ovoj zemlji ne bismo imali nikakvih problema. Sve bi bilo super, demokratski, uredno, valjano, ne bi

bilo korupcije, ne bi bilo kriminala, ne bi bilo ništa, ne bi imao ko biti ni u sukobu interesa. Ja moram reći da spadam u kategoriju onih kojima je previše nekakvih tuđih mišljenja o tome šta je nama dobro. I ne volim kada me uvjeravaju da više od mene vole mene, da više od mene znaju šta je meni dobro, u najširem kontekstu, ne mislim osobno, mislim na dobro u ovoj zemlji, jer ispada da svi bolje znaju šta je dobro ovoj zemlji od nas samih koji živimo u ovoj zemlji i od onih koji su nas izabrali. Jer oni ne znaju, oni stalno pogrešne izaberu, jer oni bi trebali neke druge izabrati i onda bi to vjerovatno bilo u redu. Ali imamo svake četiri godine izbore. Šta ćemo nakon, evo, ovih narednih izbora? Možda ovo do sada nije dobro bilo.

Imamo prvih članaka, prvih par članaka, ... 1. i 2. koji su, po meni, nešto što je, evo, civilizacijski i više kao etička norma sasvim dovoljno za jedan ovakav zakon. Ovim zakonom se uređuje sprečavanje sukoba interesa javnih dužnosnika u obnašanju javne funkcije, apsolutno sam za to. Sukob interesa, postoji situacija kada ... svoj ima i privatni interes koji utječu i mogu utjecati na zakonitost, otvorenost, objektivnost, nepristrasnost, itd., apsolutno sam i za to. Javni dužnosnik u obnašanju javnih funkcija mora djelovati u interesu građana, slažem se. U obnašanju javne funkcije ne smije svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, slažem se. Javni dužnosnik u obnašanju javnih funkcija mora postupati zakonito, efikasno, nepristrasno, časno, te se pridržavati načela odgovornosti, poštenja, savjesnosti, otvorenosti, slažem se i s tim. I slažem se sa svim ovim stavovima, da vas ne zamaram dalje, u članku 2. ovog zakona. Znači, apsolutno i jasno govori šta je to što je neprimjereno javnom dužnosniku u obnašanju javne dužnosti. A za sve druge slučajeve, za sve druge oblike postoji Kazneni zakon.

I sada vi imate situaciju – mi se sporimo ovdje treba li izabrani dužnosnik, može li biti član upravnog odbora nečega. Pazite, ja mislim, recimo, potpuno drugačije. Kada bih ja mogao uticati na to, ja ne bih dopustio da nadležni ministar imenuje nekog svog poslušnika na čelo nadzornog odbora da u njegovo ime tamo radi šta treba raditi, nego bih ministra postavio na tu poziciju i da bude u pravom smislu odgovoran za ono što radi tamo. Tada bismo mi uistinu spriječili zlouporabu. Ovako imamo mogućnost, damo ministrima, nama, ne znam ni ja po ovoj ili onoj liniji, mogućnost da mi utječemo ko će biti u nadzornom odboru, mi smo kao fini, nismo u sukobu interesa, a tamo neko u naše ime ili bez nas ne smije ni slovo potpisati. To je stvarnost. Znači, ako hoćemo stvarno da spriječimo sukob interesa. Međutim, ovim zakonom se stvara prividni ..., mi se oko toga sada gložimo, tražimo hoće li ova Venecijanska komisija prosvijetliti pamet pa reći, e ovo može, ovo ne može. Ja osobno mislim, i zaključit ću da vas ne tušim više, odredba u dosadašnjem, još uvijek važećem zakonu, da tijelo koje je ovaj parlament izabrao oduzima mandate onima koje je narod izabrao, ja mislim da to nema nigdje u svijetu. To nema nigdje u svijetu. Mi smo izabrali Izbornu komisiju i mi kao njoj vjerujemo da će ona to korektno uraditi, a ne vjerujemo sami sebi. Svugdje u svijetu ... povjerenstva postoje koja se bave tim pitanjem. Što onda ne vjerujemo sami sebi? Opet više vjerujemo daljinskom upravljaču nego sebi samima, odnosno, izbjegavamo preuzeti vlastitu odgovornost za donošenje takvih odluka, ako postoji razlog za takvo nešto. To je jednostavno nešto čime se moramo složiti ako hoćemo donositi odluke.

Znači, ovaj zakon, ja ću se složiti u jednom dijelu, nije korak nazad, po meni nije korak nazad iako je mogao puno više iskoraka naprijed napraviti kako bi uistinu bio zakon koji bi definirao šta su to sukobi interesa, a postoji drugo zakonodavstvo koje sankcionira one koji naprave nešto što je nedopušteno po ovom zakonu, a u sukobu su interesa.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani predsjedavajući.

Gospodine Lozančiću, hvala Vam lijepo, tačno pokazuju ove tri godine i više mandata u Parlamentu BiH, ne da ste izvršili na mene indoktrinaciju, tamo gdje ste stali sada ja nastavljam, a ja sam se prije prijavio.

Dakle, poznat sam kao čovjek koji daje podršku nevladinim organizacijama, ali od ovog Transparensija ja transparentniji dobijem osip, a nisam alergičan. Napišu oni pismo i da oni ne bi sutra rekli da mi ne uvažavamo njihovo mišljenje, evo, ja ću danas govoriti o njima, jer će oni večeras govoriti o nama, i sutra, i prekosutra, i svaki dan i kada god imaju razloga, a ovi mediji jedva čekaju da njih puste. I oni ovako kažu – da bi se donošenje ovog Zakona o sukobu interesa protivilo osnovnim demokratskim standardima, a ne kažu nijedan od tih standarda. Koji standard? Pa onda nastavljaju da je to direktno usmjerenje protiv interesa građana. Eto, oni kao brane. Sada ja postavljam pitanje koja je to grupa, jer njih tamo 20, 50, nemaju nijednog člana, ali su sve rukovodeći direktori, i to sami sebi daju ove funkcije koje niko nema u državi nigdje. Zamislite vi šta kaže – predsjedavajući odbora direktora, odbora direktora, znači još ima ispod njega neki u odboru direktora, to nikada nisam čuo, ali eto oni su i sebi tu funkciju izmislili i sada je taj predsjedavajući nekog odbora direktora. Odbor direktora nikada nisam čuo, direktor je direktor, to barem znam. Pa onda ovako pišu i traže sankcije, još su male ove novčane predviđene u zakonu, eto, kao oni znaju, pa bi valjda trebali i oni da imaju neka ovlaštenja da hapse i zatvaraju, pa ima Krivični zakon. Znaju li oni šta pišu? Pa onda, da ovo sve ne čitam jer ste i vi zatrpani ovim tekstovima i stalno to šalju, postavljam pitanje, jednom ću biti, pokrenut ću inicijativu stvarno da vidim koliko ovih ima, desetine, ne desetine nego hiljade, možda jedno 10 hiljada nevladinih organizacija, kažem podržavam ih, ali, ko radi u interesu ove zemlje, a oni izađu sa saopštenjem, baš ovi su u sukobu interesa, oni najviše, ovaj Transparensi BiH na 123. mjestu po korupciji. Pa nijedan dokaz nemaju. I sve one strane vesele investitore, dobro nam došli, svaki dan ih zovem, oni rastjeraju, a misle oni dobro, bolje ovoj zemlji od mene kojeg je narod izabrao. I večeras ja uživam, i volio bih sada da me slušaju preko interneta da kažu kako ja navodno njih napadam, da oni mene napadnu, jer ovaj zakon ne pravim ja zbog sebe. Kakvu god on imao odredbu, u kojem god članu, ja nikada neću biti u sukobu interesa. Ja samo mogu biti u sukobu sa sobom ako ja ne štitim svoj interes, da ja staloženo govorim, da me oni ne mogu uzbuditi nikakvim glupostima koje nam šalju preko interneta, pa ovakvim nekim, kako još, ne mogu ovo sve da pročitam, ali prosto nevjerovatno.

Ponavljam, grupica njih, 15, ne znam, možda ima 20, koji žive na račun međunarodne zajednice, koju oni finansiraju(?), uzimaju ogromne pare, eto, oni nisu u sukobu interesa, a ja jesam što me je narod izabrao. I tražim neki zakon, hajmo izmisliti, da oni imaju ovlaštenja da oni mene smijene, da me niko drugi nego da me oni smijene, ovaj Transparensi veseli. Ljudi moji, stvarno, ponavljam ovu ključnu gore rečenicu, da su mi napisali ijednu riječ koje mi kršimo standarde, jedna jedina, da kažu – evo, to je standard koji ste prekršili iz ove zemlje pa naveli

primjer. Ja bih im odmah naveo iz 20 drugih zemalja da su to standardi koje mi poštujemo, idemo ispred tih zemalja. Ali neće. Ali večeras udarni termini svih emisija – Parlament, pa ono što dodaju one prefikse, naravno, šta njima na um padne, odbio zakon, sami sebi izglasali da se još, pod navodnim znacima, uvale u neke upravne odbore, da se još uhljebe, da još pokradu. Transparentno im dajem odavde poruku da ovo pismo više nikada neću pročitati što budu slali.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

UvaŹeni poslanik Lazar Prodanović. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Dakle, u određenoj dilemi između onog što imamo trenutno i što je prijedlog, ja Źelim reći neke svoje utiske o ovom zakonu. Dakle, ja smatram da je sadašnji zakon rigidniji, odnosno, da je ovaj prijedlog fleksibilniji zakon i objektivno povoljniji za izabrane zvaničnike. Ima jedan problem, dakle, različiti pristupi po ovom pitanju postoje, i ne bih se ja sloŹio da je bilo sankcionisanja zbog banalnih stvari, objektivno. Da li je bilo nesankcionisanja zbog ozbiljnih stvari, to je već drugo pitanje, u to sam ... uvjeren. To postavlja dilemu da li je pravo mjesto da neka institucija koja provodi izborni proces i sankcioniše. Mi imamo, takođe, ovdje kodeks ponašanja poslanika u Parlamentarnoj skupštini BiH, i ne samo službenika, uvjeren sam da se on vrlo često krši.

Po pitanju Zakona o sukobu interesa, mi treba da ŹeŹimo da dostignemo evropski nivo. Ali ja ne znam, evo 14 godina sam skoro izabrani zvaničnik, ili imenovani u različitim institucijama, ne znam nijedan jedini slućaj u BiH da je neko podnio ostavku na bilo koje mjesto zato što u datom momentu obavlja neke poslove koji su apsolutno jasno sukob interesa i koji pribavljaju, recimo, materijalnu korist nekome. Dakle, nijednog, od odbornika do člana Predsjedništva drŹave, ne znam nijednog. U tom smislu se mi razlikujemo od mnogih evropskih zemalja moderne demokratije. Ako u nekoj evropskoj zemlji predsjednik vlade podnese ostavku zbog naizgled neke priće koja moŹe biti takva, ne znam, što mu je supruga imala neku aferu sa tinejđerom i tome slično, mi takvih procesa ovdje nemamo. Liberalizacijom ovog zakona, ne zbog ... pitanja, mi nećemo imati institut ostavke kao odgovora za javnu odgovornost izabranog zvaničnika zato što je on kršio u određenom slućaju zakon.

Drugo pitanje koje je za mene, takođe, dilema. Ako mi sankcionišemo nekoga sa 10 hiljada KM, a on dobije, recimo, sredstva ili zaradu koja je, recimo, stotinama hiljada maraka, da li je to rješenje pravo? Ja se slaŹem, veliko zakonsko pitanje je na koji naćin će se nekome koga narod bude izabrao, oduzeti mandat. Ali ako ja osvojim mandat na raćun toga i dobijem još korist, onda šta mi radimo. Mi bukvalno kriminalizujemo milje.

Dakle, to su moje lićne dileme – kako ovo riješiti da bude prihvatljivo. Ja mislim da mi, htjeli ne htjeli, nezavisno od mišljenja bilo koga ovdje u BiH, moramo otvoriti raspravu o ovome i otvoreno reći, ja sam uvjeren da se nikada nijedan mandat zbog nekog rućka neće oduzeti, nemoj da to ..., dakle, da otvorimo raspravu šta je mjera dozvoljenog ukusa i prekoraćenje neke pozicije izabranog zvaničnika. Da li će to biti javna rasprava, da li će to biti suoćavanje sa stručnim institutima, da li, na koji naćin, razdvojiti ovu poziciju sankcionisanja od izbornog procesa, da li ovo što su neki napomenuli, što se takođe slaŹem da treba da postoje sudovi oko

toga. Ali, ako se od nas 42 na taj način izabere 21, mi nemamo apsolutno niti vladavinu demokratije, niti vladavinu zakona. Dakle, ako mi nemamo apsolutno nikakvu mogućnost uticati na to već ćemo biti dirigujuće mašine, takođe ćemo biti dirigujuće mašine, ovo što se malo prije govorilo, ako date imenovanom zvaničniku mogućnost da predstavlja njegov neki pulen ili, (više ne znam ni ja kako se zove, u nekoj, recimo menadžerskoj strukturi, nekoga tamo ili u upravljačkoj strukturi, ... u tom). Dakle, ono što ja smatram – mi treba da se otvorimo potpuno, mi treba da damo na uvid javnosti šta je Lazar Prodanović potpisao u ovoj državi, zašto je od koga primio novac i šta je uradio. To više nije nikakva tajna, ne bi trebalo, odnosno, nije nemoguće ne imati. Dakle, svi naši računi bi trebali da budu otvoreni i dostupni. I onda, kada ja prekršim tu priču, (a ne što će mi sada neko objasniti zato što sam ja u situaciji da, ne znam, radim neki posao isključivo iz struke, i sada mi neko odgovori da jedan mogu da radim, a identičan je tome, a drugi ne mogu jer bi se moglo desiti da ta, recimo, institucija posluje sa budžetskim korisnikom.)

Dakle, ja sam za to da mi o ovom otvorimo raspravu i da odgovorno prema ovom se odnosimo, inače ćemo imati situaciju potpune kriminalizacije pod pričom zaštite demokratije od lokalne zajednice do države.

Evo, toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Imamo sad još nekoliko prijavljenih. Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović ima repliku, Halide, ti imaš dvije replike već.

HALID GENJAC

/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Poslovnička intervencija. Izvolite.

HALID GENJAC

Ma, nastojat ću, zaista, dakle, za mene je vrlo relevantna činjenica da je član Kolegija zatražio mišljenje. Nisam imao tu zvaničnu informaciju. I naravno, druga tačka se u prijedlogu zaključaka briše.

Ja vas molim da stalno imamo u vidu, ipak, i ovo da u februaru dolaze timovi oko liberalizacije, a u martu se očekuje preporuka Evropske komisije. Imamo prijedlog da se odgodi ovo do dobijanja mišljenja Venecijanske komisije, imamo prijedlog da se odgodi drugo čitanje do dobijanja mišljenja Venecijanske komisije. Na kraju krajeva, tu nema velike razlike, međutim, prvo, može se desiti da ovaj zakon u prvom čitanju ne dobije dovoljnu podršku bez ovog sačekivanja mišljenja Venecijanske komisije, to je jedna stvar. I druga stvar, ne bi bila

dobra činjenica da smo usvojili zakon u prvom čitanju kada nam dođe u februaru ekspertska komisija za blok sigurnosti. Vjerujte, ljudi, ja vas molim da imate razumijevanja da podržimo prijedlog, da dobijemo mišljenje Venecijanske komisije, da nastavimo proceduru, ništa time ne gubimo, da li na drugom čekanju čekali ovdje, ali zbog ove činjenice, u martu se očekuje davanje preporuke za BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ

Pojašnjenje kolegi Prodanoviću. Dakle, imali smo mi ovu stvar u vidu da čovjek može ovako računicu napraviti – hajde, ući ću u par upravnih odbora i to mi je 100 hiljada maraka, platit ću kaznu 10 i opet ostalo 90. I onda smo imali jednu potkomisiju, dakle, gospodin Zorić, ja i Mile Kudić iz CIK-a smo predložili za ovakve slučajeve, znači, rigidnog kršenja odredaba zakona, da može se u tom slučaju izreći kazna oduzimanja mandata. A onda su nam odgovorili iz CIK-a da to ne možemo uraditi jer je to kršenje Konvencije o ljudskim pravima, evropskim. I odustali smo. Tako da je sada ova stvar riješena ovim stavkom 4. člana 18. gdje se kaže da, pored toga što će platiti 10 hiljada maraka globu, javni zvaničnik dužan je vratiti stvari, prava ili imovinsku korist koju je stekao kršenjem odredbi ovog zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege.

Pokušat ću biti veoma kratak. Kada raspravljamo o zakonima dobija se sada dojam da je nama neko nametnuo Izborni, odnosno, Zakon o sukobu interesa, a taj zakon smo mi donijeli u Parlamentu BiH. S druge strane, mi smo rekli da je to rigidan zakon. Pa ko ga je donio? Mi ga donijeli kao rigidan zakon. Ja mislim da mi imamo odgovornost zašto kršimo taj zakon ili ne kršimo taj zakon, što nas kritikuju, to smo mi krivi jer smo ga mi donijeli. Mi smo mogli donijeti zakon koji je, evo, sličan ovim drugim zakonima (i u tom smislu danas bi bili....) Ali hoću da naglasim jednu stvar. Ja sam imao slučaj, kada sam kao izborni čovjek bio predložen u jedan upravni odbor privatne kompanije, i došla mi je primjedba od jednog drugog koji je rekao da je to sukob interesa. Interesantno, tada je naša komisija rekla da je to sukob interesa, CIK, i ja sam podnio ostavku na to mjesto upravnog odbora i obavljao svoju funkciju.

Molim vas, da li vi, evo, svi smo izbornici, svi smo izabrani, je li znate koliko vam je trebalo vremena da popunite listu kandidovanja za poslanika ili zastupnika u parlamentu? Je li to ona lista od jedno 20 stranica, ime oca, ime matere, jedinstveni matični broj, brat, sestra, stric, pa onda 25 koljeno, pa onda gdje radite, šta radite, pa onda horizontalna linija, punica, svekrva, itd., i šta se sad dešava. Ja sam smatrao da je to podatak koji će biti i moja odgovornost ako

učestvujem u nekakvom, ja bih rekao, nezakonitom, nedozvoljenom..., koji je u sukobu interesa itd. Ja mislim da je Izborna komisija trebala..., i kad da saglasnost da mi uđemo, ja sam pretpostavljao da je ona provjerila da tu nema sukoba interesa. I kad sam dobio certifikat, ja sam smatrao da sam ispunio tu svoju obavezu. Kada je počelo, ja bih rekao, skidanje poslanika u ovom parlamentu, kada je došla nova Izborna komisija i kada su ovdje gospodina Hadžimitrovića nakon 2,5 godine mandata skinuli jer su došli, nakon 2,5 godine došli do zaključka da on krši Zakon o sukobu interesa...

Ja mislim da ovaj zakon treba mijenjati u smislu pojašnjavanja šta je sukob interesa, ko daje ocjenu, zna se ko nas bira, i s druge strane, mislim da ne treba davati Izornoj komisiji zadatak da kažnjava, to bi trebalo urediti tako da onaj ko prekrši ovu stvar, neka odgovara krivično i neka tamo sve to odgovara. Uzimanje mandata, u momentu kad se kandidujem, neka provjerava i neka me upozori, a ne kada mi već da certifikat i onda od mene pravi magarca i ona je sad ovako snažna. I samim time prouzrokuje, ja bih rekao, jednu klimu da su svi poslanici lopovi, a Izborna komisija je napravila grešku kad je kod pregleda dala saglasnost da ja ispunjavam sve uvjete. Mislim da bi tu trebalo nešto raditi i da ovaj zakon treba mijenjati, ali u duhu, ja bih rekao, stvaranja kriterijuma koji će reći šta je to sukob interesa, da Izborna komisija da na početku saglasnost, da poslije toga nema nikakvog mandata ako neko krši, Krivičnim zakonom da se sankcioniše njegov dio i eventualno uzimanje ovog dijela. (Ja ne vidim tu mogućnost ovdje..., tako da...)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić, replika. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ

Više je to jedan krivi navod uvaženog kolege Bešlagića. Dakle, sad važeći Zakon o sukobu interesa u institucijama BiH je nametnuti zakon, a mi smo uradili samo jednu malu izmjenju i dopunu, ali zakon, to je u biti zapravo taj zakon.

Sad ću reći samo dvije rečenice o rješenjima o tom zakonu. Naime, taj zakon je, kad je rađen, kad je krenuo, imao dvije pretpostavke, bar ja tako mislim kad ga iščitavam, a to je jedna pretpostavka da su izabrani dužnosnici vrlo sumnjivi i s vrlo velikim postotkom da su korumpirani i skloni raznoraznim mahinacijama itd., a da je Izborna komisija neupitno visoko moralna, profesionalna, stručna, itd. i onda, dakle, s tom pretpostavkom su data rješenja, i rješenja su takva da ovi nemaju pravo ništa, da su sumnjivi, sa puno nekakvih nepotrebnih podataka, itd., a Izborna komisija je nepogrešiva, ona će savršeno, korektno i kvalitetno odraditi svoj posao. I recimo da je to jedno vrijeme i bilo i neću ni komentirati, ali ću reći samo da se u ovom vremenu koje je proteklo pokazalo da se ipak one prevelike restrikcije nisu pokazale opravdanim, bar ja nisam to vidio, i vidjeli smo da ovakva rigorozna, rigidna rješenja nisu dala očekivane rezultate, bar ja tako mislim, i da su, iako su suprotna, odnosno, puno rigoroznija od prakse većine zemalja u Evropi, možda čak i od svih, nisu dala očekivane rezultate. Mislim da je stvarno potrebno izvršiti promjene na način da se donese novi zakon.

Po mom mišljenju, u ovom zakonu ja ne znam uopće šta je to tako neprihvatljivo, iako, iskren da budem, nema nikakvog razloga posebno braniti ovaj zakon kao rješenje, ali smatram da je stvarno puno bolji i kvalitetniji, sa svim svojim rješenjima u cijelosti, od onog što sad imamo kao važeće. Oko uloge Venecijanske komisije, ja mislim da je to važna, respektabilna komisija koja se često puta bavi BiH, stanjem i pitanjima u BiH i ja stvarno smatram da je dobro da čujemo i njihovo mišljenje. A naročito oni koji su ovih dana vrlo žestoko, ja bih rekao, sa pomanjkanjima argumenata kritizirali rješenje ovoga zakona, da isto tako kažu vrlo konkretno šta je to što je vrlo loše i što će proizvesti loše rezultate kod primjene ovog zakona.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Azra, Vi ste potrošili svoju repliku. Dva puta ste imali repliku. Jedino poslovnička može da Vas izvuče. Hajte, poslovnička.

AZRA HADŹIAHMETOVIĆ

Evo, stvarno će biti poslovnička intervencija. Između ostalog, recimo, može se naći vjerovatno u Poslovniku uporišta za ovo, nekako smo pričali o Venecijanskoj komisiji, kao oni će tamo nama, kao da su strano neko tijelo kome ćemo mi nešto poslati da se oni nama, kao stranci, očituju. Da vas podsjetim, kao članica Vijeća Evrope, BiH, a Venecijanska komisija ima posebne institucionalne veze sa Parlamentarnom skupštinom Vijeća Evrope kao nezavisna komisija za demokratiju, i ne znam sad tačno puni naziv kako je, mi smo punopravna članica Vijeća Evrope. Mi imamo člana Venecijanske komisije, dakle, to je naša komisija, to je naš...

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

AZRA HADŹIAHMETOVIĆ

Ma dobro, istekao je trenutno mandat, mislim, ali zar nismo članica.

_____(?)
Jesmo.

AZRA HADŹIAHMETOVIĆ

Pa ne šaljemo nikakvoj stranoj instituciji, ni strancima nekim, mi koristimo jedan mehanizam da otklonimo neke sumnje. Dakle, razumijte ovo isto kao da smo poslali Odboru za pravosuđe ili, ne znam kako se zove, zakonodavstvo Vijeće ministara BiH da se očituje o nečemu.

Zahvaljujem. Imala sam potrebu, a sigurno ćete za ovo naći uporište u Poslovniku.

NIKO LOZANČIĆ

Sljedeći je prijavljen uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Koleginice i kolege poslanici.

Imam potrebu da kažem da nisu krive nikakve nevladine organizacije, međunarodna zajednica ili bilo ko drugi, da smo mi krivi sami. Jednostavno dozvoljavamo da nas u ovoj državi ponižavaju svi, da nam govore šta treba da radimo. (i što nam govore i šta trebamo da radimo.) Eklatantan primjer će biti tačke dnevnog reda koje su tamo negdje pred kraj, ako stignemo do njih, gdje ćemo vidjeti kako smo se mi jedini sjetili da trebamo da od svojih dnevnica i plata dajemo Haitiju, da pokušamo da i vodoprivredu, odnosno poplave koje su se desile u proteklom vremenu, mi pomognemo jer imamo neki teret od prethodnih naših nedosljednih ponašanja ovdje u Parlamentu, nešto što se zove pritisak javnosti, nevladinih i međunarodnih organizacija. Konkretno mislim na Zakon o platama gdje smo svjesno izašli iz tog zakona, iako nismo imali nijedan pravi razlog za to i vidjelo se da je to velika greška. Nismo uspjeli da izdržimo teret onoga što se zove poslanički posao i onoga što mislite da ste u pravu, što se na kraju pokazalo da ste bili u pravu. Tako će se desiti i sa Zakonom o sukobu interesa.

Neosporno je da je potrebno ovaj zakon, koji nismo mi usvojili nego ga je visoki predstavnik nametnuo, a mi samo potvrdili ovdje, da ga je potrebno mijenjati i da stalno, kada nam neko nameće ovdje od međunarodne zajednice zakonske propise, mi dugoročno imamo posljedice u ovoj zemlji. Izigravamo eksperimentalne pacove ili miševе u kome(?) svako neke dobre ili loše prakse, koje se pokazu u narednom periodu, primjenjuju(?) u Evropi. Umjesto da primjenjujemo ili prihvatamo one dobre prakse koje su u Evropi, na nama se te prakse ovdje svake godine provode i vide i onda koriste u Evropi šta je to dobro, šta je to loše, a nama se govori da to ne trebamo da radimo. Mi smo krivi, ne nevladine, ne međunarodne zajednice. I ako ne prođe prijedlog, koji je već nama došao pred sto od Stranke za BiH i SDA, ja predlažem da nakon glasanja, znači, od svih tih zaključaka razmatramo i zaključak koji kaže – da se poziva Ustavnopravna komisija Predstavničkog doma da otvori, u skladu sa članom 114. Poslovnika, javnu raspravu o Prijedlogu zakona o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH koja bi uključivala zainteresovana tijela, stručne institucije i pojedince.

Ako dolaze u idućem mjesecu Evropska komisija i njihov monitoring tim, mi ćemo biti u položaju da kažemo da smo u javnoj raspravi o ovome zakonu i da ćemo da kažemo da smo ozbiljno prišli ovome problemu, a ne da se sakrivamo iza nekakvih mišljenja koja daje visoki predstavnik u ovoj zemlji, specijalni predstavnik EU, što bi trebao da bude, a manje da bude visoki predstavnik, (do sad to mišljenje bi trebalo da dobije i da nam ga da)(?). Očigledno da u ovoj zemlji ni on ne radi svoj posao koji bi trebao da radi i koji očekuje ova zemlja od njega. Prema tome, nemojte da se sakrivamo ni iza kakvih mišljenja, uzmimo u svoje ruke onaj posao i zadatak koji je pred nama i pokažimo da smo odgovorni i da vjerujemo i našim ljudima koji su jednoglasno u ovoj komisiji radili i sve ove probleme koje znam da su se sa njima svakodnevno sretali, jer bio sam u radnoj grupi u nekom prethodnom mandatu kada smo raspravljali o ovom zakonu i znam da su ti problemi veliki, da stalno imaju nedoumice i da nemate na koga da se referirate u evropskoj praksi jer su te prakse raznolike i nisu sistemi isti.

Prema tome, stanim o iza naših i kolega koji su iz (Parlamenta i Doma naroda), ali i iza naših ministara koji su bili u ovoj grupi i iza CIK-a, jer su jednoglasno stali iza ovog zakonskog

projekta, i ne vidim nijedan član koji, ako s razumnom pažnjom ne razmotrimo, ne bi mogao biti promijenjen u Ustavnopravnoj komisiji. To je način i put u kome ćemo dignitet ovog parlamenta očuvati, a pokazati i međunarodnoj zajednici i nevladinim organizacijama da ne radimo pod pritiskom, nego samo sa argumentima.

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Ma ja sam o ovom zakonu pričao ovih dana puno u medijima, iznosio mišljenje koje je onako odudaralo malo od ovih nekih, pa da ne ponavljam, rekao bih samo dvije stvari vezano za našu ovdje ulogu.

Znači, ovaj zakon je napadnut i od strane nekih naših kolega prije nego što smo mogli uopće ovdje raspraviti o njemu. Ja mislim da mi trebamo štiti dignitet naš ovdje i Parlamenta BiH. Svi trebamo čuti mišljenje sviju, i Venecijanske komisije i nevladinog sektora i OHR-a, ali zakone donosi ovaj dom, odnosno, ovaj parlament. I nije problem u zakonima, gospodo, u ovoj zemlji, zato sam se javio za riječ. Zakon koji je sad na snazi je možda najrestriktivniji u Evropi. Ja sam imao priliku, a i vi, da obidete uljudene, demokratske parlamente u Evropi, itd., pa da vidite da tamo možete biti pokrajinski premijer i ministar i zastupnik istovremeno u Bundesratu, braniti interese pokrajine koju zastupate i funkcionalno odgovarati, što je logično i primjereno i odgovorno, i biti u javnim korporacijama, sve jedan čovjek. I to nije izvor korupcije tamo.

Znači, ovdje se hoće nešto drugo reći. Imamo loš zakon, imat ćemo loš zakon, to je izvor korupcije, a 10 godina ne možemo napraviti ništa vezano za korupciju u ovoj zemlji. I ja sam to nazvao, sva ljepota je u iščekivanju da ova zemlja jednog dana uđe u obračun sa korupcijom, i to će trajati, to će potrajati.

Recimo članak 12., neki su od nas, ili od vas, ili svi zajedno imali priliku biti članovi upravnih vijeća, ja nikad nisam bio za 20 godina bavljenja politikom ni u jednom upravnom odboru javnih korporacija, bio sam uglavnom ili kultura, ili sport, gdje treba malo pogurati, podmetnuti leđa pa da se nešto napravi, pa tako dalje. Pa vi ne možete biti u upravnom vijeću ako to prelazi 10.000 ili 50.000 maraka. Šta to znači? To znači da nema ko lobirati za te institucije koje vidimo na kakvom su sada stanju organiziranosti, spremnosti, ko lobira, jer svugdje u svijetu to koriste ljudi za zakladu i za fondacije, i za borbu, i za doprinos, itd., ne da ograničavaju, nego da šire način kako da se pomogne. Nama se sprečava da uopće radimo u tome. E pa, stanite malo, ljudi, stanite malo. Stanite malo da se zamislimo. Koja je to komisija, koji je to predstavnik međunarodni koji može ta rješenja eksperimentalno ovdje stalno ... Stanite jednom da dođemo do zida, malo da se preispitamo gdje smo mi to sa borbom protiv korupcije. Imamo najrestriktivniji zakon, imamo najveću stopu korupcije. Pa nije problem više u zakonskim rješenjima. Problem je što ne funkcioniра neovisno pravosudna, izvršna i zakonodavna vlast odvojeno i neovisno i što znamo kako se sve radi, intervenira u taj prostor i da vidimo gdje su tu problemi.

Ja mislim da mi trebamo organizirati javnu raspravu, pozvati sve, i nevladin sektor i Venecijansku..., sve, sve, sve, ali odluka je na nama, čovječe. Jednom da shvatimo da mi jednom

možemo donijeti zakone za ove građane i ovu zemlju i izvući glavu ispod pijeska i vidjeti gdje su stvarni problemi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda.

Prelazimo na tačku šest,

Ad. 6. Prijedlog zakona o Sudskoj policiji Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Savjet ministara BiH je Zakon dostavio u parlamentarnu proceduru 31.12. Nadležna Ustavnopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu i principima dostavila je 19.1.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Pitam Savjet ministara BiH ima li potrebe? Nema.

Uvažena poslanica Vesna Šain. Izvolite.

VESNA ŠAIN

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ovim zakonom stvorila bi se još jedna institucija na nivou BiH. Znači, Sud BiH bio bi nadležan za upravljanje radom ove Sudske policije BiH, što znači centralizaciju vlasti, ignorisanje vlasti entiteta. Znači, ingnorisanje svih onih bezbjednosnih institucija koje već postoje na nivou entiteta i koje rade ova posao. Samim član 5. stav 4. ovog zakona gdje su opisani poslovi Sudske policije jasno se može vidjeti da je to ignorisanje ili eventualna zloupotreba vlasti od Suda BiH, gdje stoji – Sudska policija, u cilju operativne podrške, može, po nalogu suda, zatražiti pomoć Sudske policije Federacije BiH, Sudske policije RS-a ili Sudske policije Brčko Distrikta BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, te organa unutrašnjih poslova u Federaciji BiH, organa unutrašnjih poslova RS-a i organa unutrašnjih poslova Brčko Distrikta BiH koji su dužni istu pružiti. Znači, može zatražiti, što ne znači da će zatražiti. Znači, ova Sudska policija BiH može u bilo kojem entitetu, u bilo kojem gradu, u bilo koje vrijeme da upadne u neku instituciju, da oduzme predmete, da sasluša, da oduzme imovinu ili da privede nekog svjedoka na kojeg ona sumnja. Znači, nema ograničenja da mora da traži mišljenje institucija koje već obavljaju svoje bezbjednosne funkcije.

Znači, ovo bi bilo oduzimanje vlasti, eventualna zloupotreba već postojećih bezbjednosnih institucija u entitetima. I smatram da ovaj Prijedlog zakona nije doraden. Tendenciozan je, s jednim ciljem da ignoriše postojeće institucije vlasti. Praktično, ova Sudska policija BiH predstavlja saveznog šerifa koji može da radi sve bez ikakve konsultacije sa bilo kim i bilo kakvim postojećim bezbjednosnim institucijama. Pa se postavlja pitanje i po kojem Zakonu o krivičnom postupku bi radila ova policija BiH.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite. Replika, je li?

REMZIJA KADRIĆ

Replika, jeste.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dobro.

REMZIJA KADRIĆ

Dakle, mada ovdje ima, ja vjerujem ima i predlagač zakona koji može da odgovori na ovu konstataciju, u stvari, da ispravi ove navode. Ne stvara se ovdje nova institucija. Ona, dakle, samo, evo u obrazloženju Zakona stoji, u dosadašnjem petogodišnjem radu Sudska policija je funkcionisala u sastavu Ministarstva pravde. Sada ona ne funkcionise u sastavu Ministarstva pravde nego samo prelazi da funkcionise u sastavu Suda BiH. Dakle, nije to nikakva nova institucija nego samo ona ulazi u sastav Suda BiH. Tako da tu nema nikakvih novih institucija nego samo prelazi ova institucija u sastav.... Evo ovdje predlagač može, mislim da Srđan može da još to stručnije i kvalitetnije objasni da se, dakle, ne radi o nikakvoj novoj instituciji, nego samo ova institucija prelazi u sastav suda kao što se to tako i treba da uradi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, dame i gospodo.

Ja smatram da je ovaj zakon potreban BiH i da, kada je u pitanju Sudska policija Suda BiH, mislim da bi to bio pravi naziv, treba pristupiti ovoj promjeni, jer suština ove promjene je, kao što se već moglo čuti ovdje, da Sudska policija Suda BiH ne bude pod ingerencijom Ministarstva pravde, dakle, izvršne vlasti, nego da bude pod ingerencijom sudske vlasti i sav problem je u tome. I sva suština promjene zakona je u tome, jer i entitetske sudske policije su u sistemu vrhovnih entitetskih sudova i pod kapom su, dakle, sudske vlasti, a ne izvršne vlasti, ne ministarstava pravde. I to je, zapravo, ratio legis ove promjene, on se može vidjeti i iz samog zakona i sve što danas radi sudska policija Suda BiH, koja je pod ingerencijom Ministarstva pravde, predviđeno je da radi i kada bude bila pod ingerencijom Suda BiH, ništa manje i ništa više. Prema tome, nema nijednog razloga, niko nikom ovdje ne uzima nadležnosti, nikakve se nadležnosti entiteta ne uzimaju. A što se tiče Suda BiH i Tužilaštva BiH, bogme ima krivičnih djela gdje oni reaguju na cijeloj teritoriji zemlje, isto kao i SIPA. Pa jesmo li jedna zemlja ili nismo? Hoćemo li da budemo jedna zemlja ili nećemo? Naravno da hoćemo, je li. Pa onda će se

odgovarati i pred Sudom BiH, pa će onda i tužilac goniti pred Sudom BiH, pa onda će Sudska policija ići tamo, pa će izvršavati naloge. Ona ne saslušava nikoga, da znate, ona izvršava naloge Suda BiH. Ništa više. Čuva sigurnost i izvršava naloge Suda BiH, i to je njen posao. Posao SIPA-e je da po nalogu Tužilaštva BiH ispituje, itd.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

24.1.2003. godine Zakon je proglasio Pedi Ešdaun, a u junu 2003. godine Zakon je donijela Parlamentarna skupština BiH, dok još nismo donijeli jedinstvena pravila 2005. godine, kada se nije moglo djelovati na zakon visokog predstavnika dok ne bude ovdje potvrđen u Parlamentarnoj skupštini. I meni je drago kad se spominju pozitivne aktivnosti koje se dešavaju u entitetima i da se neki primjeri pokušavaju staviti na nivo države, međutim, vrhovni sud u entitetima nije Sud BiH i ne može se ni sud po tome mjeriti, kao što se ne može ni policija dati, pogotovo se ne može dati iz ruku Ministarstva pravde predsjedniku ili predsjednici Suda BiH za koji, kao što svi znate, ne moramo posebno da govorimo kako mi iz RS-a mislimo da radi. Ovo je dodatno ovlaštenje Suda istrgnuto iz Ministarstva pravde i dodatno, da kažem, ojačavanje institucije koja, pročitao sam način na koji je ona formirana, ne zaslužuje da to dobije i mi iz SNSD-a nećemo glasati za taj prijedlog, jer smatramo da u ovome momentu, ako već ne možemo drugačije da napravimo, najbolje je da ostane ovako kako je sad.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ma samo kratko, gospodine predsjedavajući, da Vam kažem, evo, već je neko to replicirao dok sam ja ustajao ovdje, trebalo je to kazati onda predsjedavajućem Vijeća ministara BiH da se ovi ljudi iz Ministarstva pravde ne pate tamo, da ne prave, da ne pišu nam zakon. Ovo je zahtjev koji se stavlja pred BiH kada je u pitanju izgradnja sistema sudske vlasti i nije ovdje pitanje hoće li neko nešto prihvatiti ili neće neko nešto prihvatiti zato što mu je ćeif ili mu nije ćeif, nego ovo jednostavno tako treba da bude u BiH.

A što se tiče Suda i predsjednice Suda BiH, gospodine predsjedavajući, kao što ste Vi njoj i meni predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine, tvoje i moje države, isto tako je i gospođa predsjednica Suda i Vama i meni, i svima nama predsjednica Suda države BiH. To su činjenice, ja Vas molim. Bez obzira..., da ne govorimo o personalnim rješenjima. Vi ste tu još dva mjeseca, doći će drugi čovjek, pa će onda otići i on, pa će doći ponovo neko drugi i tako, stvari se mijenjaju u BiH. Hajmo, dakle praviti sistem kakav treba da pravimo, a ne da to krojimo prema tome ko je sada na nekoj poziciji, u kojem organu u državi u BiH.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Mogu li odgovor na repliku?

NIKO LOZANČIĆ

Odgovor na repliku, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nekoliko puta, gospodine Džaferoviću, Vi ste rekli da nećete replicirati i ja ne vidim razlog zašto ste i sad ustali, držali meni lekciju o državi BiH i tome ko je kome predsjednik. Ja o tome nisam govorio. Ja sam govorio o tome da li smo zadovoljni, poslanici iz RS-a, kad su bile ovdje teme koje su se ticale rada Suda i Tužilaštva BiH, sa radom tih organizacija i da li smo ili nam je ikad palo na pamet da u toku ovoga mandata ojačamo takve institucije sa kojima nismo bili zadovoljni. O tome sam govorio i nemojte, molim Vas, da više držite lekcije i da se bolje informišete o tome i kako je predsjedavajući Savjeta ministara BiH glasao o ovome zakonu, jer je bio protiv ovoga zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Vrlo kratko, nisam razumio gospodina Džaferovića, da li on nama spori pravo da kažemo da smo nezadovoljni, da smo nezadovoljni predsjednicom suda i njenim radom. Ja ne mislim da on to nama može osporiti i treba osporiti, i u tome je suština. Ona jeste tamo gdje jeste, ali istovremeno, mi smo u nekoliko navrata kazali zašto smo nezadovoljni i zašto nije dobro to što radi, to svejedno ne mijenja njenu poziciju. Ali niti ćemo mi odustati od svojih argumenata, a ja znam da ćete se u jednom dijelu argumenata i Vi složiti. A što se tiče Vaše brige za ovaj trud Vijeća ministara BiH, pa o istom trošku su radili i Zakon o popisu stanovništva koji ste Vi danas onako... Znači, ako su se patili oko Zakona o popisu, pa nek se ponovo pate i oko ovoga. Nemojte da ujutro bude jedan princip, a naveče drugi. Mislim, nema smisla, nema potrebe, sve je u istoj torbi i mislim da ne treba da na taj način se odnosite. Prema tome, ja mislim da ste Vi još u dobroj kondiciji da (svoju diskusiju od 11,00 sati zaboravili u ovo vrijeme). Mislim, samo je rad stvar principa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Replika, uvažena poslanica Vesna Šain. Izvolite.

VESNA ŠAIN

Evo, ja ću ovdje da pročitam rečenicu na koju se odnosi moja replika – U dosadašnjem petogodišnjem radu Sudska policija funkcionisala je u sastavu Ministarstva pravde BiH i rad iste može se ocijeniti uspješnim. Ako je bio uspješan rad, zašto joj oduzimati te nadležnosti i prenositi na Sud BiH?

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

UvaŹeni poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite. Ili ćete pustiti gospodina Arnauta, on se javio.

REMZIJA KADRIĆ

Hajde, pa ću ja onda.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Zahvaljujem.

Zamjenik ministra, gospodin Arnaut. Izvolite.

SRĐAN ARNAUT

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici.

Samo kratko da kaŹem, nije sporno da se osniva nova institucija, ne osniva se. Dakle, Sudska policija postoji. Sudska policija djeluje u okviru Ministarstva pravde. Sudska policija nije u okviru policijskih struktura nego je specifićna organizaciona jedinica koja izvršava naloge suda i izvršava naloge tuŹilaštva koje su .../kratko prekinuto snimanje/... sa sudom vezano za djelatnosti Sudske policije. Dakle, Sudska policija praktićno ne moŹe nijedan nalog samostalno da uradi. Mora postojati pismena naredba suda, pismena naredba tuŹilaštva i to, dakle, nije sporno. Ono o ćemu se ovdje radi, to je da se ova organizaciona jedinica prebacuje u nadleŹnost suda kao što je to u nadleŹnosti suda u entitetu, bilo da se radi o RS-u, bilo da se radi o Federaciji BiH. Dakle, Sudska policija u RS-u je u nadleŹnosti suda, nije Ministarstva pravde.

Što se tiće toga zašto smo predloŹili ovaj zakon, moram reći da na Zajednićkoj komisiji za odbranu i sigurnost oba doma, istina nije bio zakljućak, da me pogrešno ne razumijete, ali su bile sugestije da se, zbog toga što operativno Sudska policija radi po nalogu suda i tuŹilaštva, da bi bilo logićnije da je i organizaciono u okviru suda. Evo, sva ostala rješenja su potpuno, dakle, identićna postojećem Zakonu, barem što se tiće ovlaštenja, uniforme. Sve što se tiće Sudske policije identićno je, osim što se logićki smješta tamo gdje zapravo i pripada, a to je Sud BiH.

Hvala vam.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Ovdje nije replika Srđanu Arnautu, zamjeniku Ministarstva pravde, nego replika...

_____(?)
/mikrofon nije ukljućen/

REMZIJA KADRIĆ

...ni tebi, tebi nije pogotovo, dakle, replika Kalabiću. Dakle, jeste, vi imate pravo, vi ste iskazali nezadovoljstvom radom, kako si rekao, predsjednika suda. To je sasvim legitimno. Međutim, ima tu jedna druga stvar. Vaš šef partije je išao malo i dalje. Ne samo da je iskazao javno nezadovoljstvo radom predsjednika suda nego je iskazao javno i nezadovoljstvo postojanjem uopšte suda i ostalih tamo sudija koji rade, dakle, nezadovoljstvo postojanjem suda. I u tom smislu se otprilike Vaša primjedba i krije u tome i da ovaj sud treba, na neki način, efikasnost ovoga rada se ogleda i postojanjem ove sudske policije. Prema tome, ovdje su stvari sasvim jasne. Dakle, ovo nije nikakva nova institucija, Sud BiH treba da funkcioniše na jedan efikasan način i (postojanje ove Sudske policije). A druga je stvar političkih motiva da ste vi nezadovoljni i sudom i predsjednikom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, odgovor na repliku. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Nisam mislio da ćemo ići tako daleko i do šefova, ali kad smo već kod jednog da odemo malo i kod drugog. U njegovoj priči od sto odsto nema ni suda ni činovnika ni sitne raje. U priči od sto odsto on je nama poručio da nema mjesta za nas, a ne samo da se bavimo sudijama. Znači, jeste da ste vi sada napustili tu priču i da ste i vi to bacili, ali još ona zvuči u ušima, u priči od sto odsto nas nema nikoga, ne samo sudija, nego i drugih. Tako, kad se dohvatite šefova, onda treba uvijek, bilo bi korektno u ovom parlamentu da usvojimo bar pravilo da krene svako od svog šefa, pa da onda istovarimo malo argumente, jer ja to ne mogu kolegi Džaferoviću reći zato što smo s gospodinom Tihićem imali nekih svijetlih trenutaka ove godine. Onda ono što on i napravi, vi to i vaš šef zacrnite, i ono malo što oni naprave dogovora, tako da nije dobro oko šefova.

Na Zajedničkoj komisiji jeste bilo razmišljanja, ali ne zaključaka. Ja poštujem diskusije ljudi koji su govorili da misle da tako treba. Gospodin Džaferović je sudio u sistemu kad nije bilo sudske policije, ali sve i jedan osuđenik nađen je u mišijoj rupi. Kako je to funkcionisalo? Funkcionisalo je bez sudske policije.

_____ (?)

Nije bilo demokratije.

DRAGO KALABIĆ

Pa nebitno, funkcionisalo je. Ali ovdje, međunarodna zajednica je pokušala ovdje razne eksperimente, pa, između ostalog, jedan da od ovakvih institucija pokuša napraviti parainstituciju. Vi se sjećate vremena ovdje kad se od policije pravila vojska, od teritorijalne odbrane armija, pa ako će se od Sudske policije praviti neka nova bezbjednosna i policijska agencija, onda mislim da to nije dobro. To onda ide u pravcu zloupotrebe te nove institucije, pogotovo što je nametnuo visoki predstavnik kako je nametnuo. Ona može da služi svojoj svrsi, ali ako, čak i u sadašnjem stanju, osjetimo da ona ide i da se sa njom imaju neke druge namjere,

to nije dobro. A mi smo postali osjetljivi na to što je pojedine institute na ovim prostorima međunarodna zajednica svjesno gurala, jedne ka zloupotrebi i danas imamo probleme, a jedne nije ni dozvolila da se razviju jer se nisu razvijali u pravcu kako je to njima odgovaralo. Zato smo mi osjetljivi kad su u pitanju ove stvari i ova pitanja, jer trenutno postoji sudska policija, ali je činjenica da ih mogu zamijeniti trenutno policijske agencije u BiH i raditi sav posao koji ona radi. Neko je osmislio rješenje da, evo, možda je to efikasnije da to u pojedinim stvarima može raditi Sudska policija, ali nigdje ne stoji da ih ne može zamijeniti, kao u nekim sistemima ili nekim državama, da to rade druge policijske agencije. Znači, nije sporno da nema života bez Sudske policije, mislim to ne stoji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Pa, evo, samo da kažem da stvarno ovo ne zasluhuje nikakvu repliku. Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Vidite, ja mislim da ne bi stvari trebalo banalizirati do te mjere. Ipak, govorimo o Sudu BiH, govorimo o Sudskoj policiji BiH, mi se trebamo truditi. Druga je stvar da li postoji politička ovdje ili ne postoji. SNSD danas ovo neće podržati, šta sad tu možemo. Ja sad tu ne mogu ništa. Kad bi ja hodao na glavi ne mogu to promijeniti. Ali iz toga se izvlače odgovarajuće poruke. Ali hoću ovo da kažem, dakle, sve su ovo naše institucije. Sud BiH niti je Meddžidin, niti je Dragin, niti je Barišin, kao ni Sudska policija, niti je Šefikov, to je svih nas, oko četiri miliona koliko nas živi u BiH. I ja hoću da gradimo takve institucije u BiH. I one jedino tako mogu biti i hajmo se prema njima odnositi kao prema takvima, eto, molim vas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala lijepo.

Neću iz ovog okvira. Kažu, razlozi za donošenje ovoga zakona su sljedeći. Sudska policija je osnovana Zakonom o sudskoj policiji BiH, Službeni glasnik taj i taj, itd. Ja sad pitam predlaagača i sve nas – zbog čega je uopšte došlo do prijedloga novoga zakona, ukoliko se samo mijenja organizaciono, kad je u pitanju ova Sudska policija? Ovdje se moglo onda ići sa

izmjenom i dopunom zakona i reći da Sudska policija organizaciono više nije u Ministarstvu pravde nego da je kod Suda BiH i to bi bio jedan član izmijenjen na jednom papiru, uz jedno obrazloženje i vjerovatno bi prošlo. Međutim, šta se ovim htjelo pitanje je ili možda kroz to se htjelo nešto drugo i zbog toga možda ovo neće dobiti prolaznu ocjenu.

Međutim, ovdje je još nešto bitno i možda pozitivno u svemu ovome, da smo počeli usklađivati jedanput i zakone na nivou BiH sa zakonima entiteta, jer se pokazalo da su i oni zakoni dobri i da mogu entitetski zakoni biti dobri i da s njima treba uskladiti državni zakon. Prema tome, vodite računa da više ne treba sve sa entiteta prenositi kao nadležnost na državu, nego da se može iskoristiti ono što je pozitivno i ostaviti.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala, poštovani predsjedavajući.

(Pa, ja znam, iz prošlog sistema, ako išta sam, cijeli radni vijek prošao dok nisam postao političar), u bezbjednosnim strukturama misle ja nešto znam, sad vidim ne znam. Do sad je Sudska policija, nije se tako zvala, čuvala zgradu, zatvor i nije se vozala s autima na kojima imaju ogromna slova „Sudska policija“.

_____(?)
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Molim vas, bez dobacivanja.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Dakle, zvala se tada „Zatvorska straža“, a sad smo joj dali naziv „Sudska policija“.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Dobro, radi se o dvije različite institucije. E malo nam SIPA-e, malo nam entitetskih, malo kantonalnih MUP-ova, malo Distrikta Brčko, malo nam agencija nekih drugih, i sad imamo ovu agenciju. Koja? Po prijedlogu ovog zakona, izmjena i dopuna, ima ovlaštenja da upadne negdje. E sad će odlučiti predsjednik suda gdje će oni upasti. Hoće li oni upasti u kuću, uzeti dokumentaciju ili prebiti sveštenika na Palama, ili ne znam ni ja nekog drugog hodžu negdje drugo, e to će odlučiti predsjednik suda. A SIPA će u međuvremenu ostati po strani, koja je

jedino zadužena da radi ove poslove, pa od policijskih struktura, od agencije koja, eto, funkcioniše kako tako funkcioniše na principu FBI, kako ja to zovem, jer imaju entitetski MUP-ovi, rekao sam, i kantonalni, sad će i ova policija da to radi. E sad ja pitam – kad dobije nalog od predsjednice Suda ili Tužilaštva ova Sudska policija da upadne negdje, a neko prije hoće da dođe do informacije, pa se utrukuje, pa upadne SIPA, i sad se oni sukobe ko je trebao upasti. Upale obje a nisu ništa uradile i između sebe se pomlatili. Jer ja volim informacije, informacija je danas najskuplja roba. Na tržištu se prodaju kasete iz ratnog vremena, imaju ogromnu cijenu. Ko će sad tu biti nadležan da kaže, vi niste ja jesam? Predsjednica Suda BiH bi valjda trebala po funkciji biti veća od direktora SIPA-e, pa će onda reći SIPA nemojte se tamo miješati, evo ja ću reći gdje će ovi ići. E to je znači uvođenje (inokosnog) poslovnog organa u novi sistem društvene samozaštite, kako se ranije zvalo. Tako se zvalo, tako se zvalo.

E sad, kad sve ovo dođe u realizaciju, ova će Sudska policija zvati intervenciju SIPA-e jer nemaju one „marice“. Sad moramo Sudskoj policiji „maricu“ nabaviti da privode, jer imaju ona civilna auta. E ljudi moji, majstori smo u gomilanju ovih institucija, a niko ne pita šta je njihovo stvarno funkcionalno djelovanje, i ako imaju rezultate da ih mi nagradimo iz budžeta, da se odrekemo svoje jedne mjesečne plate i kažemo, bravo, vi radite u interesu bezbjednosti građana, ovo je bezbjedna država, čuvate granicu, sistem bezbjednosti, normalne ljude, da se ne dešava nigdje ovih... E, stvarno, ako budem u sljedećem mandatu, a bit ću izabran sigurno, budem nastavi ovu praksu, ja se stvarno plašim šta će zaostavštine ostati iza ovog saziva, ko izvanredno radi? Izvanredno radi ovaj parlament. Ali večeras informacije, od predviđenih 120 zakona, usvojili 14. A niko ne zna da nam je ovo neko gurnuo bez veze. Gdje ću ovo usvojiti, gdje ću ovo prihvatiti?

Dakle, gospodine Džaferoviću, da ne bih kasnije replicirao, nije ovo stvar SNSD-a. Ovo je stvar zdrave logike. Da ne gomilamo bez veze institucije koje su nepotrebne. Uzimamo ingerencije SIPA-e, a hoćemo SIPA-u da ojačamo. Šta ćemo onda? Dakle, hajmo ojačati agenciju koja će dati rezultat, a ne onu koja će spriječiti SIPA-u, a SIPA će spriječiti njih. E to je suština da ovo ne može stvarno dobiti podršku i šta nam sve ovo predlaže i ko sve ovo predlaže, ja znam kako to dolazi, ali, ne želim da vrijeđam bilo koga, imam jednu sintagmu, jesam, ljudi, bio u logoru, vi svi znate, ali nisam bio u ludnici da svaku glupost mogu prihvatiti.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.
NIKO LOZANČIĆ

Zahvaljujem, kolega predsjedatelju.

Pa, ja sam mislio, moram reći, da će ovaj zakon proći bez bilo kakvih rasprava, da budem iskren, i zato sam se i javio iako sam mislio, kad vidim sad razloge, moram reći da mi nisu jasni razlozi suprotstavljanja. Zbog toga sam se javio, bez obzira, ne mislim ja nikom ..., svako ima svoje stavove. Ali, uistinu, koriste se neke floskule koje ne stoje, nemaju veze sa zakonom ovim koji je u prijedlogu.

Prvo, institucija o kojoj pričamo već postoji, znači, ona već djeluje, ona već radi i radit će bez obzira hoćemo li mi danas donijeti ovaj zakon. Drugo, ona se i danas zove Sudska policija.

Ona i danas izvršava naloge Suda BiH, ne ministra pravde, samo je u sastavu Ministarstva pravde. I ja doživljavam prijedlog izmjena ovog zakona, odnosno donošenje ovog novog zakona samo kao otklanjanje jedne apsolutne nelogičnosti, da jedna institucija djeluje u sastavu ministarstva, a obavlja poslove za potpuno drugu instituciju koja djeluje isto tako na osnovu zakona. I moram, radi korektnosti, Sudska policija ne postupa po nalogu predsjednika ili predsjednice suda, nego po nalogu suda, odnosno, u konkretnom slučaju svakog vijeća, sudije itd. Mislim, nema nikakvog razloga, možemo mi ovaj zakon izglasati, možemo ga oboriti, ali uistinu ne mislim da je vrijedno na ovom zakonu koji, po meni, jednu nelogičnu situaciju dovodi u jedno logično stanje, da se troše bilo kakvi instrumenti. Mislim da je korektnije podržati ovaj zakon, i ako ima primjedbi, evo, u drugom čitanju, kroz amandmansku fazu uticati da to bude još bolje nego što je već sad.

Hvala lijepo.

DRUGI ZAMJENIK PREDSJEDAVAJUĆEG
BERIZ BELKIĆ

Predsjedavajući Živković, netačan navod.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Član 4. predloženog Zakona – predsjednik suda rukovodi Sudskom policijom, pod 1. Pod 2. – Za operativni rad Sudske policije odgovoran je rukovodilac Sudske policije koji za svoj rad odgovara predsjedniku suda. Drastična razlika u odnosu na prethodni gdje je odgovarao Ministarstvu pravde, podnosio izvještaj, (Ministarstvo pravde, u sazivu Savjeta ministara), razlika drastična. Predsjednik suda nije ni u čijem sastavu i to mi, u ovom momentu, ne možemo prihvatiti.

BERIZ BELKIĆ

Odgovor na repliku, prvi zamjenik predsjedavajućeg gospodin Lozančić.

NIKO LOZANČIĆ

Nije odgovor na repliku, nego odgovor na navodno ispravku netočnog navoda. Ja ću citirati odredbe članka 5. u kome kaže – Sudska policija izvršava naloge Suda BiH. Ja sam to rekao i to piše u Zakonu. Prema tome, Sudska policija, sukladno odredbi, pomaže u suradnji uvida itd., sve po nalogu suda. Prema tome, ja ništa drugo nisam rekao, a to piše ovdje, tako da to mislim da nije problematično.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Šefik, imaš diskusiju, dvije replike, je li imaš potrebu?

ŠEFIĆ DŽAFEROVIĆ
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dobro, zahvaljujem.
Zaključujemo raspravu.

Prelazimo na tačku sedam

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV sistemu BiH – predlađač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 64. sjednici, Dom nije prihvatio negativno Mišljenje nadležne komisije pa je Zakon vraćen komisiji radi dostavljanja novog mišljenja. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije Mišljenje je dostavila 29.12. i ovaj put je podržala principe Zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Uvaženi poslanik Slavko Matić. Izvolite.

SLAVKO MATIĆ

Zahvaljujem.

Evo, ja ću upravo u ime Povjerenstva koje ste pomenuli, obzirom da sam bio u prigodi predsjedavati sjednicom kad smo ponovno raspravljali o ovim zakonima i radi ubrzanja ove naše sjednice, gospodine predsjedatelju, ako se i Vi, a i ostali budu složili s tim, predlažem da objedinom raspravu o točkama 7., 8., i 9., jer se radi o apsolutno istoj tematici, o izmjenama i dopunama navedena tri zakona koji imaju za cilj jednu te istu stvar, a to je osiguranje ravnopravne zastupljenosti spolova u upravljačkim tijelima, odnosno, u tijelima odlučivanja u ovim institucijama i ovim oblastima.

Na ponovljenom zasjedanju Povjerenstva za promet i veze na ovu tematiku dali smo pozitivno mišljenje jer je u međuvremenu razriješena dvojba koju smo imali i na Povjerenstvu a i prigodom rasprave na ovom Zastupničkom domu, da li je moguće osigurati provedbu članka 30. stavka 2. Zakona o ravnopravnosti spolova u svim zakonima, na način da se izmijeni Zakon o ravnopravnosti spolova i da to bude imperativna obveza za sve druge. Dobili smo odgovor da to nije moguće, da je jedino moguće kroz izmjene i dopune predmetnih zakona kad se budu oni razmatrali. Ovaj put razmatramo ova tri, koja su došla na prijedlog i inicijativu Vijeća ministara BiH, ali i na inicijativu i našeg Povjerenstva za ravnopravnost spolova, odnosno Agencije za ravnopravnost spolova.

I na Povjerenstvu smo još zaključili da, osim pozitivnog mišljenja i, pretpostavljam, prihvatanja u prvom čitanju ovih zakona danas ovdje na Zastupničkom domu PSBiH, predlažemo da se vodi računa da kod svih budućih izmjena i dopuna zakona, koje bude razmatrala Parlamentarna skupština BiH, da se u te izmjene i dopune ugrade i izmjene i dopune koje će ići u smjeru osiguranja ravnopravnosti spolova kako je to regulirano Zakonom o ravnopravnosti spolova članak 30. stav 2.

Hvala lijepo.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem se gospodinu Matiću.

On nas je podsjetio i dao vrlo korisne informacije o čemu se radi. Ja predlažem da se prvo, na neki način, da li se slažete da raspravu o tački 7., 8. i 9. vodimo jedinstveno. Naravno, kad se budemo izjašnjavali, izjašnjavat ćemo se o svakoj izmjeni i dopuni zakona posebno. Ako nemate ništa protiv, dakle, smatrajte da vodimo jedinstvenu raspravu o tački 7., 8. i 9.

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV servisu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ

Dakle, sve se radi o izmjenama i dopunama zakona u pravcu ravnopravnosti polova. Evo, idemo na prijavljene za diskusiju. Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Hvala lijepo.

Pošto je Slavko rekao dosta toga što sam i ja htio reći, ja ću samo tri rečenice. Budući da i u prvoj raspravi, a i u drugoj raspravi u komisiji koja je to razmatrala, nije osporavana potreba da se ovo ugradi u zakon, bilo je samo dileme je li to treba ovim opštim zakonom, ili, evo, kroz posebne zakone. Slavko je rekao i oko toga je razriješena dilema i moja je sugestija da ne gubimo puno vremena na nečemu oko čega smo, čini mi se, svi saglasni da idemo dalje.

Hvala lijepo. Dakle, preporuka da se podrže ova sva tri zakona.

BERIZ BELKIĆ

Hvala, gospodine Dokiću.

Evo, imam prijavljenog gospodina Novakovića. Izvolite, gospodine Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Evo, ja ću prihvatiti sugestiju gospodina Dokića i vrlo ću kratko. Naime, neke dileme su, evo i predsjednik i gospodin iz Komisije pokušali su da razjasne kako je moguće da u jednom momentu komisija glasa sa 3 glasa za, 3 protiv, a sljedeći put jednoglasno podrži iste principe istog zakona? Nije baš ovo obrazloženje ovako puno uvjerljivo. Moram reći da je komisija i kod prvog čitanja vjerovatno imala, ili mogla imati u vidu, ili su članovi Komisije mogli imati u vidu činjenicu da nije moguće zaista jednim zakonom narediti, praktično ultimativno, primjenu neke odredbe u ostalim zakonima, jer je to, na kraju krajeva, rečeno u Zakonu o ravnopravnosti polova.

No, meni je interesantan način na koji je Savjet ministara BiH, odnosno ova agencija izabrala zakone od kojih će početi primjenu odredaba Zakona o ravnopravnosti polova. Volio bih znati hoće li na red doći i ostali svi zakoni, zašto samo ova tri i što ne i svi ostali? Evo, zašto u Sudskoj policiji, maloprije je bio Zakon, nije predviđeno da tamo mora da budu policajci i žene i muškarci ravnopravno, 50:50. Ako govorimo o ravnopravnosti polova. Zašto ne primijenjujemo u svim..., zašto smo izabrali..., evo, ja bih volio znati od predlagača, ne, gospođo ..., niste Vi predlagač, predlagač je Savjet ministara BiH, ja bih volio od predlagača znati zašto je on, evo, prihvatio sugestiju da krene od ova tri zakona, zašto ne od nekih drugih zakona.

Pazite, ja mislim da smo pretjerali, znači, to je moje slobodno mišljenje, u ovim nekim stvarima. Na kraju smo došli i do zatvorenih lista samo zato da bismo izabrali odgovarajući broj žena u parlamentu. Izgleda da ćemo i do toga doći, a ne zato da obezbijedimo kvalitetne kadrove ovdje u ovaj parlament. Naravno, ja znam da ću s ovim izazvati određene replike i potpuno sam svjestan toga. Ali, evo, hoću namjerno, znači, namjerno sam uzeo da govorim na ovakav način zato što očekujem da ćemo doći do toga da vidimo zašto su CEMT dozvole dijeljene na način da nije poštovana ravnopravnost spolova.

BERIZ BELKIĆ

Molim vas, sjedite na svoja mjesta, sjednica je u toku, okrenuli ste leđa predsjedavajućem i pričate. Gospodine Jašareviću, nema stvarno smisla.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Evo, mogli smo i kod CEMT dozvola tražiti ravnopravnost spolova. Možda sam malo na drugačiji način, u stvari, htio da postavim pitanje. A pitanje je mnogo jednostavnije. Možemo li mi svim zakonima u ovoj zemlji obezbijediti nešto što birači svojim glasovima ne žele da obezbijede, oni koji se tamo zatvore iza onog paravana i zaokružuju i koji imaju mogućnost da zaokružuju i ovako i onako? Ja ovo postavljam kao dilemu, naravno i znam kakav ću vjerovatno odgovor dobiti.

I na kraju, pazite, evo, sad mene nešto zanima, ja bih volio da ne pogriješim. Član 44.a) – U označavanju funkcija, zvanja i titula će se upotrebljavati gender senzitivni jezik. Ja ne bih htio da pogriješim pa da upotrijebim gender nesenzitivan jezik, ali bih volio da znam šta to znači? Volio bih da mi neko objasni sada, ja sam maloprije napisao neki zaključak pa neke ljude nazvao direktorima, direktorima, agencijama, itd., jesam li ja to dobro uradio ili sam trebao nazvati direktoricama i direktorima i poslanike i poslanice? Šta znači, dakle, gender senzitivni jezik ili ja očito trebam ići na neku obuku, znači, da me pošalju sa ovim pripadnicama ljepšeg pola na neki seminar gdje bih ja...

(?)

Ali plaćen.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

...plaćen, naravno, gdje bih ja naučio šta to znači gender senzitivni jezik i neke druge izraze ovdje.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

U finišu si otišao, ali, dobro, obećao si, Momo, da nećeš, ali, evo, uspio si dvije replike.
Dakle, Mirjana Malić, replika.

MIRJANA MALIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja sam zaista mislila da danas, bar što se tiče ove tri tačke dnevnog reda, neće biti nikakvih spornih pitanja, ali zaista moram. Obrazlažući, i na Komisiji i u raspravi na ovom parlamentu, razloge zbog kojih je Komisija za ravnopravnost spolova inicirala ove izmjene, agencija pripremila, sa svojom pravnom službom, prezentirala Vijeću ministara BiH, a oni usvojili kao svoj prijedlog, i ja sam rekla, naša Komisija, u sklopu svojih aktivnosti u toku prošle godine, imala je niz javnih saslušanja, odnosno, javnih rasprava po pojedinim pitanjima. Jedna od prvih javnih rasprava koju smo obavili, a koja je vezana za medije je, u stvari, zašto baš za medije, evo odgovora na maloprije postavljenu sumnju gospodina Novakovića. On kaže, možemo li mi svojim zakonima u ovoj zemlji obezbijediti promjenu biračkih stavova? Pa, upravo zadaća onih koji se bore za ravnopravan položaj žene u bosanskohercegovačkom društvu je da uz pomoć pravilne prezentacije ženskih mogućnosti i ženskih aktivnosti gradi i u javnom mnijenju drugačije poimanje participacije žena u političkom životu, makar među biračima, ako ne među izabranim trenutnim zvaničnicima, kako to sad hoćemo da kažemo. Naime, upravo način organizacije naše zemlje, strukturiranje nivoa i ingerencija vlasti je dalo mogućnosti našoj Komisiji da raspravlja sa predstavnicima elektronskih medija, koji čine javni servis i javni sistem, u raspravi smo došli do zaključka da je jako važna, ne samo informativna uloga medija, nego njihova edukativna uloga i kroz to se izdiferencirao ili iskristalisao zaključak da jedan od setova nadležnosti na državnom nivou su i ova tri zakona. I zato se počelo ...

I ja ne bih dalje, o džender senzitivnom jeziku, o značenju riječi džender, ja sam već imala pokušaj objašnjenja gospodinu Novakoviću, ali ja znam da je on dobronamjeran i da je ovo samo dobronamjerna provokacija, da ne odemo u ekstrem. Ne bojte se, jer vam tvrdim da ima jednako kvalitetnih i žena u bosanskohercegovačkoj populaciji kao što vjerujem da ima kvalitetnih i odgovornih muškaraca i mi ne možemo jedni drugima biti konkurencija. Mogli bismo biti samo jedni drugima potpora.

BERIZ BELKIĆ

Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Pa, evo, kolegi Novakoviću koji je pomenuo maloprije da su zatvorene liste, vezano za prethodnu raspravu o Zakonu o sukobu interesa, u interesu žena. Pa, ja sam maloprije pomenula da je učinjen možda jedan korak naprijed, ali zato nekoliko koraka nazad. Pa bez obzira na te

neke male pomake, ipak je mnogo više onih koji dovode u pitanje cijeli taj postupak zbog čega, naravno, i prijedlog, je li, za mišljenje Venecijanske komisije.

Ne bih komentarisala gender, kako ste Vi rekli, senzitivan jezik, ja sam mislila da mi, koji živimo poodavno sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, već znamo i osnovnu abecedu, ali bih Vam sugerisala da ne idete na ovu obuku sa kolegicama iz parlamenta, nego da idete sa kolegama iz parlamenta.

BERIZ BELKIĆ

Mirko Okolić, replika.

MIRKO OKOLIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Gospođa Malić, uvažena poslanica i kolegica, je rekla da mi vjerujemo, da treba da vjerujemo da ima jednako kvalitetnih žena, u ovom slučaju je rečeno žena, mada se ovdje govori o manje zastupljenim polovima. Može biti i muškarac ugrožen i žena. (Ima jednako kvalitetnih, ali muškaraca), a Vi ste rekli žena. Međutim, to niko nije ni sporio niti ja sporim. Ali ja postavljam jedno drugo pitanje – Je li ima negdje nekakav zakon ili propis da su žene tim zakonom diskriminisanе ili muškarci kod nekih drugih, u vojsci? Zato što su uglavnom muškarci. Zašto, uglavnom kada je ratovanje, muškarci, je li ima neko da je zabranio ženi tada da bude vojnik, ili ima li sada nekakav zakon da je zabranio ženi da bude na bilo kojem nivou odgovornosti na sredstvima informisanja ili na bilo kojem drugom nivou u BiH? Da ima tako, ja bih digao obje ruke da se taj zakon izmijeni i da zakon reguliše ravnopravnost. A ovako, čini mi se da treba nametnuti rješenje kvaliteta, naravno da će tu doći do izražaja nešto drugo, a kod izbora (zna se da je to rješenje kvaliteta razmišljanja samog birača), itd., itd.

Hvala.

BERIZ BELKIĆ

Idemo dalje, ovo se lijepo otvorilo. Denis Bećirović.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja ću biti vrlo kratak.

BERIZ BELKIĆ

Znam da nećeš, ali eto.

DENIS BEĆIROVIĆ

Nakon ovih diskusija kolega, jasno mi je zašto je AFŽ 1947. godine zaključio – bez emancipacije muškaraca nema emancipacije žena.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem se.

Dakle, bilo je sve vrlo, vrlo zanimljivo i konstruktivno. Zaključujem raspravu o tačkama 7., 8. i 9.

Prelazimo na tačku 10.,

Ad. 10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti u BiH – predlagač: Vijeće ministara BiH (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ

Na 69. sjednici smo usvojili zahtjev predlagača da se Zakon razmatra po skraćenom postupku. Ustavnopravna komisija je dostavila mišljenje 19.1. Također je i Zajednička komisija za evropske integracije dostavila svoje mišljenje o principima Zakona.

Dakle, otvaram raspravu o Zakonu u prvom čitanju.

Prijavljenih nemam, ovi koji oklijevaju, ako imaju volju neka se prijave. Nema. Zaključujem raspravu o tački 10.

Prelazimo na tačku 11.,

Ad. 11. Prijedlog zakona o dopuni Krivičnog zakona BiH – predlagač: poslanik Denis Bećirović (prvo čitanje)

BERIZ BELKIĆ

On je u proceduri od 30.10. Ustavnopravna komisija je dala mišljenje o ustavnom osnovu i principima 19.1. Direkcija za evropske integracije, takođe je dostavila mišljenje 7.12., a Savjet ministara BiH 18.12. Dakle, u ovom zakonu imamo i ova dva mišljenja.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Imam prijavljenu Mirjanu Malić. Izvolite, gospođo Malić.

MIRJANA MALIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege.

Evo, dozvolite mi da dam neka početna obrazloženja prijedloga poslanika Socijaldemokratske partije o Prijedlogu izmjena i dopuna Krivičnog zakona i motivima koji su nas u SDP-u rukovodili da ovakav prijedlog izgradimo.

Naime, kao što ste mogli vidjeti i iz Mišljenja koje je došlo od Savjeta ministara BiH, kao što ste mogli vidjeti i iz Mišljenja koje je stiglo iz Direkcije za evropske integracije, u krajnjoj liniji i iz prijedloga i obrazloženja Prijedloga izmjena i dopuna zakona koji je sada pred nama, radi se, u stvari, o potrebi da se propišu kazne za osnivače fašističkih organizacija, za lica koja se služe simbolima koji govore o rasnoj, vjerskoj i drugim vrstama mržnje i šire takvu ideologiju i u krajnjoj liniji ne biraju mjesto ni vrijeme, od javnih sportskih takmičenja, do javnih manifestacija, odnosno, naše je mišljenje da ovaj dio, da tako kažem, nezakonitih i štetnih aktivnosti, koji je svugdje u svijetu inkriminisan ili pozicioniran kao nešto što predstavlja prekršaj ili krivično djelo, kod nas još uvijek nema adekvatan prostor.

Kao što ste mogli vidjeti u očitovanju Direkcije za evropske integracije, pored jasne naznake da ovo nije obavezujući akt što se tiče EU, oni naglašavaju, takođe, ili bar navode, ako je preteška riječ naglašavaju, da je Vijeće Evrope, čija smo mi, koleginica Hadžiahmetović je maloprije posebno naglasila, ravnopravna članica, u svojoj Okvirnoj odluci iz 2008. godine, odnosno iz novembra 2008., koja se odnosi na borbu protiv određenih oblika i izraza rasizma i ksenofobije, putem krivičnog prava traži da se osigura da rasizam i ksenofobija budu kažnjeni. I to tako se tretiraju kao krivična djela i tu tačno navodi poticanje, širenje, nepoštovanje, itd., odnosno tačno ono što je navedeno u Prijedlogu zakona.

Ja moram reći još nešto, a to je da, analizirajući zakonodavstvo država članica EU, stoji tvrdnja koja se i ovdje navodi od direktorice agencije, da se one ... uglavnom regulišu ustavnim, krivičnim ili posebnim zakonom. Međutim, malo mi je nelogično da se u istom aktu u kojem se navodi da je, sem Austrije koja to ima riješeno Ustavom, i Holandije, ne Holandije nego Belgije koja to ima posebnim zakonom, u svim navedenim zemljama, od (Austrije), Danske, Španije, Francuske, Njemačke, Holandije, Portugala, svi ovo pitanje imaju riješeno kroz krivični zakon. Dakle, naša osnovna intencija je bila da to pokušamo svojim prijedlogom i uz vaše sudjelovanje ugraditi u odredbe Krivičnog zakona. Istina, ... Ministarstvo pravde kaže, da je mišljenja da bi eksperti krivičnog prava trebali da ocijene i da definišu ovu inkriminiranju radnju. Mi nemamo namjeru da osporavamo pravo ekspertima iz krivičnog prava da to urade, i oni to mogu napraviti u narednoj instanci, popravljajući naš prijedlog, neće biti ni prvi ni zadnji zakon koji neće proći izmjene i dopune, ali mislimo da je nedopustivo da to u našoj zemlji nema pravnu regulativu i da nije sankcionisano kao krivično djelo.

Evo, za početak toliko. Ja se nadam da će biti prilike da još o tome večeras razgovaramo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Mi smo, znači, na tački 11. Prijedlog zakona o dopunama Krivičnog zakona. Koliko vidim, nema više prijavljenih.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić? Hajte, izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Ja se izvinjavam, možda sam malo zakasnio, ali ja sam imao, s obzirom da se radi o vrlo važnom zakonu, Krivičnom zakonu, i u svakoj zemlji izmjene Krivičnog zakona, kao jednog od tzv. teških zakona, izazivaju pažnju i sama promjena zarezima stručnjacima i ekspertima znači puno. I svako onaj ko predlaže te izmjene, pretpostavljam da zna šta hoće sa tim izmjenama i da zna šta je suština tih izmjena i da može svima objasniti, onima kojima možda u ovom momentu

nije odmah sve jasno. Takođe, smatram da suština i Prijedloga izmjena Krivičnog zakona mora biti tako precizna da ne ostavlja nikakvog prostora sumnji prilikom njegove primjene, pa bih ja volio od predlagača par informacija. Ja sam to tražio na sjednici Ustavnopravne komisije, međutim, gospodin Bećirović je izbjegao da kaže, šta se podrazumjeva pod ovim organizacijama i kako će to izgledati u praksi. Za koja djela će se odgovarati jer sudijama ne smijemo ostaviti nedoumicu, znači, sudijama, građanima i svima ostalim na koje će se odnositi sporna inkriminacija, kada budu sudili za ta djela, njima mora do zadnje riječi sve biti jasno. Znači, koje su to organizacije, kako će se to manifestovati, za koja djela će ljudi odgovarati i slično.

Ja bih molio predlagača da na ta pitanja dobijem odgovor.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, diskusija. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa, ja imam jedno kratko pitanje. Mislim da sam danas već i dosadio. Naime, interesuje me zašto predlagač, pored ovih djela, nije predložio članove koji osuđuju one koji veličaju totalitarne i komunističke sisteme? Znači, mi znamo u prethodnom sistemu kakve su žrtve bile tog sistema. I bilo bi dobro da smo sveobuhvatno sagledali ovaj problem, naravno, potpuno uvažavam želju i namjeru kolega iz SDP-a da ovo pitanje definišu, ali bi bilo dobro da su u kontekstu ovoga i u vezi sa raščišćavanjem sa prošlošću, ne mora to biti u skladu sa onom rezolucijom koju sam ja svojevremeno predložio, ali da su predložili da jednostavno veličanje i tih totalitarnih sistema, koji su ovoj zemlji donijeli dovoljno zla, nevolja i žrtava, takođe bude krivično djelo i da se propišu i krivične sankcije. Mogu biti manje, veće, to je sad stvar osjećaja i senzibiliteta predlagača, ali, u svakom slučaju da se to definiše kao krivično djelo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja se prvo želim zahvaliti Ustavnopravnoj komisiji što je sa 6 glasova za i bez ijednog glasa protiv podržala ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona i što je konstatovala da je zakon usklađen sa Ustavom BiH i pravnim sistemom BiH. Podsjećam, dakle, da ni na sjednici Ustavnopravne komisije nije niko bio protiv ovog zakona. Istina, trojica kolega su bili suzdržani, ali ne protiv ovog zakona.

Svoje očitovanje o ovom zakonu dala je i Direkcija za evropske integracije i ona se pozitivno očitovala u vezi s ovim. Poziva se, takođe, na Vijeće Evrope koje je donijelo Okvirnu odluku u borbi protiv određenih oblika i izraza rasizma i ksenofobije i konstatuje da su zemlje EU ovo pitanje regulisale na tri načina. Ili su zabranu fašističkih i neofašističkih organizacija u EU regulisali ustavima tih zemalja, ili krivičnim zakonima ili posebnim zakonima. Dakle, na jedan od ta tri načina ovo pitanje je regulisano u EU kojoj i mi težimo.

Nije dobro da u BiH još uvijek ovo pitanje mi nismo regulisali ni Ustavom ni Krivičnim zakonom ni nekim posebnim zakonom. Lično smatram da je došlo vrijeme da ovu važnu oblast regulišemo, jer moderna Evropa počiva na antifašističkim temeljima a i BiH počiva na antifašističkim temeljima i to su temelji BiH, naroda BiH i građana BiH. Ustvari, bilo je nekoliko pitanja u okviru ove rasprave, ali glavno pitanje koje bismo mi, kao poslanici Predstavničkog doma PSBiH trebali svi zajedno postaviti danas jeste pitanje zašto Vijeće ministara BiH nije postupilo u skladu sa zaključkom Predstavničkog doma. Ja vas podsjećam, prije nepune dvije godine, kada sam predlagao onu inicijativu za donošenje posebnog zakona o zabrani fašističkih i neofašističkih organizacija, ta inicijativa nije prošla, ali ste vi upravo predložili zaključak i preglasali u tom trenutku Klub SDP-a tako što ste zadužili Vijeće ministara BiH da u roku od tri mjeseca napravi poseban zakon. I kao što vidimo, dvije godine poslije, Vijeće ministara BiH nije apsolutno ništa uradilo da takav jedan zakon dođe ovde u parlamentarnu proceduru na razmatranje u Predstavničkom domu. Ja mislim da je to ključno pitanje, jer taj zaključak je izglasan voljom i glasovima svih poslanika ovdje u Predstavničkom domu.

Ovdje je važno podsjetiti da ovaj zakon ne može promijeniti našu prošlost i ovaj zakon nama i ne treba radi prošlosti. Ovaj zakon treba radi naše djece i radi njihove izvjesnije budućnosti. Ovaj zakon treba da u budućnosti garantuje bilo kojem djetetu u ovoj zemlji – srpskom, hrvatskom, bošnjačkom, jevrejskom ili nekom drugom, da ne postoji opasnost da ga za 5, 10, ili ne znam ni ja za koliko godina ugrozi bilo koja fašistička ili neofašistička organizacija koja dolazila od bilo koga u ovoj zemlji. I to je ono što bi nas trebalo usmjeriti ka tome da dođemo do najboljih rešenja kada je riječ o ovoj problematici.

Ja bih bio presretan da nisam morao u ime Kluba pisati ovaj tekst zakona, da je Vijeće ministara BiH postupilo onako kako ste vi naložili Vijeću ministara. Međutim, nije. A šteta bi zaista bilo da nam ovaj četverogodišnji mandat protekne, a ostalo je još 6-7 mjeseci, a da ne donesemo jedan ovako važan zakon za svakog čovjeka u ovoj zemlji.

Kada je riječ o tome šta tretiramo pod fašističkom organizacijom. Broj definicija koje govore o tome je zaista veliki. I interesantno je da postoje desetine definicija fašizma, ali vrlo malo postoji definicija antifašizma. Recimo, u Ustavu Italije rečeno je šta se podrazumjeva pod fašističkim partijama. Tu se kaže da se fašističkom partijom smatra udruženje, pokret, grupa koja broji više od 5 članova i koja slijedi antidemokratske ciljeve svojstvene fašističkoj partiji, koristeći silu, prijeteći silom kao političkom metodom, propagirajući ili zagovarajući gušenjem sloboda garantovanih ustavom, vrijeđajući demokratski poredak, njegove institucije i, vrlo bitno, vrijeđajući pokret otpora. Postoji i niz drugih definicija, ali vrlo malo imamo definicija šta je antifašistički pokret. Jedna od najprihvaćenijih definicija antifašističkog pokreta u većini evropskih država kaže da pod antifašističkim pokretom otpora u II svjetskom ratu u Evropi podrazumjevaju se pokreti koji su svoju aktivnost ispoljili u suprotstavljanju nacifašističkoj okupaciji i kvislinškim režimima. I u tom katalogu antifašističkih pokreta u Evropi razrađeno je koje kriterije treba neko ispuniti da bi predstavljao antifašistički pokret. Pa se kaže da bismo nekoga proglasili da je antifašistički pokret, on je morao da pruža pasivnu rezistenciju, aktivni otpor fašizmu, partizansku borbu i, kao najviši oblik, masovan narodnooslobodilački rat protiv fašizma. Ako uzmemo i krenemo od ovih definicija antifašizma i šta je to, koji su to kriteriji da bismo nekog proglasili da je zaista bio antifašistički pokret, koji su, kažem, ustaljeni u evropskim zemljama, onda ne bi bilo teško, po tim kriterijima, doći do rješenja i u BiH.

Naravno, ja vas ovaj put želim podsjetiti, ovdje imam transkript sa 28. sjednice Predstavničkog doma PSBiH. I ovdje je u tom transkriptu kompletna rasprava koju smo vodili u vezi sa ovom tematikom. I ovdje neću citirati, ali čitav niz diskustanata, neću ni imena navoditi sada, je tada rekao, u toj raspravi, prije nepune dvije godine, sve je dobro s tim zakonom, ali nemojte da navodimo koje su to konkretno fašističke organizacije u BiH, jer ako nema toga konkretno, onda bismo i mi prihvatili taj zakon. Podsjećam, Vijeće ministara BiH nije uradilo svoj dio posla, ali, evo, imamo drugi prijedlog da u okviru Krivičnog zakona regulišemo ovu materiju, koji, ovakav kakav je u ponuđenoj formi, po meni je sasvim dobra osnova da ovaj zakon prihvatimo u prvom čitanju, da, ako se složimo, otvorimo eventualno javnu raspravu. Imamo drugo čitanje, možemo napraviti i komisiju, možemo amandmanima eventualno precizirati neke stvari koje za nekoga nisu dovoljno precizirane, ali ja ću završiti s tim da je strano važno da i mi svojim zakonodavstvom ovo pitanje riješimo onako kako su to riješile i zemlje EU, od Italije, Njemačke pa nadalje, da ne nabrajamo ostale države.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Opet smo ostali bez odgovora. Mi kada smo govorili da nije isto BiH i neke druge zemlje, kamo sreće da je isto u tehničkom smislu i bilo bi svima nama lakše. Vi iz SDP-a često volite da se igrate tih usporedbi, a zanemarujete činjenicu koliko je BiH specifična zemlja i koliko ovde stvari izgledaju drugačije nego u nekim drugim zemljama. Sasvim je jasno i lako to uraditi u jednoj Njemačkoj, o tome smo govorili, kada zakonodavac to definiše na potpuno jasan način. Vi ste ovdje ušli u izmjene Krivičnog zakona. Izmjene Krivičnog zakona podrazumijevaju sankcije za krivično djelo. Ljudi moraju da znaju, u našem zakonu nema, recimo, smrtno kazne i ljudi imaju pravo da se legalno založe za smrtnu kaznu, da ona bude u zakonu i da precizno napišu za ta i ta djela izreče se smrtna kazna i biće izvršena na taj i na taj način. I mora biti nedvosmisleno jasno za koja djela, a ne neka bude smrtna kazna pa vidjet ćemo zašto. I to onda ostavlja pitanje ljudima, ne znaju zašto će se ona izreći.

U vašem zakonu je ostalo nedorečeno, što u nama nekad budi sumnju da li je to za dnevno političke potrebe, jer niste pročitali stavove Ministarstva pravde, gdje su ljudi kazali – ovo je toliko delikatno pitanje da zahtijeva angažovanje grupe eksperata, i ljudi priznaju da je to teško pitanje koje treba definisati. Ja se divim što ste vi pokušali, ali onda morate definisati do kraja, ako ste već uzeli da predložite same izmjene zakona po tom pitanju. I da onda se potpuno zna, jer vi ste uzeli da predložite zakon, što ja poštujem, ali onda hoću, kao neko na koga se, ko o tome treba da odlučuje, ili građani koji hoće da vide izmjene zakona, da znaju šta ih to čeka. Znači, potpuno je jasno, u Njemačkoj onaj ko nosi Hitlerovu sliku i kukasti krst taj ide u zatvor. Sankcionisano potpuno jasno i ne ostavlja se dilema. Ja sam vas pitao, da sad prevedem na ćirilicu, znači, pitao sam vas na Ustavnompravnoj komisiji, evo, kao običnog građanina, šta vi iz SDP-a mislite? Evo, Slavku Jovičiću je krsna slava danas, večeras će se na slavi zapjevati, da li zbog nekih pjesama na njegovoj slavi večeras može zaglaviti u zatvoru po prijedlogu SDP-a?

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ

Da, pa ja pitam onoga ko predlaže Zakon. Znači, po stavu predlagača, da li će ljudi u BiH, koji će nositi različite verzije šahovnice širom BiH, nose različite verzije dvoglavog orla sa ne znam kakvim simbolima, ja hoću da čujem od vas hoće li ti ljudi odgovarati, je li to vaš stav, jel to vaše mišljenje? Onaj ko pjeva pjesme o Draži Mihajloviću, hoće li ljudi zaglaviti zatvora?

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ

Znači, pa hoćemo to da znamo. U prijedlogu zakona mora da se zna, ti i ti ako budu to i to radili će odgovarati kaznom zatvora od 3 do toliko mjeseci, 9 ,ili ne znam ni ja, to djelo mora biti tako i tako. Zato, ne možete se s ovim igrati. Pa, molim vas.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DRAGO KALABIĆ

I završavam, ako ste htjeli po starom dobrom običaju SDP-a da velike stvari umrljate u dnevno političko blato, to ćete dobiti. Ali mi očekujemo iskren odgovor od vas na ova pitanja i da kažete – je li po vašem stavu ljudi zato treba da odgovaraju ili ne treba, da li vi smatrate da su to takve organizacije? I ne znam, kad ste već uzeli to da predložite, što imate problem da nam to saopštite, vi ste kao predlagač dužni da nam kažete vaš stav o tome, da li to treba da bude sankcionisano, to je vrlo ozbiljna tema. I ja jedino podržavam, i tu vam odajem priznanje, da ste se uhvatili te teme, ali morate ju sad izgurati do kraja. Da znamo, da vidimo o čemu se radi i da onda možemo na to, a mačka u vreći ponuditi građanima kroz Krivični zakon, e to nije moglo nikada i nigdje, i nijedna zemlja o kojoj ste govorili nije ponudila mačka u vreći.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

DRAGO KALABIĆ

Krivični zakon mora biti precizan i potpuno jasan do zadnjeg zareza.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Adem Huskić, replika. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem.

Repliciram kolegi Kalabiću. Evo, maloprije smo usvojili zakon, odnosno raspravljali o zakonima o džender senzitivnom izražavanju, pa, mislim, ako može biti mačak, može biti i mačka u vreći, Drago. Ali, nije mi to bio osnovni motiv. U dijelu svoje replike ili diskusije, kolega je rekao da je BiH po mnogo čemu specifična zemlja i ja se slažem da jeste. Ali mislim da je ponekad i mi pravimo više specifičnu nego što treba da bude svojim pristupima. Ja sam uvjeren da u ovoj sali niko, ali zaista sam uvjeren da niko ne bi podržavao fašizam, niti ga podržava. Ako prihvatimo ovaj zakon, mi ćemo na taj način, ja mislim, demonstrirati da ne podržavamo fašizam, ako ga odbijemo, htjeli mi to ili ne, otići će poruka da, ipak, mi imamo neku rezervu prema tome. Ja mislim da bismo na taj način poslali vrlo lošu poruku i našim građanima i čitavom svijetu, potpuno nepotrebno i bez namjere da to uradimo.

Dakle, predlažem da podržimo principe, i slažem se, ukoliko ima nejasnoća ili nekih nepreciznosti da ih u drugoj fazi popravimo.

Što se tiče, takođe je Drago rekao, ko nosi u Njemačkoj Hitlerovu sliku da će biti kažnjen. Ja mislim da treba biti i kod nas kažnjen. A sada, je li, nemamo elemenata ... Znači, u Njemačkoj ga ne smije nosati, a ovuda smije. A što se tiče Draže Mihajlovića, ja mislim da ko ga veliča treba da odgovara za to, jer je Draža Mihajlović osuđen kao ratni zločinac, saradnik fašizma i to ja mislim da nije sporno. Ali predlažem da mi usvojimo principe i da napišemo amandmane pa da to usvojimo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, kad smo prije dvije godine o ovom razgovarali, kasnije sam pratio u medijima, zaista je velika fama bila. I sjećam se dobro, može se i stenogram pogledati, šta sam tada rekao, a i sada ću ponoviti. Srbi su dali ogroman doprinos u borbi protiv fašizma, (ne ne negiram) doprinos drugih naroda nikad. Sjećam se šta sam tada rekao, sad ću ponoviti. Ali sam tada, takođe, tražio ko će odrediti koja je to fašistička organizacija. Pa sam navodio, sjećam se, na primjer, pominjanje, neko sad reče, kolega Huskić, Draže Mihajlovića, Amerikanci mu dali najveći orden. Smijem li ja ući u sukob sa Obamom zbog Draže Mihajlovića kojem ni kosti nisu našli, ne znaju gdje su mu kosti.

Pa da se i ovo čuje u Parlamentu, da repliciram uvaženom kolegi, pa i šefu Kluba Kalabiću, nije aktuelna više ona pjesma zbog koje bih ja krivično odgovarao – Sidi, Rašo, sidi sa planine. Čovjek u ravnici, u Hagu, nije ona više aktuelna, nekad je bila dok ga nisu našli. Dakle, ta muzika se neće čuti, ja, inače, pjevam sevdalinke, repertoar malo ide iz Srbije, naravno, dobro

pjevam, jer to je prostor bio koji je povezivao nas muzički i ništa neće smetati, i nijedna ova pjesma neće biti, a ako treba ja ću snimiti sve te pjesme i dostaviti kao dokaz, tako da se ne treba brinuti niko šta će biti.

I samo da vratim se na ovo, kolega Bećiroviću, da ne bi neko sutra nama osporavao da se mi, ili podržavam, ne daj Bože, ja fašizam, šta ću podržavati, pa boriću se dok budem živ ako ima igdje. Ali mi neko mora reći koja je to fašistička organizacija, da ja krenem, što mi je ostalo malo ove snage, s obzirom da imam problema sa zdravljem, ali sreća je važnije od zdravlja danas, i to sam utvrdio, rekao sam prošli put, na Titaniku su bili svi zdravi i prebogat, ali nisu imali sreće i desilo se to što se desilo, dakle, sreća. E recite mi, gospodine Bećiroviću, koja je to fašistička organizacija da ovog momenta krenem protiv njih kao, ne poredeći, ne daj Bože, da su oni fašisti, protiv ovog Transparentija, ali političkom borbom, ne, naglašavam zbog stenograma da ne bi bilo, ne daj Bože da mi na um pada da te dvije poredim organizacije, ali da krenem ja politički i da kažem ovima ne valja ovo, a fašistima da se borim protiv njih, ali mi mora neko reći koji su, koja organizacija. To je suština.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drago Kalabić, replika druga.

DRAGO KALABIĆ

Evo, uzeo je kolega Jovičić, mada je lakše mogao da je pozvao na slavu pa da čujemo te pjesme, nego da on donosi snimak. Ali, dobro, ja sam to sinoć odradio, pa ja sam... Evo, vidjeli ste iz ove rasprave kakve dileme imamo i zašto je Vijeće ministara BiH reklo da je to delikatno pitanje o kome eksperti moraju, istoričari i ostali da izbalansiraju svoj stav i da ga daju, na čemu smo i mi prošli put insistirali. I stoji kritika Vijeću ministara BiH, ja iza toga stojim, da nije završilo svoj posao. Ljudi su dali objašnjenje zašto nisu, zato što smatraju da je to vrlo teška materija. Ali kad ste vi već to stavili u proceduru, onda o tome moramo razgovarati, jer, evo, vidite situaciju. Sad je gospodin Huskić rekao da on smatra da zbog toga treba neko da odgovara. Pa treba sad da idemo dalje, pitao sam za šahovnicu, volio bih da čujem odgovore na ta pitanja, one koji misle da su sposobni da ovo pitanje kreiraju kompletno i da ga ponude. Ja, nikad nećete čuti iz SNSD-a da smo mi protiv takvog zakona, ali kad dođemo da rasprave o suštini, ako vidimo da je on zloupotreba u dnevnopolitičke svrhe, da on nije utemeljen ni na istorijskim, ni nekim drugim činjenicama, onda imamo problem. I zato je o tome trebalo još i još razgovarati do situacije kada to bude ovdje doneseno ili da date odgovore na ova pitanja.

Zaista, evo bilo kao poslanika, bilo kao građana mene interesuje, jer morate sudovima omogućiti, ljudima da kaže, jer im stavljate član u zakon. I da imate ovu situaciju da li je umjesto vas rekao gospodin Huskić, da i vi mislite tako da za to treba odgovarati, al' onda treba tu hrabrosti da kažete – da mi za ove, za ove i za ove stvari mislimo da ljudi treba da odgovaraju, za ove mislimo da ne treba, mislimo da su ovo fašističke organizacije, ove mislimo da nisu i, što kaže gospodin Jovičić, da to sageremo. Ali ovako mačku ili mačka u zavezanoj vreći gurati da mi svaki put ovdje stvaramo oko toga, mislim da nije korektno, nije produktivno i vi dobro znate, vi ste unaprijed znali ishod te priče i zato ste, i niste taj drugi dio koji je neophodan bio, sastavni dio izmjena zakona da bi ovo bilo kompletno i da bi mogli raspravljati, zato to i niste i ni

ponudili, zato što znate da je težak odgovor na to pitanje. Vi ste ga izbjegli. Evo, malo gospodin Huskić je ponudio neke odgovore s kojima se mi, ne pada nam na pamet da se složimo. Znači, ne pada nam na pamet. Na taj način ako ćemo to licitirati, sad mi u Parlamentu sjedemo za tri minuta i napišemo mi to tamo neke organizacije, ja se ne osjećam sposobnim da to uradim sada i mislim da to treba da uradi neko drugi.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ja smatram da i po ovoj raspravi ne postoje, barem verbalno, suštinska neslaganja oko ovog zakona i mislim da, ako bude političke volje, da bi on danas mogao proći prvo čitanje, da bi mi eventualno mogli otvoriti javnu raspravu i da bi u javnoj raspravi mogli prezentirati niz mišljenja oko ove problematike, a takođe i tokom drugog čitanja i amandmanima poslije popraviti određene odredbe.

Ja ovdje imam stenogram sa rasprave od 29. aprila 2008. godine. I evo, otvorio sam gospodine Kalabiću vašu diskusiju. Tada ste rekli sljedeće, citiram Vas – Ovo je osjetljivo pitanje i ovaj zakon bi ja mogao prihvatiti kada bi se on preformulisao, dobro bi bilo da ovaj zakon nosi naziv Zakon o zabrani svih neofašističkih organizacija i upotrebe njihovih simbola, i tačka. I evo, sada Vam je ponuđen upravo takav zakon u toj formulaciji, a Vi sad tražite u ovoj verziji da vam se vrati ona prva verzija za koju ste, evo ja Vam čitam stenogram šta ste rekli o prvoj verziji. Dakle, nemojte da počnemo sumnjati da tražimo dlaku u jajetu, da oborimo ovaj zakon. Već ja otvaram mogućnost, ovaj zakon ako zaista prođe u prvom čitanju ima milion mehanizama da se on može zaustaviti, ali biće zaista loša poruka ako ga oborimo i u prvom čitanju.

Druga stvar, očekujem, tu ste u jednom dijelu i priznali, zašto Vijeće ministara BiH nije dostavilo takav zakon za ove dvije godine, bilo je dužno. To je zaključak Parlamenta BiH, to ste vi tražili da se usvoji takav zaključak i, evo, nema nikakvog prijedloga. Ja sam pokušao da napravim jednu osnovu oko koje možemo razgovarati, pokušao sam da taj prvi tekst bude takav da omogući raspravu oko ovog pitanja. Uostalom, nisam samo ja dužan, ili Klub SDP-a, da o ovom raspravljamo, ovo neće biti ničiji lični zakon, već zakon građana ove zemlje. Evo, ja Vama postavljam pitanje, kao ravnopravnom poslaniku u ovom parlamentu, da i Vi meni pomognete malo pa da mi odgovorite na pitanje – da li su recimo ustaški pokreti, Handžar divizija, po Vama fašističke organizacije? Ako Vi meni date odgovor samo na ovo pitanje, meni će biti lakše da ja mogu dopuniti ovaj zakon, jer će možda i drugi još dati dokaza za neke druge organizacije. Evo, ako možete dati odgovor samo na ovo precizno pitanje – da li su po Vama ustaški pokreti, Handžar divizija, nešto što predstavlja fašizam ili oni koji slijede neofašizam danas u BiH?

A da ne otvaramo danas velike priče, već smo došli i do Draže Mihajlovića, ne znam da li Vam je poznato ali Draža Mihajlović je razriješen funkcije komandanta Oružanih snaga Kraljevine u Jugoslaviji 29. avgusta 1944. godine odlukom kralja Aleksandra Karađorđevića II.

Postoji, dakle faksimil, postoji dokumentacija, igrom slučaja, srećom ili nesrećom, bio sam u prilici da gledam izvorno taj dokumenat u beogradskim arhivima...

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Vrijeme.

DENIS BEĆIROVIĆ

...i mogu Vam reći da je on od 1944. nelegitiman, ne samo sa stanovišta Narodnooslobodilačkog pokreta, već i sa stanovišta kralja Aleksandra II Karađorđevića koji mu je oduzeo legitimitet 1944. godine.

Ali, za ozbiljnu raspravu, ako hoćemo raspravljati argumentima, treba nam više vremena, više javne rasprave, evo i mene upozoravaju na vrijeme, zato predlažem da usvojimo ovo kao osnovu, da mi Vi, evo na sjednici odmah odgovorite na ovo pitanje oko ustaških organizacija, Handžar divizije i da u nastavku pokušamo doći do eventualno još preciznijih formulacija.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Kolegice i kolege poslanici, mi smo na 11. tački dnevnog reda. Imamo šansu da ovo završimo ako bismo se usmjerili na zakonske projekte, a ne na međusobne optužbe. Ja vas podsjećam da imamo mogućnost, znači, da sad prekinemo sjednicu i da 3. nastavimo ili da radimo do nekog doglednog vremena i da ovo završimo.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Ja nisam siguran. I ja pitam poslanike – jeste li raspoloženi da ovo završimo večeras?

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ

Ja se slažem s vama, samo vas upozoravam. Da li želite da završimo ovu tačku dnevnog reda, pa da prekidamo sjednicu ili ćemo završiti sve? O tome govorimo. Ali, evo, pustit ćemo da se dalje odvija rasprava.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Drago je imao već dvije replike i diskusiju i, evo, jedina poslovnička intervencija možda na kraju.

Izvolite, Remzija.

REMZIJA KADRIĆ

Dakle, ja se uopšte nisam javljao po ovom pitanju, niti sam imao replike, ni diskusije, nego sam bio na sjednici Ustavnopravne komisije i zaista tamo se vodila jedna kvalitetna rasprava kad je u pitanju prijedlog ovoga zakona. Ja očekujem da..., bilo bi dobro da mi prihvatimo ovaj zakon u prvom čitanju. Ovdje su se otvorila mnoga pitanja i ja očekujem od predlagača, možda u toj amandmanskoj fazi, da se, kad je u pitanju ko su fašističke organizacije, kako su ove stvari široko ovdje postavljene, smatram da bi se ovdje moglo odgovoriti na ova pitanja, u članu 1. ovoga zakona, između ostalog, stoji, kaže – ko osnuje i uspostavi fašističku organizaciju, udruženje, političku stranku i grupu, itd., koje su historijski potvrđene kao fašističke ... Dakle, i odlukama međunarodnog suda ili domaćeg suda, mnoge su presude do sada u istoriji donesene kad su u pitanju ove fašističke i neofašističke organizacije i koje su uspostavljene kao takve i iz tih razloga bi se i odgovorilo na ovo pitanje o Draži i pjevanju i tako, da se ne bismo doveli u tako neke nedoumice oko svega toga.

Dakle, bilo bi dobro da mi prihvatimo ovaj zakon u prvom čitanju i odgovorili bismo na mnoga ova pitanja kad bismo se vezali za ove odluke međunarodnih sudova, u istoriji međunarodnih i domaćih sudova po pitanju ovih organizacija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Replika je li ili je...?

VELIMIR JUKIĆ

/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pogrešno. Uvaženi poslanik Martin Raguž, diskusija. Izvolite

MARTIN RAGUŽ

Zahvaljujem se.

Ma, evo, kad se koriste određeni termini, nisam htio replicirati gospodinu Kalabiću, uvaženom zastupniku, ja koliko znam ne postoji nijedan službeni naziv koji bi nosio naziv šahovnica. Znači, ono što se traži od eksperata, što vi s pravom upozoravate predlagača zakona, da eksperti trebaju precizirati ove stvari kako ne bi bilo manipulacije i zlouporabe u dnevno-političke i druge svrhe, onda bi trebalo koristiti te precizne oznake koje se odnose na nacionalne simbole koji su važni za pripadnike svih naroda, za svaki narod, itd. Tako da, evo, to mi je kao šlagort, nije prigovor nikakav, mislim, nije ništa bilo negativno u smislu namjere, nego govorim kako se različito može interpretirati i na neki način devastirati nešto što treba predstavljati određenje prema nacionalnim simbolima svakog od naroda koji mogu biti zloupotrebljavani u određenim vremenskim i povijesnim situacijama, itd.

Nisam bio protiv ovoga na Ustavnoj komisiji, jer sam očekivao da ćemo smoći snage da raspravimo o stvarnim i dobrim namjerama, da spriječimo i zakonski sankcioniramo sve oblike totalitarnih ideologija i ponašanja koje mogu i djeluju negativno na prostorima BiH. Ali i dalje

vidim zaista jedan reducirani uskostranački pristup, moram reći, i to je moja zamjerka predlagačima, zato što uporno insistiraju na činjenici da samo taj reducirani pristup treba biti i zakonski zadovoljen u ... Ako gledate, evo, analizu zakonodavstva i stanja od Vijeće Evrope pa do svih ovih zemalja, vidite da se uglavnom pristupa puno šire, senzibilnije i odgovornije. Da se zakonski žele sankcionirati sve skupine diskriminacije po osnovu rase, podrijetla, vjere, uvjerenja nacionalnog, etičkog, svih oblika totalitarnih ideologija i ja mislim da bi ovoj zemlji bilo puno primjerenije da ima jedno takvo zakonsko rješenje.

I podsjetit ću neke od vas koji su članovi Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, da je prije dvije godine Parlamentarna skupština Vijeća Evrope donijela Rezoluciju o osudi svih zločina komunističkih ideologija i ... To je evropski standard, takođe. I hajmo, ako ćemo te evropske standarde, hajmo sve te ideologije. Ja sam podržao ovo jer znam šta je fašizam predstavljao, koje zločine i ... su napravljeni ovdje, i bilo kakvo oživljavanje ili pokušaj oživljavanja treba zaista sankcionirati i mislim da tu nema nikakve dvojbe. Ali hajmo otvoriti zaista jednu ozbiljnu raspravu koja će rezultirati sutra ne konfrontacijama ideologija nakon 50 godina, nego zaista određenim zakonskim rješenjima koja će moći zadovoljiti i izdržati te evropske standarde. Najbolje da napravimo javnu raspravu oko ovoga, pa i stručnjake i sve uključimo, pa da nešto napravimo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik, Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege.

Dozvolite mi samo da kažem, evo odgovor gospodinu Ragužu. Mi smo stvarno prvi puta predložili i nešto što je bilo, evo i u diskusiji je rečeno, na 28. sjednici, gdje je rečeno da se ne navode organizacije. Tada smo donijeli zaključak da Ministarsko vijeće..., što znači prihvatili smo vašu sugestiju da ne budemo, hajde da kažemo, ti koji ćemo predlagati zakon, nego da upravo Ministarsko vijeće predloži taj dio, što smo prihvatili sugestije, (i osjećaj ovoga) o čemu ste Vi, gospodine Raguž, govorili, da to ne bude zakon SDP-a nego da to bude zakon Parlamenta BiH. Problem je u tome što naši zaključci, ovog parlamenta, nažalost nisu obvezujući za Ministarsko vijeće i mi se uvijek vraćamo na to ko je ... Mi smatramo da je ovo vrlo važno pitanje i ponavljamo ga u ovom smislu, davajući ovaj prijedlog.

I samo da vam kažem, prijedlog koji je ovdje dat je tipičan prijedlog, ja bih rekao, njemačkog zakona o sprečavanju ovih stvari, gdje tamo isto u tom zakonu ne stoji ni Hitler, ..., ni ovaj ni onaj, nego govori upravo ko napravi ovakve prekršaje, i ovdje piše, kazniće se. E sada, vidite vi šta vi tražite od nas i šta svi od nas traže, da mi sad tačno preciziramo, kao da smo mi..., pa mi moramo imati pravnu službu, moramo imati sekretarijat, moramo imati Ministarsko vijeće koje će obezbjediti, ako treba, sastanak svih eksperata da definišu ove stvari koje su identične, ja bih rekao, po identifikaciji. Znači, fašizam, pa nemojte da ulazimo u te stvari, da ja trebam da budem pravnik kod pravnika, nema govora, da ja treba da budem istoričar kod istoričara. Mi smo imali dobru volju, koju smo tada prihvatili po vašoj sugestiji, da ne ulazimo u davanje imena i prezimena, mi smo to isključili, rekli smo sada ovaj Zakon, znači, o djelovanju i osnivanju

fašističkih i neofašističkih organizacija, upotrebe fašističkih i neofašističkih simbola... I mi smatramo da je to dovoljno da sada sve ono što se smatra u ovoj prvoj raspravi koja će biti, znači, može to biti okrugli sto, mogu biti rasprave, da upravo eksperti kažu ono što bi trebalo da se definiše, da ne bismo ulazili u ovu dilemu je li ovo ili ono.

Ja ne znam, šahovnica je normalan znak, ja to kažem, hrvatskog naroda. To je druga stvar što je neko..., dvoglavi orao, pa ja, ni u snu mi ne pada da je to nekakav ..., pa dvoglavi orao nije samo kod Srba, on je i u Rusiji, on je, ne znam, još kod drugih naroda, njemačkog. Prema tome, ja ne mislim da je to znak koji bi trebalo da se ovdje ... Nemojte samo još tražiti da u pjevanje, kad, gospodine Kalabiću, pozdravljate ..., da samo kažete priložite note i priložite iz kojeg dura ili mola to ide. Pa nema smisla to. Znači, ostavite to sudstvu, ostavite tim ekspertima, neka u drugoj raspravi kažu i neka to definišu.

Prema tome, ovo je ideja koju je ovaj parlament usvojio, koji je dao zadatak Ministarskom vijeću. Pošto to Ministarsko vijeće nije uradilo, uvažavajući vaše sugestije, znači da nema, ja bih rekao, lociranja koje su to organizacije, mi smo dali ovaj drugi prijedlog, odnosno, gospodin Denis Bećirović je dao drugi prijedlog. Evo, ja imam prijedlog, ako hoćete, kako je to definisano u njemačkom Ustavu, identičan je, znači, nema nikakvog prozivanja. Ali šta je fašizam, neofašizam, ja mislim da ne trebamo u usta unositi tu definiciju. To je pravna stvar dokazana i pokazana i prema tome samo se toga treba pridržavati.

Hvala velika.

BERIZ BELKIĆ

Predsjedavajući Živković, replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Naime, nakon toga što pozovem sve poslanike, da kažem, da daju svoj doprinos i onda se otvori rasprava u kojoj se ne može ne učestvovati, e onda dopustite da i ja dam svoj mali doprinos ovome svemu.

Boli me činjenica da neke partije sebi daju ekskluzivitet da mogu da predlažu raznorazna antifašistička rješenja u ovoj državi. I ako ćemo istoriju spominjati, jedan narod u ovoj državi je imao svog kralja pa ga je zbacio i otjerao i doveo komunizam u kome je antifašizam bio kao glavna tekovina, i ako ćemo kantarom mjeriti koji narod je najviše uticao i bio u tom antifašizmu, onda se i to može izmjeriti. I onda neko daje zapravo da taj narod svrsta u drugu grupu i kaže on je u grupi fašističkih ili naroda..., kada znamo dobro da je bivša Jugoslavija bila antifašistička zemlja, za razliku od Italije, za razliku od Njemačke, itd., itd. I nemojte sebi stavljati za pravo i ekskluzivitet da ste vi samo ti, i SDP pogotovo, koji će predlagati antifašističke zakone, da ne kažem datume itd., itd. Pogotovo kada znamo ko je od naroda u SDP-u koji se vodi kao multietnička stranka najbrojniji.

I da spomenem i Rezoluciju koju je poslanik Momčilo Novaković predložio o osudi komunističkih režima i da je 14.7.2008. godine za 8, protiv 8, uzdržano 17, Rezolucija odbijena. U ovom istom parlamentu koji sada govori kako bi trebalo osuditi totalitarne režime i onu partiju koja je ovdje glasno i jasno, njen predstavnik, rekao da sljedbenik komunističke partije i svih

ideja ovdje. Prema tome, manimo se politikanstva. SNSD, ako se ovako nastavi raditi u ovome parlamentu i beskonačno predlagati zakoni koji su padali četiri, pet puta, sljedeća dva mjeseca će podnijeti sve zakone koje je SNSD podnio ovdje, oni su pali. Imat ćemo zakrčenje ovoga parlamenta sa dvadeset, trideset zakonskih projekata. Gospodo, ako želite na taj način da ovaj parlament radi, dobićete adekvatan odgovor, ali ja mislim da to nije put po kome ovaj parlament treba da radi.

Gospodin Beriz Belkić, replika. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Gospodo Marković, oprostite, nije zlonamjerno, ja stvarno pokušavam, razmišljao sam šta čovjek da radi u ovakvim situacijama. Ja repliciram svima onima koji imaju namjeru dalje na ovaj način replicirati. Dakle, jednostavno, moramo se suočiti sa činjenicom da postoje neka pitanja o kojima mi u ovom trenutku, a i u doglednoj budućnosti, ne možemo postići konsenzus. Jednostavno, različito mislimo o nekim stvarima. I to je činjenica, i dajte da se kanemo tih stvari. Nema načina da ja ubijedim nekoga da misli kao ja ili obratno. Dakle, mi smo se zakopali o nekoliko stvari, ja ih mogu sada tačno nabrojati. Mi smo se zakopali u rovove i niko popustiti neće. I da se ne zanosimo i da ne sijemo iluzije jedni drugima hoćemo li mi jedni druge ubijediti. Potrošismo vrijeme i zaludujemo ljude u ovoj zemlji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Milica Marković, replika. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Pa, ja ću početi svoju repliku ovim, nastaviti, zapravo podržati ovo što je rekao gospodin Beriz Belkić. To je tačno da mi imamo svako svoje stavove, ali nijedna partija, pa nijedan klub poslanika u ovom Parlamentu BiH nema za pravo, zato što neko misli tako ili ne može podržati stav nekog drugog kluba, da se sada hvali time da je samo taj klub poslanika, ne znam, za osudu svih fašističkih organizacija ili već ono što se traži prijedlogom ovih izmjena zakona. Hoću da kažem jednu stvar, da su pojedini poslanici iz Kluba SDP-a majstori da obrnu teze, prevashodno Vi, gospodine Bećiroviću. Držite nam ovdje lekciju ko je bio Draža Mihajlović, i šta je radio, i kad je razriješen, i šta je bilo, kao da mi nismo učili istoriju i nismo imali časove iz istorije kroz svoje školovanje. A ono što se od Vas traži, što je gospodin Kalabić tražio od Vas, da kao klub koji ste povukli taj potez da tražite izmjene zakona, dužni ste da date objašnjenje, odnosno, da date precizne definicije šta tražite tim izmjenama. Niko od Vas ne traži da Vi kažete tu da li je ovaj Četnički ravnogorski pokret fašistička organizacija. Ali ste dužni da definišete u svojim izmjenama zakona, da kažete šta će biti predmet kažnjavanja iz tog zakona.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

MILICA MARKOVIĆ

Pa Vi ste povukli potez i uzeli sebi tu hrabrost i slobodu da se upustite, evo, čuli smo konstataciju da je i Ministarstvo pravde reklo da je to delikatno pitanje i da trebaju ljudi koji su pozvani od struke i nauke da kažu o tome, ali Vi ste uzeli sebi ekskluzivno pravo da se bavite time. I, evo, sad ste došli u ćorsokak da ne možete, ne znate da se izvučete iz toga, ne znate da odgovorite i onda banalizujete stvari ovdje, da treba sad neko da dostavi note uz tekst pjesme, što je stvarno neprimjereno i što je već vulgarizacija stvari.

Da samo još kažem ono zbog čega sam se najviše javila za ovu repliku, gospodo, principijelnost je ono čega treba da se držite ovdje. Sada se insistira, dajte neka prođe zakon u prvom čitanju, da otvorimo javnu raspravu, da pričamo o tome, da se otvori amandmanska faza, a kad smo pričali o mnogo važnijoj stvari za ovu zemlju kao što je popis stanovništva, onda ne treba da se bavimo time i ne treba ni javna rasprava, ni amandmanska faza, ništa, odmah se kaže to ne podržavamo i to neće proći. Sad je mnogo bitnije u ovoj zemlji da li će neko biti kažnjen zbog fašističkih izjava, nego to da li će se praviti ekonomski i socijalni planovi na osnovu broja stanovnika koji žive u ovoj zemlji. Mislim, stvarno se upuštate i, evo, došli ste sami u situaciju da ne možete ni sami da izađete odatle zato što ste se zapetljali i bolje je da se ne upuštate u takve stvari, da ne uzimate vrijeme džaba u parlamentu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvažena poslanica Mirjana Malić, replika. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ

Uvaženi predsjedavajući, članovi Kolegija, kolegice i kolege.

Ja sam dužna izvinjenje. Ja zaista nisam osoba koja svojim učešćem u radu ovog parlamenta oteže, ometa donošenje zakona, itd. Ali, nažalost, sticajem okolnosti, kao predsjednik kluba ne mogu da ne odreagujem.

Gospodine Živkoviću, prije svega, nismo mi sebi dali pravo, i ja se bar nadam da nismo, da predložimo antifašističke zakone, ja se nadam da je konsenzus u našoj državi da je antifašizam nešto što je naša pozitivna baština i da su fašizam i neofašizam nešto iza čega niko u ovoj zemlji ne stoji. Mi smo u krajnjoj liniji prije dvije godine, pokušavajući u jednoj legitimnoj aktivnosti poslanika jedne opozicione partije, kojoj se makar to ne može oduzeti kao pravo, inicirali neke zakone. Ovdje smo mi slušali nebuloznih inicijativa koje čak ustavnopravne komisije procjenjuju van ingerencija parlamenta, pa smo ih slušali po tri sata. Sve je legitimno pravo poslanika.

Ali, moram reagirati na dvije stvari. Niti mi sebi dajemo za pravo ekskluzivitet, niti se mi hvalimo, niti smo bilo koji narod optužili da spada u ovu drugu grupu. Oprostite, ni u prijedlogu zakona, ni u obrazloženju, SDP nijednog momenta nije izašao iz svoje zakonske ingerencije. Niti smo u razgovoru o predhodnim tačkama rekli da mi hoćemo ili da mi nećemo podržati prvo čitanje. Oprostite, ovdje se ipak mora voditi računa o tome da, kada se replicira, replicira se o stvarima koje su ovdje izrečene. Što se tiče nota na tekst pjesme – vi ste tražili da se preciziraju note, odnosno, neko iz SNSD-a, a mi ne. Na ovom je parlamentu hoće li ili neće da podrži

prijedlog jedne opozicione grupe, ali vas ja lijepo molim da pokušate nekada objektivno procijeniti šta je dobra namjera, a šta je politikanstvo. I nedopustivo je da se svaka inicijativa SDP-a karakteriše isključivo kao politikanstvo, a mi smo jutros tri sata potrošili na politikanstvo međusobno navodno vladajuće pozicije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešliagić, replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa, skoro da i nemam šta replicirati, ali ipak moram, gospodine Živkoviću, Vama reći nešto. Nijednom riječju SDP nije rekao koji je to narod, i gospođa Malić je to rekla.

Druga stvar, ja ne mogu da shvatim, ali Vi ste danas nešto rekli što ja ne mogu da shvatim. Vi ste u ovom parlamentu pozicija i vi hoćete da zakrčite ovaj parlament da ne radi. Pa to je nebuloza, ja ne mogu to da shvatim. Vi, kao pozicija, nama opoziciji, koji nismo niko i ništa, vi nama prijetite da ćete vi zakrčiti ovaj parlament tako što ćete ubaciti stotine zakona itd. Ja moram da priznam da sam iznenađen, jer Vas dobro poznajem kao ispravnog(?) čovjeka, koji razumijete. Prema tome, Vi ste pozicija, Vi morate da to razbijete kako bi ovaj parlament bio prohodan.

I treća stvar. Svima vama iz SNSD-a. Rekli ste da nije ovo ekskluzivitet SDP-a. Evo, ja vam obećavam, prekrižit ćemo SDP, stavite SNSD – mi ćemo podržati vaš prijedlog. Evo, na ovo, eto. Prema tome, ja neću taj ekskluzivitet, ja sam samo smatrao da smo svojedobno tražili to, da smo prihvatili vaše sugestije da Ministarsko vijeće to uradi i vi opet nas sada optužujete što mi smatramo da to treba pokrenuti. Eto, brišemo svoje, stavite svoje i mi ćemo podržati ovaj zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, replika. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Replika je uvaženoj kolegici, profesorici Malić u smislu da se sa jednim dijelom njene diskusije i slažem. I, rekla je da konsenzus oko antifašizma i oko osude ... postoji u BiH, nadate se, i ja to tvrdim da se i ja nadam i mislim čak tako. Međutim, imam nešto drugo, ono o čemu je gospodin Beriz Belkić govorio, a to je da ne možemo mi da utvrdimo šta je predmet ... Mi imamo različita viđenja oko toga. Treba neko definiciju da napravi šta je to fašizam, koja su to fašistička obilježja, šta se to sve smatra fašizmom od strane jednog naroda, šta se smatra od drugoga. Pazite, u jednom narodu su jedni zločinci, za druge su to heroji i obratno, da dalje ne nabrajam, znači, to je sada naš problem. Što se tiče fašizma, ja ne vidim ovdje da će bilo ko stati u zaštitu fašizma, ali je samo problem oko toga da se dogovorimo kako doći do te formule da kažemo šta je to, koje je to mjerilo, koja je to forma, itd. I mislim da u ovom momentu je

gospodin Beriz Belkić u pravu, da će biti teško donijeti ovaj zakon zato što imamo različita viđenja i različite stavove.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ

Ja vas molim, evo, moja poslovnička intervencija na moje pravo na kojem sam insistirao cijelo vrijeme (izrodilo se u nešto drugo). Oni koji možda nisu pročitali, na tački smo dnevnog reda – izmjene Krivičnog zakona. Možda neko misli da smo na nekom zaključku. Na tački smo dnevnog reda koja ima sve pretpostavke da dobije većinu, da izmijenimo Krivični zakon. Kako je moguće da smo prethodne izmjene Krivičnog zakona, gdje je radilo pedesetak ljudi, radili godinu dana, sada imamo na prijedlog jednog poslanika ili jednog kluba da to uradimo za sat vremena. O tome sam ja govorio. I neozbiljno je mene požurivati u smislu da ne obratimo pažnju na to. Ovdje ima šanse za većinu da izmijenimo večeras Krivični zakon. Ja sam zato rekao, koristeći svoje poslaničko pravo, da dobijem odgovore na neka pitanja, to se pretvorilo u nešto drugo, umjesto da se meni daju odgovori o ovako važnom pitanju. Onda oni koji su nas uveli u ovo, predlažajući, izmišljaju druge stvari.

Ja nisam predložio ovaj zakon zato što ne mislim da sam strina za sve, nisam sposoban. I tu je razlika. Nisam tetka za sve i da znam o svemu, sve ja da znam ja bih predložio. Ali sam upozorio one koji su me doveli da razmatram ovaj zakon da imam ljudsko i poslaničko pravo da sugerišem da ovo nije kompletno. Stojim iza svoje sve i jedne riječi koju sam rekao u diskusiji prije kada smo raspravljali. Znači, tražio sam zakon, ali kompletan. Vi ste se odlučili na izmjene Krivičnog zakona. Ja sam rekao šta je ono što nedostaje ovdje. I ovo je rekao gospodin Belkić, da ste o tome razmišljali prije, skontali biste da imamo stvari koje ne možemo riješiti za pola sata, tako krupne su, time ću završiti, vaše želje za dnevno političkim potrebama velikih tema da ih umrljate u blatu i da poslije možda i ozbiljniji ljudi od nas neće doći do rezultata zato što smo mi ovo umrljali u blato. Tražio sam odgovore na pitanje koje je predlažać dao. Ja da sam bio sposoban i moćan ja bih donio taj prijedlog. Vijeće ministara BiH je reklo svoje dileme, isto tako u ovom momentu pojedini poslanici. I onda se insistira, gura se prst ovdje, a kada tražimo odgovore ..., ima jedna druga stvar, time ću završiti, svi se dovoljno poznajemo, svi dovoljno znamo čije su kakve namjere, ne trebamo se ubjeđivati, i šta iza svega stoji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Branko Dokić, diskusija. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući.

Mislio sam da se ne javljam, ali javio sam se otprilike iz istih razloga kao i gospodin Belkić, da pokušam, evo na kraju ove diskusije, da pozovem na pristup ovoj temi vrlo, vrlo

hladne glave. Ne bih želio da diskutujem jer se bojim da bi tačnim činjenicama i podacima o ovom periodu o kojem se govori isprovocirao diskusije nekih drugih i ne bih želio da nas sada, nakon tolikog vremena i nakon naše nesreće koju smo imali, dijelim. A opet kažem, mogao bih vam iznijeti niz tačnih, egzaktnih podataka, zvaničnih, pa i u procentima. Meni je jako žao što će se poslije ove rasprave steći utisak da pripadnici jednog naroda, evo ovo moram, ipak, da kažem, koji su podnijeli u ovoj državi najveće žrtve fašističkog režima, steći će se utisak da predstavnici tog naroda to podržavaju.

Stoga, mislim da bismo mi trebali ovo da završimo tako što bismo pozvali Savjet ministara BiH na njihovu obavezu koju smo im stvorili prije dvije godine, i ukoliko su rekli, a tačno je to što su rekli, da se ovdje radi o jako osjetljivom pitanju na koje trebaju eksperti i istoričari koji se bave ovim pitanjem dati prijedlog i Savjetu ministara BiH, a onda i ovom parlamentu, dati prijedlog dokumenta koji će biti usvojen, ja ne bih sada znao kako bi se on zvao, dakle, da stvorimo ponovo obavezu Savjetu ministara BiH da u doglednom vremenu, najkasnije za mjesec ili dva, naprave taj ekspertni tim koji će raditi po ovom pitanju. Nećemo nigdje zakasnuti, ni u EU, ni negdje drugdje ukoliko to i ne završimo u ovom mandatu, ali dajte da oko nečeg probamo stvoriti jednu malo pozitivniju atmosferu nego što ona jeste. Očigledno da je i ovo pitanje, nažalost, jedno vrlo osjetljivo i teško pitanje, dobrim dijelom politizovano i da se želi iskoristiti u neke političke svrhe. Ukoliko i dalje bude tako, ja ću onda zaista morati da posegnem za istorijskim činjenicama.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Pa ja neću sebi dozvoliti da skrenem sa teme dnevnog reda, nastavit ću da govorim jasno i argumentima. Moram reći da mi je velika satisfakcija odluka Ustavnopravne komisije i činjenica da nijedan čovjek u Ustavnoj komisiji nije bio protiv ovog prijedloga zakona, uključujući i kolegu Kalabića koji je ostao suzdržan, vjerovatno razmišljajući, a nije bio protiv da li i kako ovaj zakon popraviti. Očekujem da takav jedan izraz dođe na vidjelo i prilikom glasanja.

Ja moram reći – ovaj zakon ovoj današnjoj generaciji je potreban, ali je mnogo više potreban za svu djecu ove zemlje. Za svako dijete koje danas sutra ne želi da bude ugroženo od bilo čije fašističke organizacija koja ugrožava bilo koga, bilo koji narod i bilo kojeg građanina. Opasno je kada ovako paušalno, kao što je kolega Okolić, iznosite pojedine teze, pa on veli u jednom trenutku – svaki narod ima svoje, kao, različite heroje. Nema svaki narod svoje heroje. Heroji su heroji, a antifašisti su antifašisti. Za mene, za Mirjanu i za ostale u Klubu SDP-a, doktor Mladen Stojanović je narodni heroj, Savo Kovačević je narodni heroj, a svaki Bošnjak, koji je eventualno napravio ratni zločin, i u II svjetskom ratu i u ovom, je ratni zločinac i treba ga imenom i prezimenom nazvati.

Žao mi je, kolega Kalabiću, što niste odgovorili na precizno postavljeno pitanje – da li je za Vas ustaška organizacija fašistička organizacija. Baš se pitam zašto na to pitanje niste odgovorili. Ja Vam ne mogu naći veći argument od Vašeg govora, evo, donio sam ovdje stenogram, od onoga šta ste govorili. Vi ste tražili da napravimo ovakav prijedlog. Vaše Vijeće

ministara nije uradilo, imate novi prijedlog. Evo, sada u tom prijedlogu nalazite zamjerku, a u prvoj raspravi prije nepune dvije godine potpuno ste suprotno govorili.

Za mene ovo nije ništa novo. Volio bih kada bi ovo prošlo prvo čitanje, ali poslat ćemo, čini mi se, ružnu poruku. Ružnu poruku da smo u ovom mandatu, kao što postoji u svijetu sedam svjetskih čuda, mi ovdje napravili sedam parlamentarnih čuda u antifašističkoj Evropi. Prvo kada smo odbili inicijativu za donošenje ovog zakona, drugo kada je upropašten i nerealiziran zaključak Parlamenta BiH da Vijeće ministara BiH napravi ovakav zakon, treće kada je u ovom parlamentu odbijen Zakon o zabrani negiranja i poricanja genocida, četvrto kada je u ovom parlamentu odbijena Rezolucija o Srebrenici, peto kada je u ovoj državi odbijeno čak da obilježavamo i Dan holokausta u Evropi, šesto kada su pale u ovom parlamentu izmjene Krivičnog zakona kojima smo trebali zabraniti negiranje genocida, i ovo ako padne, to će biti sedmo parlamentarno čudo u ovoj državi koja se nalazi u antifašističkoj Evropi.

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Mirko Okolić, replika. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ

Replika je gospodinu Denisu Bećiroviću, koji je naveo primjer da sam ja rekao nešto što nisam rekao. Zato ću da mu ponovim ono što sam rekao. Znači, ja nisam rekao da svaki narod ima svoje heroje, što je možda i tačno da ih ima i vjerovatno ima, ali ja to nisam rekao niti ću to sada reći, ali sam nešto drugo rekao, rekao sam da je za određeni narod jedna ličnost heroj, a za drugi narod ista ta ličnost je zločinac. Iza toga stojim. E, to je ono što je problematično kod nas. Za nekoga je heroj neko, za drugi narod možda fašista ili zločinac i tako imamo i iz novije istorije. Imamo ljude koji će reći za Dražu ili za Pavelića da je heroj, a isto tako će neko reći da su to zločinci. Imamo ljudi koji će reći za Josipa Broza Tita da je heroj, neko će reći da je zločinac zato što mu je supruga preko noći pitao za koga si, on nije znao da se snađe za koga je, pogrešnog čovjeka tipovao i klap, na Goli otok 15 godina, primjera radi. To je ono što sam ja rekao da je teško sada postići kod nas kompromis, oko toga se teško dogovoriti i mislim, i tvrdim i sada da je gospodin Belkić u pravu kada je rekao da je to smetnja kod donošenja ovog zakona, i ja to tvrdim. Dok to ne postignemo, nećemo moći donijeti ovaj zakon.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Replika, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja se želim... svima što na kraju moram da repliciram, ali pustim sve da kažu šta imaju, i kažem gospodinu Bešliću da nije bila replika Vama, ni upozorenje Vama, nego upozorenje onima koji konstantno stavljaju zakonske projekte koji ovdje padaju i izazovu najmanje tri-četiri sata diskusiju i svake godine se nanovo ovdje nalaze. Samo kažem, u rezervi SNSD-a postoje

takvi zakonski projekti, i ako je to način u radu ovoga parlamenta, mi smo spremni i na taj način Parlament BiH da radi.

Ako stavljate sedam čuda u ovome parlamentu, gospodine Bećiroviću, red je da stavite i ovo osmo čudo gdje je pala Rezolucija o osudi komunističkih režima što je usvojio Savjet Evrope, a vi kao velika evropska stranka trebali biste da podržite rezolucije koje se usvajaju (ovdje u parlamentu u Evropi), trebali bi da se usvoje i ovdje. Istovremeno, Vaša želja, gdje ste pročitali kako su glasali na Ustavnoj komisiji svi, nije bila da ubijedite, dodatnim odgovorima na pitanja koja su ovdje postavljena od onih ljudi koji su bili uzdržani, nego Vam je želja bila da dodatno produbite ovaj problem i da kao se prikažete, i to je ekskluzivitet SDP-a, antifašistička borba, što je apsolutno netačno. I što nikada u ovoj državi od nas iz SNSD-a nećete dobiti kao ekskluzivitet, kao što ni ovaj projekat, zato što nas niste ubijedili da je dobar i da ima adekvatnu podlogu, sa vašim odgovorima nećete dobiti od nas podršku.

Zahvaljujem svima za raspravi. Ja predlažem da idemo dalje.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Je li se ne slažete da idemo dalje?

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegij predlaže da idemo dalje. Je li se slažete s tim? Zahvaljujem.

Ad. 12. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o Sudu BiH – predlagač: poslanik Azra Hadžiahmetović (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

U nastavku 69. sjednice, održane 12.1., Dom je usvojio zahtjev predlagača da se Zakon razmatra po skraćenoj proceduri. Nadležna Ustavno-pravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu i principima je dostavila 19.1. Takođe ... dostavila Mišljenje 31.12.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Predlagač? Ništa. Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Samo malo, molim vas, dopustite. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ

Ja se zahvaljujem.

Dakle, ovdje su, samo jedna rečenica, predstavnici OHR-a koji svake sekunde prate rad Parlamenta BiH i prate i kada je u pitanju ovaj zakon, i znaju dobro šta smo mi predložili. Takođe, znaju koju je odluku visoki predstavnik donio. Ako su smatrali da smo se ovom našom intervencijom, u oba ova zakona, umiješali u odluku visokog predstavnika, zaista, evo, neka kažu, neka napišu pismo da je to miješanje u odluku visokog predstavnika. Ali, zaista, oni nisu reagovali na ovo. Dakle, ova intervencija visokog predstavnika i naša intervencija u zakonu su odvojene stvari i smatramo da mi uopšte nismo dirali u odluku visokog predstavnika, nego su to sasvim dvije odvojene stvari. Ja smatram značajnim ovo što sam rekao.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika. Izvolite.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Uvaženi kolega Remzija Kadrić, kojeg izuzetno poštujem, kao sve je rekao jednu rečenicu, ... deset, ali ima pravo još stotinu do tri minuta, a ja ću gledati tri minuta, stvarno gledam displej.

Dakle, nikakva odluka visokog predstavnika ni OHR-a mene, kao državnog poslanika, ne obavezuje. Apsolutno nije trebao pominjati ovdje. Ali, pošto je ovo drugi projekat od Stranke za BiH, uvažene profesorice i kolega iz Kluba, on je došao naknadno. To je onaj nametnuo, ne možemo mi ništa promijeniti. Kada kažem onaj, ne daj Bože da mislim ... smislu, nego Njegova ekselencija, visoki predstavnik to nametnuo. Nametnuo on, ali to neće zaživjeti nikada. Sada u ovoj novoj izmjeni da se produže retroaktivno, opet ne važi, svi stranci pobjegli, ima još dvojicu tamo, čuo sam, a i oni pakuju kofere, pa i bez našeg nekog velikog insistiranja da oni idu, oni sami idu, sami idu. Dakle, da se vratim na ovo, ne možemo ih više nahvatati nigdje, nema ih, hvala Bogu, želim da jedno drugo podvučem pitanje – zašto stalno ponižavamo naše ljude u ovoj zemlji? Mi imamo izvanredne pravnike, svaki dan, danas sam čuo bezbroj puta, a ne znam ni ja, vidjet ću stenogram koliko sam se i ja puta javljao, ekspertska grupa treba nešto da uradi, ekspertska grupa će nam pomoći. Protiv sam te riječi ekspert, rekao sam da mi smeta, ali kada imamo toliko eksperata, zašto bih ja vjerovao nekom strancu koji nije afirmisan ni u svom haustoru gdje stanuje, a ne bih svojim ljudima koji su završili fakultete. Potcjenjujem prvo fakultet, potcjenjujem uvažene profesore, potcjenjujem studente koji su diplomirali sa visokim prosjekom, potcjenjujem sudije, potcjenjujem naše tužioce. E to više ja, niti sam radio do sada, a sada pogotovo neću. Dakle, imamo stručnjake bolje nego što su oni. To je sigurno. Zašto im ne ukažemo povjerenje?

Ja sam pratio mnoge procese na sudu i baš znam nekoliko, neću da im pominjem imena, sudija sa kojima se ponosi cijela BiH. Došla glave kriminalcima, onoj Gašijevoj grupi, pohvale sa svih strana. Došla, sve po zakonu uradila, ljudi se ponose. Malo je primjedbi bilo na njihov rad, dakle, domaćih naših ljudi, a previše primjedbi na strance i sada ih ja trebam vraćati, a oni pobjegli. Kako ću ih vratiti kada neće da se vrate sami. Dakle, želim da kažem, ovo ne može

dobiti podršku i nemojte da opet idemo – visoki predstavnik, OHR, mi, ovi, oni, na kraju niko ništa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Branko Dokić, diskusija. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Ma moja diskusija se svodi na jedno pitanje predlagaču ova dva zakona. Dakle, odnosi se i na tačku 12. i na tačku 13. Naime, prije nego što postavim pitanje, dat ću samo kratki komentar.

Svima vama je poznato da od '97., kada je donesena Bonska deklaracija, nikada nisam podržao nijedan zakon koji je nametnuo visoki predstavnik. Ne zato što sam bio protiv visokog predstavnika, naprotiv, sa nekima sam bio veoma dobar, već zbog toga što sam smatrao uvijek da je način na koji je to potvrđivano ovdje u Parlamentu jedno grubo vrijeđanje i narušavanje digniteta svakog od poslanika. Vidim sada da i Stranka za BiH, jer ne vjerujem da je ovo samo prijedlog predsjednice Kluba, otprilike došla na sličan stav. Dakle, ja postavljam pitanje – ako je zaista Stranka za BiH došla u tu fazu da više ne priznaje zakone koje je nametnuo visoki predstavnik, onda ću se ja, i PDP, ozbiljno uključiti u raspravu oko ovog zakona, član po član. Ukoliko nisu došli do toga, onda moja je ocjena da je ovo krajnje politikanstvo koje ne bi smjela sebi da dozvoli stranka koja je u parlamentarnoj većini, za razliku od opozicije koja sebi može dozvoliti takav luksuz.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić, netačan navod. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Mi smo zaista pokazali dobru volju da ovu sjednicu danas završimo, podsjećajući vas šta smo mi govorili kao argumentaciju i zašto smo i tražili po hitnom postupku, koji nije, naravno, podržan, pa smo, evo, došli na skraćeni postupak. Ja tvrdim, gospodine Dokiću, naravno, nije ni momenat ni vrijeme (jedan drugom), i ovo su pitanja gdje se mi nikada nećemo složiti. Vi ne poštujete i ne priznate taj Sud, kao instituciju, ni to Tužilaštvo, kao instituciju za razliku od mene. I tu se mi ne možemo složiti. Dakle, mi mislimo da ne samo sudije i tužioci u Odjelu za ratne zločine, nego i u Odjelu za organizirani kriminal, dakle, naš prijedlog, da ja skratim, naš prijedlog apsolutno ne tangira odluke visokog predstavnika. Naš prijedlog je autonoman i ide na izmjene i dopune Zakona o Sudu i ovaj drugi na Zakon o Tužilaštvu, i ništa drugo. Ali mi se tu očigledno ne slažemo. Mi mislimo da još uvijek trebaju biti i u Odjelu za organizirani kriminal i sudije i tužioci, vi ne mislite. I nije problem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Idemo redom. Odgovor na repliku, uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Ma ja bih samo rekao da je gospodin Belkić proizvoljno sebi dao za pravo da tumači ko šta ne priznaje ili priznaje. Apsolutno ste to proizvoljno istumačili i mislim da to nije dobro. Ja još jednom kažem da nam nisu potrebna politikanstva u ovom parlamentu, a pogotovo kada ona dolaze iz stranke koja čini parlamentarnu većinu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ

Ovo ne bih baš nazvao replikom gospodinu Belkiću, više jedno pojašnjenje. Naime, na predhodnoj tački dnevnog reda gospodin Belkić je rekao da o određenim pitanjima imamo različita gledišta i da ne treba gubiti vrijeme, da se tako izrazim, na pojedina pitanja jer ih je nemoguće završiti. Ja samo hoću da kažem, gospodine Belkiću, evo, nije prošlo pet minuta Vi ste došli u istu poziciju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Iako je dio poslaničkog pitanja bio upućen predlagачu ovog zakona, evo, na samom početku da gospodin Dokić otkloni sve dileme. Predlagач je Azra Hadžiahmetović, predsjedavajuća Kluba poslanika Stranke za BiH. Iza ovog prijedloga stoji kompletna Stranka za BiH, tako da nemate nikakve dileme da mislite da je ovo neko individualno lutanje, jer mi smo stvarno stranka.

Drugo, Vi kažete, sebi dajete za pravo da ocijenite da je gospodin Belkić dao sebi za pravo da tumači nešto. Ja zaista ne znam, gospodine Dokiću, šta smatrate politikanstvom stranke iz parlamentarne većine ukoliko predloži da se u dvije ključne pravosudne institucije zadrži u Odjelu za organizirani kriminal dio međunarodnih sudija i tužilaca. Šta je tu politikanstvo ili čija je to konstatacija politikanstvo? Da li ta Vaša... ili je prijedlog Stranke za BiH politikanstvo? Drugo, Vi kažete stranke iz parlamentarne većine, pa Vi ste do juče bili u parlamentarnoj većini, a danas ste u opoziciji sastavni dio kluba stranke parlamentarne većine. Upitajte se malo nad sobom.

Osim toga, gospodine, dodatak ovome što je dao gospodin Belkić u objašnjenju Vašeg nepoštovanja dvije institucije – Suda i Tužilaštva, Vi ste sa svojim obrazloženjem na početku svoje diskusije pokazali svoj odnos prema poštovanju ili nepoštovanju odluka visokog

predstavnik i parlamentarne procedure koja je vezana za zakone koje je proglasio visoki predstavnik. Mi smo potpuno svjesni da, ukoliko postoji ovdje bilo kakav sukob između odluka visokog predstavnika i prijedloga stranke, a ja ću Vas samo podsjetiti da je prvo prijedlog stranke ušao u parlamentarnu proceduru, nakon toga je visoki predstavnik proglasio svoju odluku, odnosno, izmjene zakona, nakon čega smo mi korigovali naš prijedlog da ne bi bilo eventualno sukoba sa proglašenom odlukom visokog predstavnika. I Vi to nazivate politikantstvom, Vi koji se odnosite prema proceduri uvrštavanja, odnosno usvajanja zakona koje je proglasio visoki predstavnik ovdje, a mi znamo da je procedura da taj zakon postaje naše vlasništvo, da ga možemo mijenjati samo ukoliko ga prvo usvojimo. A Vi koji se odnosite na samom početku tako da kažete da nijedan, principijelno, nijedan takav zakon niste ..., ja ne znam šta Vam je politikantstvo, gospodine Dokiću. Ja Vas samo molim, evo, ja neću dalje diskutovati poštujući, obzirom da smo već obrazlagali prijedlog, ja kao predlagač nisam iskoristila, jer stvarno nisam ni smatrala uopšte potrebnim da ovom parlamentu objašnjavam ove prijedloge zakona, ali, evo, iskoristit ću ovu repliku...

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Vrijeme.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

...samo, gospodine predsjedavajući, da pomenem da se radi o jednom području za koje je vrlo jasno da ko god nije za ovo ne treba da koristi neke argumente na nekoj drugoj strani kao opravdanje za neprihvatanje prijedloga da strane sudije i tužioci još jedno vrijeme, dok se ne osposobe domaće institucije, ostanu i u Odjelu za organizirani kriminal.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Hvala lijepo.

Evo, ja da otvorim novi front pa ću replicirati gospodinu Jovičiću. Naime, moram reći da je čudan način na koji se ne poštuje odluka visokog predstavnika, odnosno, nametnuti zakon od strane visokog predstavnika. Dok s jedne strane imamo potpuno jasne stavove da je to neprihvatljivo za SNSD i da SNSD to ne podržava, itd., da je to nelegitimno, s druge strane imamo legitimnu instituciju RS-a – Ministarstvo unutrašnjih poslova koje asistira, znači, koje vrši asistencije na hapšenju optuženih za ratne zločine po nalogu istog tog tužilaštva. Dakle, vrlo interesantan način nepoštivanja odluke visokog predstavnika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Branko Dokić, replika. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Mislim da je reagovanje kolegice Azre zaista neprimjereno, da ne upotrijebim grublju riječ. Ni na koji način ja nisam postavio pitanje je li iza ovih prijedloga stoji pojedinac ili stranka, već sam unaprijed smatrao, s obzirom da to predlaže predsjednica Kluba, da iza toga stoji Stranka. I to sam rekao.

Drugo, moje je pitanje bilo ako je Stranka za BiH promijenila pristup da zakone koje je nametnuo visoki predstavnik možemo mijenjati samo onda kada ih ovaj parlament usvoji u svojoj proceduri, da ću onda ozbiljno shvatiti, ukoliko nije tako, to sam nazvao politikanstvom ovdje. A ne jednom ste me ubjeđivali, ne jednom iz Stranke za BiH da, ako hoćemo da mijenjamo zakon, prvo ga moramo ovdje usvojiti. E na to se odnosila moja primjedba koju je kolegica veoma dobro shvatila, ali mislim da je, i to ne prvi put, vrlo neprimjereno reagovala, da ne upotrijebim, još jednom kažem, grublju riječ.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Poštovani kolega Novakoviću, tačno ste tako složili kockice u tom mozaiku. Ali, kada sam ja lično u pitanju, ovo ću najiskrenije reći, kao što uvijek iskreno nastupam, kako se kome dopada to je stvar impresija. Vjerovali ili ne, neću reći da nisam obaviješten, jesam, ali malo me zanima kako rade institucije u Banja Luci. Ja sam poslanik ove zemlje ovdje u Sarajevu. Prvo, što mi je najbliže Pale, imam zdravstvene probleme, pa kada bi me tamo i dekretom neko postavio, teško bih sad mogao putovati, daleko mi, najbliže mi je tu, 16 km. Ove godine nema ni snijega, mogao bih ja na sličurama ili na sankama. Nemam državno auto, jer nisam funkcioner tog ranga, ja zaista poštujem funkcionere. Dakle, gospodine Novakoviću, Vi ste tu u pravu, ali ne trebate Vi miješati MUP RS-a što on izvršava naloge. To je afirmativno, jer to je jedna od najboljih policijskih struktura u BiH. Imaju pokazatelji i imali smo baš informaciju da realizacija, po svim osnovama, krivičnih djela, ovih, onih, da su rezultati MUP-a RS-a mnogo bolji nego rezultati svih drugih bezbjednosnih agencija. E pa kad ste mi dali priliku, evo da afirmišem rad Ministarstva unutrašnjih poslova RS-a, da uputim direktno čestitku iz Sarajeva nadležnim u Banja Luci da nastave rad, jer efikasno rade, ali da ih direktno vežete sa Tužilaštvom i visokim predstavnikom, pa kada bi oni sve odlučivali, ja pretpostavljam da bi odmah ukinuli tu instituciju.

A druga stvar, kada je u pitanju cijeli ovaj projekat oko ovoga priznavanja i nepriznavanja odluka visokog predstavnika, Vi znate da se zagovara referendum samo oko toga, ali su drugi iskoristili priliku, hoće Banja Luka, hoće najjača stranka, hoće najpopularniji premijer, ne znam kako ga sve zovu, da odcijepe RS. I čovjek izađe u javnost i kaže – mi nemamo te aspiracije. Mi imamo samo zadatak da kažemo da je ovo naša zemlja, da je mi uređujemo, a ne da nam neko drugi uređuje. I to je potpuno, sasvim legitimno pravo da mi odlučujemo o svojoj sudbini i da kažemo – ne možemo prihvatiti nešto što nije u skladu sa Ustavom ove zemlje i sa svim drugim principima.

/zajednička diskusija/

SLAVKO-SLAVUJ JOVIČIĆ

Pa, dobro, evo, kada je otišao Momo, onda da skratim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

U pravu si.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Ja se izvinjavam što maloprije možda nisam dala potpun odgovor na poslaničko pitanje, ali, evo, da pomenem samo. Nije Stranka za BiH promijenila svoj stav i mi smo se uvijek, i pogotovo u prijedlozima zakona, pridržavali i procedura, pravila, ako treba i konsultovali druge institucije, itd. Prema tome, ovaj prijedlog uopšte nije bio slučajan.

Način na koji je gospodin Dokić prezentirao naše tzv. politikanstvo, je li, stranke iz parlamentarne većine, otvorilo je brojne sumnje i ukoliko je dobio odgovor koje njegove uši nisu mogle čuti, onda mi je žao. Ali, gospodine Dokiću, evo samo da Vam kažem, ja sam se referirala tačno na izvode iz Vaše formulacije, iz Vaše diskusije i samo sam na to replicirala i ni na šta drugo.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ

Sljedeći je uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Dvije stvari su bitne za diskusiju a to su, jedna o kojoj smo govorili kada smo raspravljali o zahtjevu da li se ima pravo predlagati zakonski projekat koji tangira članove, prema normi koju smo u ovome parlamentu uobičavali, a da prije toga taj zakonski projekat, koji je nametnuo visoki predstavnik, ovde nismo usvojili u Parlamentu BiH. To je jedna stvar.

I ja sam, moram vas upozoriti ili upoznati, upoznao Kancelariju specijalnog predstavnika da se takav zakonski projekat ovde u Parlamentu BiH našao u proceduri. I nisam dobio nikakav odgovor povodom toga, što mogu da dvojako tumačim. Ja ću ga protumačiti na način koji meni odgovara da ga tumačim, a to je da oni zakonski projekti koji su do sada nametnuti, a nisu potvrđeni ovde u Parlamentu BiH, vjerovatno će se već iduće sedmice izmjene i dopune tih zakonskih akata ovde naći. Pa ćemo vidjeti isto tako da li će predstavnici koji sjede u kancelariji preko tada reagovati. To je jedna dimenzija ovoga.

I, naravno, imam svoje viđenje o ovome o čemu je profesor Dokić govorio, a to je da su pravni eksperti rekli da nelegalne odluke i (da ovaj Parlament potvrdi) ovdje su i dalje nelegalne

odluke i ne može se nikakvo pravno dejstvo na nelegalnim odlukama sprovoditi. Prema tome, stojim iza onoga i što smo radili ovde kada smo pružili ruku OHR-u i tražili da zajedno sa njim radimo u narednom periodu.

Druga stvar je u zakonskom projektu koji je sad na dnevnom redu ovde i o kojem raspravljamo, a najveći dio te rasprave smo provodili kada je od Savjeta ministara BiH došao taj zakonski projekat i jasno znate stav i SNSD-a, najvjerovatnije i svih, najvećeg dijela poslanika iz RS-a, i mi dalje ne trebamo o tome da elaborišemo jer ćemo samo gubiti i naše i vaše vrijeme povodom toga, tako da su ovde stvari jasne. Htjeli smo da samo istjeramo na čistac i ovo o čemu sam na početku razgovarao u prvom principu, sad mi je jasan i taj princip, tako da mislim da možemo dalje da reagujemo i kao stranka i kao poslanici u narednom periodu prema onome kako se ponaša Kancelarija OHR-a a i kako se ponašaju ostale partije ovde u Parlamentu BiH.

Uvaženi poslanik Branko Dokić, je li ima?

BRANKO DOKIĆ

Odustajem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Prelazimo na tačku 13.,

Ad. 13. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH – predlagač: poslanik Azra Hadžiahmetović (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

U nastavku 69. sjednice, održane 12.1., Dom je usvojio zahtjev predlagača da se Zakon razmatra po skraćenoj proceduri. Nadležna Ustavnopravna komisija Mišljenje je dostavila o ustavnom osnovu i principima (19.01.) ... je i dostavila Mišljenje 13.12.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Sada možete iskoristiti ove replike, ko je mislio, i ostalo. Neće niko. Dobro.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 14.,

Ad. 14. Prijedlog zakona o Ustavnom sudu BiH, sa Mišljenjem Ustavnopravne komisije – predlagač: poslanik Momčilo Novaković

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 66. sjednici, održanoj 16.12. Dom nije prihvatio negativno Mišljenje nadležne Komisije o principima, pa je Zakon vraćen Komisiji radi dostavljanja novog mišljenja. Nadležna Ustavnopravna komisija Mišljenje je dostavila 28.12. i ovaj put ona nije podržala principe Zakona.

Danas raspravljamo o Mišljenju Komisije. Otvaram raspravu o Mišljenju Komisije.
Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 15.,

Ad. 15. Prijedlog zakona o dopuni Zakona o reviziji institucija BiH, s Mišljenjem Komisija za finansije i budžet – predlagač: poslanik Momčilo Novaković

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na 63. sjednici, održanoj 4.11., Dom nije prihvatio negativno Mišljenje nadležne Komisije o principima. Zakon je vraćen Komisiji radi dostavljanja novog mišljenja, te su usvojena i dva zaključka koji glase, pod

1. Potrebno je Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Savjetu ministara BiH, Prijedlog zakona o dopuni Zakona o reviziji institucija BiH, Prijedlog zakona o dopuni Zakona o državnoj službi u institucijama BiH i transkript rasprave o zakonima dostaviti Kancelariji za reviziju institucija BiH,

2. Traži se od Kancelarije za reviziju institucija BiH da Parlamentarnoj skupštini BiH dostavi prijedlog rješenja u pravcu jačanja ..., odgovornosti za propuste u finansijskom poslovanju.

Nadležna Komisija za finansije i budžet Mišljenje je dostavila 29.12. i ponovo nije podržala principe zakona.

Danas raspravljamo o Mišljenju Komisije. Otvaram raspravu o Mišljenju Komisije.
Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 16.,

Ad. 16. Informacija o izdatim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda (dvojne) namjene u 2008. godini (podnosilac: Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa)

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa dostavilo je Informaciju 18.12. Nadležna Zajednička komisija za odbranu je dostavila Mišljenje 29.12. sa usvojenim zaključkom koji glasi: – Primanje Informacije k znanju ne znači istovremeno i proces potpune demokratske kontrole uvoza i izvoza oružja i vojne opreme, te se od nadležnog ministarstva zahtjeva da, pod

- a) Postupa u skladu sa zakonskim odredbama koje regulišu pitanje prometa oružja i vojne opreme i u utvrđenim rokovima izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH o prometu oružja i vojne opreme,
- b) Uz Informaciju o izdatim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda (dvojne) namjene da dostavljaju podatke o stvarno realizovanom izvozu-uvozu oružja, vojne opreme i proizvoda (dvojne) namjene, po izdatim dozvolama kao i odbijenim zahtjevima za izdavanje dozvola.

Otvaram raspravu o Informaciji s Mišljenjem Komisije.
Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Ja samo hoću kratko u dopuni Izvještaja Komisije da skrenem pažnju na sljedeće. Prvo, Informacija sa potpisom ministra, gospodina Zirojevića, završava se jednom konstatacijom – posmatrajući ukupnu vrijednost prometa s izdatim dozvolama može se zaključiti da nije došlo do značajnijih promjena u prometu proizvoda u odnosu na prethodnu godinu. Dakle, to je jedna konstatacija. Mi ćemo ovo primiti k znanju, a, naravno, ne usvajamo, ali hoću da skrenem pažnju na jednu stavku i jedan izraženi nesklad kada je riječ (trgovina izvoz i uvoz proizvoda dvojne namjene.) I u strukturi tih proizvoda vrlo važno je i značajno učešće uvoza pirotehničkih proizvoda. Naime, izvoz proizvoda dvojne namjene iznosi 9.650 eura, a uvoz 10.549.299 eura. Kada se pogleda malo struktura uvoza, najveći dio uvoza pirotehničkih sredstava potiče iz zemalja koje imaju značajna ograničenja u upotrebi pirotehničkih sredstava. I odatle i sugestija Vijeću ministara BiH, odnosno resornom ministarstvu, da obrati pažnju i nadležnim podzakonskim aktima reguliše ovu materiju.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nemamo više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 17.,

Ad. 17. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Predlogu zaključka poslanika Vinka Zorića sa 68. sjednice Doma, održane 30. 12. 2009. godine

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Izvještaj o usuglašavanju ste dobili. Kolegijum nije postigao saglasnost. Danas ćemo glasati u drugom krugu o Prijedlogu zaključka.

S obzirom da nema rasprave, prelazimo na tačku 18.,

Ad. 18. Izvještaj Komisije Kolegijuma o Predlogu zaključka Kluba poslanika SDA sa 69. sjednice Doma, održane 30. 12. 2009. godine

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Takođe, izvještaj o usuglašavanju ste dobili. Nije postignuta saglasnost. O tome nema rasprave, glasat ćemo u drugom krugu.

Prelazimo na tačku 19.,

Ad. 19. Donošenje zaključka o izdvajanju jednodnevne zarade poslanika Predstavničkog doma PSBiH iz mjeseca januara za pomoć građanima Haitija

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Kao što sam rekao na početku sjednice, poslanik Rifat Dolić je 18.1. dostavio zahtjev za uvrštavanje ove tačke dnevnog reda.

Otvaram raspravu.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege.

Ja bih samo upitao ima li potrebe dodatno obrazlagati ovo ovdje? Ako nema, ja ću samo pismeno ovaj zaključak još dostaviti.

Hvala lijepa.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Mi već imamo sve te zaključke.

Ako nema više prijavljenih za diskusiju, prelazimo na tačku 20.,

Ad. 20. Donošenje zaključaka o izdvajanju finansijskih sredstava za ublažavanje posljedica i otklanjanje šteta nastalih od poplava tokom mjeseca januara 2010. godine na teritoriji BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Na početku je govoreno i o tome, i zaključci su predloženi, pri čemu mislim da ste dobili i od uvaženog poslanika Momčila Novakovića izmjenu zaključka. Jeste li dobili to? Zahvaljujem.

Rasprava, uvaženi poslanik Šemsudin Mehmedović. Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici.

Vrlo kratko. Ja i gospodin Jovičić smo članovi Komisije za vanjsku trgovinu i carine i u toku prošle godine smo raspravljali problem nastalih šteta od poplava u nekoliko općina u BiH i mislim da bi bilo sasvim uredu i korektno da uključimo i sanaciju i tih šteta u toku prošle godine koje su nastale u određenim općinama. Stoga vas molim da u prijedlogu zaključaka od 1. do 5. ne stoje štete koje su nastale u siječnju 2010. nego u toku zadnju godinu dana.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih, prelazimo na tačku 21.,

Ad. 21. Izmjene u članstvu komisije Predstavničkog doma i zajedničke komisije oba doma:

- a) **Lejla Klokić imenuje se za člana Zajedničke komisije za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku i Komisije za spoljne poslove Predstavničkog doma, umjesto Sadika Ahmetovića kome je prestao mandat imenovanjem na funkciju ministra bezbjednosti BiH i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH**

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Potrebno je da izvršimo imenovanje u ove dvije komisije. Otvaram raspravu. Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 22.,

Ad. 22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju sporazuma

- d) **Sporazuma između Savjeta ministara BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj saradnji u 2008. godini,**

- e) **Revidiranog dopunskog sporazuma o pružanju tehničke pomoći od strane Međunarodne organizacije za atomsku energiju (IAEA) Bosni i Hercegovini,**
- f) **Šestog dodatnog protokola uz Ustav Svjetskog poštanskog saveza.**

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Mišljenje Komisije za spoljne poslove ste dobili, nadam se da imate. Komisija je dala pozitivno mišljenje i predlaže da Dom da saglasnost za ratifikaciju ovih akata.

Ja bih objedinio raspravu. Otvaram raspravu za sve tri ratifikacije. Izvolite. Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

I glasanje, da li je u 19.30 dovoljno? U 19.30.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da zauzmete svoja mjesta. Molim vas da se malo skoncentrišemo na glasanje.

Idemo na tačku 1. – **Usvajanje Zapisnika sa 68. sjednice.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 32, protiv 1, suzdržanih 1.

Konstatujem da smo usvojili Zapisnik sa 68. sjednice.

Glasamo o Zapisniku sa 69. sjednice.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 32, protiv nije bilo, suzdržanih 2.

Konstatujem da smo usvojili Zapisnik sa 69. sjednice.

Prelazimo na tačku 3. – **Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u drumskom prevozu, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika.**

Glasamo o Zahtjevu Savjeta ministara BiH za skraćeni postupak u skladu sa članom 126. Poslovnika.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 34, protiv nije bilo, suzdržanih 1.

Konstatujem da smo usvojili Zahtjev Savjeta ministara BiH za skraćeni postupak.

Prelazimo na tačku 4. – **Prijedlog zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2011. godine – predlađač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).**

Prvo ćemo glasati o **zaključku uvaženog poslanika Bakira Izetbegovića** koji glasi – Odbija se izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 12, protiv 18, suzdržanih 5.
Konstatujem da nismo usvojili zaključak.

Prelazimo na glasanje o Zakonu.

Molim vas, pripremite se za glasanje. Glasamo o Zakonu u prvom čitanju.
Možemo glasati sad.

Na zahtjev Kluba SDA ponavljamo glasanje.

Molim vas da se pripremite za ponovno glasanje.
Možete glasati sad.
Za 16, protiv 19, suzdržanih nije bilo.
Konstatujem da ovaj zakon nismo usvojili.

Prelazimo na tačku 5. – **Prijedlog zakona o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH – predlađač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).**

Prvo glasamo o **zaključcima poslanika Halida Genjca**. Koliko shvatam, zaključak broj 2. je, a druga dva se, jedna cjelina glasa.???

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, o zaključcima glasamo, sad.
Za 16, protiv 12, suzdržanih 5, nemamo dovoljnu entitetsku većinu.

Prelazimo na drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad. Ne, glasamo drugi krug o zaključku.
Za 15, protiv 13, suzdržanih 6, 2/3 iz RS je protiv.
Konstatujem da nismo usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na glasanje o **zaključku poslanice Azre Hadžiahmetović**. Ima li potrebe da čitam taj zaključak? Izjašnjavanje o Prijedlogu zakona o sprečavanju sukoba interesa u institucijama BiH odbija se do dobivanja mišljenja Venecijanske komisije o predloženom Zakonu, u skladu sa sugestijama Savjeta ministara BiH.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 18, protiv 12, suzdržanih 5, nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnost u Kolegijumu.

Prelazimo na glasanje, na drugi krug.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 18, protiv 12, suzdržanih 4, 2/3 iz RS je protiv.

Konstatujem da nismo usvojili zaključak.

Prelazimo na glasanje o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad. Zakon u prvom čitanju, glasamo o njemu.

Za 17, protiv 17, suzdržanih 1.

Konstatujem da nismo usvojili Zakon.

Prelazimo na tačku 6. – Prijedlog zakona o Sudskoj policiji BiH – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje)

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad.

Za 22, protiv 10, suzdržanih 3, nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnost u Kolegijumu.

Prelazimo na drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 22, protiv 12, suzdržanih 1, 2/3 iz RS je protiv.

Konstatujem da nismo usvojili Zakon.

Prelazimo na tačku 7. – Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV sistemu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 29, protiv 3, suzdržanih 2.

Konstatujem da smo usvojili Zakon o radiotelevizijskom sistemu.

Tačka 8. – Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV servisu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 30, protiv 3, suzdržanih 2.

Konstatujem da smo usvojili Zakon o Javnom radiotelevizijskom servisu.

Tačka 9. – Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 30, protiv 3, suzdržanih 2.
Konstatujem da smo usvojili Zakon o komunikacijama.

Prelazimo na tačku 10. – Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o klasifikaciji djelatnosti u BiH – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).

Pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 28, protiv 2, suzdržanih 5, dovoljna entitetska većina.
Konstatujem da smo usvojili Zakon o klasifikaciji djelatnosti.

Tačka 11. – Prijedlog zakona o dopuni Krivičnog zakona BiH – predlagač: poslanik Denis Bećirović (prvo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 20, protiv 1, suzdržanih 13, nedovoljna entitetska većina.
U roku predviđenom Ustavom, dobit ćete izvještaj Kolegijuma.

Prelazimo na tačku 12. – Prijedlog zakona o dopunama Zakona o Sudu BiH – predlagač: poslanik Azra Hadžiahmetović (prvo čitanje).

Pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 19, protiv 15, suzdržanih 1, nedovoljna entitetska većina.
Nemamo saglasnost u Kolegijumu.

Prelazimo na drugi krug glasanja.

Pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 19, protiv 15, suzdržanih 1. 2/3 iz RS-a je protiv.
Konstatujem da nije prošao.

Prelazimo na tačku 13. – Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH – predlagač: poslanik Azra Hadžiahmetović (prvo čitanje).

Pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 19, protiv 15, suzdržanih 1, nedovoljna entitetska većina.
Nemamo saglasnost u Kolegijumu.

Prelazimo na drugi krug.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 19, protiv 15, suzdržanih 1, 2/3 iz RS-a je protiv.

Konstatujem da nismo usvojili Zakon o Tužilaštvu.

Prelazimo na tačku 14. – **Prijedlog zakona o Ustavnom sudu BiH sa Mišljenjem Ustavnopravne komisije – predlagač: poslanik Momčilo Novaković.** Mišljenje Ustavnopravne komisije je negativno. **Glasamo o Mišljenju Komisije.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad. Negativno Mišljenje Komisije.

Za 23, protiv 3, uzdržanih 9, nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnosti.

Prelazimo na drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje. Imamo dvije mogućnosti. Jedna je da treći put vratimo, druga je da oborimo.

Možete glasati sad.

Za 22, protiv 4, suzdržanih 7.

Nije bilo 2/3 ni u jednom entitetu protiv.

Prema tome, konstatujem da je Mišljenje usvojeno i da je Zakon pao.

Prelazimo na tačku 15. – **Prijedlog zakona o dopuni Zakona o reviziji institucija BiH, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet – predlagač: poslanik Momčilo Novaković.** **Takođe, glasamo o negativnom Mišljenju Komisije za finansije i budžet.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 27, protiv 2, suzdržanih 6, dovoljna entitetska većina.

Mišljenje je usvojeno i Zakon je pao.

Prelazimo na tačku 16. – **Informacija o izdatim dozvolama za promet oružja, vojne opreme i proizvoda dvojne namjene u 2008. godini (podnosilac: Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa).** Glasamo o tome da primimo k znanju Informaciju i zaključak sadržan u Mišljenju Komisije.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati sad.

Za 28, protiv 2, suzdržanih 4.

Konstatujem da smo usvojili Mišljenje Komisije, zaključak, i primili k znanju Informaciju.

Prelazimo na tačku 17. – **Izveštaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Predlogu zaključka poslanika Vinka Zorića sa 68. sjednice Doma, održane 30. 12. 2009. godine.** Glasamo u drugom krugu.

MARTIN RAGUŽ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Možemo. **Na prijedlog Kluba HDZ '90 glasamo o tome da odložimo glasanje o ovome.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati. Znači, glasamo, na prijedlog HDZ-a, da odložimo glasanje o ovome.
Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 23, protiv 7, suzdržanih 3.

Predlažem da usvojimo zaključak da se zadužuje Kolegijum da sa predlagačem zaključka ustanove razlog zbog čega je odloženo glasanje.

Je li se slažete za taj zaključak?
Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Mislim da je u pitanju visina ovde i da je tu bio problem u samom definisanju.
Za 29, protiv 1, suzdržanih 1.
Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na tačku 18. – **Izveštaj Komisije Kolegijuma o prijedlogu zaključka Kluba poslanika SDA sa 69. sjednice Doma, održane 30. 12. 2009. godine.** Glasamo o Izveštaju Kolegijuma u vezi zaključka Kluba poslanika SDA u drugom krugu.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 23, protiv 11, suzdržanih nije bilo.
Konstatujem da zaključak nije usvojen. 2/3 protiv.

Prelazimo na tačku 19. – **Donošenje zaključka o izdvajanju jednodnevne zarade poslanika Predstavničkog doma iz mjeseca januara za pomoć građanima Haitija**

Zaključak o izdvajanju jednodnevne zarade u vezi sa...

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pa, ja ne znam je li to jednodnevna zarada ili dnevnic, kako to ide?

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ko će to izračunati?

BERIZ BELKIĆ

Računovodstvo.

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Nema više diskusija, završili smo raspravu o tome.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Molim vas, imate pravo dati svoje mišljenje na glasanju. Glasamo o ovome prijedlogu.
Pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.

Ispred Kluba SDS-a traži se ponovo glasanje, Mješovitog kluba, pardon.
Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 34, protiv i suzdržanih nije bilo.
Konstatujem da smo jednoglasno usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na tačku 20. – **Donošenje zaključka o izdvajanju finansijskih sredstava za ublažavanje posljedica i otklanjanje šteta nastalih od poplava na prijedlog Kolegijuma.** Prije toga, **glasamo za zaključak poslanika Momčila Novakovića.** Ima li potrebe da pročitam zaključak?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dobro, evo kažu da je dobar zaključak. Je li ima potrebe da čitam zaključak? Znači, radi se o tome da ne ide pola paušala, s obzirom da samo poslanici imaju paušal, nego da ide na

jednodnevnu, ustvari, piše jednu dnevnicu. Je li tako? Dobro, zahvaljujem, i da se pozivaju ministri, zamjenici ministara, itd. itd, i svi ostali da se uključe u ovu akciju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Pa dobro, ima pravo da daje amandman, a vi možete da glasate protiv.
Za 29, protiv 1, suzdržan 1.
Konstatujem da smo usvojili ovaj amandman.

Glasamo o **zaključku poslanika Šemsudina Mehmedovića**, koji predlaže da se u zaključke od 1. do 5. uvrsti i pomoć opštinama koje su pogođene poplavama tokom 2009. godine, koje su iskazale nastalu štetu na ovom području.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Zaključak Kolegijuma je promijenjen u smislu amandmana koje je gospodin Novaković predložio. Sad glasamo o amandmanu gospodina Šemsudina Mehmedovića, a onda glasamo o čitavom zaključku Kolegijuma promjenjenim sa usvojenim amandmanima.

SLAVKO-SLAVUJ JOVIĆIĆ
/nije uključen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ

Da, da, to sam pogriješio. Evo, sad kažem **da je to zajednički zaključak, odnosno amandman poslanika Slavka Jovičića i Šemsudina Mehmedovića.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 31, protiv nije bilo, suzdržanih 1.
Konstatujem da smo usvojili ovaj amandman.

I sad glasamo o **zaključku iz tačke 20. prijedloga Kolegijuma sa promjenama koje su nastale usvajanjem ova dva amandmana.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 33, protiv i suzdržanih nije bilo.
Sa nekim malim protestom, konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na tačku 21. – **Izmjene u članstvu komisije Predstavničkog doma i zajedničke komisije oba doma.** Glasamo o prijedlogu izmjena za uvaženu kolegicu Lejlu Klokić u dvije komisije.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 29, protiv nije bilo, suzdržanih 2.
Konstatujem da smo glasali o prijedlogu izmjena.

Prelazimo na tačku 22. – **Davanje saglasnosti za ratifikaciju:**
Glasamo pod a) **Sporazum između Savjeta ministara BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati sad.
Za 33, protiv i suzdržanih nije bilo.
Konstatujem da smo dali saglasnost za ratifikaciju Sporazuma pod a).

Prelazimo na davanje saglasnosti za ratifikaciju i glasanje pod b) **Revidiranog dopunskog sporazuma.**

Možete da glasate sad.
Za 34, protiv i suzdržanih nije bilo.
Konstatujem da smo dali saglasnost za ratifikaciju Revidiranog dopunskog sporazuma pod b).

Molim vas, imamo još jedno glasanje, da glasamo pod c) **Šestog dodatnog protokola.**

Pripremite se za glasanje.
Glasamo pod c) davanje saglasnosti za ratifikaciju.
Možete glasati sad.
Za 32, protiv i suzdržanih nije bilo.
Konstatujem da smo dali saglasnost na ratifikaciju pod c).

Napominjem, kolegice i kolege poslanici, da je 71. sjednica zakazana za 3.2.2010. godine.

Zahvaljujem na saradnji i zatvaram 70. sjednicu.

Sjednica završena u 20.08 sati.